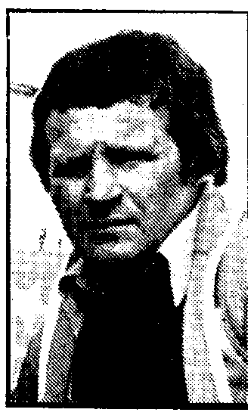
imburgs agblad

Graf- en renbaan

Zaterdag 3 januari 1987. 69e jaargang nr. 2.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad b.v., postbus 3100, 6401 DP Heerlen, telefoon 045-739911 – Hoofdredaktie: B. Romijn - R. Brown. Adj.-hoofdredakteur: J. Ros — Losse nummers ƒ 1,35

HUUB HARINGS,

Alleen kunstmestsector draaide met verlies

DSM: 400 miljoen winst bij 23 pct minder omzet

Van onze verslaggever

HEERLEN - DSM heeft over het voorbije jaar 1986 een frappante daling van de omzet geleden. De 24,1 miljard gulden, die het internationaal opererende chemiebedrijf in 1985 realiseerde liep vorig jaar terug naar 18,5 miljard gulden. Dat betekende dus ruim 5,5 miljard minder omzet, ofwel een daling met 23 procent. Toch bleef de behaalde winst van DSM, die voorlopig wordt geraamd op 400 miljoen gulden, niet ver onder de winst die ook over 1985 werd behaald. Dit ondanks forse verliezen in de kunstmestsector, verliezen die DSM overigens al in augustus bij de presentatie van de halfjaarcijfers voorspelde en waar nadien maatregelen zijn genomen om die verliezen in te dammen.

Dat de omzetdaling van 23 procent niet tot een forse winstdaling heeft geleid komt omdat de vermindering van de omzet vooral werd veroorzaakt doordat DSM Aardgas door de daling van de energieprijzen fors minder incasseerde. Ook daalden op de internationale markt de grondstofprijzen, ook een gevolg van de lage olieprijzen, en die lagere prijzen moesten via lagere opbrengsten van DSM-produkten aan de afnemers worden doorgegeven.

DSM-topman mr Hans van Liemt maakte gisteren in zijn traditionele nieuwjaarsboodschap bekend, dat alleen de divisie meststoffen met verlies heeft gedraaid en dat alle andere divisies vorig jaar een positief aandeel aan de winst van DSM hebben geleverd. De behaalde winst van 400 miljoen komt in een ander daglicht te staan wanneer men ziet dat DSM in 1986 nogal wat heeft geïnvesteerd en aangekocht, waardoor de netto-winst werd beïnvloed. Zo stegen de industriële investeringen, inclusief overnames van andere bedrijven, van 600 miljoen in 1985 naar 900 miljoen in het afgelopen jaar.

Van Liemt zei te hopen dat de afdeling meststoffen, mede door de te nemen maatregelen zoals afslanking en afstoting van bedrijven, in 1987 betere resultaten zal opleveren en dat de andere divisies het minstens evengoed zullen doen als in het voorbije jaar. Hij profeteerde daarbij dat de winst over het nu begonnen jaar niet veel zal afwijken van die van het afgelopen jaar.

● Zie verder pag. 20

Het weer

Opklaringen en later op de dag kans op een sneeuwbui. Middagtemperatuur rond het vriespunt. Matige noordwestenwind.

Zondag t/m woensdag:
Nu en dan regen of sneeuw. Na het weekeinde iets minder lage temperaturen.

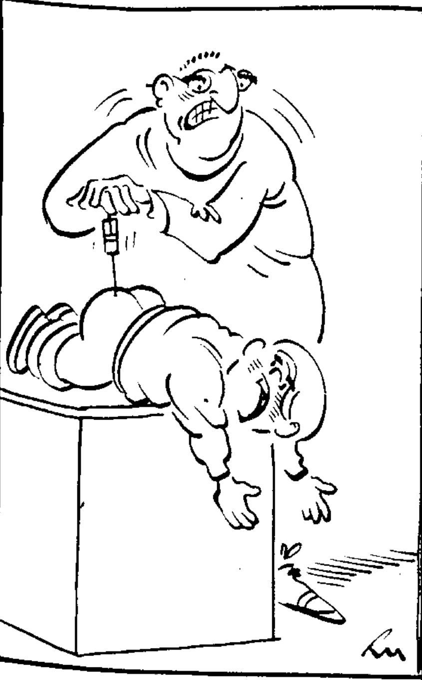
VANDAAG:

zon op:	08.49	onder:	16.40
maan op:	11.23	onder:	21.09

MORGEN:

zon op:	08.48	onder:	16.41
maan op:	11.37	onder:	22.34

Eén prik tegen mazelen bof en rode hond

Ik heb griep... sufferd!

● *Met een dreghaak vanaf een boot wordt het slachtoffer uit het water gehaald.*

Drenkeling reddeloze prooi Maas

MAASTRICHT – Bij pogingen gistermiddag in Maastricht een drenkeling in de Maas levend op het droge te krijgen, hebben redders zich gewonnen moeten geven door de woeste stroming van deze rivier. De 29-jarige Maastrichtenaar H.S., gehuwd en vader van twee kinderen, werd door die omstandigheid reddeloos een prooi van het ijskoude en ziedende water.

Het slachtoffer maakte tijdens de kantoorpauze samen met een collega een kuier langs de Maas aan het Bat. Vlak langs het water lopend, gleed hij uit op de flink hellende rivieroever ter hoogte van een aangemeerd hotelschip. Bij zijn val glibberde hij in de Maas. Zijn metgezel, die hem snel zag wegdrijven, wist hem nog even vast te grijpen in een vermetele poging hem op het droge te trekken. De stroming van het water was echter zo sterk, dat de collega moest loslaten om zelf niet te worden meegesleurd.

Door zijn alarmering waren politie, brandweer een ambulance snel aangerukt. De drenkeling was toen al onder de Servaasbrug door afgedreven naar de steiger van de rederij Van Stipthout. Ook daar werd het slachtoffer met grote snelheid verder stroomafwaarts gesleurd. Via de westelijkste boog van de Wilhelmina dreef hij naar de schepen, aangemeerd langs de Wilhelminakade.

Aan boord van een schip slaagden brandweerlieden er in de toen al levenloos schijnende drenkeling met behulp van een dreghaak te grijpen. Echter, nog gaf de Maas zijn prooi niet prijs. Bij het hijsen werd enkel een jas naar boven gehaald. Het bewegingsloze lichaam was er uit gegleden en weer in het water gezakt.

Een toevallig voorbij varende parlevinker snelde toe. Vanaf het kort bij de waterspiegel gelegen dek van het bootje kon het slachtoffer uiteindelijk uit het water worden gehaald. Het onmiddellijk toepassen van hartmassage en mond op mond beademing mocht niet meer baten. Het drama aan de Maas werd gadegeslagen door enkele honderden toegeschoten belangstellenden.

● *Een politieman zoekt tussen de puinhopen van het schuurtje naar aanwijzingen over de explosie.*

Politie zwijgzaam over link naar criminele wereld

Granaat vermoedelijk oorzaak ontploffing schuurtje in Heerlen

Van onze verslaggevers

HEERLEN – De ontploffing die op 23 december een stenen schuurtje achter een woning aan de Ridderweg in Heerlen van de aardbodem wegvaagde en waarbij een 30-jarige man uit Landgraaf om het leven kwam, is waarschijnlijk veroorzaakt door een ontploffende granaat. Een woordvoerder van de politie Heerlen bevestigde gisteren dat op de onheilsplek een granaat werd gevonden, maar hulde zich verder in absoluut stilzwijgen omtrent de mogelijke oorzaak van de explosie.

De Explosieven Opruimings Dienst (EOD), die na de ontploffing een onderzoek heeft ingesteld, is momenteel bezig met een nader onderzoek. De uitslag daarvan wordt begin volgende week verwacht. De Heerlense politie is nog steeds met enkele manschappen aan het onderzoek naar achtergronden van de ontploffing bezig en neemt daarvoor nog dagelijks verhoren af.

De explosie vond 23 december om half drie plaats. De klap was zo hevig dat tientallen ruiten in de omgeving sneuvelden. Het slachtoffer, K. J. uit Landgraaf, werd daarbij dermate verminkt dat de politie geruime tijd nodig had om hem te identificeren. Hij bleek al lange tijd gebruik te maken van het schuurtje achter de woning van een inwoonster van Heerlerbaan. Voor haar verrichtte hij ook vaker onderhoudsklusjes in de woning. Zij was op het moment van de ontploffing niet in haar woning aanwezig.

● Zie verder pagina 11

'Wederdienst' van transportbedrijf aan agenten?

Justitie doet onderzoek bij Maastrichtse politie

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Er loopt sinds enkele dagen een justitieel onderzoek bij de Maastrichtse gemeentepolitie. Steeds sterker wordende geruchten doen de ronde als zou een aantal agenten betrokken (geweest) zijn bij het bewust niet-keuren van ladingen bij transporten die door het Maastrichtse bedrijf B. zouden zijn uitgevoerd. In ruil voor het door de vingers zien van wettelijke controles en bepalingen zou door een aantal agenten gratis vakantiereisjes naar o.a. het Spaanse Marbella zijn gemaakt.

Commissaris P. Brugman van de Gemeentepolitie Maastricht bevestigde gisteren dat 'er inderdaad een onderzoek loopt'. Hij verwees voor nadere bijzonderheden overigens door naar de hoofdofficier van justitie, mr. Franssen. Deze laatste bevestigt dat er – op zijn verzoek – een onderzoek door de rijksrecherche loopt 'omdat ik een aantal zaken bij geruchten heb vernomen. Maar ook niet meer dan dat. Ik kan op dit moment dan ook niet meer zeggen. Het is in ieder geval wel zo dat de politie onkreukbaar uit dit onderzoek te voorschijn moet komen'.

Noch commissaris Brugman noch mr. Franssen wilden gisteren overigens zeggen in welk kader het onderzoek wordt verricht.

Bij transportbedrijf B. in Maastricht, dat in deze affaire wordt genoemd, was gisteren niemand voor commentaar bereikbaar. Een woordvoerder van de in Noord-Brabant gevestigde transportfirma liet weten dat zijn broer (de bedrijfsleider van het filiaal in Maastricht, red.) enkele dagen in het buitenland verblijft en pas na het weekend terug is. 'Mij is in ieder geval niets bekend over deze kwestie', aldus de woordvoerder.

De zaak zou aan het rollen gekomen zijn omdat enkele chauffeurs van het bewuste transportbedrijf 'uit de school' zouden hebben geklapt.

Jongetje (8) zwaar gewond door beten bulterriër

LEEUWARDEN – Een achtjarige jongen uit Leeuwarden is oudejaarsdag zwaar gewond geraakt aan zijn hoofd door beten van een bulterriër. Het spelende jongetje werd onverwacht door de een jaar oude hond aangevallen. Met talrijke beten in hoofd en armen is de jongen in het ziekenhuis opgenomen. Door middel van plastische chirurgie wordt getracht de hoofdhuid te herstellen.

Tegen de eigenaar van de hond is geen proces-verbaal opgemaakt. Wel heeft de politie de man gezegd, dat zijn hond als 'gevaarlijk' wordt beschouwd. De man had zijn hond toen al laten afmaken. Volgens de eigenaar was de terriër tot woensdagmiddag een lief, 'mensvriendelijk' beest geweest. De officier van justitie wacht een rapport van de politie over de toedracht af.

Draf- en renbaan kostte al minimaal ƒ 29 miljoen

Wedbureau Ladbroke ziet zich niet als redder 'Schaesberg'

SCHAESBERG – De Draf- en Renbaan in Schaesberg moet niet al te veel verwachten van de aktiviteiten van de particuliere wedorganisatie Ladbroke, het bedrijf dat door het ministerie van Landbouw en Visserij is ingeschakeld om de draf- en rensport in Nederland weer op poten te krijgen.

Die boodschap komt van commercieel directeur Fred de Boer. Volgens De Boer zijn en blijven de belangrijkste inkomsten voor de banen in Nederland de entreegelden en zolang Schaesberg geen beter koersprogramma biedt komt er geen publiek. De DRB in Schaesberg heeft sinds de start in 1980 steeds met verlies gedraaid en inmiddels is al voor minimaal 29 miljoen gulden aan overheidsgeld opgeslurpt.

Vandaag in de VRIJUIT-bijlage uitgebreid aandacht voor het geldverslindende projekt in Schaesberg.

● Zie verder pagina 17

muziek
film
beeldende kunst
theater
literatuur

K

met de kleine en de grote

redactie jos frusch, tel.: 045-739277

Pierre Kemp een open boek

„Tegen het voornemen van uitgever Stols tot uitgave van mijn verzamelde gedichten heb ik bezwaar gehad. En wel dit: is men eenmaal ergens verschenen met zijn verzamelde gedichten dan wordt door dit verzameld werk een zeker beeld vastgelegd dat het grote nadeel heeft niet meer te kunnen worden vervangen in de geest van het dicht minnende en gedichten kopend publiek dat helaas ook nog zo schaars is en blijkbaar nog altijd maar schaarser wordt. Daarom heb ik maar geprefereerd op mijn doodsbed te liggen met de kans nooit mijn verzameld werk te zien en zodoende ben ik vrij gebleven." Deze gedachte van Pierre Kemp kan men momenteel lezen in Kasteel Oost in Valkenburg waar door de zorgen van de heren Michael Wansink en Paul Haimon, secretaris en voorzitter van het Letterkundig Centrum Limburg, daar gevestigd, tot 10 januari een tentoonstelling is te zien rond de dichter Pierre Kemp.

De expositie toont ook het oorspronkelijke ontwerp dat de beeldhouwer Rob Stultiens bij gelegenheid van de 100e geboortedag van Pierre Kamp in gebakken klei vervaardigde. Het definitieve beeld, in steen gekapt, zal in Maastricht, zijn geboortestad, een plaats krijgen in het gedeelte van het stadspark dat de naam Kempland heeft gekregen. De expositie werd opgebpouwd in de traditie van de literaire tentoonstellingen eerder in het Letterkundig Centrum De Candelaer gebracht; de ter herdenking van Felix Rutten, in 1982, van de brieven, documenten, boeken en geschriften over Charles Eijck, waaruit toen het fraaie boek De Taal van Charles Eijck, een boek door hem geschreven zonder dat hij het besefte, voortkwam in 1984. En verleden jaar de rijk geïllustreerde en gedocumenteerde expositie gewijd aan Frans Erens.

Langzamerhand heeft het Centrum de museale infrastructuur kunnen uitbreiden. Zo kon de documentatie op deze expositie geheel in beschermde vitrines worden ondergebracht: de boeken, de vele bibliofiele uitgaven, de oorspronkelijke brieven die als waaruitboven werd geciteerd in verband met een uitgave van Verzamelde Gedichten. Die zijn er na zijn dood wel gekomen dank zij Geert van Oorschot en door de Pierre Kemp Stichting geschreven illustratie.

Opmerkelijk werd voor de expositie gebruik gemaakt van de moderne procedé's van het foto-copiëren en het uitvergroten van teksten. Zo kan men nu ook de keerzijde lezen van een aan beide kanten van een blad volgeschreven brief, kleine foto's werden uitvergroot en gedichten in grote opmaak reliëf gegeven. Ook inleidingen op boeken en de uitleg van de dichter hoe hij aan een intigrerende vreemd aandoende titel was gekomen of verklarende gegevens over zijn motieven die hem tot zijn latere lange gedichten hadden geïnspireerd hoefden niet meer verborgen te blijven in het gesloten boek. De boeken krijgen zo een geschreven illustratie mee. Aan die illustratieve uitleg is op de tentoonstelling duidelijk zorg besteed.

Frappant is bij voorbeeld een wandvitrine met kleurreproducties getrokken uit de kostebare bibliofiele uitgave Les Folies Maestrichtoise' voor Fernand Lodewick waarvoor Willem Hofhuizen zwierige tekeningen maakte.

Het foto-materiaal dat van de familie kwam is zo bescheiden, maar door de krappe vergrotingen toch heel boeiend. Men ziet er de jeugdige Pierre Kemp nu als charmeur en als een vitale man die met zijn goed voorkomen van heer in het zwart met hoed ook indruk op vrouwen, over wie hij graag dichtte moet hebben gemaakt. Maar familiefoto's zijn er nauwelijks. Zijn oudste zoon Antoine verklaarde daarover: „In die tijd, toen wij jong waren en zeker toen vader jong was, werd niet veel gefotografeerd. Foto's waren nog een luxe die zich alleen echt welgestelden konden veroorloven."

De tentoonstelling onthult ook iets over de titel van het boek Carmina Matrimonialia. Het boek ontstond uit een briefwisseling met Anton van Duinkerken. Toen nog redacteur van het literaire maandblad Roeping. Het hoofdstuk Pierre Kemp als schilder moest ook bescheiden blijven. Het toeval wilde dat het Bonnefantenmuseum in Maastricht, dat de schilderijen van Pierre Kemp bewaart, al diens schilderwerken op de thans nog lopende 'uitpak'-expositie op een grote wand heeft samengebracht.

De samenstellers beschouwen hun werk ook niet als een wetenschappelijke documentaire, maar zoals ook de vorige literaire exposities meer dan een open boek dat overal naar de gedichten van Pierre Kemp verwijst. Erbij verwijlen is dan ook Kemp en Kamp en Kemp ontmoeten.

Tentoonstelling Pierre Kemp in Kasteel Oost in valkenburg aan de Geul.

Open op dinsdag, woensdag, zat[erdag en zondag van 14 tot 17 uur. T[ot] en met 10 januari.

Paul Haimon

● Een fragment uit My fair Lady.

Korting voor Vrienden van Limburgs Dagblad

Koninklijk Ballet speelt 'My Fair Lady'

HEERLEN – Vrijdag 16 januari brengt het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, aangevuld met enkele gastspelers, in de Stadsschouwburg van Heerlen de musical My Fair Lady. In deze productie worden belangrijke rollen gespeeld door Linda Lepomme als Eliza, Luc Lutz als professor Higgins en Anton Peeters als Alfred Doolittle. De Nederlandse bewerking heeft Seth Gaaikema voor zijn rekening genomen. Het blijkt een briljante productie te zijn, vol humor en prachtige evergreens. De voorstelling begint om 20 uur. Vrienden van het Limburgs Dagblad krijgen vier gulden korting en betalen 25 gulden voor een entreebewijs. Kaarten zijn verkrijgbaar bij de Limburgs Dagblad-kantoren in Heerlen, Hoensbroek, Brunssum, Kerkrade en Schaesberg.

Na het verdwijnen van het Gents musical-theater Arena nam het Koninklijk Ballet van Vlaanderen de taak op zich om het musical-repertoire te blijven presenteren. De belangrijkste spelers van Arena werden aan de cast van het Ballet toegevoegd. Naast My fair Lady speelt de musical-afdeling 'Jerry's Girls' en 'Evita'.

De regie van My Fair Lady is in handen van Stefan Janski die grote bekendheid verwierf met opera's, toneelstukken en musicals zoals bijvoorbeeld West Side Story, The Matchgirls, Fiddler on the Roof en A streetcar named Desire. Het is voor het eerst dat Janski de regie voert op het continent.

Max Havelaar in musicalvorm

HEERLEN – Jos Brink komt volgend jaar oktober met een musical-bewerking van Multatuli's roman Max Havelaar. Het moet een grootse show worden, een miljoenenproduktie met vijfendertig medewerkers, uitgebreid ballet en orkest en extravagante en exotische decors en kostuums.

Volgens producent Hans Tobi leent deze klassieke Nederlandse roman, die de misstanden in het koloniale Nederlandsch-Indië van 1860 aan de kaak stelt, zich uitstekend voor een dergelijke bewerking. „Zelden schreef iemand zo'n geestig, indringend, onthullend en knap boek. Reden om je in het Multatuli-jaar af te vragen: Waarom heeft daar nooit iemand een musical van gemaakt...?"

De makers menen dat de inhoud niets aan actualiteit heeft ingeboet. „De misstanden die Multatuli beschreef, bestaan nog wel degelijk". Jos Brink, mede-tekstschrijver Frank Sanders en ontwerper Jan Aarntzen hebben reeds een studiereis naar Java ondernomen. De Indische sfeer van de Javaanse vorstenhoven van die dagen moet zo authentiek mogelijk gestalte krijgen, evenals 'de sobere, zware rijkdom van de Amsterdamse kooplieden'.

Jos Brink (als Max Havelaar), Frank Sanders, Lucie de Lange en Jerome Reehuis spelen de belangrijkste rollen. Horst Mentzel tekent voor de regie. Henk Bokkinga componeert de muziek.

Oplossing van gisteren

- m - - e - d
- u r a n i u
- s a r t r e
a k s - e e l
- a - u r n -
o d e - e e n
- e t o n - e
a l s o - o e

weekendpuzzel

119

Horizontaal:
1. An voelt zich niet zo zuiver op de graat. Anders zou ze zo'n projectiel niet bij zich hebben. 5. De drukkende zorg voor het slot van de eikeschors. 9. Op de Egyptische rivier wordt de dienst onderhouden met een regelmatige bootverbinding. 10. In de bijbelse stad wordt op de reuk een loflied gezongen. 11. Vijf tonnen bij de vulkaan. 12. 'Maak het niet te bont en kom er af', zei de man, die de opschudding veroorzaakte. 13. Ook in de bergen gebruikt Bert het landbouwwerktuig. 15. Begin december dienen de kameraden ermee op te houden. 18. Na die tijd kunt u het er vinden. 19. Juist horizontaal op de vloeistof. 22. Dit is in het Latijn een vreemde uiteenzetting. Bij de uitvoer hebt u 'r niet nodig. Is het wel? 24. Voor Bram zijn er duizend met die goudbruine kleur. 26. Ina speelt er op. 27. Omdat hij zich in het kort niet meer kon keren, zocht hij het wat hogerop. 28. Doe niet zo hevig. Laat het in de kast liggen. 29. Ten afscheid was er niet eens een lekkernij voor het voorttrekken.

Verticaal:
1. Tweemaal zeven. En dan nog een volk voor het gezicht. Dat geeft blijk van veel geloof. 2. Ook An vindt dit een heel net meisje. 3. Al is het nog zo dun: alle rangen worden volgens een rechte lijn uitgemeten. 4. At had veel pijn. Hij was blij, dat hij op het strand de dokter zag. 5. Reeds kort kunt u er mee takelen. 6. In een glas water is de wind van weinig of geen betekenis. 7. Dan is de Lap het Friese water voor de page. 8. De vrouw veroorzaakte een opstandje door onderricht te geven over de oorlogsgod. 14. Plan om de pagina van klaver te voorzien. 16. Vochtig geel en toch nog sierlijk? 17. In de vloeistof toont het knaagdier zich een goed zwemmer. 18. In het dorpje onder 's Hertogenbosch struikelde de doctor over de . 20. Vertel 's, waarom je de niet meegaande man zo moet tergen. 21. De heilige had een prikkend uitsteeksel in de keel. 23. O, wat zit er veel vuil in de voetverwarmer. 25. Met dit hoofddeksel wordt het al te bar.

de hellegathonden

Genoeg geleuterd, Suske en Wiske zijn in gevaar. Is geen tijd meer te verliezen.
Je hebt gelijk, Jerom, we kammen het hele huis uit!
INMIDDELS
Haha, hier zullen ze me nooit vinden! Mijn schuilplaats is onder de klampoven. Een plaats die door iedereen gemeden wordt!
175
Hier boetseer ik mijn hellegathonden op klein formaat, alvorens ik ze in het vuur werp waar ze groeien en tot leven komen!
Niemand zal mij klein krijgen... NIEMAND!
Is dat nu een klampoven waar ze stenen in bakken? Wat zou daarin zitten?
176

panda en de diepgravers

VREEMD DAT HET BAASKE DIE BULLDOZER WEET WEG TE RIJDEN... DAARNET WAS HIJ NOG ONBESTUURBAAR. OVERIGENS IS HET NIET AARDIG OM MIJ IN DIT BARRE LANDSCHAP ALLEEN TE LATEN..
EI, EI! ZO ALLEEN BEN IK NIET! DAARBINNEN IS EEN FEESTVERLICHTING GAANDE!
DIT GAT MOET ONTSTAAN ZIJN TOEN HET BAASKE ZIJN VOERTUIG WEG REED.. HM - IK VRAAG ME AF.....
44178

recept

h. meijer

Nagerechten

ANANAS MET VRUCHTENSALADE

Benodigdheden: 50 g rozijnen, ½ dl rum, 1 klein blikje kersen, 1 ananas, 3 bananen, 2 eetlepels honing, 2 eetlepels gemalen kokos, ½ l vanille-roomijs.

Rozijnen laten weken in rum. Kersen uit laten lekken. Ananas in de lengte halveren en het vruchtvlees eruit snijden. Harde kern verwijderen en het vruchtvlees in kleine stukken snijden. Bananen pellen en in plakjes snijden. Honing en fruit door de rozijnen scheppen. Salade in ananashelft scheppen en koel wegzetten. In droge koekepan kokos lichtbruin roosteren. Bolletjes ijs op de ananas scheppen en hierover kokos strooien. Direkt opdienen.

LITCHI'S MET GEMBER EN CHOCOLADEROOM.

Benodigdheden: 24 verse litchi's of 1 blik litchi's, 4 bolletjes gember, 1 theelepel cacaopoeder, 3 eetlepels gembersiroop en ⅛ l slagroom.

Pel de litchi's en verwijder de pitten. Verdeel ze over vier coupes. Snipper de gemberbolletjes fijn en strooi dit over de litchi's. Meng in een kom de cacao met gembersiroop. Voeg de slagroom toe en sla hem stijf. Verdeel de chocoladeroom over de litchi's.

Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad b.v.

Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemondt

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen rek.no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Bijkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	04494-46868
Hoensbroek	045-218555
Kerkrade	045-452932 455506
Maastricht	043-254477
Schaesberg	045-311719
Roermond	04750-18484
Sittard	04490-15577
Valkenburg	04406-15045

Telex:

redactie	56123
overige afdelingen	56078

Abonnementsprijzen:

bij vooruitbetaling te voldoen

per kwartaal	ƒ 69,40
per maand	ƒ 23,15

Leerlingen in problemen door schoolgeld

AMSTERDAM – Meer dan honderd leerlingen van gemeentelijke scholen in de hoofdstad kunnen na de kerstvakantie hun opleiding niet vervolgen, omdat hun ouders geen of niet voldoende schoolgeld hebben betaald. Het gaat om scholieren ouder dan 18 jaar die door een nieuwe rijksregeling verplicht zijn met ingang van dit schooljaar ruim duizend gulden schoolgeld te betalen. J.H. Tulleners van de gemeente Amsterdam heeft dat gisteren meegedeeld.

Het totaal aantal Amsterdamse leerlingen dat verplicht is schoolgeld te betalen bedraagt meer dan duizend. Van hen heeft het merendeel inmiddels aan de betalingsverplichting voldaan. Voor mensen die het schoolgeld niet in één keer konden betalen zijn speciale regelingen getroffen. De ouders van de honderd leerlingen die wat de gemeente betreft na de kerstvakantie thuis moeten blijven, hebben òf helemaal niets laten horen of slechts een klein gedeelte van het schoolgeld betaald, zonder daarvoor een verklaring te hebben gegeven.

Tulleners: „We hebben diverse brieven geschreven. We kunnen nu niets anders meer doen dan concrete maatregelen nemen. Wij moeten er gewoon voor zorgen dat de rijksregeling wordt uitgevoerd." Hij tekent daarbij echter aan dat zèlfs als na de kerstvakantie de ouders het geld alsnog betalen 'altijd een oplossing kan worden gevonden'.

'Bommen mogelijk reeds verborgen'

ETA-offensief gevreesd in wintersportplaatsen

MADRID – In een ski-hotel nabij Madrid zijn vrijdag twee kleine bommen door een tijdmechanisme tot ontploffing gebracht. Er was lichte schade en niemand liep letsel op. Spaanse regeringsfunctionarissen spraken gisteren de vrees uit dat de Baskische afscheidingsbeweging ETA een offensief is begonnen tegen Spaanse wintersportplaatsen en dat meer bommen reeds zijn verborgen.

Het personeel van het hotel werd een uur tevoren telefonisch gewaarschuwd door iemand die zei te spreken namens de ETA. Functionarissen zeiden dat mogelijk al in andere wintersportplaatsen bommen met een tijdmechanisme zijn verborgen. Het is de eerste maal in de 18 jaar oude strijd van de ETA voor onafhankelijkheid van Spaans Baskenland dat de guerrillastrijders zich richten op wintersportcentra. Het zomertoerisme is al herhaaldelijk het doelwit geweest.

In San Sebastian eiste de ETA gisteren de verantwoordelijkheid op voor een aanval op een Franse patrouilleboot in de Franse haven Bayonne, eerder deze week. Dit deelde de Spaanse maritieme zender Onda Pesquera mee. Iemand die namens de ETA opbelde verklaarde dat de organisatie verantwoordelijk is voor de actie van 31 december op het Franse schip de Mauve. Daarvan werden de trossen doorgesneden, waarna het op een brug liep. Er is volgens schattingen van Franse marine-autoriteiten voor rond 4 miljoen schade aangericht. Volgens de ETA heeft de Mauve talloze malen Baskische vissers opgebracht die werden beschuldigd van vissen in Franse wateren.

Afghanistan

Een politieke oplossing voor de kwestie Afghanistan ligt binnen bereik. Sovjet-partijleider Gorbatsjov heeft dit onlangs, aan de vooravond van zijn bezoek aan India, verklaard. Volgens Gorbatsjov zal een politiek vergelijk leiden tot terugtrekking van de in Afghanistan gestationeerde Sovjet-troepen. Welke waarde aan deze beloftevol klinkende boodschap moet worden toegekend, is vooralsnog onduidelijk.

Ter plekke woedt de strijd, een guerrilla, nog hevig. Met de Sovjets voeren de regeringstroepen een oorlog volgens steeds sluwere methoden. Het verzet, waarvan waarnemers signaleren dat het in het defensief is gedrongen, alhoewel óók gemeld wordt dat de guerrillagroeperingen tachtig procent van 's lands oppervlakte beheersen, wil niet weten van een door partijleider Najib aangekondigd staakt-het-vuren als onderdeel van 'een programma voor nationale verzoening'.

Gorbatsjovs woorden zijn desondanks opzienbarend. Ten eerste omdat de partijleider in tamelijk concrete bewoordingen een blijvende oplossing in een brandhaard voorspelt, hetgeen in de tot dusver gehanteerde Sovjet-strategie ongebruikelijk is, en ten tweede aangezien het tijdstip van de aankondiging nagenoeg samenvalt met Gorbatsjovs besluit de prominentste van de Russische dissidenten, Andrei Sacharov, vrij te laten. Deze geste en de daaraan gekoppelde verwachting dat het Kremlin dit jaar waarschijnlijk enkele honderden dissidenten uit de Sovjetunie zal laten vertrekken, hebben in het Westen geen geringe indruk gemaakt: het vertrouwen in Gorbatsjov, zeker in de publieke opinie, is er door toegenomen. En hoop doet leven. Ook wat betreft Afghanistan.

Maar praktisch ligt de zaak toch moeilijk. Volledige terugtrekking van de Sovjet-legers impliceert immers dat er een sluitende oplossing op tafel ligt, dus dat het islamitische verzet en het communistische regiem tot een vergelijk gekomen zijn, dat duurzame coexistentie mogelijk maakt.

Hoe alle belangen van de rivaliserende partijen in deze regio, inclusief die van Washington en de Sovjetunie, onder een noemer gebracht kunnen worden en tot vrede in Afghanistan moeten leiden, waarbij dan nog te bedenken is, dat bij ontwarring van de Afghaanse knoop het Sovjetrussische gezichtsverlies tot een minimum beperkt zal moeten blijven, zijn nu nog vragen, waarover het Orakel van Delphi geraadpleegd zou kunnen worden.

F.S.

Momenteel 316 kernwapens gestationeerd in West-Europa

NAVO plaatste in 1986 tachtig kruisraketten

BRUSSEL – Door het uitblijven van een akkoord met de Sovjetunie over de kernwapens voor de middellange afstand heeft de NAVO in 1986 tachtig kruisraketten geplaatst. Dit blijkt uit cijfers die gisteren door de Westerse alliantie werden gepubliceerd. Een NAVO-woordvoerder zei dat aan het einde van 1986 in totaal 316 Pershing-II en kruisraketten waren gestationeerd in vier Westeuropese landen. Een jaar eerder waren dat er 236. De woordvoerder gaf geen verdere bijzonderheden en weigerde een stationerings-overzicht per land te verstrekken. Maar aangezien het aantal van 108 in West-Duitsland gestationeerde Pershing-II-raketten ongewijzigd bleef, betekent het nieuwe getal dat er tachtig kruisraketten zijn bijgeplaatst.

Krachtens het uit 1979 daterende moderniseringsbesluit van de NAVO zouden vijf Westeuropese landen – West-Duitsland, Italië, Groot-Brittannië, België en Nederland – 572 kernwapens voor de middellange afstand (INF-wapens) plaatsen als tegenwicht tegen de SS-20 raketten van de Sovjetunie. De eerste vier landen hebben daar reeds een begin meegemaakt. Nederland heeft toegezegd in 1987 te beginnen met de plaatsing van zijn aandeel van in totaal 48 kruisraketten op de vliegbasis Woensdrecht.

Volgens de NAVO heeft de Sovjetunie in totaal 441 SS-20 raketten met elk drie kernkoppen opgesteld en zijn deze wapens – met een reikwijdte van 5000 kilometer – gericht op West-Europa, China en Japan. Het van de Verenigde Staten afkomstige getal van 441 wordt niet door de Sovjetunie bestreden en is al 15 maanden ongewijzigd.

De NAVO heeft gezegd dat het INF-plaatsingsschema, dat eind 1988 moet zijn voltooid, bij het uitblijven van een overeenkomst zal worden voortgezet. Wel heeft de Noordatlantische Verdragsorganisatie zich bereid verklaard de raketten weer terug te trekken indien de Sovjetunie hetzelfde doet met de ten westen van de Oeral gestationeerde SS-20-raketten.

'Nul-optie'

Over deze zgn. 'nul-optie' was in beginsel overeenstemming bereikt tussen de Sovjetunie en de Verenigde Staten tijdens de top in Reykjavik in oktober vorig jaar. Maar daaraan werd tot dusver geen vervolg gegeven omdat de gesprekken tussen Sovjetleider Michail Gorbatsjov en de Amerikaanse president Ronald Reagan stukliepen op het Amerikaanse onderzoek naar een schild tegen raketten in de ruimte, het zgn. SDI-programma (Strategisch Defensie Initiatief).

Van Agt weet niets van betalen 'commissiegeld'

DEN BOSCH – De Brabantse commissaris van de koningin mr A. van Agt weet niet of het bouwbedrijf Wessels in Rijssel 'commissiegeld' heeft betaald aan drie bestuursleden van de stichting 'Verantwoord wonen'.

Van Agt zei dat gisteren in een uitzending van Omroep Brabant. Van Agt maakt deel uit van de Raad van Commissarissen van Wessels. In het weekblad Vrij Nederland van deze week wordt gemeld dat het bedrijf ruim acht ton 'commissiegeld' heeft uitbetaald in ruil voor bouwopdrachten in Gouda en Almelo. Van Agt is van plan om na het weekend na te gaan wat er waar is van de bewering in Vrij Nederland. „We moeten natuurlijk voorzichtig zijn met speculaties. In het nauwelijks voorstelbare geval dat het verhaal waar zou zijn leg ik uiteraard mijn functie neer," aldus Van Agt.

● *In Marseille verwijdert de politie een barricade van de rails. De stakende spoorwegmannen wilden met deze blokkade het vertrek van de TGV naar Parijs verhinderen.*

Onrust aan arbeidsfront dreigt zich uit te breiden

Frankrijk: actie 'dag zonder treinen' mislukt

PARIJS – De actie 'dag zonder treinen' die het al twee weken stakende spoorwegpersoneel gisteren had willen houden is niet geslaagd. Nadat de spoorwegmaatschappij SNCF gewaarschuwd had dat zij de politie erbij zou halen als de stakers uitvoering zouden geven aan hun dreigement, dat zij door het bezetten van spoorbanen en wissels het treinverkeer onmogelijk zouden maken, trokken de actievoerders zich op de meeste plaatsen terug. Met werkwilligen bemande treinen konden normaal rijden, zij het dikwijls met urenlange vertragingen.

De regering beschuldigt de stakers en hun bonden ervan dat zij de staking voor politieke doeleinden misbruiken. Het tot dusver hecht gesloten stakingsfront begon vrijdag scheuren te vertonen. De gematigde vakbond FO wees op een hoog percentage werkwilligen. De bond eist dat op bijeenkomsten van het personeel waar wordt gesproken over wel of niet voortzetten van de actie de stemmingen geheim zullen zijn.

Minister van Verkeer Jacques Douffiagues verklaarde eerder op de dag dat het compromisvoorstel van de door hem aangestelde bemiddelaar slechts met hand opsteken door het spoorwegpersoneel werd verworpen.

Kritiek

De partij van premier Jacques Chirac, de rechtse RPR, oefende gisteren kritiek op de socialistische president François Mitterrand, die de vorige dag een delegatie van de stakers had ontvangen. 'Deze kwestie gaat alleen de regering aan', verklaarde de secretaris-generaal van de RPR, Jacques Toubon, volgens wie deze daad van de president het risico inhoudt dat de situatie verergert. Premier Chirac heeft tot dusver getracht buiten het conflict te blijven, dat volgens hem alleen de SNCF en haar personeel aangaat. Mitterrand, die Chirac heeft aangespoord tot handelend optreden in de kwestie, vertelde de delegatie dat hij de premier over de eisen van de stakers zou inlichten.

De onrust aan het arbeidsfront dreigt intussen uit te breiden. Het onder communistische leiding staande vakverbond CGT heeft zijn leden opgeroepen maandag bijeenkomsten te beleggen waarop gesproken zal worden over acties bij het staatsautomobielbedrijf Renault ter ondersteuning van looneisen. De organisatie heeft voorts de havenarbeiders opgeroepen dinsdag een staking van 24 uur te houden als blijk van solidariteit met de stakende Franse zeelieden.

Peking waarschuwt studenten opnieuw

Betogers: demonstraties voor meer democratie en vrijheid gaan door

PEKING – Ongeveer 1.000 studenten hebben in de nacht van donderdag op vrijdag op het historische Tiananmen-plein in Peking betoogd voor meer democratie en vrijheid. Functionarissen van de universiteit overreedden hen gisterochtend vroeg hun protestactie te beëindigen. In bussen werden de betogers teruggebracht naar de campus. De 1.000 maakten deel uit van een grotere groep betogers die donderdagavond de vrijlating hadden geëist van studenten die eerder donderdag bij een protestactie waren opgepakt. Nadat er 24 studenten waren vrijgelaten ging ongeveer de helft van de betogers naar huis. De andere helft zette het protest voort en trok naar het Tiananmenplein. Onder hen was één van de 24 die zojuist waren vrijgelaten.

De betogers die naar het plein trokken, verklaarden met de protestactie door te willen gaan ondanks de inwilliging van hun eis de arrestanten vrij te laten. „De vrijlating van studenten is slechts één doel. Wij willen ook meer persvrijheid en verkiezingen. Als we vanavond niet doorgaan, zouden al onze protesten tot nu toe waardeloos worden," aldus een student. De politie greep niet in toen de betogers doordrongen tot op het plein, dat wordt geflankeerd door de voornaamste regeringsgebouwen.

De media stelde een kleine groep onruststokers verantwoordelijk voor het aanzetten van studenten tot illegale protestacties. Opnieuw werd via de media gewaarschuwd dat het tarten van de communistische partij niet geduld zal worden. De staatsradio sprak van een 'illegaal protest' waartoe 'anti-socialistische elementen' hadden aangezet. De meeste studenten hadden nieuwjaarsdag overigens studerend doorgebracht, aldus de radio.

Het Pekingse Dagblad citeerde een officier van politie die zei dat de autoriteiten streng zouden optreden tegen anti-socialistische onruststokers.

● zie ook pag. 4

'Ondanks pas gesloten OPEC-akkoord'

Jamani: olieprijs zal scherp dalen

ZÜRICH – De prijzen van ruwe olie zullen de komende weken mogelijk nog verder stijgen, maar over enkele maanden zal er waarschijnlijk een 'zeer scherpe prijsdaling' zijn ondanks het onlangs gesloten OPEC-akkoord over een nieuw stelsel van vaste prijzen. Dit heeft de vroegere minister van Olie van Saoedi-Arabië, sjeik Ahmed Zaki Jamani, gisteren verklaard in een vraaggesprek met het Franse persbureau AFP tijdens een ski-vakantie in Zwitserland.

Jamani, die eind oktober werd ontslagen door koning Fahd, maakte duidelijk niet te verwachten dat alle lidstaten van de OPEC (Organisatie van Olie-Exporterende Landen) zich zullen houden aan de afgesproken prijzen en produktiehoeveelheden. Hij noemde Venezuela en Koeweit als landen die 'tegen elke prijs' zullen verkopen omdat zij raffinageprodukten voor de export produceren hebben. Daardoor zullen we na een aanvankelijke periode van prijsstabiliteit een scherpe daling van de prijzen zien, aldus Jamani.

In januari en februari zullen de prijzen volgens de vroegere minister nog wel goed op peil blijven. „De produktie van Saoedi-Arabië zal zeer klein zijn, wij zullen de prijsafspraken respecteren," verklaarde hij. Jamani noemde de voorgenomen exportbeperking door Noorwegen 'belangrijk', maar hij stelde wel vast dat het daarbij slechts gaat om een beperking van de verwachte groei van de produktie in de Noordzee.

De OPEC-landen kwamen op 20 december in Genève overeen terug te keren naar een stelsel van vaste prijzen met als richtprijs achttien dollar per vat. Sindsdien zijn de prijzen op de vrije markt gestegen tot dicht bij dat niveau. Voorts werd in Genève afgesproken de gezamenlijke produktie te verminderen van zeventien miljoen vaten per dag tot 15,8 miljoen vaten. Alleen Irak heeft zich niet aan produktie-afspraken willen binden.

● zie ook pag. 7

Nog geen reactie Den Haag op Surinaamse verwijten

DEN HAAG – Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken had gisteren nog geen reactie op de nota die de Surinaamse regering woensdag aan de Nederlandse ambassadeur overhandigde. Deze nota bevatte een protest tegen wat genoemd werd de voortdurende inmenging van Nederland in de binnenlandse aangelegenheden van Suriname. Er werd gezinspeeld op een niveauverlaging van de Nederlandse ambassade in Paramaribo.

Een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken deelde mee dat de Nederlandse regering in antwoord op de Surinaamse beschuldigingen een nota zal opstellen. Pas wanneer deze is overhandigd aan de Surinaamse autoriteiten, kunnen er mededelingen worden verwacht, aldus de woordvoerder.

● zie ook pag. 5

Veel Amerikaanse tanks beschadigd in Luxemburg

SASSENHEIM – Volgens niet officieel bevestigde berichten uit betrouwbare bron is van een honderdtal tanks van het type M 60 in een Amerikaanse legerplaats in Sassenheim in het zuiden van Luxemburg, de optische richtapparatuur beschadigd.

De beschadigingen zouden al enkele weken geleden bij controle in de afgesloten hallen zijn geconstateerd en er zou een onderzoek geopend zijn. De beschadigingen zouden zodanig zijn geweest, dat de tanks in een noodgeval niet ingezet hadden kunnen worden. Voor de externe bewaking van de in totaal 17 hallen is Luxemburg verantwoordelijk. Daarentegen is de veiligheid van wat erin staat in handen van een eigen veiligheidsdienst. De 38.5 hectare grote legerplaats in Sassenheim is in november 1983 als NAVO-bijdrage van Luxemburg officieel in gebruik genomen.

Hotelbrand in Porto Rico: geen Nederlandse slachtoffers

DEN HAAG – Voor zover nu bekend is, zijn er bij de hotelbrand in Porto Rico geen Nederlandse slachtoffers gevallen. Dat heeft een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren meegedeeld.

Volgens het Nederlandse consulaat in New York, dat de Nederlandse belangen in Porto Rico behartigt, zijn er geen Nederlanders onder de tot dusver geborgen slachtoffers van de brand in het Dupont Plaza hotel in de stad San Juan. Wel maakte de woordvoerder het voorbehoud dat er nog steeds mensen uit het puin worden gehaald. De Portoricaanse autoriteiten sluiten niet uit dat het dodental tot rond de 100 stijgt.

PUNT UIT

Vandalen

● Vandalen hebben in de nacht van donderdag op vrijdag bij Den Dolder een treinstel van NS in brand gestoken. Van het vierwagenstel brandde een wagen geheel uit en een andere werd zwaar beschadigd. De schade bedraagt enkele tonnen, aldus een woordvoerder van NS. De spoorwegen houden het op brandstichting, omdat uit onderzoek bleek dat het treinstel geen technische mankementen vertoonde. De daders zijn onbekend.

Stuurloos

● *De reddingboot 'Johanna Louisa' uit IJmuiden heeft donderdagavond de Engelse viskotter 'MN 26' de haven van IJmuiden binnengesleept, nadat deze vier dagen en nachten stuurloos had rondgedreven op de Noordzee. De vier Engelse opvarenden werden op Nieuwjaarsdag uit hun benarde positie verlost door de passerende Westduitse kustvaarder 'Maris', aldus een woordvoerder van de Rijkspolitie te Water in IJmuiden. De 57-jarige eigenaar was door het bange avontuur dermate overstuur geraakt dat hij aan boord enige tijd met geweld in bedwang moest worden gehouden. Hij kon na behandeling in het Zeewegziekenhuis te IJmuiden terug naar het schip. De drie andere opvarenden zijn volgens de woordvoerder volledig uitgeput.*

Amerikanen

● Op 1 januari 1987 waren er naar schatting 242.100.000 Amerikaanse staatsburgers, een kleine 2.200.000 meer dan op Nieuwjaarsdag van vorig jaar. De Amerikaanse bevolking is sinds de volkstelling van april 1980 gegroeid met 15.500.000 zielen, of 6,9 procent. De verwachting van het Bureau voor de Statistiek is dat zij in 1987 met nog eens 2.200.000 zielen zal toenemen.

Aanslag

● Onbekenden hebben in de nacht van donderdag op vrijdag met een springlading een aanslag gepleegd op een transformatorhuisje in West-Berlijn. Naar de politie gisteren meedeelde, ontstond in de buitenmuur van het gebouw een gat ter grootte van een vuist. De transformator liep geen schade op. Ook de signaleringsapparatuur van het nabijgelegen Britse vliegveld Gatow bleef intact.

Garmisch

● *De ontploffing in hotel 'Riessersee' in Garmisch-Partenkirchen heeft haar elfde dode geëist. Naar de politie meedeelde overleed gisteren de 41-jarige gewonde Lothar Teufel. De justitie is intussen met haar onderzoek naar de oorzaak van de explosie begonnen.*

Europese Akte zou Gemeenschap stuk slagvaardiger moeten maken

Weg naar eenheid in EG bezaaid met hindernissen

Van onze correspondent

BRUSSEL – De weg naar de Europese eenwording blijft bezaaid met hindernissen en vertragingen. Nu blijkt zelfs een enkeling onder de 320 miljoen Europese burgers in staat om de uitvoering van de meest ingrijpende hervorming in de dertigjarige EG-geschiedenis met mogelijk vele maanden te vertragen.

Het gaat om de Europese Akte, die op 1 januari van kracht had moeten worden. Een stuk waarover de regeringsleiders van de EG het in december 1985 al eens werden en dat maatregelen bevat voor het verbeteren van de politieke samenwerking, de besluitvorming en het democratische gehalte daarvan in de EG.
Die maatregelen kunnen pas van kracht worden als de parlementen van alle lidstaten de Europese Akte hebben goedgekeurd. Dat is vrijwel overal ook gebeurd, behalve in Ierland en Griekenland. De Griekse parlementariërs kwamen er niet aan toe wegens tijdgebrek en een overvolle agenda. Het debat zal nu medio januari plaatsvinden.

Ierse boer

Ernstiger is echter de vertraging die de Ierse boer Raymond Grotty de EG-hervorming kan gaan bezorgen. Grotty is een fervent tegenstander

Van echte democratie nog lang geen sprake

van de EG, die vijftien jaar geleden ook al actie voerde tegen de toetreding van Ierland tot de Gemeenschap. Grotty verloor die slag, maar geeft de strijd kennelijk niet op.

Hij heeft nu bij het gerechtshof van Dublin een procedure aangespannen tegen de Europese Akte. Daarin wordt namelijk de al langer bestaande samenwerking op buitenlands politiek gebied tussen de EG-landen voor het eerst in een officieel kader gegoten. Grotty vreest dat daarmee Ierlands neutraliteit in gevaar komt.

Het gerechtshof verklaarde Grotty's klacht ontvankelijk en zal in het voorjaar de zaak behandelen. De Ierse regering heeft er vooralsnog vanaf gezien bij de Ierse Hoge Raad dat besluit van het gerechtshof aan te vechten. Gevolg: Ierland kan pas in de loop van het voorjaar de Europese Akte tekenen.
Nu is de EG op het punt van moeilijkheden en vertragingen wel het een en ander gewend, maar deze hindernis komt toch wel op een zeer ongelegen moment. Door de Europese Akte had namelijk in de EG op 1 januari vooral op het punt van de besluitvorming het een en ander moeten veranderen.

Soort veto

De besluitvorming in de EG is altijd uiterst moeizaam verlopen. Over tal van zaken is tot nog toe volstrekte unanimiteit vereist. En waar volstaan kon worden met meerderheidsbesluiten, kon een land altijd nog een soort veto uitspreken door een beroep te doen op wat het 'vitaal belang' werd genoemd.

Op grond van de Europese Akte zouden vanaf 1 januari 1987 in principe alle gewone EG-besluiten bij meerderheid van stemmen genomen moeten worden. Geen gewone meerderheid van 'de helft plus een', maar een gewogen meerderheid, waarbij de stem van de grote landen zwaarder telt dan die van de kleintjes. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen zal het unanimiteitsbeginsel (en dus het veto-recht) blijven bestaan.

De afgelopen jaren is herhaaldelijk gebleken dat de groei van de Gemeenschap (van zes leden in 1957 naar twaalf anno 1987) de besluitvorming begon te verlammen. Vaak waren marathonzittingen van soms vele dagen en nachten nodig om het eens te worden over ogenschijnlijk 'kleine' onderwerpen. Ogenschijnlijk, want er was altijd wel een land dat zo'n zaak tot enorme proporties opblies en slechts na lang onderhandelen en vele concessies over en weer akkoord wilde gaan.

Grenzen

Dat probleem speelt des te meer nu de EG-landen zich ten doel gesteld hebben op 31 december 1992 een echte 'interne markt' te zijn. Kortweg, het Europa zonder (binnen)grenzen. Met een volledig vrij verkeer van personen en goederen tussen de lidstaten, het wegvallen van alle grenscontroles, het standaardiseren van industriële normen in de EG en het gelijktrekken van belasting- en BTW-stelsels. Voor het zover is – en er zijn nogal wat mensen die betwijfelen of het ooit zover komt – moeten de lidstaten het eens worden over meer dan 300 regelingen die de vrije markt dichterbij moeten brengen. Dat gaat van het standaardiseren van de stand van de pedalen van vorkheftrucks tot het over en weer erkennen van elkaars testen met proefdieren in laboratoria.

Dat lijken onzinnige voorbeelden, maar voor een Deense vorkheftruckfabrikant is het van groot belang dat hij zijn produkten in alle EG-landen kan verkopen zonder te botsen op bijvoorbeeld een Griekse verordening die zegt dat het gaspedaal vijf centimeter meer naar rechts dient te staan. In dat geval zou zijn vorkheftruck van de Griekse markt geweerd kunnen worden.

De besluitvorming over deze kwesties verloopt echter zeer moeizaam. Lidstaten proberen hun eigen industrieën te beschermen tegen concurrentie uit andere landen. Dat leidde er bijvoorbeeld toe dat alleen al over de hierboven genoemde vorkheftrucks door twaalf duurbetaalde ministers dagenlang is vergaderd.
Dat kon, omdat in 1986 nog steeds unanimiteit vereist was. Mede daardoor hebben de EG-ministerraden het afgelopen jaar pas minder dan de helft van de voorziene 'interne-markt-besluiten' kunnen nemen. Afschaffing van de unanimiteitsregel betekent dat niet langer een enkele lidstaat, om een puur nationaal belang te beschermen, het veel grotere Europese belang kan blokkeren.

Sommige lidstaten vreesden dat zij door het wegvallen van de unanimiteits-regel buiten spel zouden komen te staan, dat hun stem niet meer gehoord zou worden. De afgelopen weken is in de diverse ministerraden echter ook gebleken dat het vooruitzicht van de komende meerderheidsregel tot grotere soepelheid in de debatten leidde.
Bovendien bevat de Europese Akte een bepaling op grond waarvan een minderheid toch besluiten kan tegenhouden, mits zij maar groot genoeg is. Zo'n 'blokkerende minderheid' zal dan echter wel ongeveer 30 procent van het totale aantal (gewogen) stemmen moeten omvatten. Op die manier wordt voorkomen dat de meerderheid besluiten neemt die indruisen tegen de – vaak ook gerechtvaardigde – belangen van een grote minderheid.

De Europese Akte behelst nog meer. Zoals de buitenlands politieke samenwerking, waartegen de Ierse boer Grotty zich verzet. In toenemende mate voeren de EG-landen de laatste jaren overleg over tal van buitenlands-politieke gebeurtenissen, zoals over maatregelen tegen Zuid-Afrika, een Europese reactie op het Amerikaanse bombardement op Libië of EG-standpunten over het Midden-Oosten of Centraal-Amerika.

Zaken die niets met de oorspronkelijke doelstelling van de EG – economische samenwerking – te maken hebben. Bovendien zaken die mogelijk ook militair-politieke aspecten hebben, en dat is nu juist waarom Grotty zich verzet. Ierland is altijd strikt neutraal geweest en is ook het enige EG-land dat geen lid van de NAVO is.
Grotty en andere Ierse nationalisten vrezen dat Ierland, door mee te praten over de politieke reactie op crisissituaties in de wereld, zijn neutraliteit te grabbel gooit. Ook andere landen hebben in het verleden moeite gehad om dat politieke overleg met het economische te combineren. Maar in het Europa van nu vallen die kwesties niet meer te scheiden.
Tot op heden heeft dat overleg daarover nooit officieel in EG-kader plaatsgehad, maar werd gevoerd door de ministers van buitenlandse zaken in de marge van EG-vergaderingen waarvoor zij 'toevallig' toch bijeen zijn. Dat moet nu gaan veranderen. De Europese Politieke Samenwerking wordt officieel in het EG-verdrag opgenomen en er komt in Brussel ook een speciaal EPS-secretariaat.

Parlement

Tenslotte zal de invoering van de Europese Akte, nadat de hobbel 'Grotty' is genomen, ook de democratische controle op de EG-besluitvorming een beetje beter maken, omdat het Europese Parlement een grotere rol is toebedacht. Nog volstrekt onvoldoende om van een Europese democratie te spreken, maar het is een begin.

De EG-ministerraden zullen zich straks meer gelegen moeten laten liggen aan de oordelen van het parlement. Besluiten zullen in twee fases door het parlement behandeld moeten worden alvorens zij van kracht kunnen worden. Verwerpen kan het parlement behalve de begroting vrijwel niets, maar het zal meer mogelijkheden hebben om op wijziging van voorstellen aan te dringen. Van een echt medebeslissingsrecht, zoals die in een 'normale' parlementaire democratie bestaat, zal echter geen sprake zijn.

● *Met zachte hand wordt protesterende studenten op het Tiananmen Plein in Peking door politiemensen verzocht hun demonstratie voor meer democratie en vrijheid te beëindigen. De politie heeft zich overigens tot nu toe opvallend tolerant gedragen.*

Nog veel verzet tegen hervormingsplannen Chinese partijleider

Kunnen studenten Deng uit dilemma helpen?

Van onze correspondent

PEKING/DEN HAAG – De betogingen van duizenden studenten in de Chinese Volksrepubliek, die afgelopen weekeind een hoogtepunt vonden op het Plein voor de Vrede in de hoofdstad Peking, komen op een moment dat de ideologische discussie in de partij over de politieke hervormingsplannen van partijleider Deng Xioping, op een dood spoor zijn geraakt.

De moderniseringen die Deng in industrie, landbouw, wetenschap en defensie wil doorvoeren, lijken in het Politburo op verzet te stuiten bij de conservatieve marxisten, die de economische liberalisering op ideologische gronden afwijzen. Van de 22 leden in dit machtige politburo schijnt pionier Deng de steun te hebben van acht medestanders, terwijl een evengroot aantal naar het conservatisme neigt.
Eén van zijn felste tegenstanders, parlementsvoorzitter Peng Zhen, merkte onlangs sarcastisch op dat „enkele mensen streven naar een democratie volgens het westerse model alsof de maan in de kapitalistische maatschappij heller schijnt dan de zon bij ons". De critici werpen de hervormers voor de voeten dat zij verwachtingen bij het volk wekken die niet kunnen worden verwezenlijkt.

Andere tegenstanders van Deng zijn de voormalig minister van financiën Li Xianian, die nauwe banden had met Mao, en econoom Chen Yun. Beiden zijn voorstanders van planeconomie en wijzen decentralisatie, een belangrijk onderdeel van het economische hervormingsprogramma van Deng, af.

Deng beheerst echter het partijsecretariaat, het machtigste orgaan van het politburo. Maar om zijn plannen te kunnen realiseren, heeft Deng de steun nodig van het leger, dat een sterke [illegible] conservatieve marxisten huist, evenals in de top van de partij.

Partijcongres

Diplomatieke waarnemers zien in de demonstraties voor meer democratische vrijheden de hand van de hervormers, die proberen om over de hoofden van de studenten hun tegenstanders uit te schakelen. De reformisten willen dat bereiken nog vóór het dertiende partijcongres, dat voor aanstaande oktober is gepland.

Critici: hervormers wekken niet waar te maken verwachtingen

Dat Deng de steun krijgt van de studenten is een logisch gevolg van zijn beleid. Sinds hij aan de macht is, hebben de studenten veel vrijheid van handelen gekregen. Vele duizenden studenten kregen de gelegenheid om in de VS en in Europa te studeren. Door de contacten met de Westerse samenleving zijn deze studenten, die de culturele revolutie overigens niet bewust hebben meegemaakt, individualistischer en materialistischer geworden.

Democratische begrippen als mensenrechten, vrijheid van meningsuiting, het recht om zelf te beslissen over de eigen toekomst, die onder Mao taboe waren, zijn voor deze jonge Chinezen vertrouwde begrippen geworden. Dat blijkt ook wel uit de leuzen op de spandoeken die de studenten met zich meedroegen tijdens de betogingen. De acties begonnen begin december in de bruisende handelsstad Sjanghai, sloegen vervolgens over naar een tiental universiteiten in de provincies en vonden dezer dagen een hoogtepunt in de hoofdstad Peking.

Politie

Op het Tiananmen plein in Peking eisen de studenten meer democratische vrijheden. Zoals het recht om vrijuit voor hun mening uit te komen, om zelf te beslissen over hun carrière, het recht om eigen kandidaten te kiezen voor het parlement en het recht om zelf te bepalen over hun carrière. Een studentenleider riep in Sjanghai tijdens een demonstratie uit: „Wij worden onderdrukt. Maar het Chinese volk zal zich niet als slaven laten behandelen'.

De politie heeft zich tot dusver opvallend tolerant gedragen. Het persbureau Xinhua meldde dat in Peking de gearresteerde studenten na een 'opvoedend gesprek' werden vrijgelaten.
De studenten vrezen, dat wanneer de conservatieven het voor het zeggen krijgen, zij weer vele stappen terug moeten doen. Dat zij hun volle gewicht achter Deng zetten, met leuzen als 'Steun Deng Xioping', 'Steun de hervormingen', 'Bescherm Deng Xioping' en 'Lang leve de Democratie', lijkt een vanzelfsprekende zaak.

Maar met de sympathie van de studenten is partijleider Deng er voor zichzelf nog lang niet uit. Het kardinale punt is of hij bereid is om de consequenties te trekken uit zijn hervormingsplannen. Politieke hervormingen betekenen automatisch, dat de grondslagen van het communistisch systeem er door worden aangetast. In de praktijk komt dat erop neer, dat de invloed van de communistische partij op de duur zal moeten verdwijnen. Deng zelf vindt nog altijd dat het machtsmonopolie van de communistische partij onaantastbaar is. De vraag is nu of de studenten met hun acties in staat zullen zijn om Deng uit zijn dilemma te helpen.

Enige onderneming die Paramaribo nog geld opbrengt

Braziliaans bauxiet moet raffinaderij in Suriname draaiend houden

PARAMARIBO – De Surinaamse regering heeft in Brazilië bauxiet aangekocht om de raffinaderij in Paranam alsnog draaiende te houden. Dat heeft gisterochtend de Surinaamse minister van Handel en Industrie, De Miranda, verklaard. Sluiting van de raffinaderij in Paranam dreigt doordat de aanvoer van bauxiet uit Moengo stil ligt als gevolg van de activiteiten van het junglecommando van Ronnie Brunswijk rondom die stad. De bauxietraffinaderij in Paranam is nog de enige onderneming die geld in het laatje brengt voor de Surinaamse regering.

De bauxietindustrie zorgt momenteel voor twee derde van de deviezeninkomsten. Als bijvoorbeeld de bauxietmijn bij Moengo definitief moet sluiten, zullen er ingrijpende dingen gebeuren, zo verklaarde de minister. „Dan zal geen enkele regering nog willen regeren," aldus De Miranda.

Door de gevechten in Oost-Suriname ligt de bauxietmijn nu al anderhalve maand stil. De veiligheid van de werknemers kan niet gegarandeerd worden. Suralco heeft inmiddels aangekondigd dat de lonen van de bauxietwerknemers in Moengo na 21 januari worden stopgezet, als men dan nog niet kan werken. De Miranda verklaarde ook dat de maatregel om voortaan Surianamers toe te staan om slechts 150 dollar mee te nemen aan buitenlandse valuta, bedoeld is om de deviezenschaarste tegen te gaan.

Ramp

Volgens directeur Mungra van de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij (SLM) betekent dit een ramp. Surinamers zullen nu veel minder op reis kunnen gaan. Zij kunnen zich alleen permitteren om bij familieleden in het buitenland te verblijven, als die hun verblijf betalen. De Surinaamse minister van Handel en Industrie verklaarde dat de deviezenvoorraad van de centrale bank vergaand is aangepast.

Handelaren in Paramaribo klagen erover dat zij momenteel geen deviezen kunnen krijgen om hun bedrijven draaiende te houden. Diverse bedrijven staan op de rand van het faillissement; veel winkeliers houden hun bedrijf gesloten, omdat zij eenvoudigweg niets te verkopen hebben. Voor winkels waar levensmiddelen worden verkocht staan dagelijks lange rijen mensen te wachten. Minister De Miranda geeft toe dat Suriname inderdaad 'dezelfde kant opgaat als andere arme landen in de omgeving'.

De Surinaamse Luchtvaart Maatschappij mag inmiddels niet langer meer op de Antillen vliegen, omdat het zijn schuld aan de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij niet kan afbetalen. Minister De Miranda heeft aangekondigd dat deze week de schuld alsnog zal worden betaald en hoopt dat er een oplossing gevonden kan worden. De Miranda wil binnenkort de kwestie bespreken met de Antilliaanse minister Leo Chance van Verkeer en Vervoer. De laatste SLM-vlucht vertrekt a.s. zondag richting Willemstad om de gestrande passagiers terug te brengen. De Antillen eisen dat er een regeling wordt gevonden zodat de schuld via een clearinghouse (een bank voor luchtvaartmaatschappijen) wordt voldaan; alleen dan bestaat de garantie dat de schuld van Suriname niet verder oploopt.

Boycot

Voorzitter Fred van Russel van de vakcentrale de Moederbond, is uitermate verontrust over de oproep van het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen (IVVV) om Suriname te boycotten. Van Russel: „De gevolgen zijn niet te overzien. Surinaamse bedrijven zullen nergens ter wereld worden afgehandeld." Als grote landen, zoals Amerika, Canada en Nederland gehoor geven aan de oproep van het IVVV, zal de invoer van Suriname uit die landen stil komen te liggen. Ook de export van bauxiet, hout, rijst en bakbananen zal onmogelijk worden. Volgens Van Russel zitten ex-vakbondsleiders in Nederland achter de oproep door het IVVV om Suriname te boycotten.

Veronica: méér leden dan TROS

(Van onze rtv-redactie)

HEERLEN – Met een nieuwe explosieve groei is Veronica de Tros in ledental voorbijgestreefd. Veronica telt nu 726.000 leden, 76.000 meer dan een jaar geleden. De Tros heeft er nu 723.056, 1700 meer dan vorig jaar. Veronica is nu de tweede omroep van Nederland. Het verschil met koploper Avro is verkleind tot een kleine 70.000 leden.

Een tweede opvallend aspect bij de gisteren bekend gemaakte ledentallen is de groei van de KRO. De Katholieke Radio Omroep boekte het afgelopen jaar een ledenwinst van 6286 en staat nu op 639.156. Daarmee is de KRO groter dan ooit. Het vorige record dateert van 1962.
De grootste omroep van Nederland, de Avro, heeft het afgelopen jaar een ledenwinst geboekt van 8620. De Avro heeft nu 795.847 leden. De winst is voornamelijk toe te schrijven aan de groei van het aantal abonnees van de goedkope Avro-bode (8980). Het verlies van de duurdere Televizier (2819) is praktisch gecompenseerd door het groeiend aantal tientjesleden (winst 2459).
Veronica zag zowel het aantal abonnementen op haar blad (met 70.000 tot 675.000) als het aantal tientjesleden (met 6000 tot 51.000) stijgen. De winst van de Tros, die in 1985 ruim 22.000 leden verloor door een zuivering in het ledenbestand, zag de ledenlijst vorig jaar groeien met 1700.
De Vara en de NCRV boekten beide beperkte verliezen. De Vara heeft de enorme teruggang van 1985 (12.420 leden minder) deels kunnen keren en boekte in 1986 een verlies van 1855 leden. De Vara telt nu 513.290 leden. De NCRV boekte een klein verlies. Het ledental daalde met 749 tot 531.482.
Van de twee B-omroepen heeft de Evangelische Omroep afgelopen jaar redelijk gescoord. De aanhang van de EO groeide met 1834 tot 328.395. De VPRO gaat zoals verwacht zorgelijke tijden tegemoet. De daling van het ledental met 1259 tot 317.430 brengt de B-status, waarvan de grens op 300.000 ligt, in gevaar.

Vooral Zimbabwe en Zambia laten het bij de roep om sancties afweten

Frontlijnstaten: veel woorden, geen daden

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – Vorig jaar augustus keerde de Zimbabweaanse premier Robert Moegabe vastbesloten terug van de inmiddels historische Gemenebest-minitop in Londen. Hoewel de belangrijkste partner in de Gemenebest, het voormalige 'moederland' Groot-Brittannië zich ervan distantieerde, zouden de overige landen nog voor het einde van 1986 een aantal verstrekkende sanctiemaatregelen nemen tegen Zuid-Afrika. Het Gemenebest-pakket, waartoe ook de aangesloten frontlijnstaten Zimbabwe, Zambia, Botswana zich hadden verbonden, bestond uit het afsnijden van de luchtverbindingen met het apartheidsland, het opheffen van nagenoeg alle consulaire contacten en een verbod op de import van Zuidafrikaanse goederen als kolen, staal, groenten en vruchten.

Nu het jaar 1986 voorbij is, laten met name Zimbabwe en Zambia, de twee belangrijkste woordvoerders in de regio van zuidelijk Afrika waar het gaat om sancties tegen de regering in Pretoria, het afweten. En waarnemers in de hoofdsteden Harare en Loesaka zijn er vrijwel van overtuigd, dat noch premier Moegabe, noch president Kenneth Kaoenda in hun nieuwjaarstoespraken daadwerkelijke economische strafmaatregelen zullen afkondigen.

Dat is te wijten aan twee gebeurtenissen. De eerste werd gevormd door de voedselonlusten in Zambia, die aan zeker 15 personen het leven hebben gekost. De onlusten braken uit, toen Kaoenda van de ene op de andere dag de prijzen van meel en andere primaire levensbehoeften aanzienlijk verhoogde. Een besluit, dat hem min of meer door de buitenlandse geldschieters (lees IMF) was opgedrongen, aangezien dezen hem voor de keus hadden gesteld te stoppen met het subsidiëren van de eerste levensbehoeften, of geconfronteerd worden met een totaal failliet van 's lands economie.

Geschrokken en geschokt door de onlusten die overigens tussen neus en lippen ook nog even op de rekening van de destabiliserende invloed van de regering-Botha werden geschoven, trok Kaoenda de prijsverhogingen weer in. Maar daarmee is Zambia bij lange na nog niet uit de zeer ernstige problemen. Want ondanks zijn grote persoonlijke populariteit zowel in Zambia zelf als internationaal moet worden geconstateerd, dat Kaoenda's leiderschap van 22 jaar weinig voorspoed heeft gebracht. Het land wordt geteisterd door armoede, werkloosheid, ondervoeding en financieel wanbeheer, terwijl de economische afhankelijkheid van Zuid-Afrika nog dagelijks groeit.

En als de voedselrellen van deze maand iets hebben aangetoond, is het wel de aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, dat eenzijdige economische sancties tegen Zuid-Afrika door Kaoenda, op welke schaal dan ook, een nog grotere onrust en ellende in het land zullen brengen.

De tweede gebeurtenis die illustreerde dat de frontlijnstaten het voorlopig zullen moeten laten bij aardige intentieverklaringen waar het gaat om sancties tegen Zuid-Afrika, is het bekendworden van een aanzienlijke benzinedeal door de regering-Moegabe met ..... Zuid-Afrika. Zimbabwe heeft bij de regering-Botha een verzoek ingediend voor de levering van maar liefst 34.000 ton aan benzine, olie en gasprodukten. En dit voornamelijk, omdat zo'n 34 procent van haar treincapaciteit is uitgeschakeld; voor de aanvoer van deze vitale produkten via de Mozambikaanse grens voldoet het Zimbabweaanse spoornet niet. Overigens heeft de geringe vervoerscapaciteit van de Zimbabweaanse spoorwegen alles te maken met het ontbreken van onderdelen, die ook via Zuid-Afrika moeten worden aangevoerd, als daar tenminste buitenlandse valuta voor beschikbaar zouden zijn.

Het was dan ook tekenend, dat een topontmoeting van de leiders van de frontlijnstaten, die twee weken geleden in Loesaka plaatsvond, zonder slotcommuniqué werd afgesloten. Van te voren was nog meegedeeld dat sancties tegen Zuid-Afrika hoog op de onderwerpenlijst zouden staan, maar daarna is er weinig meer vernomen. Het feit, dat de ontmoeting voortijdig moest worden afgebroken door de trieste dood van een van Kaoenda's zonen kan echter niet verbloemen dat de leiders van de frontlijnstaten er niet in zijn geslaagd om het onderling eens te worden over een eenzijdig en krachtdadig sanctiepakket, conform de richtlijnen van het Gemenebest.

In zowel Loesaka, Harare alsook in Pretoria wordt er nu vanuit gegaan, dat het met de door Moegabe met veel tam-tam aangekondigde sancties niet zo'n vaart zal lopen. Mogelijk zal het in de nabije toekomst wat moeilijker worden gemaakt voor South African Airways om te blijven vliegen op Loesaka en Harare, maar zelfs het volledig verbreken van de luchtverbindingen wordt niet meer aannemlijk geacht, aangezien Zambia Airways en Air Zimbabwe die samen in totaal vijfmaal per week in Johannesburg landen, van die gelegeheid ook gebruik maken om brandstof in te nemen voor binnenlandse vluchten. Brandstof, die er op de eigen luchthavens te weinig is.

Handel

Ook met het sluiten van de handelsgrenzen wordt al geen rekening meer gehouden. De recente initiatieven van onder meer de Europese Gemeenschap om een alternatieve im- en exportroute voor Zimbabwe via de Mozambiquaanse havenstad Beira te garanderen, lijken gedoemd te mislukken vanwege de continuering van de burgeroorlog in het land van president Chissano.

En alle pleidooien van Kaoenda en Moegabe om het westen te bewegen hen daadwerkelijk te steunen, wanneer zij economische sancties tegen Zuid-Afrika zouden afkondigen, hebben ook weinig concrete zoden aan de dijk gezet. Want het is duidelijk, dat het westen niet bereid is om de verantwoordelijkheid voor de slechte economische situatie in de frontlijnstaten op zich te nemen, als deze zich gaan verschuilen achter de morele daad van sancties.

Westerse diplomaten in de hoofdsteden van de frontlijnstaten, en zeker in Harare, zijn er desondanks van overtuigd, dat Moegabe iets zal moeten doen, al was het maar in zijn eentje. Zijn prestige als de nieuwe voorzitter van de conferentie van Niet Gebonden Landen, die in september voor een groot deel in het teken stond van de strijd van de Derde Wereld tegen de apartheid, maken dat welhaast noodzakelijk. Vandaar dat ook in Pretoria rekening wordt gehouden met een beperkt sanctiepakket. Er wordt dan, naast een geringe beperking van de luchtverbinding, gedacht aan een importverbod op Zuidafrikaanse fruit, wat evenwel niet veel gevolgen zal hebben.

Zonder werking

De regering-Botha zal daar in elk geval niet wakker van liggen. En daarvoor zijn een aantal gegronde redenen. Allereerst moet worden gesteld dat het Amerikaanse sanctiepakket weinig directe consequenties heeft gehad voor de Zuidafrikaanse economie. Het effect is zelfs zo gering, dat menig Amerikaans senator, enige maanden geleden nog een felle voorstander van sancties, nu naar Zuid-Afrika wil gaan om de hele sanctiekwestie opnieuw te bestuderen. Verder is gebleken, dat de Westeuropese regeringen, gesteund door hun bedrijfsleven, niet in het voetspoor van Amerika zijn getreden en het ziet er niet naar uit, dat dat spoedig zal gebeuren. En Pretoria is zich daar maar al te goed van bewust.

Tenslotte zijn de frontlijnstaten dermate afhankelijk van Zuid-Afrika en de twee eerder genoemde gebeurtenissen illustreerden dat nog eens ten overvloede dat de regering-Botha met het grootste gemak lichte sancties van de kant van Moegabe en Kaoenda kan weerstaan en zelfs negeren. Want wie denkt dat het verhaal van Goliath en David in de regio zuidelijk Afrika spoedig werkelijkheid zal worden, lijkt toch echt in sprookjes te geloven.

KENNETH KAOENDA
..voedselonlusten..

ROBERT MOEGABE
..akkoordje..

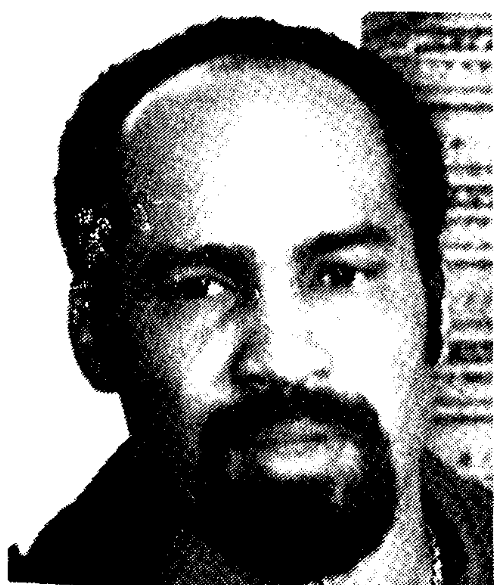

Benzinedeal van Moegabe met Z-Afrika

Bouterse: Nederland liet in 1986 zijn ware gezicht zien

DEN HAAG/PARAMARIBO – Na het krachtige protest dat de Surinaamse regering bij Nederland heeft ingediend „tegen de voortdurende inmenging in binnenlandse aangelegenheden", zullen in Paramaribo „zeer binnenkort" maatregelen worden bekendgemaakt. Dit heeft de Surinaamse regeringsleider Desi Bouterse donderdagavond in een radio- en televisierede ter gelegenheid van het nieuwe jaar verklaard.

Een jaar geleden had de legerleider gezegd dat 1986 het jaar van de waarheid zou zijn. „Het jaar van de waarheid heeft ons duidelijk laten zien wie onze vrienden en wie onze vijanden zijn. In dit jaar van de waarheid heeft Nederland duidelijker dan ooit zijn ware gezicht laten zien", aldus de Bouterse.

DESI BOUTERSE
...offers brengen...

Hij verwees naar de staatsgreep van 1980, de „brede politieke samenwerking met vakbonden, bedrijfsleven en politieke partijen", en wees op de noodzakelijke eenheid voor een natievorming. „Deze eenheid is wreed verstoord door de acties van de groep-Brunswijk. Acties die worden uitgevoerd met steun van Nederlandse zijde en grote schade hebben aangericht aan de Surinaamse economie", aldus de legerleider.

Bouterse noemde als voornaamste zorgen van de regering het oplossen van de tekorten waardoor lange rijen wachtenden ontstaan, het heropenen van gesloten bedrijven en scholen, de terugkeer naar hun woonplaatsen van evacuées en van vluchtelingen die naar Frans-Guyana zijn uitgeweken.

Bouterse herhaalde wat hij twee weken geleden op een massabijeenkomst had gezegd over verkiezingen, die uiterlijk in maart 1988 zullen worden gehouden. In dit verband is de afgelopen dagen intensief vergaderd door het topberaad. „Ik moet u meedelen dat er nog ernstige meningsverschillen zijn tussen de vakbeweging en de politieke partijen over de wijze van samenstelling van de volksvertegenwoording". Als voorzitter van het topberaad zei hij afzonderlijke gesprekken te hebben gevoerd met de betrokken partijen. Daarbij is onderstreept „dat de hoogste macht moet liggen bij de volksvertegenwoordiging". De samenstelling van het parlement moet daarvan een weerspiegeling zijn, waarbij het recht van terugroeping „een essentiële plaats moet innemen".

Hij zei voorstellen aan de vakbeweging en de politieke partijen te hebben gedaan, die thans worden bestudeerd om nog in de eerste helft van januari uit de impasse te geraken.

„Ondanks de laatste stuiptrekkingen van de krachten die een democratisch proces vanuit Nederland willen verstoren, zullen wij het uitgestippelde programma onverkort uitvoeren". Bouterse riep de bevolking op bereid te zijn tot het brengen van offers „om de vrede en veiligheid te doen terugkeren in de getroffen gebieden".

Libanon: In 1986 door burgeroorlog 2.668 doden

BEIROET – In 1986, het twaalfde jaar van de burgeroorlog in Libanon, hebben 2.686 mensen bij sectarische gewelddadigheden het leven gelaten, zo is door politie, ziekenhuizen en politieke kringen in dit land berekend. Het jaar daarvoor waren er 3.675 slachtoffers.

De laatste maand van 1986 was bijzonder bloedig. Bij de al drie maanden aan de gang zijnde 'kampenoorlog' in Beiroet en het zuiden van Libanon vielen toen circa 280 doden, voornamelijk Palestijnse guerrillastrijders, sji'ietische moslems en burgers. Over het gehele jaar genomen vielen bij gevechten bij vijf Palestijnse vluchtelingenkampen 880 doden, waaronder veel burgers.

Ook buitenlanders waren het slachtoffer van het geweld. Twee Britten en een Amerikaan werden door hun ontvoerders vermoord. Men vond hun lijken op 17 april, twee dagen na de Amerikaanse luchtaanvallen op Libië. In september werd een Franse militaire attaché in Beiroet doodgeschoten en vorige maand maakten onbekende schutters in het oosten van het land een einde aan het leven van een Libische diplomaat. Andere buitenlanders die het slachtoffer van de burgeroorlog werden, waren een Franse militaire waarnemer en 13 militairen van de vredesmacht van de Verenigde Naties (UNIFIL).

Bij acties van de Israëlische luchtmacht of door Israël gesteunde Libanese milities vonden 276 mensen de dood. Libanese guerrillastrijders doodden in het zuiden acht Israeliërs en 78 pro-Israëlische militieleden.

Uitweg uit valkuil alleen mogelijk door wederzijdse concessies

Dreiging van een nieuwe handelsoorlog VS-Europa

Van onze correspondent

WASHINGTON – Goudse en Edammer kaas worden samen met wijn, olijven en andere landbouwprodukten uit de EG het slachtoffer van een nieuwe Amerikaans-Europese handelsoorlog. De Amerikaanse minister van buitenlandse handel Clayton Yeutter heeft een tarief van 200 procent bekend gemaakt op de invoer van onder meer kaas, wijn, olijven, wortels en andere landbouwprodukten met een handelswaarde van 400 miljoen dollar. Dat bedrag komt volgens de Amerikanen overeen met de schade die de Amerikaanse graanboeren lijden als gevolg van het toetreden van Spanje en Portugal. De Amerikaanse maatregelen zijn in hoofdzaak bedoeld tegen Spanje, reden waarom wijn en olijven op de lijst staan. Behalve de Nederlandse kaas zullen ook Italiaanse en Franse wijn en Franse kaas onder de strafmaatregelen lijden.

Een presidentieel decreet ter uitvoering van de nieuwe tarieven zal voor 30 januari worden afgekondigd. Intussen zullen de onderhandelingen tussen de EG en de VS de volgende week in Brussel worden voortgezet. De Amerikanen willen de nieuwe tarieven als stok achter de deur gebruiken bij deze onderhandelingen: bij vooruitgang kan de afkondiging van de presidentiële beschikking worden uitgesteld of afgelast. Na afkondiging zijn de Amerikanen van plan de strafmaatregelen stap voor stap in te voeren.

Lichtpuntje

De datum van 30 januari beschouwen sommige Europese diplomaten in Washington als een mogelijk lichtpuntje dat de soep niet zo heet zal worden gegeten als hij wordt opgediend: het geeft de Amerikanen een uitweg om bij voldoende vooruitgang bij de onderhandelingen de strafmaatregelen in te trekken.

Dat de Europeanen onder een dergelijke Amerikaanse bedreiging gewoon door zullen willen onderhandelen is echter niet zeker. Van Europese kant is van tevoren al duidelijk gemaakt dat Amerikaanse sancties tot Europese tegenmaatregelen tot gevolg zullen hebben.

Het conflict waar het om gaat, is een nasleep van de toetreding van Spanje en Portugal tot de EG. De Amerikanen zeggen dat hun graanexport, met name van mais en sorgum een schade van zeker 500 miljoen dollar lijdt als gevolg van de EG-tarieven die nu ook in Spanje en Portugal van kracht zijn. De EG noemt die schade veel geringer, en stelt zich bovendien op het standpunt dat de Amerikaanse verliezen op de landbouwmarkt gecompenseerd worden door voordelen op het gebied van industrieprodukten.

Gevaar

In juli dreigde over dat conflict een handelsoorlog uit te breken, maar op het laatste moment werd een interim akkoord voor een half jaar gesloten, waarbij de Amerikanen een garantie kregen dat zij dezelfde hoeveelheden graan konden verkopen als voorheen. Dat tijdelijke akkoord loopt op 1 januari af zonder dat het conflict is opgelost.

Als de onderhandelingen niet snel tot een akkoord leiden staat een volledige handelsoorlog voor de deur. Dat gevaar is nu groter dan een half jaar geleden, omdat de democraten inmiddels een meerderheid in het nieuwe Congres hebben gekregen. De democraten zijn voorstanders van protectionstische wetgeving, iets waar de regering-Reagan zich tot dusver met succes tegen heeft verzet. Het is echter onzeker of de regering de lawine van protectionistische wetten die het komende jaar te verwachten is opnieuw af kan houden, gezien de democratische meerderheid in de Senaat.

Dilemma

De Amerikaanse minister van handel Clayton Yeutter verwacht dat de import van Nederlandse kaas en de andere getroffen artikelen geheel tot stilstand zal komen. De Fransen worden met hun witte wijn het ergst getroffen, maar de keuze is volgens Yeutter zo gemaakt dat het alle EG-landen pijn doet.

De 200 procent straf-invoerrechten worden eind volgende maand van kracht, tenzij de EG Amerika alsnog ten volle compenseert voor het verlies van een graanmarkt in Spanje ter waarde van 400 miljoen gulden. Achter de ferme taal die de Reagan-regering spreekt, gaat echter een groot dilemma schuil. Veelal worden de strafmaatregelen gezien als een poging het nieuwe Democratische congres de pas af te snijden en daarmee erger te voorkomen. De Democraten zijn voorstanders van protectionistische wetgeving teneinde de Amerikaanse landbouw en industrie tegen goedkope import van buitenaf te beschermen. Dat is in strijd met de vrijhandelsgedachte die de Reagan-regering aanhangt.

In de onderhandelingen met de Europeanen hebben de Amerikanen de Europese gesprekspartners steeds voorgehouden dat het uitblijven van een akkoord de roep om protectionisme in de VS zal versterken, een argument dat met een Democratische meerderheid in de Senaat nog meer kracht krijgt. Nu dat akkoord is uitgebleven, moet de Amerikaanse regering wel tot dramatische actie overgaan, teneinde aan de ene kant de Europeanen alsnog ertoe te bewegen concessies te doen, en aan de andere kant protectionistische wetgeving af te houden. De boodschap aan de EG is dus dat een voortdurende crisis en handelsoorlog de roep om protectionisme zullen versterken.

Verliezers

De andere kant van de medaille is echter dat de Europeanen tegenmaatregelen gaan nemen, die op hun beurt de Amerikaanse boer en consument schade berokkenen. De landbouwexport van de Amerikaanse boer naar Europa zal niet toenemen, maar nog verder slinken, terwijl de Amerikaanse consument meer voor de duurdere eigen kweek moet gaan betalen. De regering kan dus bij het uitbreken van een handelsoorlog ontevredenheid en pressie op twee binnenlandse fronten verwachten, van boeren en consumenten, om de strafmaatregelen tegen de EG weer op te heffen. Een handelsoorlog zal alleen maar verliezers, en geen winnaars kennen.

Een uitweg uit deze valkuil lijkt niet mogelijk tenzij de twee grootste handelsblokken in de wereld alsnog water bij de wijn zullen doen en voor 30 januari een akkoord bereiken.

Weer rellen in Soweto

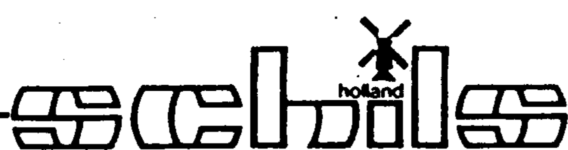
JOHANNESBURG – In de Zuidafrikaanse zwartenstad Soweto zijn op Nieuwjaarsdag drie zwarten levend verbrand. In een vakantieoord stierf een Indische man in een rassenrel.

De Indische jongeman werd doodgestoken door een zwarte menigte die brandschattend door een kamp in Winkelspruit op 30 kilometer ten zuiden van Durban trok. De moeilijkheden in Winkelspruit waren begonnen toen een trein stopte voor een onveilig sein en de zwarte passagiers door het oponthoud ongeduldig werden. Zij stapten uit en begonnen de trein met stenen te bekogelen. Zij beschadigden elf rijtuigen. De trein vertrok onder escorte van de politie, maar na een tweede oponthoud begon het vandalisme opnieuw. Een politieman vuurde een schot af en verwondde een zwarte man.

Nog eens 11 personen liepen bij gewelddadigheden verwondingen op. In de zwartenstad Alexandra bij Johannesburg werd op Nieuwjaarsdag een lid van de ordetroepen ernstig gewond, toen „een onbekend aantal radicalen" het vuur op hen opende.

Op het terrein van het kamp Umgababa ten zuiden van Durban vuurde de politie traangas af op een 60-tal zwarte jongelui die amok maakten. Zij vernielden een theesalon, gooiden met stenen naar voertuigen en probeerden benzinepomen in brand te steken.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

Schils BV is een internationaal opererende producent van met name kalvermelkprodukten. Naast onze produkten leveren wij ook technische en economische know-how, voor zowel de binnenlandse markt als voor onze wereldwijd verspreide exportgebieden.

Voor de uitbreiding van de buitendienst in Limburg en de Belgische grensstreek zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

voorlichter/vertegenwoordiger (m/v)

Onze gedachten gaan uit naar een dynamisch en degelijk iemand die

- affiniteit heeft met de intensieve veehouderij
- goede commerciële en communicatieve vaardigheden bezit
- ongeveer 30 jaar is
- zelfstandig kan opereren
- M.A.S.-opleiding strekt tot aanbeveling.

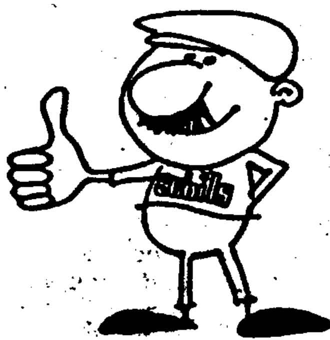
De funktie biedt uitstekende toekomstmogelijkheden, terwijl salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden in overeenstemming zijn met de belangrijkheid ervan.

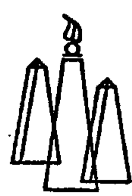
Schriftelijke sollicitaties kunnen worden gericht aan:

SCHILS B.V. - Postbus 435, 6130 AK Sittard
t.a.v. de heer W.P. Otermans RA

SCHILS B.V. KALVERMELK

Postbus 435, 6130 AK Sittard
Dr. Nolenslaan 121, Sittard

BEJAARDENCENTRUM DE WOLFSKOELE VAALS

Het bejaardencentrum De Wolfskoele omvat een verzorgingstehuis voor 122 ouderen en 32 wooneenheden in een serviceflat. Het personeelsbestand is 70 medewerkenden.

Wij zoeken kontakt met kandidaten voor de funktie van:

a) Leiding groepsverzorging

Funktievereisten:
- **kennis en ervaring t.a.v. omgang met ouderen;**
- **creativiteit in het ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten voor ouderen en beschikken over ruime inventiviteit en vindingrijkheid;**
- **zelfstandig kunnen funktioneren;**
- **licht verzorgend en huishoudelijk werkzaam kunnen zijn;**
- **beschikken over vaardigheden van administratieve verwerking in rapportage e.d. naar hoofden en direktie;**
- **minimum leeftijd 20 jaar.**

Werktijden:
maandag t/m vrijdag van 09.45-13.00 en 14.30-18.00 uur (33¾ u. per week)

b) Apothekersassistente (parttime)

Funktievereisten:
- **zelfstandig zorg kunnen dragen voor het beheer van het centraal medicijnsysteem zowel t.a.v. distributie, registratie en uitgifte.**
- **ruime ervaring als apothekersassistente**
- **minimum leeftijd 21 jaar**

Werktijden:
maandag t/m vrijdag van 13.30-17.30 uur (20 u. per week)

De beide funktionarissen ressorteren rechtstreeks onder het Hoofd Verzorging. Voor beide funkties a) en b) is de salariëring en de rechtspositieregeling conform de CAO voor de bejaardentehuizen van toepassing.

Schriftelijke sollicitaties voorzien van volledige informatie over persoon, opleiding en ervaring gaarne te richten binnen 10 dagen aan de direkteur van het bejaardencentrum De Wolfskoele, de heer J. Schoenmakers, Ceresstraat 70, 6291 XW Vaals.

169394

LAEVEN B.V.

Gevestigd te Heerlen met bijkantoren in Maastricht en Geilenkirchen voert werken uit in de utiliteits- woning- en betonbouw in Limburg, het oostelijk deel van Noord-Brabant en het Duitse grensgebied.

Zoekt op korte termijn voor een groot utiliteitswerk in de regio een:

HOOFDUITVOERDER

Deze moet in staat zijn om onder leiding van een projectleider met eén grote mate van zelfstandigheid het werk zowel organisatorisch als technisch uit te voeren.

Leiding kunnen geven aan een projectteam, bestaande uit een hulpuitvoerder en enige voorlieden.
Het mede-coördineren van alle door derden te integreren installaties zoals elektra-, werktuigbouwkundige- en liftinstallaties.

Beschikken over voldoende ervaring bij het uitvoeren van minimaal middelgrote utiliteitswerken.
De opleiding dient minimaal MTS-niveau te zijn en de leeftijd tussen 30 en 40 jaar.

Wij bieden voor deze functie een behoorlijk salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Sollicitaties welke vertrouwelijk worden behandeld, zijn voor 10 januari as. schriftelijk te richten aan:
LAEVEN B.V., Postbus 242, 6400 AE Heerlen.
Referentie "Hoofduitvoerder".

169080

randstad uitzendbureau

Randstad Uitzendbureau leidt op voor tekstverwerking om uw kansen op een goedbetaalde, tijdelijke baan in het nieuwe jaar te vergroten.

Een uitzendkracht met specialisatie tekstverwerking hoeft niet om werk verlegen te zitten. Randstad merkt het aan de toenemende aanvragen: steeds meer bedrijven schakelen over op tekstverwerkende apparatuur, maar hebben moeite om mensen te vinden die uit de gedane investering halen wat er in zit.

Opleiding tekstverwerking voor Randstad-uitzendkrachten.

Omdat een alert uitzendbureau de vraag altijd vóór blijft, geeft Randstad geschikte uitzendkrachten zelf een gespecialiseerde opleiding.
Zo'n opleiding staat in principe open voor elke ervaren typiste/secretaresse, op voorwaarde dat u na afloop van de cursus enige tijd bereid bent via Randstad Uitzendbureau te werken.

Dit verwachten we van u. Omdat de praktijk hoge eisen stelt, stellen wij die ook aan u:
- opleiding op Havo-niveau;
- goede typevaardigheid (ca. 200 aanslagen per minuut);
- enige praktijkervaring;
- feeling voor tekstverwerkingsapparatuur;
- zelfstandig kunnen werken.

Plus de inzet om na een paar uur „huiswerk" vooraf en na enkele lesdagen de cursus tot een goed einde te brengen.

Dit mag u van de cursus verwachten. De cursus wordt gegeven op Philips P5020. Omdat de praktijk de beste leermeester is, neemt zelfwerkzaamheid een grote plaats in. Wie consciëntieus werkt, beschikt na afloop over de volgende vaardigheden:
- intikken van teksten en opnemen in het geheugen;
- corrigeren van typefouten en wijzigen van reeds opgenomen tekst;
- gebruik van de printer;
- verplaatsen van teksten en kolommen;
- opstellen en indelen van standaardbrieven en -offertes d.m.v. speciale invoegcodes.

De cursus wordt in Heerlen gegeven. Meer inlichtingen kunt u krijgen via Nicole Smulders,

tel.nr. 045-713100.

169080

Bouwvak

KANTELDEUREN en rolluiken bestellen? Straten Voerendaal bellen! (Ook voor industrie). Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

1.000 soorten STEENSTRIPS va. ƒ 7,50 p. m²; stenen va. ƒ 0,25; wand- en vloertegels va. ƒ 16,– p. m². FREPA, Staringstr. 123-125, Heerlen, achter Philips. Tel. 045-423641.

Huur of koop al uw machines bij BROUWERS B.V., Wijlre, tel. 04450-2220; Maastricht, tel. 043-635555.

GEMEENTE MAASTRICHT

De dienst Stadsbus verzorgt het openbaar vervoer in de gemeente Maastricht. De afdeling Technische Dienst is belast met het onderhouden van de autobussen en ander rijdend materieel.

Ten behoeve van deze dienst vragen wij een

EERSTE MONTEUR BEDRIJFSAUTOMOBIELEN (M/V)

Functie-inhoud
Het zelfstandig verrichten van monteurswerkzaamheden in de revisie- en onderhoudswerkplaats en overige in de vervoersdienst voorkomende werkzaamheden.

Functie-eisen
- bezit van het VAM-diploma eerste monteur bedrijfsautomobielen of landbouwmechanisatie of een vergelijkbare opleiding;
- diploma eerste auto-electriciën;
- rijbewijzen BCDE;
- diploma's op het gebied van hydroliek of pneumatiek strekken tot aanbeveling.

Aanstelling
Aanstelling vindt plaats in tijdelijke dienst. Bij gebleken geschiktheid volgt na één jaar een vaste aanstelling.
Het maximale salaris verbonden aan deze functie bedraagt ƒ 3271,– bruto per maand. De gemeentelijke rechtspositieregeling is van toepassing.

Inlichtingen
Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer M. Ackermans, hoofd Technische Dienst, tel. 043-292580.

Sollicitaties
Belangstellenden die aan de gestelde eisen voldoen, worden uitgenodigd hun sollicitatie, uiterlijk binnen 10 dagen na het verschijnen van deze oproep, te richten tot burgemeester en wethouders en in te zenden aan het Hoofd afdeling Personeel en Organisatie, postbus 1985, 6201 BZ Maastricht.

In de linkerbovenhoek van zowel de enveloppe als de sollicitatiebrief te vermelden: "Vacature nr. 0147; Stadsbus".

DIENST STADSBUS

Nedac, Accountants-administratieconsulenten, geeft advies en verleent bijstand in financiële, fiscale en administratieve vraagstukken.
Door samenwerking met Camps, Obers, Keuzenkamp, Registeraccountants, Kooijman & Co., Belastingadviseurs en M & A, Adviesbureau voor Management en Automatisering wordt een veelzijdige dienstverlening geboden die afgestemd is op de vraagstelling van de individuele cliënt in het midden- en kleinbedrijf.
In de praktijkuitoefening is er voor de vestigingen ruimte voor een eigen aanpak.
Bij de kantorengemeenschap zijn ruim 550 personen werkzaam.
Stijl en sfeer laten zich typeren als direct, zakelijk en ongedwongen.

NEDAC,
ACCOUNTANTS-ADMINISTRATIECONSULENTEN

Voor de vestiging **Geleen/Sittard** zoeken wij een ervaren:

ACCOUNTANT ADMINISTRATIECONSULENT/ KANTOORLEIDER M/V

U zult ingezet worden bij de leiding van ons kantoor in Sittard/Geleen en als "financiële huisarts" zelfstandig te zamen met Uw medewerkers, een aantal relaties gaan bedienen. Gezien Uw ervaring zult U snel de gehele verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de A.A. praktijk alsmede de uitbouw hiervan.
Toetreding tot de A.A.-maatschap behoort in beginsel tot de mogelijkheden.

Vereisten:
Wij denken aan een A.A. of bijna A.A., in de leeftijd tot 35 jaar, die ruime praktijkervaring heeft opgedaan bij een A.A. of R.A. kantoor. (Dit kan uiteraard ook een eigen praktijk zijn); beschikt over leidinggevende en contactuele eigenschappen.

Voor nadere informatie kunt U contact opnemen met de heer J.L.P.M. Visser R.A., vestigingsleider Geleen/Sittard, die voor het maken van een afspraak telefonisch bereikbaar is onder de nummers 04490-10651 of 045-216813 (privé).

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Nedac, Accountants-administratieconsulenten, t.a.v. de heer J.L.P.M. Visser R.A., Parklaan 9, 6130 AJ Sittard.

Wanneer U interesse hebt in een functie op een van onze andere vestigingen, neem dan contact op met de heer J. de Lepper, Hoofd Personeelszaken, tel. 040-433646, die U nadere informatie kan verschaffen omtrent de mogelijkheden binnen de maatschap.

Vestigingen Nederland: Alphen a/d Rijn, Amsterdam, Arnhem, Breda, Capelle a/d IJssel, Dordrecht, Eindhoven, Geleen, 's-Gravenhage, Helmond, Naaldwijk, Nijmegen, Roosendaal, Sittard, Tilburg, Utrecht.
Vestigingen in België: Antwerpen, Brussel.

Aangeb. betrekkingen

Met spoed MEISJES gevr. voor privé en escortservice. 045-425303.

Gevr. vlotte jonge VROUW (28-34 jr.) voor enkele dagen p.w., ± 20 uur, in friture/snackbar. Tel. 045-213451.

Gevraagd DRUMMER/zanger voor het vormen van duo of trio. Tel. 045-241053.

SERVEERSTER gevr. parttime voor vrijdags, zaterdags en zondags, min. lt. 22 jr, met ervaring, tel. 045-211531. Pizzeria Rest. te Hoensbroek.

Nog enkele MEISJES gevr. voor nieuw te openen privéhuis en/of escortservice, werkt. in overleg. Bel v. afspr. 045-711522.

Taxi-Centrale Bor Tax: gevr. TAXICHAUFFEUR/SE voor schoolbus. Pers. aanm. Putstr. 103, Born.

GEvr. VOLLEYBALTRAINER voor recreantie-groepen, inl. 045-314125.

Full-time TAXICHAUFFEURS gevr. Pers. aanmld. Hompertsweg 12 Schaesberg.

Gevraagd voor direct ervaren MACHINIST voor mobile graafmachine, sloop- en grondwerken. Tel. 043-632433.

Volleybalclub Blok 82 zoekt met spoed een nieuwe TRAINER voor enkele trainingsgroepen per week. Inf. 04498-55110 of 04498-551143.

SYSTEEMMONTEURS voor wanden en plafonds en timmerlieden liefst kolonnes. Genegen zijn voor hele week van thuis te zijn. Firma Veenendaal, tel. 045-210587.

METSELAARS en opperlieden gevraagd. Tel. 04490-10448.

Welk leuk jong meisje met ervaring wil in onze knusse **BAKKERSWINKEL** komen werken? Graag tel. afspr. 045-455933. Echte bakker Pierre Körver, Holzstr. 24 Kerkrade.

Taxi-centrale Bor Tax: gevr. CHAUFFEURS. Pers. aanm. Putstr. 103, Born.

Zelfst. werkende KAPPER/STER voor dames/herensalon. Kapsalon Jan Vossen, Kluis 56, 6165 EN Geleen. 04494-49593.

BEZORGERS gevraagd voor het eenmalig verspreiden van reclamefolders in en rond de plaatsen Sittard, Geleen, Hoensbroek en Brunssum. Bellen tussen 8.00 en 12.00 uur, 04493-4343.

LEERLING-VERKOOPSTER en verkoopster met ervaring in de vleesbranche gevr. Tel. melden bij Keurslagerij Lochtman Kerkrade 045-452517.

Gevr. betrekkingen

NEW LOOK B.V. Baanstr. 101 Schaesberg. Schoonmaakonderhoud, gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154-312709.

Voor alle VERSTOPPINGEN: R.R.S. Dag- en nachtservice. 25 Vestigingen in geheel Nederland. Bel gratis 06-0991313. Betaling alleen bij succes.

Dakdekkersbedrijf M. Haas v. alle vernieuwingen, REPARATIES v. alle soorten daken, goten, schoorstenen, dakkapellen, dakbeschoten, dakisolatieplaten. Kerkrade. 045-451862.

Trap BEKLEDEN. Rails hangen. Gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

STUCADOOR kan nog binnen- en buitenwerk aannemen. Tel. 045-459073.

Voor al uw verbouwings- en/of ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN. Tel. 045-215061.

gemeente heerle[n] vraagt:

CENTRUM VOOR BEROEPSORIENTATIE [en] BEROEPSOEFENING

Het C.B.B. heeft tot doel werkloze volwassenen [van] 18-40 jaar een oriëntatie- en trainingsprogramma te bieden, zodat doorstroming naar vervolgoplei[ding] of arbeidsmarkt wordt bevorderd.

Op korte termijn kan geplaatst worden een

DOCENT(E) BEROEPENORIENTATIE

De hoofdtaak van de funktionaris zal bestaan uit [het] verzorgen van praktijkgerichte lessen beroepenori[ën]tatie. Omdat het C.B.B. een flexibel arbeidsm[arkt] instrument is kan het takenpakket regelmatig v[ari]ëren. Het kunnen geven van lessen op andere v[ak]gebieden (LBO-nivo) is derhalve noodzaak.

Funktievereisten:
- HBO-opleiding, bijvoorbeeld AMA - Soc. Ak. P[A] NLO enz.;
- inzicht in/affiniteit met arbeidsmarkt-gerichte educatie;
- flexibele - kreatieve instelling.

De funktie omvat 19 uur per week. Kandidaten [die] op termijn full-time inzetbaar zijn genieten de vo[or]keur.

Salarisgrens voor de full-time funktie, afhank[elijk] van opleiding, leeftijd en ervaring tot maxi[maal] f 4.705,- (schaal 9).

Een medisch en een op de funktie gericht psycho[lo]gisch onderzoek zullen deel uitmaken van de sel[ec]tieprocedure.

Sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen [van] deze oproep onder nummer 170, onder vermeld[ing] zowel op brief als enveloppe, te zenden aan de di[rec]teur dienst personeel en organisatie van de geme[en]te Heerlen, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

NMB op bres voor starters

AMSTERDAM – De Nederlandsche Middenstandsbank (NMB) zet de rentesubsidieregeling voor ondernemers, die de regering per 1 januari om begrotingsredenen heeft afgeschaft, dit jaar zelfstandig en voor eigen rekening voort. De NMB is er namelijk bang voor dat beginnende, veelbelovende ondernemers het anders moeilijk kunnen krijgen met het opbrengen van de financieringslasten in de beginfase van hun bedrijf. Dat heeft de bank bekendgemaakt.

De verdwenen subsidieregeling van het rijk hield in dat beginnende ondernemers vijftig procent van de rente over het 'vermogensversterkingskrediet' drie jaar lang niet zelf hoefden te betalen. Het ministerie van economische zaken nam die lasten van hen over. Ook gevestigde ondernemers konden onder bepaalde voorwaarden drie jaar lang zo'n rentesubsidie krijgen maar dan ter grootte van veertig procent van de rentelasten. Gedurende de laatste jaren zijn de kosten van de regeling blijkens cijfers van het ministerie snel gestegen. In 1980 ging het om ƒ 300.000, in 1983 om ƒ 1,4 miljoen en in 1985 om ƒ 4,7 miljoen aan rentesubsidies.

De snelle groei van de rentesubsidie wijst volgens de NMB op de behoefte van een stijgend aantal ondernemers aan een 'opstapje' bij hun bedrijfsfinanciering. Daarom zal de bank de regeling voor haar relaties die in 1987 een overeenkomst voor een vermogensversterkingskrediet met de NMB sluiten, voor eigen rekening voortzetten.

Banken willen 'langer lenen'

BAZEL – De banken zijn de laatste tijd meer bereid leningen te verstrekken voor de lange termijn en dat verkleint de kans op een nieuwe schuldencrisis. Dat zegt de Bank voor Internationale Betalingen (BIB), de centrale bank der centrale banken, in een rapport over de internationale kredietverlening in de eerste helft van 1986. Het rapport bevestigt echter de al eerder gesignaleerde tendentie dat banken steeds minder bereid zijn nieuwe leningen te verstrekken aan de landen met grote buitenlandse schulden.

Wanneer de invloed van de verandering van de dollarkoers en andere technische factoren buiten beschouwing worden gelaten, is de nettokredietverlening van de westerse particuliere banken aan landen buiten het BIB-gebied in de eerste helft van dit jaar met 1,7 miljard dollar afgenomen. Daarbij valt vooral op dat de vorderingen op Latijns-Amerikaanse landen met 1,6 miljard dollar daalden.

Ook een andere trend, een aanzienlijke verlenging van de gemiddelde looptijd van de leningen, laat zich in Zuid-Amerika het duidelijkst zien. Het aandeel van de leningen die tenminste meer dan twee jaar looptijd hebben van meer dan twee jaar steeg van 53,6 procent tot 58,7 procent. Dit is voornamelijk een gevolg van de herstructureringsakkoorden, maar er is ook een ontwikkeling in de richting van een langere looptijd voor nieuwe kredieten. Bovendien werden er aan Oost-Europa uitsluitend leningen op de lange termijn verstrekt.

In de hele wereld had eind juni 46,3 procent van alle leningen een looptijd van meer dan twee jaar tegen 43,2 procent aan het einde van 1985.

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op vrijdag om 14.30 uur bij de fa Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt ƒ 27.350-ƒ 27.850, vorige ƒ 27.400-ƒ 27.900; bewerkt verkoop ƒ 29.450, vorige ƒ 29.500.

ZILVER: onbewerkt ƒ 335-ƒ 405, vorige ƒ 345-ƒ 415; bewerkt verkoop ƒ 450, vorige ƒ 460.

Advieskoersen

AMSTERDAM – Advieskoersen buitenlands bankpapier van gisteren:

Amer.dollar	2,11	2,23
Brits pond	3,07	3,37
Belg. frank (100)	5,22	5,52
Duitse mark (100)	110.75	114,75
It. lire (10.000)	15,20	17,20
Port. esc. (100)	1,25	1,75
Can. dollar	1,51	1,63
Franse fr. (100)	32.75	35,75
Zwits. fr. (100)	132,75	137,25
Zweedse kr. (100)	30,50	33,50
Noorse kr. (100)	27,75	30,75
Deense kr. (100)	28,00	31,00
Oost.schill (100)	15.87	16.37
Spaanse pes (100)	1,55	1,80
Griekse dr. (100)	1,20	1,80
Finse mark (100)	44,00	47,00
Joeg. dinar (100)	0,25	0,65
Iers pond	2.92	3,22

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM – Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:

Amer. dollar	2,16575-16825
Brits pond	3.2385-2435
Duitse mark	3,112,960-3,010
Franse frank	34,090-140
Belg. frank	5,4235-4285
Zwits. frank	134,775-825
Japanse yen	136,95-7,05
Ital. lire	16,195-245
Zweedse kroon	32,125-175
Deense kroon	29,805-855
Noorse kroon	29,515-565
Canad. dollar	1,56425-56675
Oost. schill	16,0450-0550
Iers pond	3,0570-0670
Spaanse pes	1,6550-6650
Gr. drachme	1,5250-6250
Austr.dollar	1,4375-4475
Hongk.dollar	27,80-28,05
Nieuwz.dollar	1,1450-1550
Antill.gulden	1,1950-2250
Surin. gulden	1,2000-2400
Saoedi rial	57,65-57,90
Ecu gulden	2,3425-3475

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM – De jongste ANP/-CBS-indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):

Algemeen	279,5	277,5
Algemeen-lokaal	289,1	287,1
Internationals	269,1	267,0
Industrie	275,1	273,0
Scheep- en luchtv	216,6	215,4
Banken	372,1	370,2
Verzekering	640,7	637,3
Handel	312,8	311,2
CBS-oblig. index	114,3	114,3
Rendem.staatslen.	6,40	6,40
waarvan 3-5 jaar	6,32	6,30
waarvan 5-8 jaar	6,45	6,46
waarvan 5 langste	6,41	6,41
Rendem. BNG-len.	6,93	6,87
Rendem. banklen.	---	6,38
Rendem. pandbr.	6,42	6,40

● Griekenland voert een btw voor goederen en diensten in. De belasting varieert van zes procent voor eerste levensbehoeften tot 36 procent voor luxe-artikelen. De btw zal in februari van kracht worden omdat de regering tot die tijd een prijsstop heeft afgekondigd.

Afrikaanse olielanden verenigen zich

OLIEPRIJS STIJGT

AGOS – Tien olieproducende landen in Afrika verengen zich in de African Peoleum Producers Association (APPA), zo heeft de mister van olie van Nigeria, ilwanu Lukman, laten wen. De basis voor de organitie werd vorig jaar februari elegd toen vier Afrikaanse ielanden in Algiers praatn over plannen voor een frikaanse olie-organisatie. e tien landen zijn Nigeria, ngola, Gabon, Algerije, Liië, Egypte, Kameroen, Ben, Tunesië en Kongo. De erste bijeenkomst van de PPA zal van 24 tot en met 27 nuari plaatsvinden. Desundigen zullen dan onterpstatuten opstellen en de situatie op de oliemarkt bezien en daarna komen de ministers van olie van de tien landen bij elkaar.

Egypte heeft op Oudejaarsdag aangekondigd zijn olieprijs voor januari te verhogen met 1,35 dollar per vat, waarmee de prijs op 16,60 dollar komt voor Suez Blend, de beste kwaliteit. Het is de derde maal in 41 dagen dat Egypte zijn olie duurder maakt. Egypte is overigens niet bij de OPEC aangesloten.

De olieprijzen op de wereldmarkt zijn door de OPEC-besluiten omhoog gegaan. In New York noteerde West Texas Intermediate achttien dollar per vat, een prijs die ook werd gehaald voor de Noordzee-olie Brent. Achttien dollar is het prijspeil dat de OPEC met haar besluiten in december hoopte te bereiken.

De stijging in New York werd mede veroorzaakt door de mededeling van American Petroleum Institute dat de olievoorraden in de Verenigde Staten in de laatste week van december zijn verminderd. Een rapport van Euroil Stock Foundation in Den Haag geeft aan dat ook de voorraden in Europa kleiner zijn geworden.

De besluiten van de OPEC zijn op 1 januari ingegaan. Algerije heeft zijn klanten laten weten dat het per 1 februari weer officiële olieprijzen zal berekenen. Eerder hebben Saoedi-Arabië, Iran, Aboe Dhabi, Nigeria en Koeweit dat al gedaan. Deskundigen zeggen dat de OPEC haar prijs- en produktiediscipline streng zal moeten handhaven wil zij de olieprijzen op de achttien dollar houden. Vooral in het tweede kwartaal van dit jaar, wanneer de vraag naar olie op de wereldmarkt afneemt, wordt het voor de OPEC-landen verleidelijk hun afnemers olie aan te bieden tegen lagere prijzen. Als de OPEC het tweede kwartaal goed doorkomt zal ze ook in het derde kwartaal geen problemen hebben, zo menen deskundigen.

● Zo ongeveer gaat de gloednieuwe MD-11 er uit zien. Van de opvolger van de befaamde DC-10 zouden nu al 52 exemplaren zijn besteld, hetgeen McDonnell Douglas Vliegtuigfabrieken ruim 5 miljard dollar gaat opleveren. En dat is weer goed voor 6.000 banen tot 1991......

MD-11 volgt de DC-10 op

SCHIPHOL – De Amerikaanse vliegtuigfabrikant McDonnell Douglas heeft besloten het nieuwe vliegtuig voor de lange afstand, de MD-11, in produktie te nemen. De beslissing hierover hing af van het aantal orders dat voor het MD-11-project zou kunnen worden gesloten. Inmiddels hebben twaalf luchtvaartmaatschappijen orders voor de levering van 52 MD-11 vliegtuigen getekend en zijn er opties op nog eens 40 van deze vliegtuigen genomen.

Hoewel de fabrikant officieel niet heeft willen zeggen hoeveel orders men had willen hebben voor een positieve beslissing de MD-11 in produktie te nemen, was bekend dat McDonnell Douglas twintig vaste orders voor dit vliegtuig wilde hebben.

Pas op 3 december werd de eerste bestelling voor het nieuwe verkeersvliegtuig gedaan. Het was de Engelse maatschappij British Caledonian die negen van deze vliegtuigen bestelde. Dinsdagmorgen maakte de Italiaanse luchtvaartmaatschappij Alitalia bekend zes van deze vliegtuigen te willen bestellen waarvoor de Italiaanse regering nog wel toestemming moet verlenen.

De eerste MD-11 zal in het voorjaar van 1990 aan de eerste klant British Caledonian worden afgeleverd, zo verwacht de fabrikant.

De MD-11 is een driemotorig straalvliegtuig voor de lange afstand. Het vliegtuig wordt de opvolger van de DC-10, die ook bij de KLM in gebruik is. McDonnell Douglas heeft de afgelopen twee jaar met Airbus Industrie in Toulouse onderhandeld om te zien of de samenwerking met deze fabrikant mogelijk was bij de ontwikkeling van een dergelijk vliegtuig waaraan ook Airbus denkt. Tot medio 1986 is hierover, echter zonder resultaat, onderhandeld.

Speciale opleiding tegen bankovervallen

UTRECHT – De drie grootste bankinstellingen van Nederland, Rabo, ABN en Amro, hebben samen een opleidingspakket gemaakt om bankovervallen tegen te gaan. Het bestaat uit een videoband en een soort schriftelijke cursus en is, aldus een woordvoerder van de Rabobank, bedoeld voor alle bankmedewerkers die geconfronteerd (kunnen) worden met gevaarlijke situaties.

De drie banken geloven dat het opleidingspakket 'beveiliging' ertoe zal leiden dat het aantal overvallen, dit jaar ongeveer 200, vermindert. De bankmedewerkers moeten vooral voorbereid zijn op zaken die tijdens een overval kunnen gebeuren. Soms is het bijvoorbeeld beter bepaalde handelingen na te laten. Via een film worden dit soort situaties zichtbaar gemaakt.

De banken zijn overigens voortdurend bezig om de veiligheidsvoorzieningen van de filialen te verbeteren en te moderniseren. Daarnaast wordt veel tijd besteed aan de opvang van mensen, die in de afgelopen jaren te maken hadden met een overval.

Industrie VS blijft groeien

ASHINGTON – Voor het vijfde htereenvolgende jaar zal de instrie in de Verenigde Staten in 87 groeien, zo blijkt uit ramin n van het Amerikaanse ministee van handel. Bovendien rekent t ministerie op een verkleining an het handelstekort met maxiaal veertig miljard dollar en op n kleine vermindering van de erkloosheid van 6,9 procent tot 5 procent.

e groei van de industriële produke zal in 1987 net als vorig jaar twee rocent bedragen. De dienstensecor zal waarschijnlijk sneller roeien dan de industriële produke, maar daarvoor kan het ministee geen vergelijkbare groeipercenages berekenen.

n de industriële sector valt vooral e auto-industrie in 1987 uit de toon. n deze sector zal sprake zijn van en vermindering van de afzet met en procent. „In het algemeen gaan e ramingen uit van een jaar van roei voor zowel de industriële secor als de dienstensector. De groei al voor meer takken van industrie elden dan voorgaande jaren, maar vel iets geringer zijn", aldus het miisterie.

BEURS-OVERZICHT

Omlaag

AMSTERDAM – Voor de Amsterdamse effectenbeurs bleek gisteren een verloren dag. Ingekneld tussen Nieuwjaarsdag en een weekeinde kwam de handel niet verder dan een totale omzet van f 340 miljoen. Door de dunne handel kwamen er nogal wat koersschommelingen in de aandelensector voor. Op de obligatiemarkt kregen de koersen in de loop van van de dag de neiging wat terug te lopen.

Bij de internationals won Kon. Olie uiteindelijk f 1,40 op f 207,80. Unilever begon lager maar sloot f 2 beter op f 521. ABN en NMB wonnen f 1,50 op f 525,50 resp. f 191,50. Uitgever Kluwer moest f 2 terug naar f 255, terwijl Nijverdal-ten Cate zich f 3,30 kon herstellen tot f 130,30. Internatio-Müller ging f 1,50 achteruit naar f 67,50 en Ahold f 1,20 naar f 113,80, terwijl Océ-van der Grinten allengs de neiging had wat aan te trekken. De obligatiemarkten zakten in de loop van de dag wat af.

Lokaal

Op de lokale markt trad bij Van Berkel een herstel op van f 1,80 tot f 18,30. Vast gedroegen zich Van der Giessen met een vooruitgang van f 8 op f 96 en Goudsmit met f 12 op f 222. Krasnapolsky won f 2 op f 139,50 en Pronam f 5 op f 105. Riva ging f 2 vooruit naar f 70 en Furness, ondanks de de bekendmaking dat er dit jaar ging geen winst inzit, meer dan f 2 op f 32,50. Aan de andere kant moest Bobel twee kwartjes terug naar f 12,50.

beurs van amsterdam

Binnenl. aandelen (Hoofdfondsen)

AEGON	88,20	88,30
Ahold	115,00	113,30
Akzo	157,10	157,50
A.B.N.	524,00	525,50
Alrenta	140,80	140,70
Amev	74,50	74,50
Amro-Bank	89,70	89,40
Ass. R'dam	128,00	128,50
Bols	161,00	160,70
Bührm Tet.	57,30	57,00
Dordtsche P.	198,00	197,20
Elsevier	251,00	252,00
Fokker	57,30	56,90
Friesch Gr.H.	11,50	11,40
Gist-Broc. c.	45,20	44,80
Heineken	177,50	177,00
Hol.Bet.Gr.	115,20	115,70
Hoogovens	42,90	43,00
Hunter Dougl.	60,60	60,00
Int.Müller	69,00	67,50
KLM	40,00	40,30
Kluwer	257,00	255,00
Kon.Ned.Pap.	160,50	161,00
Kon. Olie	209,20	207,80
Nat. Nederl.	80,20	80,40
N.M.B.	190,00	191,50
Nedlloyd Gr.	176,70	176,50
Nijv. Cate	127,00	130,30
Océ-v.d.Gr.	473,00	475,00
Ommeren Van	37,30	37,30
Pakhoed Hold.	71,80	71,20
Philips	43,90	43,70f
Robeco	95,00	94,30
Rodamco	137,70	138,00
Rolinco	83,50	82,80
Rorento	50,10	49,60
Stork VMF	26,60	26,70
Unilever	519,00	521,00
Ver.Bezit VNU	350,00	350,00
Wessanen	84,80	84,60

Binnenl. obligaties (staatsleningen)

12¾ NL 81-91	137,20	137,20
12½ NL 81-91	115,20	115,20
12¼ NL 81-88	108,00	108,00
12 NL 81-91	112,00	111,80
12 NL 81-88	105,40	105,40
11¾ NL 81-91	113,40	113,40
11½ NL 80-90	108,50	108,50
11½ NL 81-91	111,50	111,50
11½ NL 81-92	113,90	113,90
11½ NL 82-92	114,00	114,00
11¼ NL 81-96	122,30	122,30
11¼ NL 82-92	114,00	114,00
11 NL 81-88	105,10	105,10
11 NL 82-92	114,60	114,60
10¾ NL 80-95	113,80	113,80
10¾ NL 81-91	108,50	108,50
10½ NL 80-00	125,30	125,30
10½ NL 82-92	111,80	111,80
10½ NL 82-89	106,80	106,80
10¼ NL 80-90	109,00	109,00
10¼ NL 86-96	122,00	122,00
10¼ NL 80-87	104,20	104,20
10¼ NL 82-92	123,00	123,00
10 NL 80-90	107,00	107,00
10 NL 82-92	111,40	111,40
10 NL 82-89-1	105,00	105,00
10 NL 82-89-2	108,00	108,00
9½ NL 80-95	108,40	108,40
9½ NL 83-90	106,30	106,30
9½ NL 86-93	112,80	112,80
9¼ NL 79-89	105,40	105,40
9 NL 79-94	106,70	106,60
9 NL 83-93	110,15	110,15
8¾ NL 76-96	103,05	–
8¾ NL 79-94	105,90	105,90
8¾ NL 79-89	104,20	104,20
8¾ NL 84-94	110,70	110,70
8½ NL 78-93	105,80	105,70
8½ NL 78-89	102,90	102,90
8½ NL 79-89	102,80	102,80
8½ NL 83-94	108,50	108,50
8½ NL84-94-1	108,60	108,60
8½ NL84-94-2	114,50	114,50
8½ NL84-91-1	110,50	110,70
8½ NL84-91-2	105,80	105,70
8½ NL84-91-3	105,85	105,85
8¼ NL 76-97	103,10	–
8¼ NL 77-92	102,80	102,80
8¼ NL 77-93	104,20	104,20
8¼ NL 79-89	102,00	102,00
8¼ NL 83-93	105,70	105,70
8¼ NL 84-94	107,75	107,75
8¼ NL 85-95	108,90	108,90
8 NL 77-97	103,10	103,10
8 NL 77-87	102,20	102,20
8 NL 78-88	102,00	102,00
8 NL 83-93	106,20	106,20
8 NL 85-95	107,20	107,40
7¾ NL 77-97	103,80	103,80
7¾ NL 77-92	103,50	103,50
7¾ NL 82-93	105,00	105,00
7¾ NL 85-00	107,10	107,10
7½ NL 78-93	103,15	103,15
7½ NL78-88-1	101,10	101,10
7½ NL78-88-2	101,90	101,90
7½ NL83-90-1	101,80	101,80
7½ NL83-90-2	102,30	102,30
7½ NL 84-00	105,60	105,60
7½ NL 85-95	105,10	105,20
7½ NL 85-2 95	105,25	105,35
7½ NL 86-93	104,80	104,80
7.20 NL 72-97	100,20	100,20
7 NL 66-91	101,00	101,00
7 NL 66-92	101,10	101,10
7 NL 69-94	100,70	100,60
7 NL 85-92/96	103,00	103,00
6¾ NL 78-98	102,00	102,00
6¾ NL1-2 85-95	101,65	101,65
6¾ NL 86-96	101,80	101,80
6½ NL68-93-1	100,10	100,10
6½ NL68-93-2	100,30	100,20
6½ NL 68-94	100,30	100,30
6½ NL 86-96	101,50	101,50
6¼ NL 66-91	100,60	100,30
6¼ NL 67-92	100,30	100,30
6¼NL86-92/6	99,85	99,85
6¼ NL 86/96	99,90	99,90
6¼ NL86p95	99,60	99,60
6 NL 67-92	99,10	99,10
5¾ NL65-90-1	99,50	99,40
5¾ NL65-90-2	99,50	99,40
5¼ NL64-89-1	98,60	98,60
5¼ NL64-89-2	98,80	98,60
5 NL 64-94	95,80	95,80
4½ NL 59-89	98,10	98,10
4½ NL 60-90	97,20	97,20
4½ NL 63-93	95,60	95,60
4¼ NL 60-90	97,40	97,40
4¼ NL 61-91	96,60	96,60
4¼ NL63-93-1	95,90	95,90
4¼ NL63-93-2	95,90	95,90
4 NL 62-92	96,30	96,30
3¾ NL 53-93	95,90	95,90
3½ NLSt47-87	99,60	99,60
3¼ NL B48-98	95,30	95,30
3¼ NL 50-90	95,70	95,70
3¼ NL 54-94	94,40	94,40
3¼ NL 55-95	92,70	92,70

Converteerbare obligaties

5 ABN 85-95	114,50	115,00
8 Asd.R.84-92	133,00	130,00a
6¾ Amro 73	124,00	122,00
8¼ A.I.R.85	123,00	123,00
6½ Bobel 86a	110,00	109,00
11 Bredero 81	94,00	98,00b
6¾Br.Mol85	3,50	3,50
6¼Bührm.73	215,00	215,00
7¼Bührm.76	280,00	280,00
6¼ Cham 86	100,00	100,00
7 CreditLBN 74	100,00	100,00
5 Enraf-N.86	102,80	102,50
7¼Furness73	96,00	97,50
6 Hoogov. 85	103,00	103,00
8¼Holec85	125,00	126,50
8¾ KNSM 75	110,00	110,00
8¾ KBB 75	277,00	277,00
9 Meneba 74	95,50	96,30
7¾ Nutr.72	400,00	400,00
6½ Nijv.85	205,00	–
10 Pont 74-89	95,00	97,00
6½ Rol.67	97,50	97,50
14 SHV 81	168,00	166,00
8¾ Stevin76	93,50	93,50
8½ Volker78	93,50	93,50

Binnenl. aandelen

ACF-Holding	64,30	63,40
Ahrend Gr. c	131,00	133,00
Asd Rubber	11,10	11,10
Amst.Rijtuig	810,00	810,00
Ant. Verff.	280,00	–
Audet	197,00	198,00
Aut.Ind.R'dam	107,00	107,00
BAM-Holding	99,00	99,00
Batenburg	101,00	101,00
Beek, Van	115,00	115,00
Beers' Zonen	234,00	240,00
Begemann	32,80	33,00
Belindo	420,00	418,00
Berkel's P.	16,50	18,30
Blyd.-Will.	49,00	47,30
Boer De. Kon.	190,00	190,00
Borsumy Wehry	143,00	143,00
Boskalis W.	8,40	8,50
Boskalis pr	7,10	7,00
Braat Bouw	235,50	235,50
Bredero	100,00	100,00
Bredero c	89,00	91,00
Burgman-H.	3028,00	3025,00
Calvé-Delft c	710,00	709,00
Calvé pref.c	3660,00	3660,00
Centr.Suiker	64,00	63,80
C.S.M. cert	64,00	64,00
Ceteco	249,00	252,00
Ceteco cert.	251,00	254,00
Chamotte Unie	10,00	10,00
Cindu-Key	83,00	82,50
Claimindo	413,00	415,00
Cred.LBN	76,70	77,60
Datex Hold.	55,60	58,50
Desseaux	177,50	176,50
Dordtsche pr.	191,50	191,00
Dorp-Groep	315,00	315,00
Econosto	114,20	116,00
EMBA	798,00	790,00
Enraf-N.c.	49,50	50,10
Eriks hold.	260,00	261,00
Furness	30,20	34,80
Gamma Holding	345,00	346,00
Gamma pref	25,20	25,20
Gelatine D.	216,00	220,00
Gerofabriek	110,00	110,00
Geveke El.	113,00	115,00
Geveke T.H.	41,00	42,50
Giessen-de N.	88,00	96,00
Goudsmit Ed.	210,00	223,00
Grasso's Kon.	94,50	94,50
Grolsche B. c	108,00	108,00
GTI-Holding	136,00	137,00
Hagemeyer	76,50	77,80
Hoek's Mach.	195,00	198,00
Holdoh Hout	380,00	385,00
Holec	31,80	31,90
Holl.Am.Line	930,00	940,00
H.A.L. Tr. b	900,00	907,00
Heineken Hld	160,00	158,50
Holl.Sea S.	2,76	2,83
Holl. Kloos	300,00	305,00
Hunter D.pr.	4,40	4,40
ICA Holding	36,00	36,00
IGB Holding	29,00	29,80
IHC Caland	16,00	16,30
Industr. My	138,00	139,00
Ing.Bur.Kondor	425,00	427,00
Kas-Ass.	68,50	68,50
Kempen & Beg.	180,00	180,00
Kempen & Co	384,00	385,00
Klene's Suik.	1030,00	1020,00
KBB	134,50	136,50
KBB (cert.)	132,70e	135,30
KBB (pref.)	32,00	32,00
Kon.Sphinx	71,00	71,00
Koppelpoort H.	339,50	338,00
Krasnapolsky	137,50	139,50
Landré & Gl.	685,00	685,00
Leidsche Wol	88,00	88,50
Macintosh C.	90,00	89,00
Maxwell Petr.	484,00	479,00
Medicopharma	68,50	68,80
Meneba	59,00	59,80
MHV Amsterdam	8,70	8,70
Moeara Enim	905,00	905,00
M.Enim OB-cert	11890,00	11700,00
M.Enim WI-cert	2500,00	2550,00
Moolen en Co	80,50	81,00
Mulder Bosk.	59,00	59,00
Multihouse	23,90	23,90
Mynbouwk. W.	320,00	330,00
Naeff	225,00	–
NAGRON	51,20	51,50
NBM Bouw	10,80	10,80
NEDAP	332,00	331,00
Ned.Springst.	14700,00	15000,00
Norit	330,00	330,00
Nutricia	269,00	268,00
Orco Bank c.	94,00	94,20
OTRA	415,00	415,00
Palthe	92,00	93,00
Pont. Kon.	90,00	90,00
Porcel. Fles	131,00	130,00
Pronam	100,00	105,00
Proost en Br.	49,50	49,50
Ravast	43,70	45,00
Reesink	52,80	52,90
Riva	70,20	70,50
Riva (cert.)	68,00	70,00
Rommenhöller	3190,00	3210,00
Samas Groep	110,00	111,00
Sanders Beh.	400,00	400,00
Sarakreek	32,80	33,00a
Schuitema	970,00	970,00
Schuttersv.	113,80	114,50
Smit Intern.	31,00a	30,80
Sporth.Centr.c.	135,00	135,20
St.Bankiers c.	47,50	47,40
Telegraaf De	318,00	318,50
Text.Twenthe	130,00	135,00
Thomass.Dr.-V.	39,80	39,80e
Tulip Comp.	56,60	56,10
Tw.Kabel Hold	73,00	73,00
Tw. en Gudde	102,00	103,00
Ubbink	198,00	202,00
Ver.Glasfabr.	165,00	174,00
Verto	39,00	39,30
Volker Stev.	26,00	26,80
Vredestein	31,10	31,10
VRG Gem.Bez.	134,50	134,50
Wegener's	107,00	107,00
Westhaven Asd	265,00	268,00
Wolters Samsom	127,00	127,50
Wyers	66,00	64,50

Beleggingsinstellingen

ABN Aand.f.	334,60	332,50
ABN Beleg.f.	52,90	52,70d
Alg.Fondsenb.	241,00	240,00
America Fund	264,50	264,50
Amro Neth.F.	69,30	68,50
Amvabel	108,50	108,00d
Bemco Austr.	69,00	68,00
Bever Belegg.	32,30	32,30
BOGAMIJ	158,00	159,00
Chemical Fund	18,00	17,70
DP Am. Gr.F.	22,10	22,40
Eng-Holl.B.T.1	1120,00	1120,00
Equity Mort.F.	63,30	63,00
Eurinvest(1)	65,00	65,00b
Eur.Ass. Tr.	10,50	10,50
Hend.Eur.Gr.F.	222,00	222,60
Holland Fund	66,50d	65,90
Holl.Pac.F.	70,00	69,90
Interbonds	573,00	565,00
Intereffekt	33,00	32,30
Japan Fund	33,90	33,10
MK Int.Vent.	65,00	64,80
Nat.Res.Fund	1000,00	1010,00
NMB Dutch Fund	35,30	35,20
Obam. Belegg.	184,50	182,60
OrcoAust.M.F.	11,80	11,80
Orcur.Ned.p.	47,50	47,50
Rentalent Bel.	1243,00	1242,50
Rentotaal NV	27,60	27,60
Rolinco cum.p	101,50	101,80
Sci/Tech	15,00	15,05
Technology F.	28,50	28,70
Tokyo Pac. H.	173,20	173,70
Trans Eur.F.	62,20	61,90
Transpac.F.	410,00	405,00
Uni-Invest	162,00	165,00
Unico Inv.F.	79,10	79,20
Unifonds	32,90	32,50
Venture F.N.	48,00	48,00
VIB NV	83,40	83,40
Viking Res.	33,00	33,50
WBO Int.	78,00	77,00
Wereldhave NV	178,00	179,00

Buitenlandse obligaties

8¾ EEG84(1)	108,00	108,00
3½ EngWarL	36,50	36,50
7¾ EIB 72	100,00	100,00
5¾ EIB 65	98,80	98,80
4 Norsk Hyd37	95,00	–
6¼ Rothmans	123,00	–

Orig. n.amerik. aandelen

Allied Signal Ind	40,00	40,00
Amer. Brands	42,50	42,50
Amer. Expres	58,50	56,70d
Amer. Motors	2,90	2,95
Am.Tel.& Tel.	25,00	25,80d
Ameritech	134,00	132,50d
Amprovest Cap.	176,50	176,50
Amprovest Inc.	320,00	320,00
ASARCO	14,70	14,80
Atl. Richf.	61,50	60,40
BAT Industr.	4,50	4,65
Bell Atlantic	70,00	68,00d
Bell Res.Adlr	4,35	4,35
Bell South	59,20	57,70
Bethl. Steel	6,00	6,20
Boeing Comp.	53,30	50,80
Burroughs	82,30	80,40d
Chevron Corp.	45,80	45,30
Citicorp.	53,20	53,00
Colgate-Palm.	41,50	41,20
Control Data	26,40	26,40
Dow Chemical	60,00	58,50d
Du Pont	86,60	84,60
Eastman Kodak	67,30	68,80
Exxon Corp.	73,00	70,20
First PacInt	0,85	–
Fluor Corp.	11,50	11,50d
Ford Motor	57,10	56,50
Gen. Electric	87,00	85,70
Gen. Motors	66,70	66,00
Gillette	48,00	49,00d
Honeywell	58,70	59,20
Int.Bus.Mach.	121,00f	121,00
Intern.Flavor	37,80	37,25d
Intern. Paper	77,10	75,35
ITT Corp.	53,00	52,90
Litton Ind.	75,50	74,00
Lockheed	50,50	50,00
LTV Corp.	1,85	1,80
Minnesota Mining	117,00	117,00
Mobil Oil	40,25	40,70
N.Am.Phill.	41,00	41,30d
Nynex	65,70	64,50d
Occ.Petr.Corp	28,00	27,50
Pac. Telesis	54,00	53,20d
Pepsico	26,50	26,00d
Philip Morris C.	73,30	72,60d
Phill. Petr.	11,80	11,80
Polaroid	67,70	66,50
Quaker Oats	42,00	41,00d
RJR Nabisco	49,70	49,70
Saralee	33,70	34,30d
Schlumberger	31,90	31,70d
Sears Roebuck	40,75	39,60
Southw. Bell	113,50	112,20
Tandy Corp.	42,10	42,50
Texaco	35,80	35,60
Texas Instr.	116,10	118,20d
Union Carbide	22,60	22,50
Union Pacific	62,00d	62,00
USX Corp	21,60	21,50
US West	54,50	54,20
Warner Lamb.	58,90	58,60
Westinghouse	57,10	56,10
Woolworth	38,00	38,60
Xerox Corp.	61,50	60,40

slotkoersen/optiebeurs

Certificaten buitenland

AMAX Inc.	29,00	27,50
Am. Home Prod.	167,00	165,50d
Am. Motors	7,10	7,10
ATT Nedam	57,50	53,00
ASARCO Inc.	30,00	–
Atl. Richf.	134,50	130,60
Boeing Corp.	119,00	110,50
Burroughs	179,00	172,50
Can. Pacific	26,50	26,30
Chevron Corp.	100,50	99,00
Chrysler	84,00	80,50
Citicorp.	117,50	113,80
Colgate-Palm.	92,00	90,50
Control Data	54,50	54,50
Dart & Kraft	109,00	103,00
Dow Chemical	131,30	126,00
Eastman Kodak	148,70	149,00
Exxon Corp.	162,00	155,00
Fluor Corp.	26,00	25,00d
Gen. Electric	191,20	186,50
Gen. Motors	148,00	143,10
Gillette	105,00	107,00
Goodyear	92,00	93,00
Inco	25,30	25,10
I.B.M.	269,00	263,00d
Int. Flavors	85,00	81,00
ITT Corp.	119,00	115,00
Kroger	62,70	62,70
Lockheed	110,00	108,00
Merck & Co.	273,00d	263,00
Minn. Min.	245,00	245,00d
N.Am.Philips,	88,20	89,00
Pepsi Co.	58,50	58,00
Philip Morris C.	161,50	159,00
Phill. Petr.	24,50	24,00
Polaroid	142,50	137,50
Procter & G.	168,50	165,00d
Quaker Oats	185,00d	180,00
Schlumberger	70,30	70,00
Sears Roebuck	88,50	86,00
Shell Canada	39,50	38,40
Sperry Corp.	161,00	–
Tandy Corp.	91,00	91,50
Texas Instr.	254,00	254,50
Union Pacific	135,80	134,00
USX Corp	48,10	45,20d
Varity Corp	6,20	6,20
Westinghouse	125,10	121,50
Woolworth	82,40	83,00
Xerox Corp.	135,00	130,00

Certificaten buitenland

AEG Telef.	13,00a	–
Deutsche B.	825,00	817,00
Dresdner B.	407,00	402,00
Hitachi (500)	880,00	880,00d
Hoechst	268,50	268,00
Mits.El.(500)	350,00	350,00d
Nestlé	9700,00	–
Siemens	739,00	736,00

Warrants

Akzo	59,30	59,10
Amer. Express	49,00	–
AMRO warr.	31,50	31,50
Asia Pac Gr F.	3,95	3,85
Bever Bel.	2,15	2,20
Bogamij	45,00	48,00
Bredero	27,50	29,00b
Falcons Sec.	9,40	9,35
Honda motor co.	761,00	765,00
K.L.M. B	300,00	300,00
K.L.M. 85-92	183,00	187,00
MK Int. Vent.	8,20	8,30
Nat.Nederl. 76	3150,00	3150,00
Nat.Nederl. 78	2770,00	2770,00
Philips Gem.B	37,50	41,50
Philips 85-89	242,00	238,00
St.Bankiers a	18,80	18,50
St.Bankiers b	15,80	15,50
Tulip Comp.	83,30	82,50

Euro-obligaties & conv.

10¼ Aegon 85	106,60	106,60
11⅞ Aegon84	106,80	106,80
15½ Aegon82	103,25	103,25
Aegon warr.	15,00	15,00
13Amev 85	99,25	99,25
13Amev 85	100,60	101,00
10 Amev85	109,50	109,50
11 Amev 86	99,75	100,50
14¼Amro87	101,00	101,00
13 Amro-Bank82	114,10	114,10
10¾ Amro 83	105,75	105,75
10½ Amro 86	100,50	102,00
5¾ Amro 86	99,90	99,90
Amro Bank wr	100,10	102,00
Amro zw 86	70,10	70,20
9 BMH ecu 85-92	103,75	103,75
11 CC Rabo83	111,75	111,75
9 CCRabo 85	106,00	106,00
7 CCRabo 84	109,00	109,00
11 DSM 84	106,75	106,75
10⅛EEG-ecu 84	102,50	102,50
9¾EIB-ecu 85	109,30	109,30
12½ HlAirl.F	95,50	95,50
12¼HlAirl.F	106,80	106,80
HollAirl.warr.	60,00	60,00
KLM warrant	2,00	–
12 NIB(A)85-90	100,00	100,00
12 NIB(B) 85-90	110,00	110,00
11¼ NGU 83	111,50	111,50
11¼ NGU 84	108,75	108,75
10 NGU 83	108,80	108,80
8¾ Phil. 86	103,00	103,20
6¾ Phil.83	98,25	98,25
14¼Un.Becumy 86	101,50	101,50
12¼ Unil.	97,50	97,50
4¾ Akzo 69	204,00	199,00
5½ Amro 69	392,00	–
5¾ Gist 69	456,00	450,00
5¼ Hoog.68	108,00	–

Binnenland (niet officieel genoteerd)

Breev. aand.	9,00	9,00
Breev. cert.	8,00	8,00
Rademakers	20,00	18,50
RSV. cert	4,70	4,70
7⅛ RSV 69	58,00	57,50

Parallelmarkt

Inv. Mij Ned.	72,00	72,50
Alanheri	15,20	–
Asd Opt.Tr.	51,00	50,50
Crown v.G.	131,00	131,20
De Drie Electr.	26,50	26,00
Dentex Groep	36,00	35,70
DOCdata	95,20	95,50
Geld.Pap.c.	91,00	91,00
Hes.Beheer	290,00	290,00
Infotheek Gr	14,70	14,80
Melle	233,00	240,00
Pie Med.	21,60	21,90
Polynorm	102,00	105,50
Text Lite	10,90	10,90

OPTIEBEURS

ah	p	jan	110,00	214	1,00	1,30
ah	p	jan	115,00	98	2,70	3,20
akzo	c	jan	150,00	233	8,50	8,40
akzo	c	jan	160,00	358	2,10	2,30
akzo	c	jan	170,00	105	0,60	0,50
akzo	c	apr	160,00	188	8,30	8,30
akzo	c	apr	170,00	162	4,40	4,10
akzo	p	jan	160,00	460	4,20	4,10
amro	c	jan	90,00	111	1,80	1,70b
d/fl	c	mrt	220,00	672	4,30	3,10
d/fl	c	mrt	230,00	221	1,50	0,90
d/fl	c	mrt	235,00	100	0,60	0,20
d/fl	c	mrt	255,00	144	0,40a	0,10
d/fl	c	jun	220,00	98	6,60a	5,00
d/fl	p	jan	215,00	144	0,70a	1,50
d/fl	p	mrt	215,00	524	2,30	3,40
d/fl	p	mrt	220,00	619	4,20	6,20
d/fl	p	mrt	235,00	352	15,30	18,30
goud	c	feb	420,00	190	4,50	7,50
goud	c	feb	440,00	344	2,00	3,50
goud	c	feb	480,00	103	0,90a	1,00
goud	c	mei	400,00	289	17,50	24,00
goud	c	mei	420,00	357	9,50a	14,00
goud	c	mei	440,00	351	6,00	10,00
gist	c	jan	45,00	95	1,40	1,40
gist	c	apr	55,00	136	1,40	1,20
gist	p	apr	45,00	105	3,20	3,20
hoog	c	jan	45,00	335	1,20	1,50
hoog	c	apr	45,00	139	4,00	4,00
hoog	p	jan	40,00	280	1,40	1,10
hoog	p	jan	45,00	284	3,90	3,00
hoog	p	jan	50,00	212	7,20	7,00b
klm	c	apr	45,00	98	1,70	1,90
natn	c	jan	80,00	122	1,50	1,80
phil	c	jan	50,00	139	0,20	0,20
phil	c	apr	45,00	383	2,50	2,50
phil	c	apr	50,00	228	1,20	1,10
phil	c	o91	55,00	364	8,70	8,70
phil	p	jan	45,00	191	1,80	1,50
phil	p	apr	45,00	100	3,50	3,50a
olie	c	jan	200,00	242	10,00	8,30
olie	c	jan	210,00	471	2,80	1,90
olie	c	jan	220,00	120	0,40	0,30
olie	c	apr	220,00	196	3,30	3,20
olie	p	jan	200,00	114	0,30	0,50
olie	p	jan	210,00	223	2,70	3,20
olie	p	apr	200,00	113	2,80	3,20
unil	c	jan	500,00	140	21,50	22,50
unil	c	jan	520,00	160	6,50	8,50

a = laten
b = bieden
d = ex-dividend
e = gedaan-bieden
f = gedaan-laten
g = bieden en ex-dividend

Dollarkoers verder omlaag

AMSTERDAM – De koers van de dollar is gisteren op de Europese valutamarkten verder gedaald onder invloed van de teleurtstellende cijfers die op Oudejaarsdag werden gepubliceerd over de Amerikaanse handelsbalans.

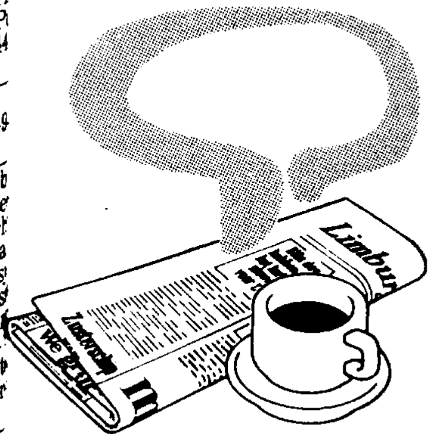
Op de wisselmarkt in Amsterdam werd voor de dollar een officiële middenkoers vastgesteld van 2,1670 gulden, 2,5 cent minder dan de 2,1920 gulden van woensdag. De banken hebben hun advieskoersen met twee cent verlaagd tot 2,23 gulden bij verkoop van dollars en 2,11 gulden bij aankoop.

mv
DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Zaterdag 3 januari 1987 ● Pagina 9

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTIE: B. ROMIJN - R. BROWN. ADJ.-HOOFDREDAKTEUR: J. ROS. CHEF-EDITIEREDAKTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Afscheid

● *Een drukte van jewelste was het donderdag op de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Landgraaf. En dat was niet zo verwonderlijk, want voor het gemak (zullen we maar zeggen) konden de burgers van Landgraaf, en in het bijzonder die van Ubach over Worms dan natuurlijk, afscheid nemen van hun Jup Erkens. Maar liefst 15 jaar was 't Erkens Jupke wethouder en zelfs 27 jaar raadslid. Velen wilden hem dan ook nog eens (officieel) de hand schudden en grepen gisteren de kans te baat om d'r Jup het allerbeste voor de toekomst te wensen. En daar kunnen wij ons alleen maar bij aansluiten natuurlijk!*

Druk

● *Had Jup het druk, tweederde deel van het college van Nuth had het dat zondag ook. Mevrouw Coenen en wethouder Kerkhofs vertoonden zich maar liefst op vier nieuwjaarsrecepties. In Nuth, Hulsberg, Schimmert en Wijnandsrade. Tja, dat krijg je zo met die kleine kernen waar je dan toch je gezicht moet laten zien. Misschien was dit wel de laatste keer. Voor wethuder Fons Heuts maakt het weinig uit, hij was op ski-vakantie in Oostenrijk. Als het nieuwe gemeentehuis klaar is, vergadert de raad alleen nog maar in Nuth. Misschien acht het college het gemeentehuis dan geschikt genoeg om één integrale receptie te houden. Het Trefcentrum, waar die nu gehouden wordt, is nog niet groot genoeg om alleen de bezoekers uit de kern Nuth te ontvangen. En zo slaat de harde werkelijkheid alweer toe na al die feestvreugde.*

Bewegen

● *Ongetwijfeld hebben velen onder U op oudjaarsavond goede voornemens gemaakt. Wij zelf zijn daar een aantal jaren geleden mee gestopt, niet omdat we volmaakt zouden zijn. Integendeel, maar omdat we ons in de praktijk toch niet aan die voornemens hielden. Maar goed, als U zich hebt voorgenomen om dit jaar meer te bewegen, hebben we goed nieuws. De gemeente Heerlen heeft namelijk een keurig uitgevoerd boekwerkje het leven doen zien, Recreatiesport geheten. In het boekje staan vele tips over allerlei sporten, die buiten verenigingsverband om beoefend kunnen worden. Speciale aandacht wordt besteed aan 'sportoverdag'. Dat soort activiteiten worden speciaal georganiseerd voor mensen die overdag niets te doen hebben.*

Sleeën

● *In dat zelfde boekje wordt ook een ander aardig initiatief vermeld. En wel de instelling van 'sleestraten'. Dat houdt in dat als er een flinke hoeveelheid sneeuw gaat vallen een aantal straten in Heerlen voor al het verkeer zullen worden afgesloten. Het zijn allemaal straten met een flinke helling, zodat kinderen (en misschien ook een paar volwassenen) zonder gevaar overreden te worden, naar beneden kunnen suizen. Het gaat om de Lampisteriestraat, Buttingstraat, Ridderweg, Pijperstraat, Lodewijkstraat, Gaardstraat, Hofdijkstraat en Buldersweg. Als u geen 'sleeër' bent, maar meer een schaatser staan er in het zelfde blaadje tips om zelf een ijsbaantje aan te leggen. En nu maar wachten op de winter.*

Diefstal

● *De eigenaar van de 'Peperklip', een boeken- en bladenzaak, aan de Wannerstraat in Heerlerheide is zwaar gedupeerd. Afgelopen maandag verdween uit zijn zaak een zwart tasje met daarin de opbrengst van de kerstverkopen van de dagen daarvoor. In het tasje zat danook een aanzienlijk bedrag, in totaal ongeveer tienduizend gulden. De diefstal is vermoedelijk door een ongeveer 14-jarige jongen gepleegd, die even alleen in de ruimte achter de zaak was. U begrijpt de vraag van de – overzekere – eigenaar. Weet iemand hier meer van? Nu plaatsen wij dit soort oproepen nooit. Maar het is gebruik om op 3 januari inbreuk te maken op de eigen regels.*

Torro-vestiging definitief van de baan

Edah-vestiging in Op de Kamp

LANDGRAAF – In het geplande nieuwe winkelcentrum Op de Kamp in Landgraaf komt definitief een Edah-vestiging. Dat meldt een woordvoerder van Ruijters BV in Sittard, dat bij de bemiddeling van de beschikbare winkelruimte betrokken is. De contracten zijn nog niet getekend, maar wel is er sprake van wilsovereenstemming tussen de Edah-organisatie en Blauwhoed Vastgoedontwikkeling BV in Rotterdam, de projectontwikkelaar.

Met de komst van de Edah-vestiging is een Torro-winkel (een dochteronderneming van Edah, red.) van de baan. Oorspronkelijk was het wel de bedoeling dat er een Torro-vestiging zou komen, maar zoals het LD eerder al meldde zou deze volgens Blauwhoed wat te veel ruimte innemen. De Edah-vestiging, naast C-1000 de tweede supermarkt in het nieuwe winkelcentrum, krijgt een vloeroppervlak van 1800 vierkante meter. Het winkelcentrum als geheel telt 7000 vierkante meter, al behoort een uitbreiding in de toekomst zeker tot de mogelijkheden.

Naast de twee supermarkten komen er nog zo'n 25 tot 30 kleinere winkels. Daaronder bevinden zich volgens de woordvoerder van Ruijters naast Landgraafse winkeliers blijkbaar ook nog andere landelijke 'trekkers'. Met één van die bedrijven zouden de contracten al getekend zijn, met de andere zou men in een vergevorderd stadium van de onderhandelingen zijn. Namen werden niet vrijgegeven.

Tegen het winkelcentrum Op de Kamp is overigens namens een aantal Landgraafse winkeliers een bezwaarschrift ingediend, waarover Gedeputeerde Staten zich nog moeten uitspreken. De gemeente mag van GS wel al een bouwvergunning afgeven, maar dat is volgens de raadsman van 120 Landgraafse winkeliers nog steeds niet gebeurd.

Tekort ook na modernisering ver boven vier ton

Geheim rapport: herbouw zwembad Nuth peperduur

NUTH – Herbouw en renovatie van het afgebrande zwembad en de sporthal in Nuth levert jaarlijks een tekort op van 464.000 gulden. Voor de brand zou volgens de ramingen in 1987 een bedrag van 545.000 bijgepast moeten worden. Wordt het Keelkampcomplex bij herbouw niet gerenoveerd, dan loopt het tekort op tot 502.000 gulden. Zou alleen de sporthal herbouwd worden met daaraan gekoppeld een multifunctioneel centrum, dan moet op jaarbasis 308.000 gulden bijgepast worden. Dat blijkt uit de nog geheime alternatieve herbouwplannen, vijf in totaal, van de Raad van Beheer van de NV Sportfondsenbad Nuth. De Raad van Beheer schrijft in die plannen, die in december aan het college zijn aangeboden, dat het aantal bezoekers zal blijven dalen.

Bekend is dat de coalitiepartijen in Nuth, Groot-Nuth en CDA, grote moeite hebben de gemeente dergelijke bedragen te laten bijpassen.

De Raad van Beheer dringt er bij het college op aan snel een principebesluit te nemen. „De bedrijfsschade-uitkering (de uitkering van de verzekering voor de gederfde inkomsten, red.) beslaat namelijk slechts een termijn van tien weken – die inmiddels verstreken is – voor dat gedeelte dat niet herbouwd zou worden. Nadat U een alternatief heeft gekozen, kunnen wij dit nader uitwerken, zodat U direct op de hoogte bent van de financiële consequenties", aldus de Raad van Beheer in haar schrijven aan b en w.

Zij wijst erop dat de huidige berekeningen nog zeer globaal zijn. Al eerder werden berekeningen gemaakt over herbouw van het totale complex met daaraan gekoppeld een gemeenschapshuis. Het ligt voor de hand dat het tekort dan nog stukken hoger zal uitvallen.

Besparing

De Raad van Beheer concludeert dat bij herbouw en renovatie het tekort in de hand gehouden kan worden. Al voor de brand werd duidelijk dat sluiting van het zwembad slechts een zeer beperkte besparing zou opleveren. Zo zou volgens de Raad van Beheer het exploitatietekort over 1985, begroot op 422.475 gulden en dan slechts teruglopen tot 341.992 gulden.

In een in 1985 uitgevoerde marktanalyse door de NV Sportfondsen Nederland staat dat „door renovatie het tekort zal dalen en meer bezoekers gebruik zullen maken van de accommodatie. In 1986 een tekort van 315.000 gulden met 131.000 bezoekers is aantrekkelijker dan 330.000 gulden tekort met 70.000 bezoekers." In 1990 wordt na renovatie het aantal bezoekers geschat op 125.000, het tekort op 329.000 gulden. „Dat is gunstiger dan 57.000 bezoekers en een tekort van 368.000 gulden", schreef Sportfondsen Nederland in 1985 filosoferend over de toekomst van het Nuther sportcomplex. Verder wordt er in de marktanalyse op gewezen dat een beter commercieel beleid pure noodzaak is. Daarin vervult de bedrijfsleider een centrale rol. Volgens een rapport van verenigingen in het actiecomité in Nuth, dat de raadsleden inmiddels in handen hebben, was het personeel van het Keelkampcomplex overbelast.

● *Het stuk grond waarop Huize Louise de aan te bouwen vleugel heeft gepland.*

BESTUUR GAAT BOUWPLANNEN AANPASSEN

Uitspraak van rechter kost 'Louise' miljoen

BRUNSSUM – Het bestuur van Huize Louise in Brunssum verwacht dat de renovatie van het bejaardentehuis circa een miljoen gulden duurder gaat uitvallen dan aanvankelijk was gepland. Dit als gevolg van de beslissing van de Raad van State de schorsing van de bouwvergunning voor een forse uitbreiding en modernisering van het tehuis niet op te heffen (zie LD van gisteren). De bouwplannen moeten nu worden aangepast, waarna de gemeente Brunssum de Raad van State opnieuw zal verzoeken de schorsing ongedaan te maken. Als alle instanties volop meewerken, zou het theoretisch mogelijk zijn dat verzoek rond februari opnieuw voor de rechter te brengen.

De gemeente Brunssum sprak eerder voor de Raad van State haar bezorgheid uit over het voortbestaan van Huize Louise, mocht de rechter bij de schorsing blijven. Zij vreest dat de geplande verbouwing door bezuinigingen in de sector bejaardenhuisvesting wellicht in de toekomst geen doorgang zou kunnen vinden en dat zou een sluiting van het bejaardentehuis tot gevolg kunnen hebben. De huidige huisvesting voldoet immers niet meer aan de hedendaagse eisen en staat al jaren op de lijst voor een grondige renovatie.

Desastreus

Het stichtingbestuur van Huize Louise is minder pessimistisch. „Huize Louise kreeg in '85 toestemming voor deze verbouwing. Het zou desastreus zijn als de provincie, gezien de vertraging, zou besluiten het gereserveerde contingent (toestemming voor bouw, red.) voor Huize Louise aan een ander project toe te kennen. Ons is echter verzekerd dat de provincie voor de volle honderd procent achter onze plannen staat en van een sluiting van het tehuis niets wil weten", aldus een woordvoerder van de stichting.

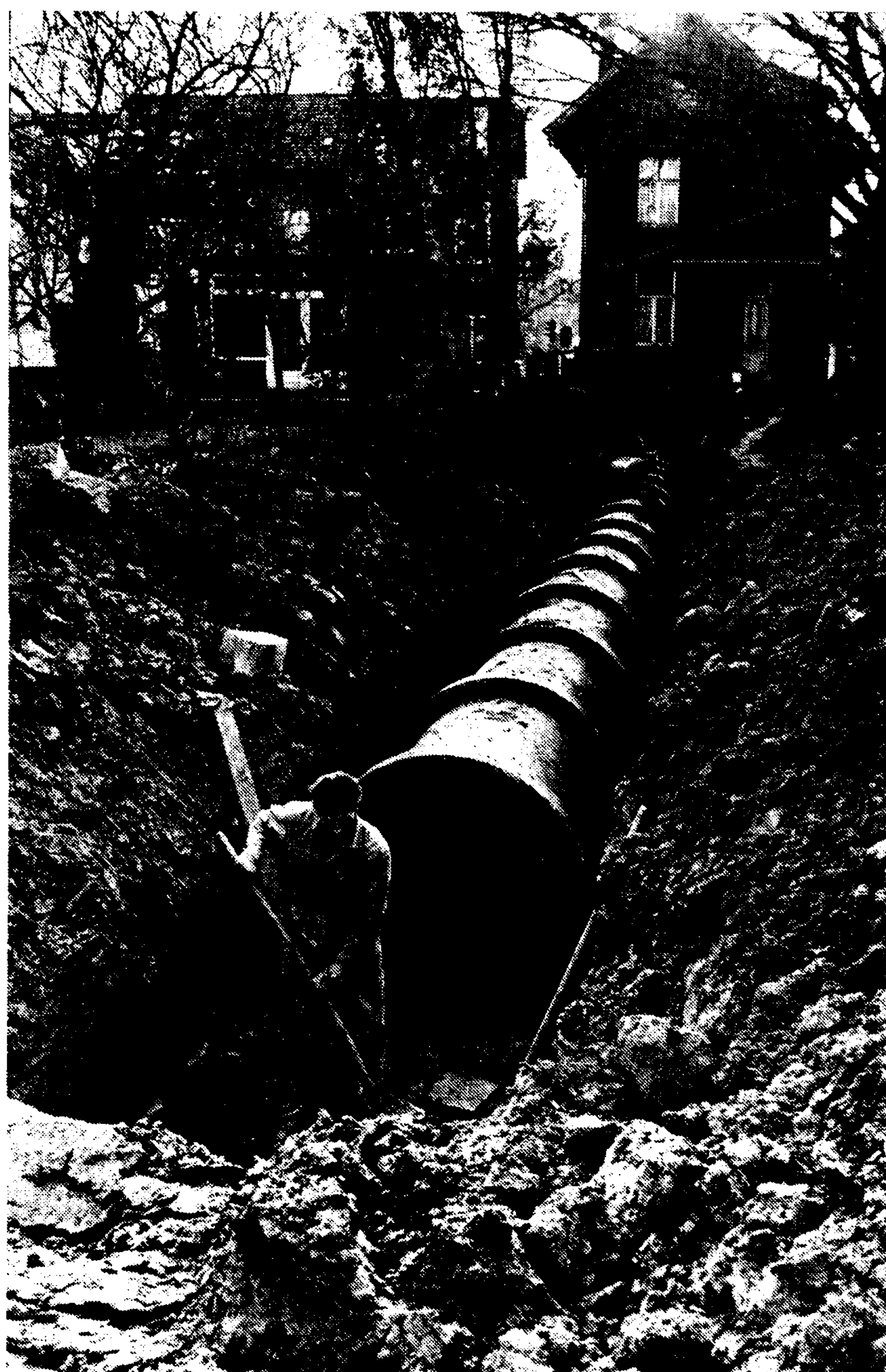
December '85 kreeg Huize Louise toestemming voor de uitbreiding en modernisering. Kink in de kabel vormden de bezwaarschriften die de 'buurman' van het bejaardenhuis indiende tegen de aanbouw die tot aan de grens van zijn tuin zou lopen. Mogelijk zullen de plannen nu zodanig worden aangepast dat de aan te bouwen vleugel ruim vier meter wordt ingekort. Voor de zes kamers die daardoor verdwijnen, kan bijvoorbeeld in het huidige gebouw ruimte worden gezocht. „Al met al zal die aanpassing behoorlijk wat geld gaan kosten. Niet alleen staan we nu voor extra voorbereidingskosten, ook de uitvoering zal duurder worden", aldus de woordvoerder.

Twee stadsposten in Heerlen actief

HEERLEN – Concurrentie is de belangrijkste oorzaak van de te trage bezorging van de 'kerstpost' in Heerlen. Dat is de mening van directeur Ben van Leeuwen van de Heerlense stadpost. In Heerlen zijn op dit moment twee stadspostdiensten actief. Stadspost de Mijnstreek van Van Leeuwen, die al een jaar of wat bestaat. Daarnaast werkt ook Interpost, uit Sittard, in Heerlen en omstreken. Deze laatste is volgens Van Leeuwen alleen naar Heerlen gekomen in een poging hem van de markt weg te concurreren.

Op zich is concurrentie gezond, maar Van Leeuwen verwijt zijn concurrent Interpost onvoldoende voorbereid de Heerlense markt op te zijn gegaan. Dat had tot gevolg dat post van Interpost er soms meer dan een week over deed om de geadresseerde te bereiken. Op zich een overwinning voor stadspost De Mijnstreek, – Van Leeuwen beweert dat al zijn post binnen een redelijke termijn bezorgd is – ware het niet dat het publiek het onderscheid niet kent tussen de twee concurrerende diensten in de Oostelijke Mijnstreek. Vooral niet omdat beide organisaties nog onder dezelfde naam van Stadspost opereren en ook de brievenbussen op elkaar lijken. Dat heeft weer tot gevolg gehad dat ook de besteldienst van Van Leeuwen getroffen wordt door de slechte naam die Interpost in de afgelopen weken voor de Stadspost heeft opgebouwd.

Voor Stadspost de Mijnstreek is de sneeuw midden in december (meer man en macht (en extra personeel) gewerkt is om de toch gigantische hoeveelheid post, meer dan 20.000 stuks per dag, tijdig te kunnen verwerken. Letterlijk dag en nacht is met succes gewerkt om geen achterstand te doen ontstaan. Hoe het nu verder moet de twee stadspostdiensten is onduidelijk. In ieder geval heeft Van Leeuwen iedere samenwerking met zijn concurrent Interpost verbroken.

● *De rioleringen in Nederland zijn in het algemeen slecht.*

Herstel zal miljoenen guldens kosten

Rioleringsnet Landgraaf verkeert in slechte staat

LANDGRAAF – De rioleringen in Landgraaf verkeren, zoals op veel plaatsen in Nederland, in een slechte toestand en er bestaat een grote achterstand in de onderhoudswerkzaamheden. Het herstel van het rioleringsnet is een miljoenenzaak en zal dan ook gezien de slechte financiële positie van de gemeente in fases aangepakt moeten worden. Zowel het college als de diverse fracties zijn er echter van overtuigd dat wat gedaan moet worden om nog grotere kosten in de toekomst te voorkomen.

De raad stelde dan ook onlangs in totaal 105.370 gulden ter beschikking voor inspectie van oude riolen met camera en het vernieuwen van riolen op een aantal plaatsen waar wateroverlast optreedt. Er is overigens al een begin gemaakt met een gefaseerde t.v.-inspectie van de riolen aangelegd in de periode 1910-1940. De verdere inspectie moet versneld worden uitgevoerd.

4 miljard

De problemen zijn, zoals gezegd, niet tot Landgraaf beperkt. In heel Nederland zal in de toekomst maar liefst 4 miljard gulden nodig zijn om het rioolstelsel weer in orde te krijgen. Het onderhoud aan de riolen is vaak en lang verwaarloosd, terwijl in de jaren zestig ook vaak slechte materialen zijn gebruikt, wat nu dus hoge kosten oplevert. Ook in Limburg zijn de problemen groot en met name in Heerlen zit men met de handen in het haar. Daar is een pot gereserveerd alleen al voor het onderzoek.

In Landgraaf wil de gemeente in ieder geval op korte termijn de ergste knelpunten verhelpen. Hierbij moet men denken aan de vernieuwing en vergroting van stukken riool in de Hompertsweg, Kakertsweg en Op de Heugden, waar van tijd tot tijd wateroverlast heerst. „De riolen hier zijn te klein zodat zeen grote aanvoer van water en troep moeilijk kunnen verwerken, waardoor je overstromingen krijgt. De oplossing van deze knelpunten heeft de hoogste prioriteit. Als dit gebeurd is dan zijn de allergrootste problemen voorbij", aldus een Landgraafse ambtenaar.

Vervuiling

Het geld daarvoor heeft de raad dus onlangs ter beschikking gesteld. De t.v.-inspecties zullen verder moeten uitwijzen in welke volgorde de verbeteringen moeten plaatsvinden en verder worden onderhouds- en vervangingsplannen opgesteld. Het is in ieder geval zaak snel in aktie te komen, want op verschillende plaatsen zijn al buizen gesprongen, wat ook tot bodemvervuiling en vervuiling van het grondwater leidt.

Binnen niet al te lange termijn wil de gemeente met een nota over de financiële gevolgen van de vervanging van het rioolstelsel komen. Overigens is ook hier de wegennet hard aan een algemene onderhoudsbeurt toe en ook hierop begint Landgraaf zich; als niets gedaan wordt zal dit tot kapitaalsverlies leiden.

Nieuwe bewaking Marechaussee

SITTARD – De Koninklijke Marechaussee heeft de grensbewakingsgebieden in Zuid-Limburg veranderd. Dat betekent dat de gemeenten Sittard, Geleen, Born en Susteren in de toekomst bewaakt zullen worden door de brigade Maastricht in plaats van het korps in Brunssum. Ook zal de Marechaussee in het stadskantoor van Sittard spreekuur houden. Dat wordt ingaande 8 januari iedere donderdagochtend van 9 tot 12 uur gehouden.

Feestelijke expositie

Kwart eeuw drukkerij H. Lindelauf

OIRSBEEK – Het 25-jarig bestaan van drukkerij Lindelauf in Oirsbeek wordt zaterdag gevierd met een tentoonstelling van Els Knops-Boesten in het Sociogebouw aan de Oude Markt in Schinnen.

Els Knops exposeert dan tot en met januari een kleurijke reeks Limburgse landschappen. Morgen wordt deze tentoonstelling om 19 uur geopend door voorzitter Harry Beugels van Kreatief Oirsbeek.

Harry Lindelauf uit Oirsbeek zit al 40 jaar in het drukkersvak en hij runt al een kwart eeuw zijn eigen drukkerij in Oirsbeek. Hij is gespecialiseerd in familie- en zakendrukwerk, maar verzorgt ook boekuitgaven, zoals romans en dichtbundels. De drukkerij staat echter het meest bekend als uitgeefster van het weekblad Goed Nieuws, dat in alle Schinnense kerkdorpen en een gedeelte van de Oostelijke Mijnstreek verschijnt en waarvan binnenkort de 1000e uitgave valt te verwachten.

In het kader van Lindelaufs jubileum worden binnenkort nog twee literaire presentaties gehouden.

AOD EN NUUT

Wir verzinkt
um middernach
e jaor
zjwoer belaa
met zieng vrach
an leef en lèèd
vruid en pech
vur altied
in de ieëwighèèd

't Lit vur
minnigenge
nog lang
herinneringe
nao,
mè boete dat
aoch ummer nog
d'r sjtelle haop,
dat drek daonao
met väöl rament
en justere
begint,
väöl geluk en zeëge
vur jikkerenge
met zich bringt.

Albert H.F. Meertens

rament- lawaai
justere- uitbundig plezier maken

Hillieje oavend

D'r daag versjtriegt
en lankzaam aa
verzinkt deë daag
in 't donkel van de naat.

't Weëd jans sjtil
en zui-ieg aa
nemt uver sjtad en land
depe rouw de uverhank.

D'r oavend vilt
en langzaam aa
merkt jidder miensje leëve
d'r tswek um vrid tsejeëve.

En jraat deë oavend
jeet sjtroalend aa
'ne sjteer, va jlanzend lit
als tseeche va jeluk en vrid.

De klokke loeë
moezziek vingt aa
mit 't Gloria in excelsis
d'r miensj zingt... 't is Krismis!

De welt weëd
noen volkòmme sjtil,
op 't fes
va jouwe wil.

Oet: e sjtröasje-je um.
P.Essers, Kirchroa

Die Klenge

De manslu
drinke zich e drupke,
e sjnaepske, 'n elske,
ofwal e cognaekske,
e sjöpke beer
of e glaeske wien
en...
wedde op hunne tied
wal 'ns d'r tel
van al die klenge kwiet.

De vrollu
drinke zich e taeske koffie
met e bietsje soeker
en e wölkske melk drin
en
eëte zich daobie e plaeske,
e tuurtsje of e sjtukske,
vlaam

met e kwaekske slaagroom
drop
en...
wedde nao verlaop van tied
hun kilo's
mer met meute kwiet.

A.H.F. Meertens. (Gullepesj)

Krismerret

Huuij zues-te uëveral inne krismer-

Ich vraoëg mich aaf wat de luuuij beweëgt un zoeë masssaal dao heen te trikke. Is 't de krisgedachte, nuujsjierigheed, 't konne mitkalle, kontak höbbe mit anger luuj, get wille geëve aamn iemen-angesj of... ich weet 't neeet.

Zeet dier aoch naoë d'r krismerret geweë? Geweun um ing klingigret. Ze zint al jaore bekind in Duutsjland. In Heële pakde zich vief jaor geleie e paar luuij bie ee um inne krismerret op te zitte. En wat gebuurde: de luuij trikke d'r op aaf wie vlege op d'r zeem. Zelfs d'r autoweëg is versjtop. De winkels höbbe aoch sondes aoëpe want d'r wieërt nog al get verkoch. Anger winklecentra zoge al gauw in dat es 't in Heële reëgent, 't aoch bie hun kint siepele. En zoeë zieënt v'r dat aoch Gebrook inne krismerret haat, juuus wie Broenssum, Wielder, Mestreech en Vallekeberg haat zelfs inne in de grotte.

heed te gelle? Höb d'r dan aoch opgepas is 't toch get groeëts woere? Mich sjuut opins e gezigkde in d'r kop: „Loeës hinnen ligke aoch waal ins in de nieëtele".

J. Brassée Gebrook

Om zelf in te vullen

1. D'r kop urreges op höbbe ...
2. Met de moel vol taeng...
3. Ieëmes op d'r boek...
4. Get op de ... höbbe
5. Niks van ieëmes i ge... höbbe...
6. Dèè hat mienge... neet in.
7. Doe leep 'm de... uvver.
8. Doe sjprong 'm de ...
9. Doe völt e zich op d'r ... getrao.
10.Doe keëk e of e 'n ... in 'n ... hauw.

Keuze uit: boek, kwint, loes oer, sjtaoë, trèè, leëver, lief, maag, gal, sjtaoë.

MAZJERANG

dialect-rubriek
onder redaktie van:
Veldekekrink Heële
Unostraat 19,
6372 BH Schaesberg-LANDGRAAF

Onderhoudscontract stelt scholen voor problemen

Opmars schoolcomputer niet meer te stuiten

HEERLEN – In 'Schakel', het informatieblad van de stichting katholiek onderwijs voor Midden-Limburg, vraagt schoolhoofd Will Verbruggen van de Sant Ansfriedmavo in Thorn aandacht voor computeronderwijs op de scholen. Want de computer verovert stormenderhand het onderwijs in alle sectoren. Die ontwikkeling is niet meer te stuiten. De computers staan niet meer alleen in de schoolklas. Ze staan bij de leerlingen thuis in de huiskamer en ze zijn hun hele verdere leven niet meer weg te denken. Daar zitten 'onderhoudscontracten' aan vast. Voor leraren, leerlingen en leveranciers.

Verbruggen is van mening dat de informatietechnologie in het onderwijs nog in de kinderschoenen zou staan. Maar in veel scholen wordt er toch al heel serieus aan gewerkt. De landelijke overheid samen met het bedrijfsleven zwengelt die ontwikkeling spoedig en heel krachtig aan.

Minister Deetman bezorgde onlangs zelf een computer-apparaat aan een school als startsein voor het landelijk NIVO-project: Nieuwe Informatietechnologie in het Voortgezet Onderwijs. In dat project doen mee IBM, Philips en Tulip Computers, de overkoepelende onderwijsorganisaties en de overheid. Doel van het project, zo mogelijk op alle scholen van Nederland, is, binnenbrengen van computer-apparatuur in de scholen, opleiden van de docenten ervoor en op gang brengen van meer en gericht computergebruik in de scholen voor lager beroepsonderwijs, mavo, havo en vwo. Een van de bedrijven die veel computers aan scholen leverde en levert staat in Echt: Evic.

Onderhoud

Binnen twee jaar worden aan 2300 scholen voor voortgezet onderwijs 25.000 computers geleverd. Elke school krijgt acht leerlingencomputers, een docentencomputer en twee hulpapparaten voor specialisatie in het leervak. Dat aantal is volgens Wil Verbruggen in Thorn te klein voor een klas van normale omvang. Scholen zouden zelf computers kunnen bijkopen als er geld voor is. Tot eind volgend jaar blijft NIVO eigenaresse van de geleverde computers. Ze worden daarna eigendom van de scholen. De leveranciers bieden de scholen dan een onderhoudscontract aan van 15 procent van de bruto aanschafwaarde. Dat is enkele duizenden guldens per school per jaar. De computers vragen onderhoud en vervanging, en daarvoor zijn geen overheidsreserves gevormd. Het onderwijs zou het zelf maar moeten opbrengen...

De kosten

Het NIVO-project kost 160 miljoen gulden. Het ministerie betaalt 47 miljoen, economische zaken 8 miljoen en de drie genoemde bedrijven betalen samen 30 miljoen gulden. De ontbrekende 75 miljoen gulden moeten gesponsord worden door andere bedrijven. Zij hebben er belang bij dat jongeren goed met computers kunnen werken. Maar het NIVO-schoolproject is pas het begin. Verbruggen constateert dat er nog weinig goed schoolmateriaal bij de geleverde software, de programma's voor de schoolcomputers op de markt is gebracht. De makers vinden dat ook niet interessant omdat de markt voor hun nog te klein zou zijn. Ook worden hun programma's te veel en te gemakkelijk gecopieerd. De gebruikende scholen hebben hun wensen voor de programma's ook nog niet centraal kunnen deponeren. Dat werkt allemaal vertragend op invoer en gebruik van het NIVO-project.

Verbruggen zet vraagtekens bij de nascholing voor de computerdocenten op de scholen. Die is volgens hem niet goed genoeg. Er heerst ontevredenheid over. Tachtig docenten van de Nieuwe Lerarenopleiding verzorgen nascholingscursussen computerkunde voor onderwijskrachten in elf plaatsen van het land. Die cursus is verplicht. Toch heerst op de meeste scholen groot enthousiasme bij leerlingen en onderwijskrachten om met de computer aan de slag te kunnen gaan. Verbruggen constateert, dat de bevoegdheid, voor docenten, om lessen informatiekunde met de computer, op de scholen te kunnen geven, nog niet goed geregeld is. „In de toekomst wordt bekeken of informatiekunde (computervaardigheid) als apart vak in de lessentabel moet worden opgenomen of dat er integratie kan plaatsvinden met andere leergebieden.

Daarover moet spoedig duidelijkheid komen", besluit W. Verbruggen zijn artikel in 'Schakel'.

BIOSCOPEN

● HEERLEN

Royal: Running Scared, dag. 16 18.30 en 21 uur. De Speurneuzen, dag. 14 uur. **Rivoli:** Howard, een beest van een held, dag. 14.30 uur. Ferris Bueller's day off, dag. 16.15, 18.15 en 20.30 uur. **Maxim:** Ruthless People, dag. 15 18 en 20.15 uur. **H5:** Flodder, dag. 14 16.15 18.45 en 21.30 uur. Asterix, dag. 14.15 16.30 18.30 en 20.30 uur. Labyrint, dag. 14.30 16.30 18.30 en 21 uur. The Mission, dag. 16.30 en 21 uur. Santa Claus, dag. 14.30 uur. Tuff turf, dag. 16.30, 19 en 21 uur. Laatste eenhoorn, dag. 14.30 uur. **Passage theater:** Pruimebloesem, dag. doorlopend vanaf 14 uur. **De Spiegel:** Himatsuri, za zo ma 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Top Gun, do t/m wo 20.30 uur. Vuil spel, do t/m zo 22.45 uur. Taran en de toverketel, zo 18 uur.

OOSTELIJKE MIJNSTREEK ☎ REDACTIE: 739282

JOURNAAL

Bocholtz

● Vandaag wordt er door de WDZ in het verenigingsgebouw een kwajongconcours gehouden: Na afloop is er hanentoepen. Aanvang 14 uur.

● Morgen is er een duivententoonstelling van de 'Toekomst' in zaal 'De Molen' in Bocholtz vanaf 10.30 uur.

● Morgen wordt er een kwajongconcours gehouden in clubhuis 'Bongerd' in Bocholtz. Aanmelden tot 10.30 uur.

Heerlen

● De Nederlandse vereniging De Verzamelaar, afdeling Limburg houdt op morgen van 13 tot 17 uur een ruilbeurs in het HKB-gebouw aan de Pater Beatusstraat in Heerlen. Diverse objecten als postzegels, munten, ansichtkaarten en sigarenbanden zullen aanwezig zijn.

● In de zaal van café Union wordt morgen vanaf 12 uur een nieuwjaarsconcert verzorgd door het Koninklijk Harmonie-Orkest Heerlen, het Heerlens muziekkorps St. Jozef en de showband St. Barbara 'Glück Auf'.

● Het Groene Kruis Heerlen start eind januari met drie cursussen 'afslanken'. Op maandagavond vindt de cursus plaats op Heerlerheide, woensdagochtend op Heerlerbaan en donderdagavond op Molenberg. Deelnemers kunnen zich aanmelden via ☎ 045-713712.

● Reisbureau Holland International in Heerlen houdt dinsdag 6 januari in de kleine zaal van de schouwburg Heerlen een informatie-avond over vakantiereizen naar Turkije, aanvang 20 uur.

Schaesberg

● Morgen houdt de wandelsportvereniging Samen Op Stap (SOS) uit Schaesberg haar jaarlijks terugkerende wandelevenement. Er kunnen afstanden gelopen worden van vijf, tien en vijftien kilometer. Er kan gestart worden tussen 08.00 en 14.00 uur bij het wijkcentrum 't Eikske aan de Strijthagerweg in Schaesberg. Na afloop van de tocht is er voor iedere wandelaar een gratis kop erwtensoep. Inlichtingen kunnen ingewonnen worden door te bellen: ☎ 045-423040.

● De plaatselijke FVN-afdeling houdt maandag van 19 tot 20 uur haar info-uurtje in gemeenschapshuis Schaesberg.

Hoensbroek

● De fanfare St. Gabriël zet morgen om 11 uur haar gouden jubileumjaar in met een concert in 't Trefpunt. Medewerking verlenen die Gebrooker Sanghers en de mandolinevereniging Crescendo.

Kerkrade

● Het Bureau Sociale Begeleiding houdt maandag van 14.30 tot 16 uur spreekuur in het Centrum Maatschappelijk Werk.

Brunssum

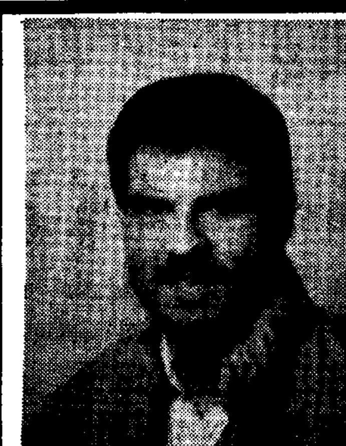
● De werkgroep Jeugd van het IVN maakt morgen een middagwandeling door de Brunssummerheide. Ouders en kinderen worden om 14 uur verwacht aan de kinderboerderij van Schrieversheide. Na afloop kunnen leden voor f5,50 pannekoeken eten in het restaurant. Niet-leden betalen f6,50.

Schinveld

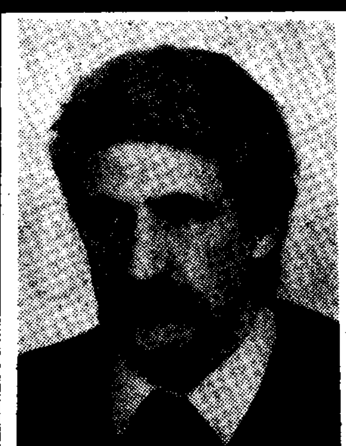
● De fanfare St. Lambertus geeft morgen van 11 tot 12.45 uur haar nieuwjaarsconcert in het Fa-si-la-lokaal. Tijdens het concert worden de nieuwe uniformen gepresenteerd. Na afloop van het concert is er gelegenheid het korps te feliciteren met de nieuwe outfit.

Merkelbeek

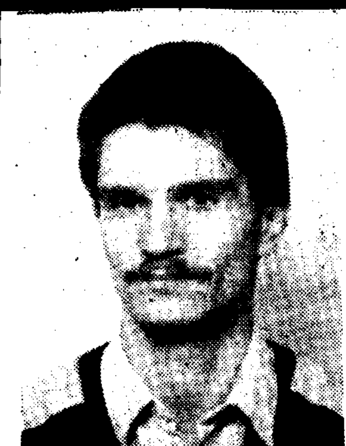
● Het Jongerenkoor, het Kerkelijk Gemengd Zangkoor en de fafare St. Joseph geven morgen om 11.15 uur een gratis nieuwjaarsconcert in De Henkhof.

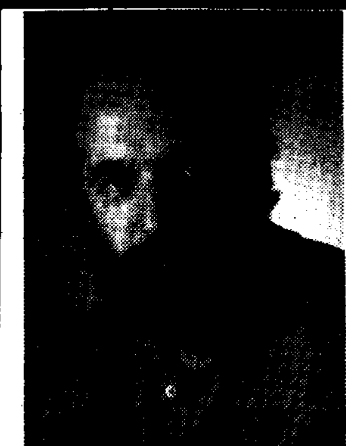
● **Paul III (Bracke)**, 36 jaar, kastelein te Heerlen, gaat als oud-onderwijzer de Heerlense bevolking leren hoe het nu echt moet. Vier prinsessen in huis: zijn vrouw Melissa en drie dochters. Voor Paul geldt dus al jaren: Heële Hatte Troef.

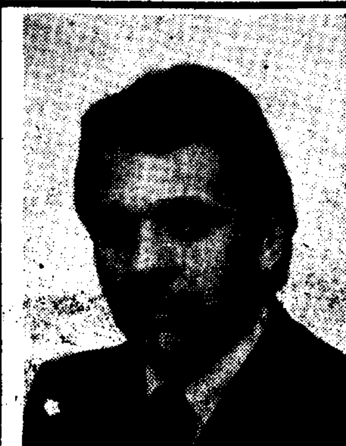
● **John II (Dunk)**, 43 jaar, is de grote man achter Sjpasskapel Vlot Kapot, maar is zelf nooit vlot kapot. Deze GAK-medewerker weet als oud-lid van de Twaalf Rovers van wanten. Zijn vrouw Mariet doet daar niet voor onder en zijn twee binken van zoons dienen als bodyguards. Deze prins houdt zijn conditie op peil met sjoenkelen en volleyen.

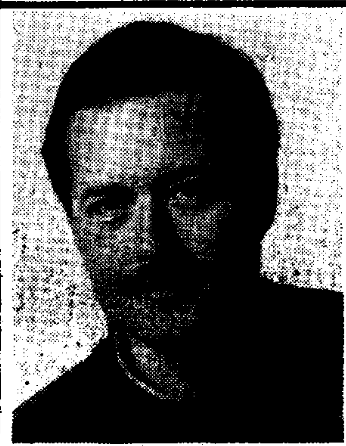
● **Rik I (Mantel)**, 30 jaar, programmeur bij het ABP. Deze vrijgezel (interessant dames!) is verwoed diepzeeduiker en heeft dus adem genoeg. Als rasechte carnavalist en organisator maakt hij er een dolle boel van. Deze prins heeft een zeer sterke conditie en dat is nodig voor zo'n lang seizoen. Zijn Winkbülleërvaring komt goed van pas.

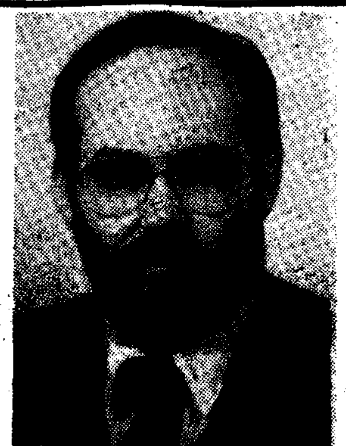
● **Dries I (Linssen)**, 42 jaar, wie kent hem niet? Schiet foto's voor de kost. Vermaard sportman, practical-joke-bedenker, prater en vasteloavesgek. De donkere kamer laat hij twee maanden voor wat zij is. Vrouw Mieke en drie kinderen verheugen zich reeds op een vorstelijke hofhouding.

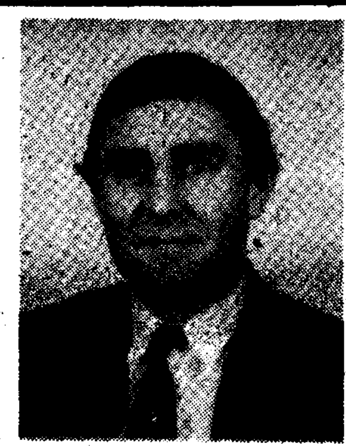
Léon III (Rothuizen), 36 jaar, werkzaam in de onroerende goedsector, zal het als prins ontroerend goed doen. Hij is verwoed tennisser bij TVON en bovendien zorgt hij als gemeenteraadslid voor toezicht op de gang van zaken in het stadhuis. Hij heeft aangekondigd de subsidie van de Winkbülle te verdubbelen. Zijn vrouw en drie zonen ondersteunen hem van harte.

Ton II (Goedmakers), 35 jaar, gehuwd en trotste vader van drie kinderen. Hij rookt niet, maakt bergwandelingen en houdt zich graag bezig met zijn kinderen. Hij beschikt over een flinke voorraad lucht, die hem een lange 'Ausdauer' geeft. Als stadsprins zorgt hij er voor (via zijn bedrijf), dat Heerlen nu eindelijk de schoonste stad van het land wordt.

John II (Smeets), 36 jaar, is de eerste Hoensbroekenaar die stadprins wordt van Sjpassemig. Deze accountant zal dus als een echte kasteelheer regeren, terzijde gestaan door zijn vrouw Willy en twee kinderen. Hij heeft een ridderlijk verleden als Ivanhoe, danst bij het leven en is lid van de Raad van Elf. Jammer genoeg heeft hij zwakke enkels.

Peter II (Vroemen), 39 jaar, juwelier, heeft reden tot feestvieren. Zijn zaak bestaat 50 jaar en dat is zeker aanleiding tot prinselijk vertoon. Peter is getrouwd, vader van vier prinsekinderen en lid van Heerlens meest beruchte volleybalclub VC TUF.

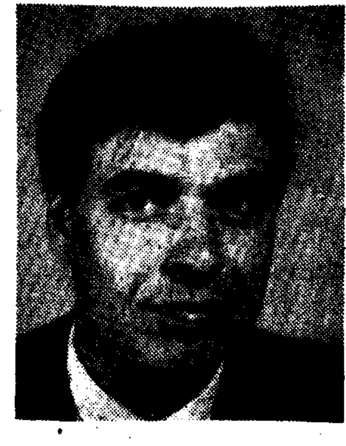
Frank I (Pluymen), 28 jaar, ongehuwd, maar wel vaste verkering. Hij is tandtechnicus in bedrijf van zijn vader. Hij is, zoals hij zelf zegt een 'losbandige' carnavalsvierder. Als prins zal hij ervoor zorgen dat iedereen met een gezond gebit in een pilsje kan bijten.

Jan II (Vissers), 37 jaar, gehuwd en vader van een dochter. Als je hem goed benadert, kun je met hem uit vissen gaan. Zal als prins echter geen zoete broodjes bakken, maar laat dat aan zijn personeel over. Als ras carnavalsvierder, hetgeen blijkt uit zijn aktieve inzet in sjpasskapel D'r letste Oam, heeft hij daar geen tijd voor.

Jo II (Peeters), 33 jaar, apotheker. Hij ligt voortdurend overhoop met de parkeerwachters. Als prins zal hij hiermee waarschijnlijk korte metten maken: alle opbrengsten van de parkeerbonnen komen ten goede aan de carnavalsoptocht. Vrouw Luc en zijn drie kinderen letten ondertussen op zijn dikke trom.

Stef I (Vaessen), 37 jaar, juwelier aan de Bongerd, is bij zijn tante Tiny in de leer geweest en zingt al haar liedjes uit zijn hoofd. Samen met zijn vrouw en twee kinderen, de tant, der nonk, der eëzel en der honk gaat deze keukenprins heel Heerlen op zijn kop zetten.

Nieuwe Winkbülle-prins: kastelein, juwelier of...??

HEERLEN — Vanavond zal Prins Carol I van stadscarnavalsvereniging De Winkbülle in de stadsschouwburg afscheid nemen als heerser van zijn doorluchtig rijk. Twaalf nieuwe kandidaten staan elkaar te verdringen om de nog warme troon van de oude prins te bestijgen. Het is wederom een gemêleerd gezelschap. Van kastelein tot juwelier en van apotheker tot fotograaf, zij zijn het die aspiraties voor de zetel hebben. Een jaar lang zal de nieuwe monarch alleenheerser zijn in het Winkbüllerijk.

De keuze is weer moeilijk: pak je nu een fotograaf, dan levert dit voordelen op. Door zijn beroep kan natuurlijk het hele carnaval prettig op de plaat komen. Een progammeur ligt iets moeilijker, een apotheker zorgt natuurlijk voor de nodige antihoofdpijnpilletjes. Een GAK-medewerker kan grote voordelen opleveren, wij bedoelen aswoensdag als de lust tot noeste arbeid nog vrij gering is. Ziek schrijven is dan een peuleschil voor hem.

Kortom, tijdens de grote prinseproclamatie vanavond in de Heerlense stadsschouwburg zal onder het motto: 'Vier kaatte der groette troef geliek op!!', de nieuwe prins tevoorschijn worden getoverd. Ook dit jaar presenteert het LD weer de kandidaat-prinsen. Wie zich de 37e prins van Heerlen mag noemen, weten we vanavond.

in gesprek

In deze rubriek neemt de redactie buiten haar antwoordelijkheid graag ingezonden brieven lezers op. De brieven dienen betrekking te h[...] op publikaties in onze krant en kort en zake[...] zijn geformuleerd. Brieven die te lang zijn, wo[...] ingekort of geretourneerd.

● Herindeling

Naar aanleiding van het artikel [...] afgelopen zaterdag dat een te[...] blik bood op de herindeling [...] gaande Landgraaf, past het mij [...] secretaris van het voormalig S[...] burgercomité enige kanttekenin[...] te plaatsen. Toentertijd was en [...] nu nog is zoals burgemeester C[...] ders zegt, iedereen het ermee [...] dat aansluiting bij Heerlen we[...] goeds opgeleverd zou hebben. [...] is evenwel maar de vraag of de [...] tiek de mensen geleverd heeft w[...] voor geijverd is. Rond 1980 trok[...] meer dan duizend mensen mee [...] Den Haag en gaven meer dan 10[...] mensen acte de présence in N[...] wenhagen. Hun mening en nat[...] lijk die van het SUN-comité [...] geen opslorping door Heerlen; [...] wilen geen stad worden maar [...] eigen landelijke en dorpse be[...] den.

De burgemeester (en met hem [...] gemeentebestuur) probeert de i[...] zetenen nog steeds in prenten [...] die wens gehonoreerd wordt. In [...] interview zegt hij: „Wij hebben [...] drie-kernenbeleid niet verlaten [...] alleen een andere inhoud aan g[...] ven...". Toch laat hij zich in dat [...] de artiekel ontvallen: „De sub[...] tuur van de drie kernen moet d[...] broken wroden." Daartoe werde[...] 1984 straatnamen veranderd om [...] in een grote stad niet twee deze [...] mogen voorkomen. Als ieder [...] zijn briefpapier en stempels ve[...] derd heeft, en zijn relaties ingeli[...] worden de burgers uit de onge[...] kige wijken Nieuwenhagen [...] Ubach over Worms kosten en [...] last in de maag gesplitst, omdat [...] 1987 slechts één postcode zou zij[...] de stad. Trots is men dat dit is [...] reikt na lang en intensief ove[...] met de PTT. Zijn de amtenaren [...] die in dit overleg zijn gaan zitten [...] gens terug te vinden?

In het recente verleden is door [...] gemeentebestuur er steeds op [...] wezen dat de komst van het [...] stuurscentrum naar het midde[...] bied en de creatie van een win[...] centrum op die plek niets me[...] kaaf van doen hebben. Toch [...] den beide in één adem geno[...] door de burgemeester, die als a[...] ment aangeeft de slechte en fi[...] ciële en sociaal-economische si[...] tie waarin Lnadgraaf verkeert. [...] winkeliers in niet-stimulering[...] bieden (zoals geheel Nieuwe[...] gen), die hun bedrijf teloor [...] gaan, is dit winkelcentrum 've[...] lend'. De gouden b ergen van [...] herindeling waren groot. Nu [...] goud geërodeerd is blijft alleen [...] en onherkenbaarheid.

Waubach **Ch. Bra[...]**

● Herindeling II

● Het is zo jammer, dat in het [...] kel 'Jabeek is nog steeds Jabeek' [...] leen de burgemeester aan het wo[...] is geweest. De meeste burgers [...] ben namelijk met de herindel[...] heel andere ervaringen opged[...] Voor de kleine kernen van On[...] banken is de OGB behoorlijk [...] hoogd, terwijl de dienstverlen[...] van de gmeente sterk is afgeno[...] bijvoorbeeld op het gebied van [...] onderhoud van wegen en pad[...] Vanwege (of dankzij?) de herin[...] ling hebben alle dorpen moeten [...] dragen aan geldverslindende [...] jecten zoals 'Het Schinvelder H[...] ken' (het toekomstige gemee[...] huis?). Jabeek is nog steeds Jab[...] maar hoe zit het nu werkelijk me[...] gemeente Onderbanken?

Jabeek **M. Lamerichs-Dorm[...]**

● Granaat

Bij deze wil ik reageren op de [...] richtgeving in uw dagblad ove[...] bom die onlangs gevonden w[...] door de heer Karabin. Uit uw [...] richtgeving blijkt dat de inform[...] die u heeft ontvangen over de [...] beurtenissen rondom de grnaat [...] juist is. Op woensdag 17 decem[...] vond de heer Karabin wandel[...] met zijn hond op de Brunssum[...] heide een brisantgranaat. T[...] aangekomen deponeerde hij [...] bom in de achtertuin en inform[...] de vervolgens de politie. De Ex[...] sieven Opruimings Dienst zou, [...] waarschuwd door de politie, de [...] naat onschadelijk maken. Eenm[...] gearriveerd werd er van de kant [...] de politie gezegd, ik citeer: „[...] van die bom af, iedere tik kan [...] laatste zijn. Binnen nu en twee [...] gen komt de Opruimingsdienst [...] Culemborg de bom ophalen."

Maar na twee dagen lag dat ding [...] steeds in de achtertuin van de fa[...] lie Karabin. Daarop besloot [...] vrouw de politie te bellen met [...] vraag wanneer de bom nu werd [...] gehaald. De politie antwoord[...] daarop: „Ze komen hem wel op[...] len." Echter, de Opruimingsdie[...] bleef maar weg en mevrouw be[...] nogmaals de politie. Nu echter [...] de mededeling dat als de bom [...] direct werd opgehaald, zij het d[...] naar het politiebureau zou bren[...] of de granaat op straat zou legg[...] De politie antwoordde hierop, ik [...] teer: „Als er wat met die bom [...] beurd is het uw verantwoordel[...] heid en als de bom hier op het [...] reau ligt, dan is hij binnen een h[...] uur weg."

Na zes dagen komt de Opruimin[...] dienst de granaat ophalen en c[...] cludeert dat zij het ding niet [...] plekke tot ontploffing kan breng[...] wegens gevaar voor de omngevi[...] Daarop werd besloten de gran[...] mee te nemen naar het Afcent-t[...] rein in Brunssum om die daar [...] ontplofing te brengen. Waar[...] moet dit zo gebeuren!

Heerlen **H. Keu[...]**

Vervolg van pag. 1

HEERLEN – Vrijwel direct na de klap kwam in de wijk Heerlerbaan, waar de Ridderweg is gelegen, een geruchtenstroom op gang. Deze werd nog gevoed door de komst van de Explosieven Opruimings Dienst die tijdens het onderzoek de Ridderweg afsloot en het publiek op grote afstand hield. De aanvankelijke verklaring dat gas oorzaak van de ontploffing zou zijn geweest werd daarmee direct in twijfel getrokken. Ook werden de eigenaresse van de woning, waarachter het schuurtje lag, en een niet-inwonend familielid aan een langdurige ondervraging onderworpen.

Explosieven Opruimingsdienst geeft volgende week uitsluitsel

Stroom van geruchten houdt wijk in spanning

Een woordvoerder van de Heerlense politie bevestigde slechts de vondst van een handgranaat en ander oorlogsspul. Ook bevestigde de politie dat er een familierelatie bestaat tussen het slachtoffer en bepaalde mensen, die een rol spelen in Limburgse criminele kringen. K. J. heeft en familieband met de nu in Nuth wonende J.-P. L., een goede bekende van de politie. De naam van L. dook indertijd op bij de aanslag op de Brunssumse mevrouw L. van P. in Parijs, waarbij een bom in haar auto ontplofte.

Haar echtgenoot werd toen lange tijd in hechtenis gehouden, maar werd uiteindelijk op borgtocht vrij gelaten.

Ook bij andere 'aanslagen' in criminele kringen in Limburg, onder andere op M. uit Schimmert, werden indertijd springstoffen gebruikt en dook L. op als mogelijke dader.

De werkzaamheden van de EOD in Heerlen na de klap van 23 december, de zwijgzaamheid van de politie ondanks de vele verhoren die hebben plaats gevonden, de familierelatie van het slachtoffer en de vele geruchten zijn voldoende grond voor de veronderstelling, dat de ontploffing in de wijk Heerlerbaan andere achtergronden heeft dan een eenvoudige gasplof. Nog niet duidelijk is of K.J. met explosieven heeft geëxperimenteerd of dat hij zelf slachtoffer van een aanslag op zijn leven is geworden.

Voorzitter bestuur AZM drs. Verheij:

RL moet extra kosten eigen architect betalen

MAASTRICHT – De extra kosten die ontstaan doordat de Rijksuniversiteit Limburg voor het tekenen van het gebouw van de medische faculteit een andere architect heeft genomen dan die welke het nieuwe academisch ziekenhuis bouwt, moeten door de universiteit worden betaald.

Dat meent de voorzitter van het bestuur van het academisch ziekenhuis, drs. Jef Verheij, die over deze kwestie een opmerking maakte in zijn Nieuwjaarsrede tot het personeel. Die extra kosten, voornamelijk voor extra overleg tussen de architecten van ziekenhuis en van de universiteit, zullen al gauw enkele miljoenen bedragen, en Verheij liet in een toelichting op zijn opmerking doorschemeren dat hij het gevoel had dat de minister, die zijn fiat nog moet geven aan het bouwplan, terzake nog niet het laatste woord heeft gezegd.

Zoals eerder gemeld heeft de universiteit architect Coenen de opdracht gegeven, het gebouw voor de medische faculteit te tekenen. Aangezien dat gebouw een eenheid gaat vormen met het nieuwe academisch ziekenhuis zal intensief overleg nodig zijn tussen de architectengroepen. Het ziekenhuis wordt ontworpen door de architectengroep Paschier-Swinkels. 'Natuurlijk staat het de universiteit vrij welke architect dan ook te kiezen. Maar een besluit van de universiteit mag ons, het academisch ziekenhuis, natuurlijk nooit een rooie cent kosten,' aldus gisteren Verheij. Het bestuur heeft ook al stappen ondernomen om niet het kind van de rekening worden. 'Wij hebben gezegd dat we die hogere kosten zien aankomen, en dat wij daar tegen ingedekt willen worden,' zei hij. Achtergrond van een en ander is tevens dat de bouw van het academisch ziekenhuis verloopt op grond van een zeer strikt financieringsschema. Volgens dat schema mag het ziekenhuis, wanneer het in 1991 klaar is, dan niet meer gekost hebben dan 420 miljoen gulden.

Arbeidsbureau Sittard laakt arbeidsomstandigheden horeca

Te weinig restaurantkoks voor Limburgse horeca

door rob peters

SITTARD – Er dreigt een tekort aan vakbekwame restaurantkoks in Limburg. Niet alleen is er te weinig aanwas, ook het verloop van koks die de horeca-baan verruilen voor een keukencarriére elders is groot. Dat zeggen de Arbeidsconsulenten van het Gewestelijk Arbeidsbureau in Sittard na een eigen onderzoek in de Westelijke Mijnstreek.

Als voornaamste oorzaak van het groeiend tekort noemt het GAB in Sittard de slechte naam die de horeca heeft op het gebied van arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden. 'De bedrijfstak zelf zal er hard aan moeten werken om dat imago te verbeteren', is de conclusie van een uitvoerig rapport over de situatie.

Dat slechte imago overigens is er ook debet aan dat steeds minder jongeren zich aanmelden voor de horeca-richting aan de LTS in Sittard. Het leerlingenaantal loopt gestaag terug en niet alleen tengevolge van het dalend geboortecijfer. Lange en vervelende werktijden en een niet altijd aangepaste beloning maken de opleiding niet aantrekkelijk en daardoor dreigt duidelijk een tekort en een aanvulling 'van onderop' in de horecawereld.

De onderzoekers van het gewestelijk arbeidsbureau in Sittard vrezen dat het tekort nog verder zal stijgen. Limburg profileert zich steeds meer als recreatieprovincie en dat zal, aldus het GAB, een groeiend aantal horeca-ondernemingen met zich meebrengenen dus automatisch de vraag naar horecapersoneel. Personeel dat binnenkort niet in voldoende mate aanwezig zal zijn.

Het GAB wil nu een campagne opstarten waarbij duidelijk wordt gemaakt dat er volop werk is voor restaurantskok vanaf het niveau 3e restaurantkok. Ook wordt geprobeerd LTS-ers met een afgesloten horeca-opleiding te bewegen een vervolgstudie aan te pakken en tenslotte wordt er geprobeerd in nauwe samenwerking met het leerlingenstelsel voor horeca (SVH) via urgentie-opleidingen een aantal vakbekwame koks 'klaar te stomen'.

● *Deze foto van de Maas werd genomen vanaf de stuw in Borgharen.*

Nog geen echte overlast van stijgend Maaswater

HEERLEN – De hevige regenval van de afgelopen dagen – op Oudejaars- en Nieuwjaarsdag viel bijna 25 mm – heeft de Maas en een aantal riviertjes dat in de Maas uitmondt, nogal fors doen stijgen. Aan het einde van de middag bereikte de stroom van de Maas een hoogte van 44.25 meter boven NAP, gemeten beneden de stuw in Borgharen. Een stijging van ruim anderhalve meter ten opzichte van Nieuwjaarsdag. Tot overlast heeft dit gisteren in Zuid-Limburg echter niet geleid, al staan hier en daar wat laag gelegen weilanden blank. De woeste waterstromen van Maas en kleinere riviertjes trokken wel nogal wat bekijks.

De Roer in Midden-Limburg is gisteren buiten zijn oevers getreden. Met de Geul in Zuid-Limburg was dit al eerder het geval. De rijkspolitie zag zich genoodzaakt om de weg van Herkenbosch naar Vlodrop voor alle verkeer af te sluiten. Deze weg loopt vlak langs de Roer en staat vaker tijdens de winterperiode blank. Het verkeer wordt omgeleid.
Maar het waterpeil steeg nergens alarmerend. Gistermorgen begon het water in de Geul al weer te zakken.

Rijkswaterstaat in Limburg liet weten dat de Maas en haar zijrivieren wel een hoge waterstand te zien geven, 'maar dat dit in de wintertijd niet abnormaal is'. De Maas gaat, zoals eerder gemeld, in Zuid-Limburg pas buiten haar oevers als de waterstand boven 44.85 meter is gekomen. Rijkswaterstaat verwacht dat het Maaswater niet hoger zal komen dan 44.40 m boven NAP. En dat is nog altijd 0.20 cm minder dan het hoogwater in april 1986.

Anders

De toestand is echter anders in Midden- en Noord-Limburg. De stuwen in Belfeld, Sambeek en Lith zijn gestreken. De veerponten varen niet meer vanaf Kessel.

De meeste jachthavenbeheerders in Midden-Limburg hebben in verband met te verwachten hoge waterstanden de nodige maatregelen genomen.

Maandag toch vergadering bestuur SAZOM

HEERLEN – De bestuursvergadering van de SAZOM (Samenwerkende Ziekenhuizen Oostelijke Mijnstreek) van aanstaande maandag gaat gewoon door. Na aanvankelijke aarzeling over de vraag of die vergadering zin zou hebben hebben de beide onafhankelijke leden van het bestuur, de heren Wortmann en Kierkels besloten dat dat vermoedelijk toch het geval kan zijn.

De laatste maanden kwam het in het samenwerkingsverband enkele malen tot meningsverschillen, met name over de wijze waarop het Sint Jozefziekenhuis in Kerkrade een vergaande samenwerking met de Vroedvrouwenschool in Heerlen wilde aangaan. Daarbij rezen ook enige persoonlijke problemen tussen de leden van SAZOM onderling, die eerst uit de weg moeten worden geruimd voordat de andere zaken weer voortgang kunnen ondervinden. Vandaar dat het er overigens naar uit ziet dat deze zakelijke problematiek aanstaande maandag niet aan de orde zal zijn.

Strijd Limburgse buuttetitels op vrijdag 16 januari

GELEEN – Vrijdag 16 januari vindt in de Hanenhof in Geleen de finale plaats van de Limburgse buuttekampioenschappen. Zondag 4 januari wordt in zaal Sparta in Obbicht de volgorde bepaald waarin de acht overgebleven eindkandidaten zullen optreden.

Voor het overige provinciale nieuws zie pagina 20

Meer abonnees, hoger advertentievolume

Positieve ontwikkeling binnen Limburgs Dagblad

Van onze verslaggever

HEERLEN – Ruim 750 abonnees meer dan in januari verleden jaar en voor het eerst – sedert 1979 – is er aan de daling van het advertentievolume een einde gekomen. Sterker, er wordt een lichte 'plus' verwacht ten opzichte van 1985. Aldus een redelijk optimistische directeur Joop Drost tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van de Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad BV.

Het wordt overigens 'keihard werken', zo meldde de LD-directie om 1987 met een soortgelijk resultaat te kunnen afsluiten. Er wordt geïnvesteerd in de offsetdrukkerij en uitbreiding van personeel is een gegeven, mede door de toename van de ATV.

Het weekblad De Trompetter realiseerde in 1986 een omzetstijging. Voor dit jaar staan nieuwe akties op stapel om tot een beter rendement te komen, aldus Drost tijdens zijn speech voor het personeel. De offsetdrukkerij van het LD en de dochteronderneming Spiral in Horst (Bureau Reclameverspreiding) droegen bij tot positieve bedrijfsresultaat.

Bij het Limburgs Dagblad zijn op dit moment ongeveer 450 mensen werkzaam, een stijging van ongeveer twintig personen ten opzichte van een jaar geleden.

Drs. Jan Carpay nieuwe directeur patiëntenzaken ZM

MAASTRICHT – Sinds gisteren heeft het Academisch Ziekenhuis in Maastricht een directeur patiëntenzorg. Het is de 45-jarige dr. Jan Carpay, die afkomstig is uit Oost-Brabant en oorspronkelijk tandarts is. Carpay heeft veel management-ervaring als oprichter en jarenlang directeur van de Jeugdtandverzorging in Oost-Brabant. Hij promoveerde vorig jaar op een proefschrift over dat onderwerp. Hij heeft ook altijd voeling gehouden met de universitaire wereld, vooral met de Katholieke Universiteit in Nijmegen, waar hij werd opgeleid tot tandarts.

Het academisch ziekenhuis is jarenlang achtervolgd door pech, waar het de bezetting van de post van 'medisch directeur' betrof. De oorspronkelijke directeur Van der Heijden voelde er niets voor directeur te worden van een academisch ziekenhuis en vertrok. Na lang speuren werd H. Boelen voor de functie gevonden, maar die was binnen korte tijd met ziekteverlof en kort daarna definitief vertrokken. In de tussentijd werd de functie steeds waargenomen door de kinderarts dr. Van der Kley, die nu ook nog, enkele maanden na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, bezig is de nieuwe directeur in te wijden.

Hoewel hij het vak van tandarts zeven jaar lang met genoegen heeft uitgeoefend, trekt het managen 'het elke dag beslissingen moeten nemen' dr. Carpay meer. Gelukkig hoeft er niet alleen ingekrompen te worden in Maastricht; de nieuwe directeur wijst er op dat het komende nieuwe ziekenhuis gelegenheid biedt toch opbouwend te werk te gaan. Maar in het algemeen meent hij dat men iets te negatief aankijkt tegen de huidige bezuinigingsgolf. 'Het gebruik maken van de beschikbare beperkte middelen kent toch ook creatieve momenten voor de manager,' zegt hij daar van.

● *De nieuwe directeur dr J.J. Carpay*

Carpay ziet de functie niet als eindfunctie. Hij wijst op de cyclus van ongeveer zes jaar die waarneembaar is in zijn carrière. En over een jaar of zes is het nieuwe academisch ziekenhuis klaar en door de kinderziekten heen, als het goed is.

Peen en boerenkool winnen terrein

Groenteveilingen zetten 36 miljoen minder om in 1986

door jan van lieshout

GRUBBENVORST – De Limburgse veilingen hebben in 1986 veren moeten laten. Op de Coöperatieve Venlose Veiling (CVV) daalde de geldelijke omzet met bijna 26 miljoen gulden ten opzichte van 1985, op de Venlose Groenteveiling (VGV) met bijna 10 miljoen gulden. De totale omzet op de CVV bedroeg 379,5 miljoen gulden, op de VGV 68 miljoen gulden.

In Gronsveld, een dochteronderneming van de CVV te Grubbenvorst, kwam men uit op een bedrag van 10.3 miljoen gulden, waarvan 9.3 miljoen aan fruit. In 1985 bedroeg de fruitomzet 10,7 miljoen gulden en de omzet aan groenten 1,2 miljoen gulden. Het verlies beloopt derhalve 1,7 miljoen gulden oftewel 14 procent.

In Grubbenvorst bleef de fruitomzet van 15 miljoen gulden gelijk. De omzet van eetbare paddestoelen daalde van 43.7 naar 40,1 miljoen gulden en de omzet van groenten van 393,4 miljoen naar 369,2 miljoen gulden. De omzet aan bloemen daarentegen steeg van 52.8 naar 57.2 miljoen gulden: een stijging van 4,4 miljoen gulden oftewel achteneenhalf procent – het dubbele van het landelijk gemiddelde, praalde CVV-directeur Cees van Beek pauwig.
Toch wordt de vreugde getemperd door de inkomstenderving van de overige glastelers. „Zoals zo vaak zijn ook in dit geval de verliezen niet gelijkelijk verdeeld", aldus CVV-directeur Cees van Beek. „Het hardst kwam de klap aan bij de telers van de combinatie van sla en augurken. De CVV-omzet aan augurken daalde met 12 miljoen gulden, die aan glassla met 11 miljoen gulden.
Fors moesten ook de vollegrondstelers van augurken, spruitkool en witlof inleveren. De gouden prijzen, die in de eerste weken van 1985 voor prei en witlof werden betaald, zaten er in 1986 niet in. Ondanks een stijging van de aanvoer van deze wintergroenten werd er aan prei 3 miljoen gulden en aan witlof 2 miljoen gulden minder omgezet".

Tsjernobyleffect

Ook de omzet aan asperges – de specialiteit van het huis – daalde met één miljoen gulden. Het Tsjernobyleffect deed zich gelden.

Er waren ook plussen. De omzet aan paprika steeg met 3 miljoen en die aan tomaten met 4,75 miljoen gulden.

Op de Venlose Groenteveiling (VGV) was de omzetstijging van tomaten minder fors dan op de CVV. Dat komt omdat verscheidene CVV-leden van tomaten op augurken overgingen. De gardeniers, die de tomaat trouw bleven, hoeven daarvan geen spijt te hebben. De middenprijs van vleestomaten zakte weliswaar met drie cent de kilo, maar bedroeg nog altijd ƒ 1,87. De prijs der zogenoemde normale tomaten steeg van ƒ 7,78 per bakje van zes kilo naar ƒ 8,35 en die der lichtgekleurde van ƒ 7,87 naar ƒ 8,26. De rode tomaten brachten gemiddeld ƒ 9,62 per bakje op: twee cent minder dan in 1985.

De natuursla op de VGV bracht in 1986 1,1 miljoen gulden meer op dan in 1985. De glassla daarentegen daalde met ruim 6 miljoen gulden, de augurkenomzet ondanks een areaalsuitbreiding met dik twee miljoen gulden.

Als gevolg van de feestdagen is het marktbeeld de laatste weken onduidelijk. De aanvoer op de CVV was gisteren op de eerste werkdag van het nieuwe jaar matigjes. Zo kwamen slechts 30.000 kroppen sla voor de klok. Ze deden tot zeven dubbeltjes per krop. De prei voor de binnenlandse markt is erg goedkoop. Het exportproduct ging tot ƒ 1,20 de kilo. Het witlof kostte los twee piek de kilo, verpakt ƒ 2,85 tot ƒ 3,50.

Boerenkool en peen winnen terrein. De peen ging tot acht dubbeltjes de kilo, het gekroesde groen tot zeven dubbeltjes de kilo.

Limburgs Dagblad

Franse burggraaf leidde ondermeer Kelly naar de top

Jean de Gribaldy dood

VESOUL – Bij een verkeersongeluk in Voray-sur-l'Ognon is vrijdagavond Jean de Gribaldy, chef d'equipe van de formatie Kas waarin Sean Kelly kopman is, om het leven gekomen. De Gribaldy werd 64 jaar.

De Franse ploegleider was op weg van Vesoul naar Besancon, zijn woonplaats. Volgens de politie werd hij in de auto onwel. Zijn wagen raakte van de weg en ramde de muur van een huis. Jean de Gribaldy was op slag dood.

In zijn leven genoot De Gribaldy bekendheid als de burggraaf, oprichter van veel wielerploegen. Sean Kelly was zijn troetelkind. De Ier, die in 1977 bij De Gribaldy als prof debuteerde, werd door de Fransman naar de wereldtop begeleid.

„De Gri", zoals men hem in het metier vaak noemde, werd geboren op 18 juli 1922. Hij was zelf wielrenner in de jaren volgend op de tweede wereldoorlog. In 1947 finishte hij als tweede in het kampioenschap van Frankrijk. Drie keer nam hij deel aan de Tour de France. Dat was in de periode rond 1950. Telkens eindigde hij in de anonimiteit. Een breuk van zijn schouderblad maakte in 1954 een voortijdig einde aan zijn wielerloopbaan.

In 1964 werd De Gribaldy ploegleider. Sindsdien bracht hij vele profteams op de been. Vorig jaar

maakte ondermeer Jean Habets deel uit van zijn ploeg. Een jaar eerder verdedigde nog een andere Limburger, Peter Schroen, de kleuren van De Gribaldy's team, waartoe o.a. ook één seizoen Gerrie Knetemann behoorde. Geruime tijd reed voorts onderneer Joaquim Agostinho, die een paar seizoenen geleden stierf, onder de hoede van de burggraaf.

● WOERDEN — Het hoofdbestuur van de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie heeft voor 1987 Keetie van Oosten-Hage (dames) en Martin Venix (baan) niet herbenoemd in de sportcommissie. De Fries Joop Atsma, die definitief voorzitter van de sportcommissie werd, zoekt de komende weken naar vervangers voor Hage en Venix.

De Zeeuwse werd bedankt als gevolg van een conflict met dames-bondscoach Rinus Verboom. Venix heeft het in zijn privé-zaken zo druk gekregen, dat hij in 1987 amper nog tijd vrij kan maken voor de wielrennerij. De sportcommissie gaat ook op zoek naar een trainer voor de baanselectie, voor zover deze niet bij de wegselectie is ondergebracht.

● ST.MICHIELSGESTEL – Reinier Groenendaal, ex-kampioen van Nederland veldrijden, heeft voor 1987 in Fiat en Guerciotti twee nieuwe sponsors gevonden.

● KEULEN – In de zesdaagse van Keulen, die in de komende nacht (02.00 uur) eindigt voert het Nederlands/Duitse koppel Pijnen-Thurau het klassement aan. De stand: 1. Pijnen-Thurau 70 punten; 2. op 1 ronde Jupp Kristen-Roman Hermann 120 p; 3. Tourné-De Wilde 98 p; 4. op 3 ronden Bolten-Bincoletto 92 p; 5. Frank-Marcussen 54 p; 7. op 9 ronden Knetemann-Vaarten 46 p; 12. (laatste) op 25 ronden Hürzeler-Hofeditz 26 p.

Bij de amateurs won het duo Donike-Messerschmidt het vijfde wedstrijdonderdeel. Maastrichtenaar Erwin Ummels, gekoppeld aan de Duitser Niehaus na het uitvallen van Theo Pieters, bezette de zevende plaats. Donike-Messerschmidt hebben in het algemeen klassement 60 punten. Het duo Ummels-Niehaus staat zevende met 24 punten.

Van der Wi[...] remise

REGGIO EMILIA – John van[...] Wiel is vrijdag in het internati[...]le schaaktoernooi in Reggio E[...]lia een punt rijker geworden.

De Leidenaar voerde zijn afge[...]ken partij tegen de Roemeen S[...] tot remise en deelde in zijn ontm[...]ting met de Zweed Andersson [...] de zesde ronde ook het punt.

Stand na zes ronden: 1. Portisch 4[...] Tsjernin en Smyslov 3½ p; 4. Ribli[...] 1 afg; 5. Spasski, Hort en Velimiro[...] p; 8. Van der Wiel en Nogueiras 2[...] 10. Andersson en Beljavski 2 p.

IJshockey in cijfers

DEN HAAG – De karakteristie[...]ken van de vrijdaghavond voo[...] ijshockey-competitie gespe[...] wedstrijden zijn:

Amsterdam-Rotterdam 8-3 (3-0, 4-0,[...] Scheidsrechter: Toemen, toesc[...]wers: 1200. Strafminuten: Amster[...] 10, Rotterdam 12.
Tilburg-Nijmegen 4-3 (1-2, 1-1, [...] Scheidsrechter: Stuiver, toeschouw[...] 1300. Topscorers: Simson en R[...] (Tilburg) ieder 2. Strafminuten: [...]burg: 6, Nijmegen: 8.
Heerenveen-Eindhoven 7-4 (4-1, 1-1,[...] Scheidsrechter: Van Berkel, toesc[...]wers: 800. Strafminuten: Heerenve[...] Eindhoven 4.

HAARLEM – Marathon Chic[...] heeft zich geplaatst voor de fi[...] van de vijfde Haarlemse Bas[...]balweek. Minder moeizaam [...] verwacht, zegevierde de toern[...] winnaar van twee jaar gel[...] over de Nederlandse kampi[...] Den Bosch: 104-73. Bij de rust h[...]den de Amerikanen al een v[...]sprong van 55-44.

Debuut als trainer in hoogste voetbalklasse

Gerard Bergholtz aan slag bij AA Gent

door wiel verheesen

LANAKEN – Gerard Bergholtz (47) volgt Han Grijzenhout op als trainer van AA Gent, de ploeg waarvoor ondermeer Roger Raeven en Toine van Mierlo uitkomen. De overeenkomst met de club uit het Julius Ottenstadion betekent voor ex-Maastrichtenaar Bergholtz, die al geruime tijd in Lanaken woonachtig is, zijn debuut als trainer in de hoogste voetbalklasse.

Als speler schitterde hij destijds [...] jaren op dat niveau. Met Feyenoord (3 keer), Anderlecht (3) en RWDM (1) veroverde de meervoudige international liefst zeven nationale titels. Na het einde van zijn actieve loopbaan begon hij in België aan een carriere als oefenmeester. Hij was ondermeer werkzaam bij Lanaken, Bilzen, St.Truiden en Patro Eisden. Enkele maanden geleden kwam aan de samenwerking met Diest (een ploeg uit de op één na hoogste klasse in de Belgische competitie) een einde.

„Lang gewacht: toch gekregen". Met deze woorden reageerde Gerard Bergholtz laconiek op de overeenkomst die hij sloot met AA Gent. „Na afloop van het huidige seizoen wordt bekeken of er contractverlenging volgt", voegde hij hieraan toe.

„Bij de afrondende besprekingen werd weliswaar gesproken over een dienstverband tot het einde van de competitie 1987/1988, maar uiteindelijk vonden beide partijen een overeenkomst van kortere duur veel beter. Ik niet op de laatste plaats. De voetbalschool, die ik Hasselt run, hou ik naast mijn nieuwe job gewoon open".

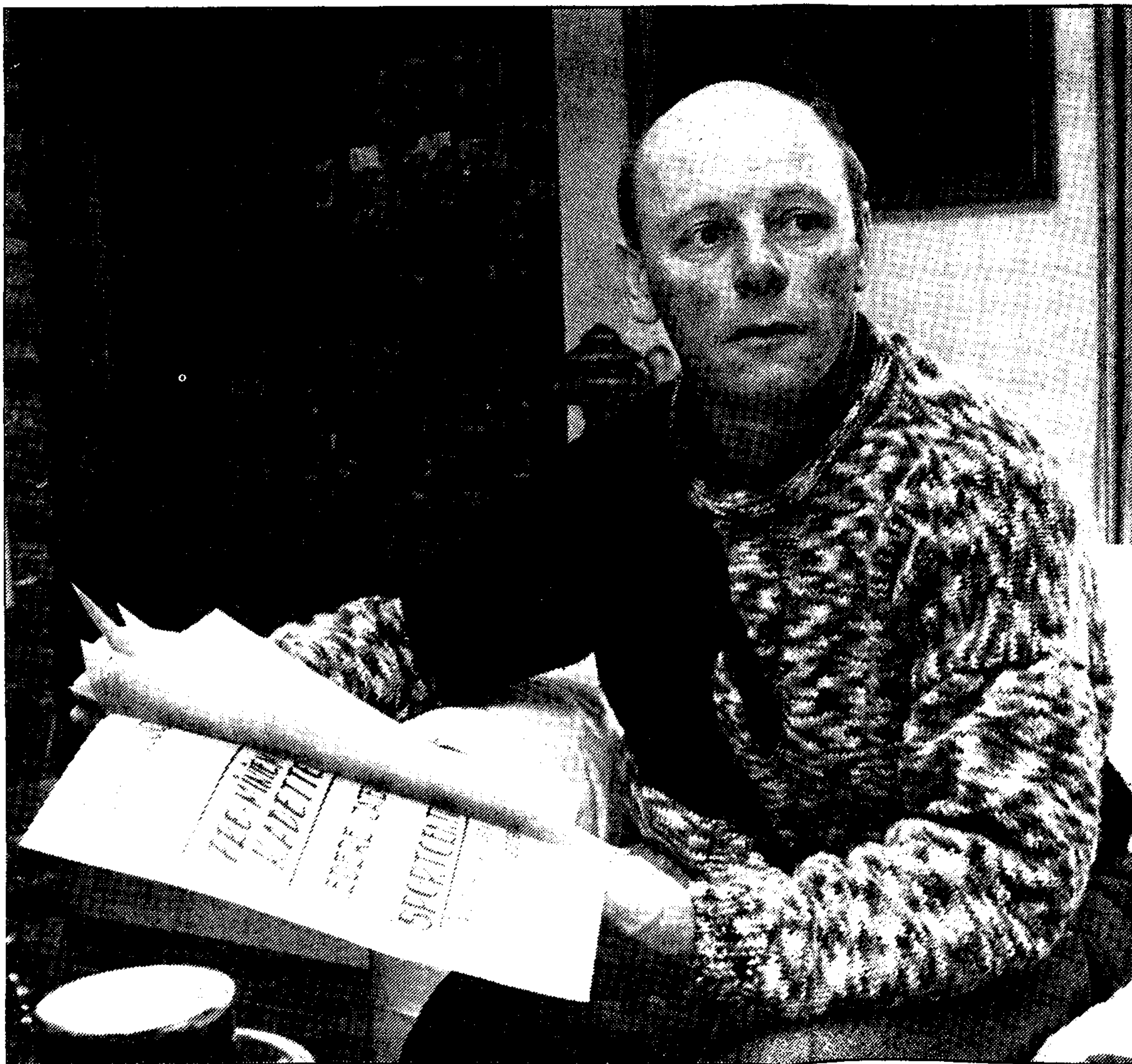
De contacten met AA Gent (nadat in een eerder stadium ook door FC Antwerp belangstelling was getoond, voordat men daar koos voor George Kessler) dateren uit de periode net vóór Kerstmis. „Ik was op wintersportvacantie in Pitztall, niet ver van Innsbruck", aldus Bergholtz. „Daar kreeg ik telefoon of ik er iets voor voelde om in Gent aan de slag te gaan. „Wij hebben belangstelling voor jou", zei men aan de andere kant van de lijn.

„Als jullie me in dienst willen nemen, ben ik meteen bereid om te praten", luidde mijn antwoord. Ik ken het potentieel van de club. Han Grijzenhout heeft beslist geen puinhoop achtergelaten".

Hoewel behoud van het eerste klasserschap de opdracht is, die Gerard Bergholtz heeft meegekregen van het bestuur van AA Gent, mikt hij zélf op een veel betere klassering dan alleen een plaats net boven de rode streep.

„Gent moet veel méér kunnen, dan hetgeen door de veertiende plaats weerspiegeld wordt", aldus Bergholtz. „Ik voel er niks voor om degradatievoetbal mee te maken. De ploeg, die ik vanaf nu onder mijn hoede krijg, is onlangs pas in de derde ronde van het Ueafcupvoetbal uitgeschakeld. Dat gebeurde door Göteborg. Kijk, als je niks in je mars hebt, dring je niet door tot de derde ronde op Europees niveau".

Vice-voorzitter De Clercq van AA Gent zegt: „Bergholtz kent het voetbal in België van haver tot gort. De informaties, die we over hem kregen, gaven ons al snel de overtuiging, dat

● *Gerard Bergholtz: „Lang gewacht, toch gekregen".*

Foto: FOTOPERSBURO WIDDERSHOVEN.

hij de man was, die we zochten. Overigens staat hij direct na de winterstop niet meteen voor gemakkelijke opdrachten. Wij hervatten de competitie op 18 januari met een uitwedstrijd tegen Beveren. Een week later krijgen we Standard Luik op bezoek. Tegenstanders van kaliber".

In de Belgische competitie voert Anderlecht de ranglijst aan: 27 punten uit 16 wedstrijden. Daarachter volgt Club Brugge met 24 punten. In de staartgroep is de situatie als volgt: 13. Seraing (11 punten), 14. AA Gent (10), 15. RWDM (10), 16. Kortrijk (9), 17. FC Antwerp (8) en 18. (hekkesluiter) Berchem (6).

Voortvarend begin Brouns/Vroomen

van onze sportredactie

BARCELONA – De enige Limburgse equipe in de monsterrally Parijs-Dakar, bestaande uit Jok Brouns uit Heerlen en John Vroomen uit Schaesberg, is voortvarend van start gegaan. De Mercedes 300 GD terreinwagen van het duo, dat staat ingeschreven bij de perswagens, kwam zonder problemen door de technische keuring in Rouen. Ook de eerste etappe naar Barcelona verliep zonder tegenslag. „Het is geweldig", meldden de Limburgers enthousiast. „De mensen in Barcelona waren door het dolle heen. We moesten ons een weg banen door een haag van toeschouwers". In de Spaanse havenstad gingen de Limburgers gisteren aan boord voor de overtocht naar Algiers. Daar zet het hele konvooi vandaag voet op Afrikaanse bodem voor de resterende 13.000 kilometer van de rally.

Record en titel op 5000 me[...]

Primeur voo[...] Hein Vergee[...]

DEN HAAG – Hein Vergeer is de eerste Ne[...]landse schaatskampioen op de 5000 meter. De [...]reld- en Europese kampioen zegevierde vrijda[...] Den Haag in 7.17,48. Leo Visser eindigde als tw[...]de in 7.21,92. Derde werd Bert Koopmans, ev[...]eens een lid van de kernploeg van Henk Gem[...] in 7.24,58. Vergeer verbeterde tevens het rec[...] Het oude record stond met 7.18,08 op naam va[...] Noor Björn Nyland (29 januari 1983).

De eerste dag van de Nederlandse schaatska[...]pioenschappen per afstand hebben 2500 toesch[...]wers getrokken. Dat is aanzienlijk meer dan [...] prognose van de Haagse ijsbaandirecteur H[...] Künz. „Ik had gemikt op niet meer dan duiz[...] man".

De dames van de kernploeg hielden vrijdagav[...] op De Uithof in Den Haag het standsverschil [...] de concurrentie overeind. Nederlands beste [...]round-schaatster Yvonne van Gennip won [...] groot verschil de 3000 meter. Eerder op de av[...] had de 22-jarige Haarlemse op de 500 meter all[...] Ingrid Haringa moeten laten voorgaan.

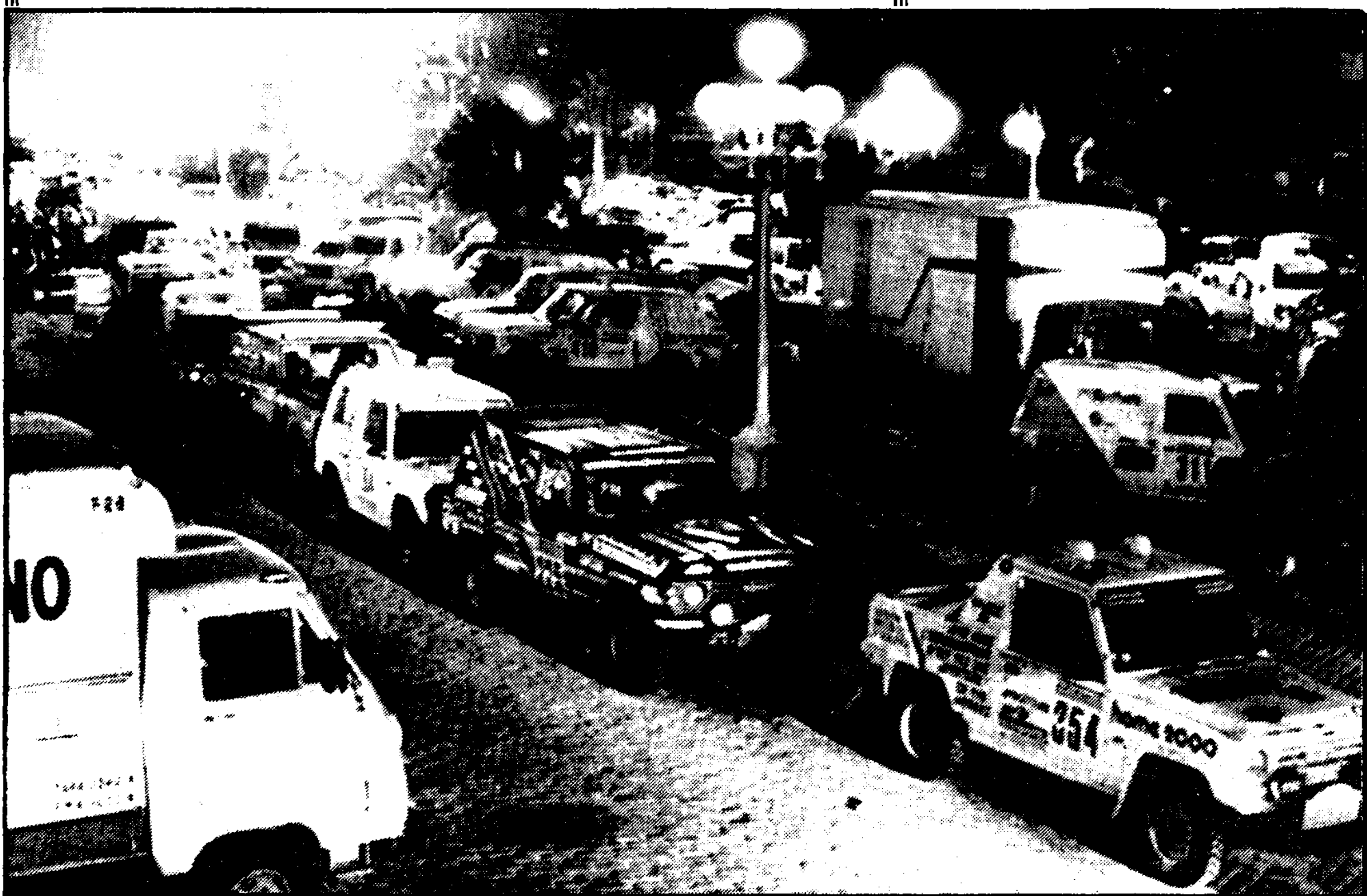
De afstandstitel was het eerste senioren-ka[...]pioenschap voor Van Gennip. Door plotseli[...] ziektes kon de beste pupil van coach Dinus Vos [...] afgelopen twee jaar niet meedoen aan de Ne[...]landse allround-titelstrijd. Ook de deelnem[...] aan de nationale kampioenschappen per afsta[...] een primeur voor Nederland, was vorige w[...] nog onzeker. Van Gennip moest afzeggen voor [...] traditionele ontmoeting tussen de Friesland [...] de rest van Nederland in het Thialf-stadion [...] Heerenveen wegens... griep.

„Ik heb drie dagen in bed gelegen. Pas deze we[...] kwam ik op de been. Na de 500 meter kon ik go[...] merken dat ik niet optimaal was voorbereid. [...] kreeg last van spierpijn in de benen". Op de drie[...]lometer ging ze niet voluit om zich niet te forcere[...] „De marge bleek voldoende. Ik hoop in elk ge[...] dat ik het met dit griepje voor dit seizoen heb [...] had".

De winnende tijd van Yvonne van Gennip bedro[...] 4.46,05. Marieke Stam was de enige die in h[...]spoor kon blijven en eindigde als tweede in 4.48[...] gevolgd door Petra Moolhuizen in 4.50,87.

Menno Boelsma eiste ook een titel op. De voorm[...]lige shorttrack-specialist Boelsma klokte op [...] 500 meter een stormachtige 38,86 seconden.

Ingrid Haringa nam de alleszins redelijke conditi[...] te baat om haar persoonlijke record met veertie[...] honderdste seconde aan te scherpen: 42,22. Aan [...] beste seizoentijd die Boukje Keulen (42,05) zond[...] op het overdekte Thialf neerzette, kwam de tege[...]woordige in Amsterdam wonende politieagen[...] („nog gewerkt op Nieuwjaarsnacht") niet toe.

● *Drukte in Barcelona bij het inschepen. Vanuit Algiers wordt het pas echt een barre tocht.*

Rallykaravaan heeft Europa achter zich gelaten

Parijs-Dakar verder zonder Guy Colsoul

BARCELONA – Niet alle 494 op nieuwjaarsdag in Parijs-Dakar gestarte équipes bereikten Barcelona voor de overtocht naar Algiers. Belangrijkste uitvaller was Guy Colsoul.

De Belgische rallyrijder, die in het Nederlands rallykampioenschap voor het Opel Dealer Team Holland uitkomt, moest vlak na de start in Versailles, op nog geen 60 km van Orleans, de strijd staken toen een drijfstang in de motor van zijn Range Rover het begaf. Nog drie andere auto's en vier motorrijders kwamen niet in Barcelona aan, waardoor het totaal aantal ingescheepte teams op 486 kwam.

Jim Vermeulen, die bij de start in Versailles uit de strijd werd genomen, ging in de plaats van Frans Amsing als coördinator voor het Dutch National Paris-Dakar-Team mee naar het Afrikaanse vasteland.

Japans imago

De Japanse motorindustrie doet er alles aan het toch al niet geringe marktaandeel buiten eigen land te vergroten. Eén facet ter ondersteuning van de felle concurrentiestrijd met de Europeanen en landgenoten vormt de rally Parijs-Dakar, de helse overlevingstocht die in Zuid-Europa begint en in twaalfduizend Noord- en Westafrikaanse kilometers wordt beslist.

De Aziaten gebruiken deze rally vooral om het imago van hun produkten verder op te vijzelen.

Voor Honda (vorig jaar winnaar van het motorklassement) en Mitsubishi (in '85 eerste in het algemene klassement) vormt de zware uithoudingsproef voor mens en materiaal de sleutel tot de buitenlandse verkoopstrategie, die de laatste jaren sterk onder druk staat door de hoge koers van de yen.

„Het deelnemen aan de rally Parijs-Dakar biedt de gelegenheid nieuwe Japanse produkten aan een groot publiek te presenteren", verklaarde Akira Kondo, perschef voor de auto-afdeling van industriegigant Mitsubishi, dat zijn investeringen verhoogde door na de twee wagens van 1986 nu met drie fabrieksteam[...] in de negende editie van de rally [...] vertrekken. Want resultaat telt. O[...]danks de dure yen steeg de uitvo[...] van de Pajero, de terreinwagen d[...] in 1985 de rally won, afgelopen ja[...] van vijfduizend stuks per maan[...] met meer dan dertig procent. D[...] jaar zijn de Peugeots 205 en de Ra[...]ge-Rover de belangrijkste concu[...]renten van Mitsubishi voor de ein[...]zege bij de automobielen.

Honda, dat jaarlijks tweederde va[...] de totale Japanse motorenexpo[...] (drie miljoen) voor zijn rekeni[...]neemt, heeft flink in het rally-avo[...]tuur geïnvesteerd om op 22 janua[...] in Dakar als winnaar uit het strij[...]gewoel te komen. Honda heeft [...] Parijs-Dakar een goede naam opg[...]bouwd. Vorig jaar eindigde het b[...]drijf in het motorklassement op [...] eerste twee plaatsen, waarna voo[...] in Frankrijk en Italië de verkoo[...] van deze Japanse motor aanzienli[...] steeg.

Voor een herhaling van dit resu[...]taat tastte het bedrijf opnieu[...] diep in de buidel. De ontwerpko[...]ten van de twee fabrieksmotor[...] die op 31 december van start gi[...]gen liggen rond de drie miljoe[...] gulden. Een garantie voor succes [...] dat echter allerminst.

Michiel Schapers naar halve finale

ADELAIDE – Michiel Schapers heeft zich in Adelaide geplaatst voor de halve eindstrijd van de open tenniskampioenschappen van Zuid-Australië. De Nederlander versloeg in de derde ronde de Australiër John Fitzgerald in twee sets: 7-6, 6-4.

De partij, die ruim vier uur duurde, werd herhaaldelijk onderbroken wegens zware regenval. In de halve finale ontmoet Schapers de Australiër Wally Masur, die de Israëliër Amos Mansdorf de weg naar de halve eindstrijd versperde: 6-2, 6-4.

Van de acht geplaatste spelers in het toernooi hebben er slechts twee de laatste vier bereikt. Behalve Wally Masur (die als zevende was ingeschat) was dit N'Duka Odizor uit Nigeria. Hij stond op de achtste plaats. N'Duka Odizor schakelde Rames Krishman (India) uit: 6-3, 6-2.

Twee Tsjechoslowaakse tennissters en twee Amerikaansen spelen de halve eindstrijden van het damestoernooi in Brisbane. De laatste vier zijn Hana Mandlikova, Helena Sukova (Tsj), Pam Shriver en Betsy Nagelsen (VS).

De uitslagen van de vrijdag gespeelde kwartfinales zijn: Pam Shriver (VS)-Eva Pfaff (Wdl) 6-1, 6-4; Betsy Nagelsen (VS)-Elizabeth Smylie (Austr) 3-6, 6-2, 6-3; Hana Mandlikova (Tsj)-Helen Kelesi (Canada) 6-3, 6-3; Helena Sukova (Tsjech)-Rosalyn Fairbank (Z.Afrika) 7-5, 6-3.

Feyenoord: jubilaris en nieuwe structuur

Wijnstekers in het zonnetje

ROTTERDAM – Een profvoetballer die twaalfeneenhalf jaar voor dezelfde club speelt is een zeldzaamheid. Ben Wijnstekers, de aanvoerder van Feyenoord en 36-voudig international, is er zo een. De verdediger van de Rotterdamse club werd vrijdag op de nieuwjaarsreceptie van Feyenoord daarvoor geëerd. Hij kreeg uit handen van voorzitter Gerard Kerkum een Delfts blauw bord.

Op 5 februari zal bekend worden hoe de nieuwe structuur van Feyenoord er zal gaan uitzien. Gerard Kerkum maakte tijdens de Nieuwjaarsreceptie bekend dat de werkgroep die de nieuwe structuur heeft voorbereid, het werk heeft afgerond. „Wij gaan het rapport nu intern bespreken", aldus Kerkum. „Op 5 februari worden de sponsors en vrienden van Feyenoord ingelicht".

Gerard Kerkum, die in tegenstelling tot voorgaande jaren opvallend mild was in zijn toespraak, haalde wel uit naar de politiek. „De politici moeten zich bewust worden van hun verantwoordelijkheid. De overheid moet zorgen dat de vandalen niet naar de voetbalstadions komen. De voetbalclubs nodigen de vandalen niet uit". Hij nam de politie in bescherming. „De politie doet alles om rellen te voorkomen maar mist de steun van het openbaar ministerie".

In het Clara-ziekenhuis in Rotterdam overleed Piet Vrauwdeunt, oud-speler van Feyenoord. Hij werd 43 jaar.

Na twee overwinningen kwam de ontnuchtering

Bettine Vriesekoop geeft toppositie onnodig prijs

BASEL – Met twee overwinningen en één nederlaag heeft tafeltennisster Bettine Vriesekoop de zeventiende Top-Twaalf geopend. De overwinningen op de Engelse Bellinger en de Westduitse Nemes waren van hoog niveau. Het verlies in de cruciale partij tegen de Russin Boelatova was overbodig en wierp een schaduw over de daverende start.

Coach Gerard Bakker was na afloop van de partij tegen Boelatova niet te genaken. Zijn pupil speelde in de eerste game frank en vrij en binnen acht minuten stond er 21-10 op de telborden. Een score die zij in de voorafgaande negen confrontaties met de Russin nooit had verwezenlijkt.

„Ik heb haar op het hart gedrukt in de tweede game gelijk afstand te nemen", zei Bakker na afloop. „Maar wat deed ze? Spelde ze twee zo simpele balletjes, dat Boelatova weer vertrouwen opdeed. Dat was een kardinale fout".

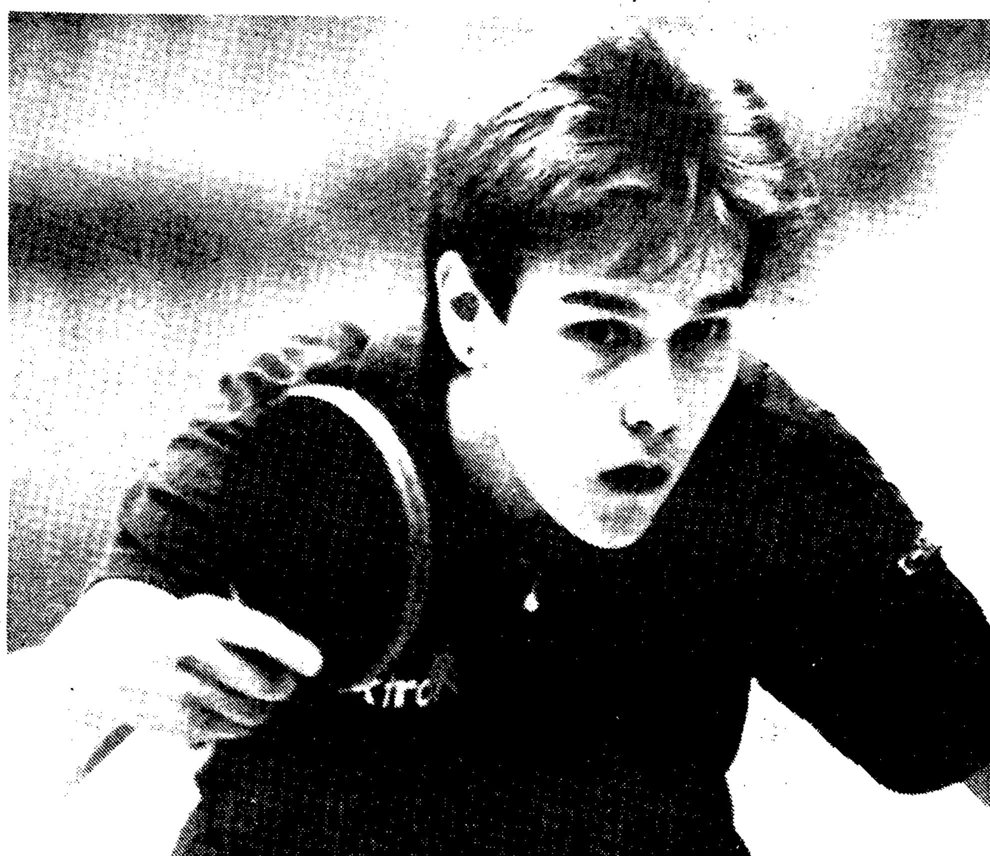
De Russin, een pure verdedigster, kwam in zo'n goede doen, dat ze de ballen als door een computer gestuurd op de millimeter nauwkeurig tegen de rand van de tafel retourneerde en uitliep naar 10-17. Op die kritieke stand hervond Vriesekoop de discipline en het geduld. Ze probeerde niet meer binnen enkele slagenwisselingen tot scoren te komen, maar wachtte met geduld tot de juiste bal terugkwam, die prompt werd afgemaakt.

„Dat was de enige manier waarop Bettine van Boelatova kon winnen. Geduld en nog eens geduld. Door niets en niemand uit de concentratie laten halen, al zou ik hier doodvallen achter de tafel, zij mocht daar geen enkele notie van hebben. Zo geconcentreerd moest ze spelen voor elk punt".

Die tactiek had resultaat. Bettine Vriesekoop werkte zich met een fraaie reeks langszij (17-17) enverviel op slag weer in de oude fout. Twee lokkertjes van Boelatova dedèn haar alle voorzichtigheid uit het oog verliezen: 17-19. De marge liet de Russin niet meer los en met een op de slecht gevulde tribunes (700 toeschouwers) hoorbare zucht van verlichting maakte ze gelijk (18-21).

Door het verlies raakte Bettine Vriesekoop meer van streek dan op het oog zichtbaar was. Haar opening in de beslissende game was allesbehalve florissant en op 5-15 zag de kleine Hazerswoudse kolonie van veertig fans de kansen van hun favoriete aanzienlijk dalen. Andermaal begon Vriesekoop aan een inhaalrace. Met elk punt keerde haar geloof terug en op 13-16 en 15-17 had ze de aansluiting weer tot stand gebracht. „Op die momenten was het weer het oude liedje", mopperde Bakker na afloop. „In plaats van dat ze in een ruk doorging en Boelatova het nakijken gaf, kroop de angst in haar spel en durfde ze de verantwoording niet aan".

Op 16-18 had zij nog alle kansen de eerste zware dag ongeslagen af te sluiten. Boelatova, in Basel titelverdedigster, liet haar opponente echter niet meer los. Met twee fraaie smashes gaf de verdedigster aan over meer dan modale capaciteiten te beschikken en dompelde het tweetal Bakker/Vriesekoop in tijdelijke rouw (17-21).

● *Bettine Vriesekoop, pijnlijk verlies.*

„Dit was de belangrijkste partij in het toernooi", oordeelde de geëmotioneerde Bakker. „Die mocht niet zo knullig uit handen gegeven worden. Op deze manier werd het uitstekende spel uit de eerste twee partijen verpest".

De opening van Vriesekoop was inderdaad hartverwarmend. Van de traditionele koude start was geen sprake. Integendeel, binnen zestien minuten degradeerde ze Lisa Bellinger, een 19-jarige schone uit Dunstable die over dezelfde maniertjes en identiek speltype beschikte als haar voorgangster Jill Hammersley, tot figurante: 21-12 en 21-9.

Het opwarmertje kwam van pas in de loodzware partij tegen Olga Nemes. Het tempo van de zeer offensieve Vriesekoop lag Nemes in de eerste game enkele maten te hoog en met 21-14 nam Vriesekoop een royaal voorschot op de derde overwinning. In de tweede game straalde Vriesekoop van zelfvertrouwen. Elk punt werd begroet met gebalde vuist en gejuich alsof de wereldtitel binnen handbereik was. Nemes had het zichtbaar moeilijk met de agressieve benadering en op 16-12 leek de koers gelopen. In die veronderstelling leefde Vriesekoop ook. Nemes buitte de aarzeling van haar opponente bliksemsnel uit en met enkele flitsende klappen zette ze Vriesekoop onder druk (16-17). Een reactie van Bakker schudde Vriesekoop weer wakker. Met 21-19 herstelde ze zich nog juist op tijd.

Stand na drie ronden: 1. Batorfi, Guergueltcheva, beiden 3 overwinningen; 3. **Vriesekoop**, Boelatova, Popova, Kovtoen, Urban, allen 2 overwinningen en 1 nederlaag; 8. Bellinger en Batinic, beiden 1 overwinning en 2 nederlagen; 10. Nemes, Alboiu en Thiriet, oeder 3 nederlagen.

Bij de heren is de Top-Twaalf een variant op een sprookje. Vijf Zweden spelen tegen de rest, maar plegen eerst in de onderlinge duels 'broedermoord'. Dat kwam tot uiting op de openingsdag. Alleen de Pool Grubba bleef ongeslagen. Hij komt dan ook pas in de tweede toernooihelft in aanraking met de Zweedse „bende van vijf".

De vijf Scandinaviërs namen elkaar vol hartstocht onder vuur. Het grootste slachtoffer werd Erik Lindh, de nummer van drie van Europa. De linkshander kwam na de eerste dag onderaan te bengelen, in gezelschap van de Hongaar Kriston, invaller voor de geblesseerde Joegoslaaf Kalinic. Europees kampioen Persson leed een nederlaag tegen Carlsson, titelverdediger Waldner verloor van Appelgren. Met de vier Zweden bleven ook de Hongaarse veteraan Klampar en de Jamaicaanse Brit Douglas in het spoor van Grubba.

De stand bij de heren: 1. Grubba (Polen) 3 overwinningen, 0 nederlagen; 2. Persson, Appelgren, Waldner, Carlsson (Zweden), Douglas (Engeland), Klampar (Hongarije), allen 2 overwinningen en 1 nederlaag; 8. Mazoenov (Sovjet Unie), Kucharski (Polen), Prean (Engeland) 1 overwinning, 2 nederlagen; 11. Lindh (Zweden) en Kriston (Hongarije), 0 overwinningen, 3 nederlagen.

Damesselectie voor derde keer geklopt

Volleybal in mineur

BREMEN – Het Nederlandse dames volleybalteam heeft vrijdag zijn derde wedstrijd voor het internationale toernooi in Bremen verloren. De Westduitse B-selectie bleek met 3-2 te sterk. De setstanden waren: 9-15, 15-13, 15-11, 4-15 en 15-5.

De Nederlandse ploeg kon vrijdag voor de eerste maal beschikken over Wiesje Doevendans, Jantien Berg en Ingrid Piersma. Het drietal, dat wegens studie niet het gehele toernooi beschikbaar was, arriveerde vrijagmiddag drie uur vóór de wedstrijd in Bremen. Door het slechte weer in Noord-Duitsland had de reis meer tijd gevergd dan verwacht was.

Het trio stond in de wedstrijd tegen de Westduitse b-ploeg de volle vijf sets in het veld. Aanvankelijk leek Nederland geen moeite te hebben met de tegenstander. Na de eerste set, die met 15-9 werd gewonnen, leed Nederland aan concentratieverlies. Daarnaast was ook de spelverdeling niet optimaal. De Westduitse dames, die zich sterk verdedigden, zegevierden na 97 minuten uiteindelijk met 3-2.

Vanavond speelt Nederland tegen Japan, dat in groep A, na de nederlaag van 1-3 tegen Frankrijk, als laatste eindigde.

De uitslagen poule A: Oost-Duitsland - West-Duitsland 3-0 (15-9, 15-10, 15-9); Frankrijk-Japan 3-1 (15-11, 2-15, 15-9, 15-10); **poule B:** West-Duitsland B - Nederland 3-2 (9-15, 15-13, 15-11, 4-15, 15-5).

Kaldeborntoernooi in volle gang

HEERLEN – Voor de achtste maal in successie organiseren de voetbalverenigingen Groene Ster, FC Hoensbroek, Kolonia en RKHBS het Kaldeborn-zaalvoetbaltoernooi. Het evenement liep gisteren van stapel en duurt nog tot zondag.

Frans van der Meyden en Ger Vroomen hadden acht jaar geleden het idee om het toernooi te organiseren. Doel was om de jeugd, van de A- tot de F-elftallen, in de winterstop toch bezig te houden en om de samenwerking tussen de onderlinge clubs te verstevigen.

Stand: poule 1: FC Hoensbroek (C2); poule 2: Groene Ster (C1); poule 3: FC Hoensbroek (B2).

Arnold Vanderlijde toch tegen Canada

SITTARD – Arnold Vanderlijde zal toch deel uitmaken van de Nederlandse amateur boksploeg, die maandag in sporthal Schuttersveld in Rotterdam uitkomt tegen Canada.

De technische raad van de Nederlandse Boks Bond (NBB) heeft Vanderlijden, die bij de strijd om de wereldtitels vorig jaar in Reno zilver veroverde, alsnog opgesteld. Aanvankelijk zou Vanderlijde niet boksen omdat de Canadezen geen waardige tegenstander hadden. Vanderlijde vervangt de eerder opgestelde Arnhemmer Bert van Berkel.

In het middengewicht zal de Hagenaar Marvin Hennep de plaats innemen van Ron van Leeuwen (Amsterdam), die zich heeft afgemeld.

Aantrekkelijke indoorstrijd motorcrossers

Van onze medewerker

LIMBRICHT – In de tot een indoormotorcrosscircuit omgebouwde paardenmanege De Klipper in Limbricht streden de Limburgse motorcrossers voor de indoortitel.

Voor het eerst stond het provinciaal kampioenschap op het spel. Voor de vele toeschouwers een aantrekkelijk schouwspel, vooral, omdat voor de meeste 'buitencrosser' het indoorwerk vreemd en onbekend is. Niet verwonderlijk dat diverse coureurs in de series en finales uit het zadel vlogen. Vandaag (12 uur) wordt dit indoor spektakel voortgezet met wedstrijden voor junioren en de rijders uit de promotieklassen. Zondag (12 uur) komen de senioren aan de start.

UITSLAGEN en kampioenen: 80 cc: 1. Danny Beus, Venray; 2. Charel Wolters, Sittard; 3. Hans Laurense, Venray.
125 cc junioren: 1. Maurice Faessen, Heerlen; 2. Marc Smeets, Elsloo; 3. Jan Wouters, Sittard.
250 cc. prom. 1. Jo Bollen, Ospel; 2. Bert van Well, Venray; 3. Piet Aarts, Helden.; 4. Robert Mols, Stein.
125 cc. senioren: 1. René Schlenter, Heerlen; 2. Erwin van de Berg, Sittard; 3. Eric Perrey, Geleen.
500 cc junioren: 1. Peter Aspers, Roermond; 2. Chris Schmets, Kerkrade; 3. Jos Scheres, St. Joost.
250 cc junioren: 1. Bart Bost, Bocholtz; 2. Piet Mares, Heerlen; 3. Jan Driessen, Stein.
125 cc prom.: 1. Ingo Lebens, Limbricht; 2. Ludie Klijnen, Maastricht; 3. Mart Hubens.
250 cc senioren: 1. Ben Scheres, St. Joost; 2. Bob Rekers, Heerlen; 3. Patrick de Vlieger, Beesel.
500 cc prom. en senioren: 1. René Heijnen, Venlo; 2. Piérre Geerlings, Haelen; 3. Huub Geerlings, Haelen.

● *Lachende gezichten van de succesvolste deelnemers.*

STRATENLOOP IN WEGBERG

Zege De Veen en Van der Bolt

WEGBERG – Marcel de Veen bij de heren en Janine van der Bolt bij de dames zorgden voor een dubbel succes voor Achilles-Top in het Westduitse Wegberg.

De Veen won zijn race in 47 minuten en 50 seconden voor Udo Heinze in 48.56. Van der Bolt noteerde een winnende tijd van 56.27 voor Pam Hameleers (Swift) in 58.31 min.

Bij de heren eindigde Jan Hoven (STB) op een 5e plaats in 50.14, Wil Jung (Achilles-Top) werd 10e in 52.03 en John Borjans (STB) 12e in 52.53 minuten. In de klasse heren 30-35 jaar werd Frank Vodeb (Achilles-Top) 9e in 51.56 en Wim v.d. Linden (STB) 15e in 53.44 minuten. Wim Budsiak (STB) werd 9e in de klasse 40-45 jaar in 58.04 en Tjeu Kremers (AV Heythuysen) 5e in de klasse 45-50 jaar in 54.34 met Bert Vos (Achilles-Top) op een 7e plaats in 55.33 minuten. Clubgenoot Sjef Senden werd 2e in de klasse 55-60 jaar in 55.57 minuten.

Bij de heren-junioren heren won Bert Borghans (Achilles-Top in 55.28, met clubmakker Frank Ploum op de 3e plaats in 58.54 minuten. Tenslotte won Joan Merx (Achilles-Top) bij de dames-junioren in 59.52 en Trea v.d. Linden (STB) bij de dames 30-35 jaar in 59.11 minuten. Achilles-Top won de ploegenprijs voor AV Tegelen, Mönchengladbach en Waldniel.

Winst Armand Custers en Eveline Hamers

Tennistoernooi Helmond Limburgse aangelegenheid

Van onze medewerker

HELMOND – Het De Braak-toernooi in Helmond werd in de enkelspelen van zowel de dames als heren een complete Limburgse aangelegenheid.

Bij de heren moest Armand Custers uit Hoensbroek in de halve eindstrijd afrekenen met de Maastrichtenaar Rob Amory. Met de cijfers 6-3; 6-0 plaatste Custers zich voor de finale. Daarin ontmoette hij de Weertenaar Joeri te Riele die met 5-7; 6-4; 6-2 de Eindhovenaar Frederik Maris uitschakelde. In deze Limburgse finale was Custers de beste. In de eerste set ging de strijd gelijk op, maar toen Custers de tiebreak in zijn voordeel had beslist, was de tegenstand van Te Riele gebroken en won Custers met 7-6; 6-1.

Eveline Hamers uit Meerssen was de sterkste bij de dames. In de finale moest zij het opnemen tegen Jolanda Schreurs uit St.-Odilienberg. Deze laatste had in de halve eindstrijd de Elsloose Caroline Houben met twee maal 7-5 verslagen. In de finale won Hamers met 6-1; 7-5.

Eugenie Curfs uit Berg en Terblijt is er tijdens het internationale jeugdtoernooi in Hoensbroek niet in geslaagd zowel het meisjesenkelspel bij de 18-jarigen als bij de 16-jarigen te winnen. In de jongere groep wist zij met 6-3, 7-5 de Brunssumse Miranda Rhoen wel de baas te blijven. Bij de oudste meisjes was Jacqueline Jorigas uit Kerkrade, die de eindzege voor zich opeiste met twee maal 6-2.

Bij de jongens tot en met 18 jaar bleek Jeroen de Jong uit Nieuwenhagen de sterkste deelnemer. De Heerlenaar Joeri Voyacek, die op een zeer sterk toernooi kan terugzien, speelde ook in de finale sterk, maar kon De Jong net niet de baas. De eindstand was 6-2; 5-7; 6-3 in het voordeel van De Jong. In het dubbelspel was De Jong niet de sterkste. Zijn plaatsgenoot Sanders Jongschaap moest hij zich gewonnen geven aan de Heerlense combinatie Arjen Timmers en Jos Kuiper met 6-3; 6-1.

Bij de 16-jarige jongens ging de eindzege naar Roger van Biljouw uit Simpelveld. Hij was in de finale met 6-4; 6-2 de meerdere over Bob Wiertz uit Heerlen. Samen wonnen zij het dubbelspel van de broers Dennis en David Hofman met 6-4; 6-2.

Uitslagen van de overige finales zijn:
Jongens t/m 14 jaar:
Michiel Gronenschild (Heerlen)–Bas Hornman (Hulsberg) 7-5; 7-5.
Meisjes t/m 14 jaar:
Inge Novy (België)–Manon Steens (BeK) 6-3; 6-3.
Jongens t/m 12 jaar:
Sjeng Schalken (Melick)–Frank Helsen (België) 6-3; 7-5.
Meisjes t/m 12 jaar:
Monique Gerlach (Weert)–Judith Hamers (Meerssen) 6-4; 6-2.

SPORT KORT

● **CALGARY – De finale van het ijshockeytoernooi om de Canada-Cup zal in Calgary gaan tussen Sovjetunie en Tsjechoslowakije. Voor 11.988 versloeg Tsjechoslowakije Verenigde Staten met 11-2 (4-1, 5-0, 2-1). Eerder had de Sovjet Unie zich al verzekerd van een finaleplaats, via een 4-1 zege (1-0, 0-1, 3-0) op Canada.**

● HEERLEN – Tijdens de voorronde van het Interpolis bridgekampioenschap plaatsten zich 17 koppels voor de volgende ronde, die in februari te Geleen worden gehouden. De hoogste score was voor het duo Houben-Houben jr.

● **SCHAESBERG – Het zaalhandbaltoernooi voor adspiranten, georganiseerd door Break Out in Schaesberg, werd bij de meisjes gewonnen door Snelwiek uit Rotterdam, gevolgd door Break Out en het Venlose Loreal. Bij de jongens was de uitslag: 1. Herschi Vlug en Lenig, 2. NCR Blauw-Wit, 3. Snelwiek.**

● BEEK – De Carmelcross van AV Caesar, die aanstaande zondag in Beek wordt gehouden, is omgezet in een stratenloop. Deze vindt plaats op de wegen rond de sportvelden van de atletiekvereniging. De terreingesteldheid maakt het onmogelijk een cross te houden.

● **PARIJS – Het Franse sportblad l'Equipe heeft na een enquête wereldkampioen formule-1 Alain Prost uitgeroepen tot Frans sportkampioen van 1986. De coureur eindigde ook in de twee voorgaande jaren op de eerste plaats.**

● DARMSTADT – De Nederlandse voetballer Willy Scheepers heeft zijn club SV Darmstadt 98, uitkomend in de tweede Bundesliga, verruild voor de Deense eerste-divisieploeg BK Odense.

● **BRUSSEL/STOCKHOLM (AFP) - De steeple-loper William van Dijck en de judoka Ingrid Berghmans werden in Brussel uitgeroepen tot sportman en -vrouw van het jaar 1986 in België. In Zweden gingen de titel naar de skiloper Gunde Svan.**

Oefenvoetbal

Zondag 4 januari
Limburgia-Stevensweert, 14.30 uur.
Kaspora-Amstenrade, 14.30 uur.
Brunahal Brunssum:
Zaalvoetbal, 14.30 uur:
RKBSV 1-Schuttersveld 1.
RKBSV 2-Schuttersveld 2.

Nog geen nieuwe manager

MVV hervat training

MAASTRICHT – Voor MVV is de winterstop nagenoeg ten einde. Maandag hervat de ploeg van Frans Körver de training. In de aanloop naar de tweede competitiehelft, die zaterdag 21 februari met de thuiswedstrijd tegen SVV van start gaat, hebben de Maastrichtenaren zes oefenwedstrijden gepland.

De duels tegen VVV en FC Utrecht op respectievelijk 31 januari en 7 februari (aanvang beide dagen om 18.00 uur) vormen de belangrijkste test-case. MVV ziet dit jaar af van een buitenlands trainingskamp.

Over de opvolging van manager Frank Kemperman, die met ingang van 1 februari aanstaande in dienst treedt als directeur van de draf- en renbaan in Schaesberg, is nog niets bekend. Het bestuur gaat zich binnenkort beraden over de invulling van de vacante positie bij de Maastrichtse eerste divisieclub.

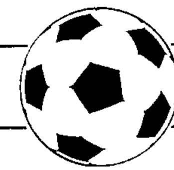
Oefenprogramma MVV:
Maandag 5 januari: start training (15.30 uur); **zondag 11 januari:** RKMSV (Meyel)-MVV (14.30); **zondag 18 januari:** SV Heerlen-MVV (14.30); **zaterdag 24 januari:** Keer-MVV (14.30); **zondag 25 januari:** Eijsden-MVV (14.30); **zaterdag 31 januari:** MVV-VVV (18.00); **zaterdag 7 februari:** MVV-FC Utrecht (18.00).

Jeroen Piket vice-kampioen

GRONINGEN – Jeroen Piket heeft in Groningen met een overwinning op de Bulgaar Kiril ninov de tweede plaats behaald in het toernooi om het Europees jeugdkampioenschap schaken. In een theoretisch remise eindspel van toren en loper tegen toren maakte de Bulgaar na acht uur onafgebroken spelen een fout.

De Europese jeugdkampioen was een dag eerder al bekend. De rus Vassili Ivantsjoek werd eerste met één punt voorsprong op Piket die in dit toernooi als enige van Ivantsjoek won.

De eindstand: 1. Ivantsjoek 10 pnt; 2. Piket 9 p; 3. Gdanski, Sokolov en Blatny allen 8½ p; 6. Howell, Thorhalsson, Ninov, Carillo en Hansen, allen 7½ p; 11. Manor, Brenninkmeijer, Biehler, BurgessWessmnan, Sommerbauer en Kokila, allen 7 p; 18. McDonald 6½ p; 19. Spycher, Dedes, Greer, Djurhuus en Manca allen 6 p.

'Heel Europa zit te wachten tot de voetballers bij ons doorbreken'

van onze verslaggever

AMSTERDAM – Robbie Witschge, Aron Winter, Dennis Bergkamp. Niemand kende ze; ze zijn er gewoon ineens. Net als vóór hen Marco van Basten, Frank Rijkaard en Stanley Menzo. Of nog verder terug in de tijd Johan Cruijff, Piet Keizer en Sjaak Swart. Het voetbalbedrijf Ajax produceert talenten aan de lopende band. Waar vergelijkbare clubs in binnen- en buitenland voor negentig procent afhankelijk zijn van dure aankopen en slechts sporadisch uit eigen kweek kunnen putten, ligt de verhouding bij Ajax andersom. Ajax is, ondanks talloze pogingen de jeugdopleiding te kopiëren, uniek in Europa.

● *Jonge talenten worden zorgvuldig gekoesterd bij Ajax. Cor van der Hart, een van de Ajax-trainers, bekommert zich om de E-jeugd.*

Jeugdopleiding in De Meer kweekvijver Ajax-talenten

Ajax' commercieel directeur Arie van Eijden kijkt op zijn horloge. „Ik zal toch maar eens even kijken waar hij blijft. Zijn schoonvader, Cor Coster, zei al eens: 'Als die een bal ziet, is hij alles vergeten'. Vergaderingen, afspraken, alles. Hij zou eventjes gaan ballen met de E'tjes. De E-pupillen. Maar dat weten we wel, zo langzamerhand". Een uur later kijkt Ajax' technisch directeur Johan Cruijff op zijn klokkie. „Afgelopen?", vraagt hij en weg is-ie. Het veld op. Voetballen. Aanwijzingen geven, schaven aan techniek en tactiek, praten. Praten. Van het eerste, de toppers, tot en met de E'tjes, de toppers van de toekomst.

Arie van Eijden en Johan Cruijff, de geestelijke vaders van het florerende familiebedrijf uit De Meer. „Dat is de kracht van deze club", zegt Van Eijden in een poging het ongekende succes van de Ajax-opleiding te verklaren. „Het is hier een grote, hechte familie. We ademen voetbal, we eten voetbal, we zijn voetbal. Ieder uur van de dag, zeven dagen in de week, tweeënvijftig weken per jaar. Een echt voetbalbedrijf".

„Wat Ajax dan zo speciaal maakt? De traditie, de naam, de talenten, de uitstraling. Kijk", vervolgt Van Eijden, „ik speelde na mijn Ajax-periode nog een paar jaar betaald voetbal bij RCH. Leuke tijd, zeker. Maar toch wilde ik terug. Terug naar Ajax, want daar zaten mijn vrienden, mijn gabbers. Bijna alle voetballers die hier hebben gespeeld, komen dolgraag even langs. Om de sfeer weer even te proeven, snap je? Dat is Ajax".

„Ajax staat voor prestatie. We hebben sinds een jaar of vier een zaterdag-afdeling. Opgericht omdat er leden waren die recreatief tegen een balletje wilde trappen, maar dat alleen bij hun eigen club, Ajax, wilden doen. Het kan blijkbaar niet. Na twee jaar hebben we maar weer besloten ook de zaterdag-afdeling prestatiegericht te maken. Dat hoort bij Ajax".

Ajax heeft in dit werelddeel voornamelijk en enorme naam opgebouwd als kweekvijver voor talent. „Het klinkt een beetje vreemd misschien, maar heel Europa zit te wachten tot de voetballers bij ons doorbreken", zegt Van Eijden. De Amsterdamse club is ook gedwongen de lange en vermoeiende weg van opleiding te gaan, omdat zij financieel nooit kan concurreren met topclubs als Real Madrid, Barcelona, Juventus, AC Milan of Bayern.

Bij het afscheid van de 'gouden generatie', Cruijff, Keizer en Swart, bleek dat Ajax zich in de beginjaren zeventig door de glans van het succes had laten verblinden. De jeugdopleiding, waar de basis voor drie opeenvolgende Europa-Cups en een wereldbeker werd gelegd, werd verwaarloosd. Ajax was gedwongen spelers te kopen; het begin van een lange periode van verval. Met de komst van voorzitter Ton Harmsen en vice-voorzitter Arie van Eijden ging Ajax terug naar de basis. Nu, tien jaar later, vallen de vruchten als rijpe appelen van de boom. Ajax is Ajax weer.

Ajax is een eliteclub. Waar bij de meeste verenigingen iedereen zonder meer lid kan worden, is dat bij Ajax uitsluitend voorbehouden aan de beste spelers, die de club zelf uitzoekt. Per seizoen komen bij Ajax talloze tips binnen. Van Eijden: „We hebben overal ingangen, in binnen- en buitenland, overal tipgevers. Mensen die daar in principe geen stuiver voor krijgen. De naam Ajax is vaak al genoeg, die staat ergens voor. Dat merk je ook aan die jonge gasten. In de concurrentiestrijd heeft Ajax bijna altijd een streepje voor. Ajax staat bij de jeugd voor het beste".

Scouting en opleiding kost Ajax per jaar tussen de 300.000 en 400.000 gulden. Zo'n driehonderd tips worden jaarlijks nagetrokken. In verreweg de meeste gevallen wordt gekeken of de 'nieuwe Cruijff' op de lijsten van de regionale selecties voorkomt. Van Eijden noemt dat de grote zeef. Bij twijfelgevallen wordt meestal een contactpersoon ingeschakeld.

Naast de tips krijgen alle trainers en jeugdleiders de opdracht om tijdens wedstrijden van Ajax de beste speler van de tegenpartij te volgen. Ook lopen de oefenmeesters vrijwel alle regionale selectiewedstrijden af. Alle scouts, trainers en tipgevers wordt opgedragen naar één type speler uit te kijken: de technisch vaardige voetballer. Van Eijden: „Zo behoudt Ajax zijn specifieke, eigen gezicht".

Ongeveer veertig talentjes worden gedurende twee weken bij Ajax getest. „Dat moet je zien als een soort stageperiode", aldus Van Eijden. „Zo'n jochie kan de sfeer bij Ajax proeven, een beetje wennen aan die typisch Amsterdamse mentaliteit. Onder die voor hem vreemde omstandigheden kunnen we dan al gauw zien wat voor vlees we in de kuip hebben. Laten we eerlijk zijn, we grijpen er ook wel eens naast. Ruud Gullit, ja. Hadden we keurige afspraken mee, maar hij kwam twee keer te laat opdagen. Opkrassen dus. Zo blijkt maar weer, dat ook wij mensen zijn die fouten maken. Gelukkig wel1".

Na de derde schifting blijven er slechts tien talenten over, die daadwerkelijk in de grote Ajax-familie worden opgenomen. In de jeugdopleiding zelf wordt de zeef pas fijnmazig. Van Eijden: „Je mag, aan het eind van de rit, hopen dat je er twee, misschien drie, overhoudt voor de top".

De opleiding zelf lijkt voor buitenstaanders veel op het proces van de lopende band. Een voetbalfabriek, waar de piepjonge werknemers niet meer zijn dan een (rug-)nummer. Van Eijden: „Absoluut niet waar. Je hebt met mensen te maken, niet met naamloze objecten. Wij realiseren ons dat en proberen de jongens zo goed mogelijk te begeleiden. Op alle terreinen. Maatschappelijk, sociaal, met de schoolopleiding. De spelertjes komen hier binnen met in de ene hand de voetbaltas en in de andere de schooltas. Eerst voetballen, daarna leren; dat is prima te combineren. We hebben een begeleidingscommissie, waar ook leraren inzitten. Iedereen doet dat werk pro deo. Uit clubliefde".

De opleiding van Ajax zit blijkbaar zo goed in elkaar, dat vrijwel alle elftallen jaarlijks kampioen worden. „Leuk, maar in feite is dat momenteel ons grootste probleem", volgens Van Eijden. „Er is te weinig weerstand. Onze elftallen verliezen bijna nooit. Binnen de club is de gedachte ontstaan om iets aan de jeugdopleiding in Nederland te doen. Om het niveau te verhogen. Hoe we het precies willen aanpakken, is nog niet helemaal duidelijk. We kunnen het via de KNVB proberen, maar we zijn daar nog niet uit. Natuurlijk zullen we een hoop weerstanden ontmoeten, onderlinge tegenstellingen tussen de betaalde clubs of met de amateurs. Dat eigenbelang moet maar eens ondergeschikt worden gemaakt aan het algemeen belang".

Een ander, maar niet onaanzienlijk probleem vormen de ouders van de Ajax-kinderen. De trots van de vader kent vaak geen grenzen. Zoonlief is voor de buurt al gauw de opvolger van Marco van Basten. Vader volgt het talent overal. Zoals ook het veld van DWS die bewuste zaterdagmiddag werd omzoomd door talloze doornatte ouders. Ajax A1 speelt.

De onophoudelijk neerkletterende regen maakt het verblijf langs het veld er niet aangenamer op. Toch staat hij er. Diep weggedoken in zijn jas. Sigaar in het hoofd. Zijn blik dwaalt veelvuldig af. Richting nummer vier. Marcel Keizer, zijn zoon. Zeventien jaar, UEFA-international maar vooral spelend in het witte shirt met de beroemde rode baan. Het tenue waar veel ouders van dromen. Hun kind...

„Ajax is alles voor die jongen", zegt vader Keizer. „Tot nu toe gaat het ook goed met hem. Je haalt tenslotte niet zomaar de A1.

● *Johan Cruijff, hét voorbeeld voor de jonge voetballertjes, stoeit met Frank Rijkaard. De verdediger, die nu deel uitmaakt van de hoofdmacht, is een van de vele doorgebroken spelers uit de jeugdopleiding van Ajax.*

Foto: GER DIJKSTRA

Toch houden zijn moeder en ik hem goed voor, dat de laatste stap de moeilijkste is. De top is nog zo ver weg. Ik relativeer zo veel mogelijk. Het is zo makkelijk om je kind gek te praten. Jammer genoeg gebeurt dat maar al te vaak. Twee wedstrijden bij Ajax en pa of moe menen de nieuwe Cruijff te hebben ontdekt. De gevolgen laten zich, als het misgaat, makkelijk raden. Frustraties alom".

Een talentvolle telg afstaan aan de club in De Meer trekt een wissel op het gezin. Zoonlief dient zich zo'n drie tot vier keer per week te melden voor de training. Voor pa of moe betekent dat vaak even zo vele keren brengen en halen. Het eten komt later op tafel. Alles wordt geaccepteerd. Zonder morren. De 'magie van De Meer' stopt niet bij de poort. Voor degenen die zich blootstellen aan die uitstraling, lijkt ontsnappen niet meer mogelijk.

De vader van Marcel knikt bevestigend: „Het is inderdaad ongeloofelijk. Ook ik ben behept met de Ajax-bacil. Hoewel het gezin zich bijna dagelijks in allerlei bochten moet wringen om die jongen op tijd naar de training te krijgen. Het is heus niet altijd leuk. En die onzekerheid. Je moet nog maar afwachten of jouw kind doorbreekt. Daarom blijf ik Marcel voorhouden dat het altijd nog mis kan gaan. Jongen, zeg ik dan, jongen wanneer een voetballoopbaan er niet inzit, heb je toch een fantastische tijd gehad. Dat kan niemand je meer afnemen". Waarop hij onmiddellijk laat volgen: „Natuurlijk hoop ik dat-ie wel doorbreekt".

Langs de lijn staat nog een vader van een Ajax-talent. Een vader die als geen ander weet hoe lang de weg naar het succes is. Bennie Muller. Ooit hooggewaardeerd middenvelder van de club. Zijn zoon 'dreigt' in de voetsporen van pa te treden. Muller senior vindt dat prachtig. Heeft ook nooit afscheid willen en kunnen nemen van 'zijn' Ajax.

„Ik doe zo af en toe nog wel wat voor Ajax", zegt hij. „Zolang mijn zoon bij de jeugd speelt, blijft ik echter zo veel mogelijk buiten beeld. Alleen al om de schijn te vermijden. Met Cruijff heb ik regelmatig contact. Ton Bruins Slot heeft zo'n vijf jaar geleden de hele jeugdbegeleiding op poten gezet. Onder Johan is alles veel meer geperfectioneerd. Die heeft ook mensen als Van der Hart en Kohn binnengehaald. Ik vraag me wel eens af hoe lang Cruijff dit kan volhouden. Dag en nacht is hij met Ajax bezig. Of het nu om de jeugd van tien of om het eerste elftal gaat. Maar ook ik hoef niet met hem over mijn zoon te beginnen. Wil ik niet eens. Als jouw kind in de A1 van Ajax speelt, kan hij voetballen. Of zo'n jongen de top haalt, is weer een ander verhaal. Bij Ajax hebben ze Cruijff om ze daarbij te helpen".

„Of ik tevreden ben met de jeugopleiding? Neen. Er moeten en kunnen nog zoveel dingen beter". Johan Cruijff steekt zijn zoveelste sigaret op. „Honderd procent kan niet. Ik vind dat we bij Ajax op dit ogenblik op veertig procent zitten. Dat moet naar, zeg, zeventig. We zitten op de goede weg. Zeker als je bedenkt dat we de rest van de clubs in Nederland ver achter ons laten. Dat is niet iets om trots op te zijn. Dat zegt meer over wat er hier gebeurt".

Cruijff de gedrevene, de choreograaf. Als speler verhief hij met zijn acties het voetbal bijna tot kunst. Dat sierlijke in zijn spel wil hij terugzien in de vereniging die hem is toevertrouwd, Ajax. „We hebben 120 jeugdspelers. Dat aantal blijft stabiel. Meer willen we er niet. Dan verlies je het overzicht. Nu kun je echt selecteren. Elk jaar komt de technische staf een aantal keren bijeen om de vooruitgang van de spelertjes te bespreken. Wie stilstaat, valt af. Zo simpel is het. Het is hier een prestatiemaatschappij, ja. We leiden profvoetballers op. Het liefst hele goeie".

„Ze lijden niet onder de prestatiedwang. Kinderen willen graag uitblinken. Ik merk dat elke keer weer. Een joch van twaalf, dat moet presteren, is niet zielig. Daar wordt vaak zo moeilijk over gedaan. Ze vinden het prachtig bij Ajax. Ik zie dat toch elke dag. En natuurlijk houden we rekening met omstandigheden. Dat jonge spul reageert onmiddellijk op allerlei invloeden. Stel dat het niet goed gaat in een gezin. Zo'n jochie speelt dan minder. Dat zijn details die je in de gaten moet houden. Ook daar hebben we onze mensen voor. Dan moet er gepraat worden. Het is hier hard, niet onmenselijk".

Cruijff benadrukt hoe belangrijk de mentale begeleiding is. Waar hij bij de toppers vaak een ongeduldige indruk maakt, blijkt zijn geduld onuitputtelijk wanneer het om de Ajax-ukkies gaat. „Die begeleiding is verschrikkelijk belangrijk. Voordat een talent een topper is, komen er zoveel moeilijke periodes. Neem de puberteit. Lichamelijk zitten die jongens zichzelf vaak in de weg. Je moet daar als technische leiding op inspelen. Voetbaltechisch wordt er vaak op de verkeerde dingen gelet. Als een jochie van twaalf tijdens een wedstrijd een pass geeft die niet aankomt, doet hij het niet goed, zegt men. Onzin. Belangrijker is dat zo'n spelertje gezien heeft dat er iemand vrij stond. Dat schot is helemaal niet belangrijk. Het overzicht, daar gaat het om".

Toch kennen Cruijff en de zijnen hun beperkingen. „Een spelertje van dertien uit Drenthe laten we lekker daar voetballen. Wat heeft het voor zin om zo'n kind bij zijn familie weg te halen? Natuurlijk houden we het warm. We praten met de ouders en nemen contact op met de amateurclub waar hij speelt. We houden in principe alles in de gaten. Gesprekken met ouders beperken we zoveel mogelijk. Ik wil niet elke dag opgescheept worden met vaders of moeders die vinden dat hun kind een talent is. Daar heb ik geen tijd voor. Het is hier geen praathuis. We zijn met voetbal bezig".

Die jarenlange inspanning om van een talent een topper te maken trekt ook elders de aandacht. Vooral de laatste jaren melden zich Europese voetbalgrootmachten. Van Basten is niet te houden, Rijkaard, Bosman, ze spelen straks hoogstwaarschijnlijk ver van hun 'geboorteplaats' als voetballer. Cruijff: „Ik lig daar niet wakker van. Dat heb ik ingecalculeerd toen ik hier begon. Mijn taak is er voor te zorgen dat de vervangers klaar staan".

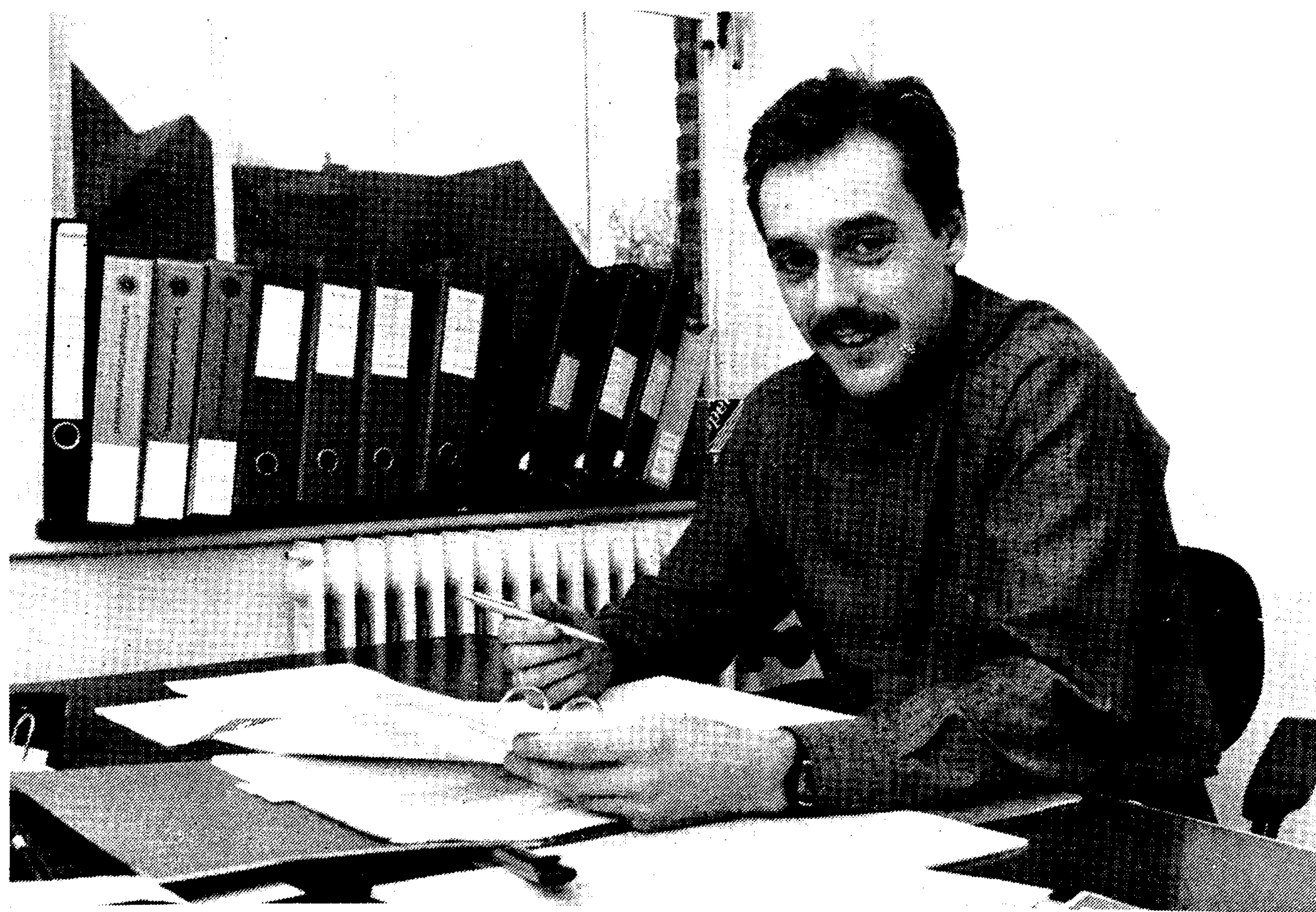
„Komende twee jaar moet blijken of ik ooit een topper kan worden”

Roger Jaspers: wat goed is loopt snel

MAASTRICHT – Enkele jaren geleden stapte Roger Jaspers van de fiets. Een jaar bij de nieuwelingen en twee jaren junioren hadden de Maastrichtenaar enkel windeieren gelegd. Roger Jaspers trok de stoute loopschoenen aan en vestigde meteen de aandacht op zich. Binnen drie jaar ontwikkelde de thans 23-jarige hardloper zich tot een van Limburgs beste veldlopers. Vorig seizoen was de Grote Doorbraak. Jaspers reeg goede prestaties en zeges aaneen. In de huidige winterperiode dwong hij respect af op Limburgse bodem (vier triomfen) en schitterde hij onder andere tijdens de internationale Duindigtcross met een fraaie vijfde plaats. Roger Jaspers werd bij ontstentenis van de geblesseerde Cor Lambregts uitgeroepen tot Koning Winter van de Limburgse veldloopscène. „Mijn ambities reiken verder. Binnen twee jaar moet blijken of ik ooit een topper zal worden. Op de baan of in het veldlopen”. Wat goed is loopt snel.

Tekst: FRANS DREISSEN

● *Roger Jaspers, gekluisterd aan een van de VZL-bureaus. „Ik wil serieus met loopsport bezig zijn, maar het moet een plezierige activiteit blijven”.*

Foto: FRANS RADE

Unitas-atleet Roger Jaspers ontkent niet dat hij de afgelopen drie jaar heel veel progressie heeft gemaakt. „Vooral de laatste maanden gaat het erg lekker en soepel. In ben een poos in militaire dienst geweest en in die periode is het hardlopen eigenlijk een beetje in de versukkeling geraakt. Van een baantraining kwam bijvoorbeeld niets terecht. Daardoor bleven mijn prestaties ook een tikkeltje op de achtergrond. Na die diensttijd kwamen de resultaten. Onder leiding van trainer Jan van Uden heb ik stevig op de baan getraind. De vooruitgang was vooral te merken aan de basissnelheid, die met sprongen vooruit ging. Dat ik dit seizoen zo makkelijk zou lopen, had ik evenwel niet verwacht”.

Nu, halverwege het veldloopseizoen pronken vier overwinningen achter de naam Roger Jaspers. Triomfen in de eigen provincie (onder andere Kerstcross AVON en ENCI-bergloop). „Ik hecht er niet zoveel waarde aan. Bovendien is het aantal overwinningen niet belangrijk. Het gaat mij vooral om de achterstand cq voorsprong op mijn concurrenten. Daaraan kan ik mijn vorm toetsen. Wat de wedstrijden betreft kies ik een middenweg. Ik loop in Limburg voornamelijk voor het eigen publiek en grotere wedstrijden om internationale ervaring op te doen”.

De Duindigtcross vormde naast de triomfen in de regio een hoogtepunt in het seizoen. Een vijfde plaats in een sterk bezette internationale loop is niet niks. „Ook de tijd was formidabel (10 km in 37.53). De achterstand op de superatleet Vincent Rousseau bedroeg slechts anderhalve minuut en die op Tonnie Dirks circa veertig seconden. Op Rob de Brouwer hoefde ik amper terrein prijs te geven, terwijl het me deugd deed dat ik Han Kulker in de eindsprint verraste”.

Menigeen dicht Jaspers een grote toekomst toe en meent de Maastrichtenaar te moeten vergelijken met Cor Lambregts. „Zo ver is het echter nog lang niet. Cor is een klasse apart. Misschien wel twee klassen beter dan ik. Ik hoop over een jaar of drie op het niveau te staan van Lambregts nu. Dat betekent in cijfers 13.30 op de 5 kilometer en 28.00 op de dubbele afstand”.

Roger Jaspers is eigenlijk een jongen van weinig woorden. Geen hoogmoed, geen opschepperij, maar een hard werkende loper. „Ik moet plezier aan mijn hobby hebben. Er moet geen dwang achter zitten, want dan stop ik er meteen mee”. Binnenkort staan diverse krachtproeven op het programma. In Heerlen vindt volgende week het Zuidnederlands kampioenschap plaats en in februari treedt Unitas in Noord-Italië aan voor de Europese crosskampioenschappen voor clubteams. „Met de ploeg gokken we op een plaats bij de eerste tien. Zelf doe ik een gooi naar een klassering bij de eerste 35”. Het ontbreken van Cor Lambregts wordt gecompenseerd door de rest van het team, dat in de breedte sterker is geworden. „Zo'n EK is erg belangrijk. Je steekt er altijd heel veel van op. Cor Lambregts was verleden jaar ons paradepaardje. Hij moet dan ook gezien worden als een verlies voor de ploeg. Gelukkig zijn we samen sterker geworden. Ron Vlenterie, Jack van Bladel, Marc Borghans om maar enkele namen te noemen zijn ongeveer even sterk”.

Roger Jaspers is een laatbloeier, net als Kulker en Lambregts. Zijn aandacht geldt momenteel nog de veldloop, maar op niet al te lange termijn wil hij zijn ambities verleggen naar de baan. „Ik doe zeker nog het NK en misschien de Nikecross. Daarna concentreer ik me op de voorjaarsklassieker Alphen aan de Rijn over 20 wegkilometers en vervolgens ga ik de baan op. De baan is een vergelijkingsmiddel. Je kunt de tijden naast mekaar leggen. Afgelopen jaar ben ik op de tartanpiste beter gaan lopen en ik scoor zelfs hoog op de seizoensranglijst: 8.08 op 3 km (10e), 14.10 op 5 km (11e) en 29.59.8 op 10 km (15e). Van de 3 en de 5 kilometer verwacht ik in de toekomst zeer veel”.

Said Aouita, Vincent Rousseau en William van Dijck zijn atleten die Jaspers aanspreken. „Ik wil me evenwel met niemand gaan vergelijken. Ik wil mezelf blijven. Serieus met sport bezig zijn en eruit halen wat erin zit. Over drie tot zes jaar hoop ik aan mijn top te zitten. De komende twee jaar worden daarom uiterst belangrijk. Het voornaamste is regelmaat. Voor het overige is het afwachten. Ik blijf knokken voor goede resultaten”, aldus Roger Jaspers tot besluit.

„Als je verliest vliegen de mandarijnen je om de oren”

Peter en Jacques Willemsen: smashkanonnen over de grens

van onze medewerker PAUL DEMELINNE

MAASMECHELEN – Belgisch Limburg is van oudsher een volleybalbastion bij onze zuiderburen. Al speelt men dit seizoen geen rol van betekenis in de strijd om de titel, toch vinden liefst vijf van de twaalf herenploegen in de ereklasse hun oorsprong aan de linker Maasoever. Teams die nagenoeg allemaal buitenlanders herbergen. Bij Solmar/MVC in Maasmechelen wordt het 'vreemdelingencontingent' gevormd door de gebroeders Jacques en Peter Willemsen. Weggeplukt bij het Noordlimburgse VC Velden maakte het duo vijf seizoenen lang deel uit van VC Joop Sutherland, later Halco-/Maastricht. Anderhalf jaar ervaring is sedertdien opgedaan in de hoogste Belgische speelklasse. Een periode die Peter Willemsen kernachtig weet te omschrijven: „In dit land van maffe ongerijmdheden en korte termijnwerk is maar een criterium van belang: winnen...”

Begin november werd trainer Gaby Daniels bij Solmar/MVC aan de dijk gezet. Tegenvallende resultaten en onvermogen om de spelersgroep nog langer te motiveren lagen ten grondslag aan het ingrijpen door de beheersraad. Zijn vervanger heet Bert Devries, de kolos uit Maaseik, wiens actieve jaren als spelverdeler bij Maasmechelen nog emotionele herinneringen bij de supporters oproepen. Devries verdeelt zijn tijd tussen Solmar/MVC en de begeleiding van de tenniscarrière van dochter Anne, de furore makende nummer een van de Belgische ranglijst.

Hij heeft zich voorgenomen om met Solmar/MVC als eerste van de Limburgse ploegen te finishen. „Dit team heeft naast 3 à 4 klasbakken, waaronder Jacques en Peter, ook voldoende kwaliteit in de breedte om deze doelstelling waar te maken”. Stoere taal, maar de Devries wist na een korte aanloopperiode bij spelers en aanhang zoveel enthousiasme los te maken dat achtereenvolgens van Herschi/Sparvoc Lanaken en Noliko/Maaseik gewonnen werd. Jacques Willemsen: „Het krediet dat je daarmee opbouwt bij de achterban is maar uiterst broos. Na de overwinning bij Maaseik speelden we onze laatste thuiswedstrijd voor de winterstop tegen Vitesse/Kruibeke. Die pot ging verloren, met als gevolg dat de mandarijnen die vlak voor de wedstrijd in het publiek werden gegooid, weer even hard terug op het veld werden geretourneerd”.

Desgevraagd zijn Peter en Jacques Willemsen van mening dat er niet zoveel kwaliteitsverschil tussen de gemiddelde Nederlandse en Belgische eredivisieploeg zit. Peter: „Saxon/Torhout bijvoorbeeld met de bijna niet te stuiten Hongaar Gröser en het collectief sterke VC Lennik zouden ook in Nederland een vooraanstaande rol spelen. Alleen qua organisatie is het hier een stuk rommeliger. Veel ad hoc beslissingen op het laatste moment beheersen de wedstrijdkalender. Zo is het voorgekomen dat we pas na drie uur 's nachts thuiskwamen van een uitwedstrijd als gevolg van zware mist en 's middags weer aan de bak moesten, omdat er een dubbel weekend gepland was”.

Inherent aan de behoefte bij de supporters overheerst in België - met uitzondering bij de, door Jan de Brandt subtiel gestuurde, koploper VC Lennik - het 'spierballenvolleybal'. Knalharde smashes die splinters uit de speelvloer slaan, daarvoor wil men op de banken gaan staan. De Willemsen broers zijn hoofdkannoniers bij Maasmechelen. Coach Bert Devries: „Peter heb ik uit het midden gehaald en op de hoek geposteerd, waar zijn aanvalsacties veel meer rendement opleveren. Hij is een echter powerhitter en voelt zich bijgevolg op die stek veel meer op z'n gemak”. Jacques is naast zijn taak als hoofdblokkeerder ook nog eerste aanspeelpunt vanachter de driemeterlijn bij situaties waar spelverdeler Marcel Bemelmans voor het net staat. Hoe belangrijk de inbreng van de oudste en langste van het rossige duo is, illustreert de statistiek van de uitwedstrijd tegen St. Janskring Herenthals. Ruim 55% van de Maasmechelse aanvallen werden in die pot afgerond door Jacques Willemsen...

● *Trainer Bert Devries van Solmar/Maasmechelen (midden): „Peter (links, red.) en Jacques Willemsen zijn echte klasbakken”.*

Foto: PETER ROOZEN

Een gegeven dat onwillekeurig associaties met het begrip roofbouw oproept. Peter (28), als analist werkzaam in het laboratorium van de vakgroep fysiologie/biochemie in het Academische Ziekenhuis van Maastricht, gehuwd met Ine van Kan en dagelijk genietend van het vaderschap, haakt meteen op die stelling in. „Als de juiste instelling ontbreekt, resulteert topsport vaak in ongezonde roofbouw op je eigen lichaam. Met de trainingsvolume bij ons (drie maal per week, red.) is de definitie topsport niet geheel op z'n plaats. Voor mij is het sporten dan ook een welkome uitlaatklep waarin ik de spanningen van alledag lekker kan afreageren”. Jacques (30), als werkeloos HTS ingenieur wegen waterkunde bezig aan de afronding van zijn studie informatica, voegt er aan toe: „We zijn allebei nog niet tegen zware blessures aangelopen. En kwestie van ervaring en je eigen grenzen kennen”.

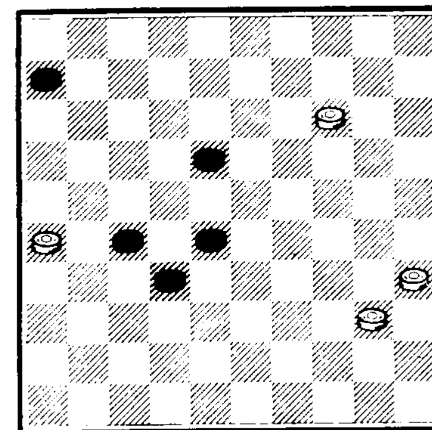
Volleyballen in België ervaren Jacques en Peter Willemsen doorgaans als een ontspannen, soms amusante bezigheid. De zo kenmerkende, emotionele randverschijnselen gaan grotendeels aan hen voorbij. Peter: „We wonen en werken in Nederland. Dat houdt in dat we enigszins buiten schot blijven bij de hier invloedrijke, kritische pers en ook geen deel uitmaken van het maatschappelijk/sociaal proces van alledag”. Jacques: „Weet je wat wel leuk is? Je wordt hier een echte bierkenner. Het liefst spelen we uit bij Roeselare. Daar staat de pomp dankzij de subsponsoring door een gerenormeerde lokale bierbrouwer na afloop geen moment stil”.

Morgen neemt Solmar/MVC de competitiedraad weer op met de thuisderby tegen Zonhoven. Jacques Willemsen: „We staan momenteel op in de onderste helft van de middenmoot. Ik denk dat de komst en de kwaliteiten van Bert Devries een dusdanig positieve uitwerking op de ploeg zal hebben dat we die positie voor het einde van de rit nog een stuk verbeterd zullen hebben”.

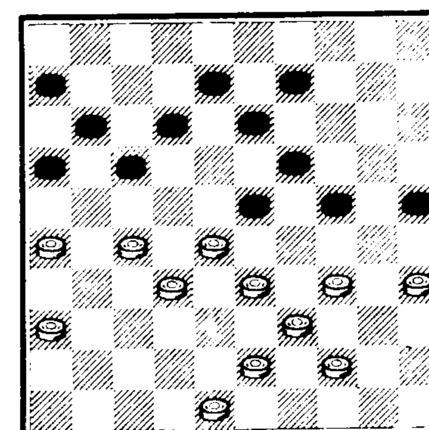
DAMMEN

met John van den Borst

Het onderzoek van een stelling levert meestal een uitgebreid en vertakt variantenweb op. Zo'n spinsel vertelt eigenlijk een verhaal over de stelling en ik moet zeggen, ik houd veel van deze verhalen, ze kunnen niet lang genoeg duren.
Toch geldt voor veel dammers dat ze meer onder de indruk komen van korte, heldere varianten dan van grote min of meer samenhangende complexen van analytische mogelijkheden. Dat geldt ook vaak voor mezelf. Zou dit met de beperkte ons ter beschikking staande tijd in dit ondermaanse te maken hebben of toch weer met genotzucht en luiheid? Twee heldere fragmenten om de twee genoemde aangename ondeugden te voeden:

Uit Guinard-van den Borst, WK '86, het partijverloop was: **1...;27-31 2.26×37;32×41 3.14-9;28-32! 4.35-30; 41-47 5.9-4;18-23 6.4-10** Om (32-37) tegen te gaan. **6...;23-28 7.30-25;6-11 8.10-19;11-16 9.19-30** Wit besluit tot aanval van de schijven 28 en 32 en dat is verklaarbaar, het behoud van de controle over de lange lijn is namelijk onvoldoende, bijv. 9.19-10; 47-15! 10.10-19;16-21! en zwart rukt onhoudbaar op naar dam, want na 11.19-8 beschikt zwart over de vangstelling 11...;28-33 12.8×26;32-37 zw. +. **9...;32-37! 10.30-48** Want na 30-39(28-32)39-43 vanzelfsprekend (47-36) +. **10...;37-41 11.48-39;28-32 12.39-43;41-46 13.43×27;47-36 14.27-4; 16-21** en wit gaf op, na iedere zet wordt zijn dam afgenomen en verliest hij, bijv. 4-15 (46-10) 15×4 (21-27) 4×31 (36×45) 25-20 (45-23) met winst.

Uit van den Borst-Mitsjanski, WK '86, in de partij deed zwart hier 1...17-21 en ik bood remise aan. Na het slaan werd dit geaccepteerd. In het diagram had na **1...;12-18?** kunnen volgen **2.36-31!;9-14** Want na 2...;17-22 wint 33-29 een schijf en na 2...;24-30 enz. maakt wit dam met 26-21!
3.48-42 Verhindert nog steeds (17-22) dus: **3...;8-12 4.43-38;23-29** Want (14-20) is onzin. **5.34×23;18×29 6.42-37** Dreigt 28-22 dus: **6...;29-34 7.39×30;25×34 8.28-23!** De clou **8...; 19×50 9.32-28;50×22 10.27×40** met winst voor wit.

SCHAKEN

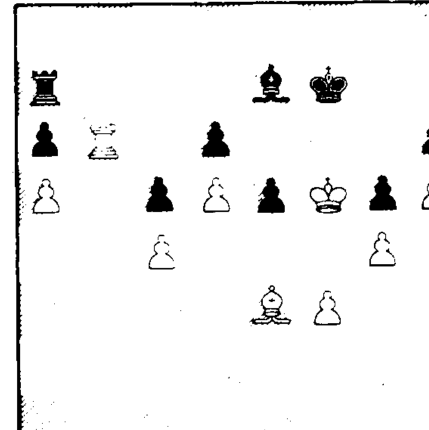
met Arno Henzen

Nog te goed had u de oplossing van een opgave van twee weken geleden. In de stelling: wit: Ke1, Td2, Td1, Lc4, Lg5, Pc3, Pg1, a2, b2, c2, e4, f5, h3.

Zwart: Kh8, Ta8, Tf8, Lg7, Lc8, Pd4, Pf6, a7, b6, c5, e5, f7, h7 hoopte wit met **1L:f6,L:f6 2Ld5** zijn stelling te verbeteren. De bedoeling was waarschijnlijk om na 2...Tb8 met 3Pce2 en c3 het paard uit z'n dominante positie op d4 te verdrijven waarna wit de controle over de d-lijn heeft. De zwartspeler weet nu echter op verrassende wijze gebruik te maken van de positie van de witte koning. **2...Lh4+ 3Kf1,La6+ 4Pce2,Tad8 5c3,T:d5! 6e:d5** (na 6c:d4,T:d4 staat zwart een pion voor bij een goede stelling). **6...P:f5.** Dat dreigt verrassend Pe3 mat, zodat wit geen keus meer heeft: **7Pf3,Tg8+ 8Kh1** (8Kh2,L:e2 9T:e2,Lg3+ en P:d1 of g9P:h4,L:d1) **8...P:d1 9P:h4,Pf2+ 10Kh2,Pe4 11Tc2,Ld3** en zwart wint een stuk.

In de stelling: wit: Kf1, Dc2, Td1, Tg1, Lg2, Pe1, a3, b2, e3, f2, g3.
Zwart: Kg8, Dg5, Te8, Th2, Ld5, Pe4, a7, b5, c6, d6, f5, g7, h7 was de vraag of het voor wit nu raadzaam is om met **31Pf3** te vervolgen. Zoals de analyse van de zwartspeler aantoont zou hij na het argeloze 31Pf3 kans zien de laatste verdedigingswallen rond de witte koning af te breken. Bijv.: **31Pf3,P:g3+!** Weigert wit met **32Ke1** het offer aan te nemen dan volgt er **32...T:e3+ 33Kd2** (33f:e3,D:e3 en D:e2 mat) en zwart heeft diverse manieren om te winnen. Het eenvoudigste lijkt me **33...T:f3+ 34Ke1** (34Ke2,T:f2+ 35K:f2,Df4+ en mat volgt) **34...Te3+35Kd2,Te2+** en **T:c2.**
Neemt wit het offer na **31Pf3,P:g3+** aan dan volgt er: **32f:g3,L:f3 33Db3+,Kf8 34L:f3** (34T-willekeurig, D:g3) **34...T:e3 35Td3,T:f3+! 36Ke1** (36T:f3,Dc1+ en mat op de volgende zet). **36...Dc1+ 37Dd1.** Speelt wit 37Td1 dan volgt er 37...Dc5! 38D:f3,D:g1+ 39Df1,De3+ en D:e2 mat. Na **37Dd1** volgt er **37...Te3D 38Kf1,D:b2** en zwart wint.

Tot slot nog een stelling waarbij wit alle troeven in de hand houdt.

Zwart heeft verschillende zwakke pionnen. De witte koning staat optimaal om de zwarte stelling binnen te vallen. Toch lijkt het alsof wit geen vorderingen meer kan maken. De zwarte stukken staan zeker passief, niettemin is alles verdedigd. Kan wit nog winnen bij de mogelijkheden **1...Kg7 2Ke6,Lf8** of **1...Lf8,**

BRIDGE

met Wiel Gielkens

Het nieuwe jaar is goed begonnen, want nauwelijks was de hartewens geslaakt om in 1987 vooral een verantwoord onderscheid te maken tussen manches in SA en de lage kleuren of de eerste reactie is al binnen. Hierbij gaat het trouwens ook nog om heel iets anders zoals u meteen zult zien. In elk geval heeft het allemaal te maken met het eerste spel van de vorige rubriek.

Noord		Zuid	
	♠A		♠xxx
	♡Hxx		♡Bxxx
	♢AHVx		♢xx
	♣Hxxxx		♣AVBx

De kunst is om met de NZ-handen in 3SA te eindigen en niet in 5Kl, want dat laatste contract kan 1 down. Een lezer van deze rubriek vond dit een interessant probleem en om na te gaan hoe zijn collega's dat zouden afhandelen werd dit spel in een oefenpartijtje er tussen gestopt, 'gezet' zoals dat heet. Alhoewel ik geen instinctieve afkeer heb van alcohol valt het gebruik ervan bij het spellen zetten evenwel te ontraden. Men loopt anders o.a. het gevaar te lichtzinnig met vrouwen om te springen, hetgeen ook in bridge tot onverwachte ontwikkelingen kan leiden. In het gezette spel was dan ook in de Noord-hand de rode vrouw bij de verkeerde rode heer ondergebracht.

Noord	♠A
had nu derhalve:	♡HVx
	♢AHxx
	♣Hxxxx

En terwijl de spellenzetter, voorlopig onkundig van zijn vergissing, zich zat te verkneukelen toen hij NZ over 3SA heen hoorde bieden, en zijn avond helemaal niet meer kapot kon toen hij ze zelfs in 6Kl hoorde aanleggen, kwam de anticlimax toen dit contract gewoon werd gemaakt. Het heeft – in de gezette toestand – een kans van meer dan 60% (Klaver 2-2 of harten 3-3 plus nog enkele aanvullende mogelijkheden). Ofschoon NZ nu de show stalen en hun bieden terecht werd geroemd blijft natuurlijk de vraag of ze met het oorspronkelijke spel niet eveneens in 6Kl terecht zouden zijn gekomen, hetgeen daar tot 1 à 2 down zou hebben geleid. Want beide Noord-handen zijn precies gelijk in distributie en puntenaantal; desondanks tot de gewenste, verschillende eindcontracten komen vereist dus een goed stukje biedtechniek. Hierin zit ook mijn ingebakken argwaan tegen de gangbare biedwedstrijden, die aan dit wezenlijke aspect nauwelijks aandacht besteden en volkomen op zichzelf staande spellen ter oplossing aanbieden. Als ene ondernemende Noord in het eerste geval naar 6Kl gaat scoort hij nauwelijks iets, terwijl dat in het tweede geval juist nodig zou zijn om de hoogste score te halen. In een verantwoorde biedwedstrijd moet een spel dus met zijn biedtechnisch moeilijk onderscheidbare varianten worden opgevoerd.
Echt goed bieden zal dus het verschil tussen spel 1 en 2 kunnen waarderen en in het eerste geval in 3SA en in het tweede geval in 6Kl eindigen. Ik ben bereid een prijs beschikbaar te stellen voor diegenen die beide spellen op een acceptabele wijze in het juiste eindcontract loodsen. Een betere manier om het nieuwe jaar te beginnen kunt u zich hopenlijk niet voorstellen.

imburgs agblad

Zaterdag 3 januari 1987 ● Pagina 16

'Cross kon voor mij niet lang genoeg duren'

HEERLEN – Drie weken voordat in Tsjechoslowakije om de wereldtitel wordt gestreden, vinden vandaag en morgen in Oldenzaal de Nederlandse kampioenschappen cyclocross plaats. Herman Snoeyink, die als veldrijder zijn sporen verdiende, heeft het parcours van deze nationale titelstrijd uitgestippeld. Dat zit dus snor.

In de modder en op de hellingen van „Het Hulsbeek", nabij de eerdergenoemde Overijsselse gemeente, zal veel van de honderden deelnemers gevergd worden. Vandaag komen achtereenvolgens de liefhebbers, nieuwelingen (inclusief dames!) en amateurs in actie. Morgen strijden de veteranen, junioren en tenslotte de profs om het kampioenschap.

Martin Hendriks geldt bij de amateurs als topfavoriet. Tot zijn felste belagers worden Noël van der Leij uit Mechelen, alsook Marcel Gerritsen en Rini Pley gerekend. Hennie Stamsnijder is kanshebber nummer één bij de beroepsrenners. Reinier Groenendaal, Huub Kools (sedert enkele dagen in het bezit van een proflicentie), Frank van Bakel, Henk Baars, Matthieu Hermans, Erwin Nijboer, Adrie van der Poel (jawel, zeker hij!), Peter Harings, Jos Lammertink, Henk Lubberding, Marc van Orsouw, Steven Rooks etcetera, in totaal ongeveer dertig man, zijn de concurrenten van „Stammie", de een uiteraard meer dan de ander.

Vierentwintig jaar geleden vond voor het eerst een Nederlands kampioenschap cyclocross plaats. Twaalf maanden eerder betrof het nog een officieuze titelstrijd. Beide keren won Huub Harings. De thans bijna 48-jarige inwoner van Sibbe/Valkenburg glorieerde naderhand nog vaker. Zes rood-wit-blauwe eretricots bewaart hij als tastbare herinnering. Wij zochten de crosser van weleer, die ook op de weg zijn mannetje stond en liefst vier keer aan de Tour de France deelnam, thuis op. Een verhaal over tóen.

● „Vierde plaats in WK 1966 had eigenlijk brons moeten zijn".

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN.

HUUB HARINGS winterkoning van peloton

SIBBE/VALKENBURG – Toen hij zaterdag 26 januari 1963 als een leeuwentemmer uit de Dammerkuil in Elsloo tevoorschijn kwam, zei hij: „Bang? Voor wie? Ik was voor niemand bang". Bijna een kwarteeuw na dit eerste Nederlands kampioenschap cyclocross, waarin ongeveer dertig profs en amateurs gezamenlijk om één titel streden, zegt Huub Harings: „Alles wat ik aan pure klasse miste, compenseerde ik door wilskracht. Als ik het nodig oordeelde trainde ik drieëneenhalf uur op een omgeploegde akker".

Tijdens de jaren zestig en ook nog in het begin van het daaropvolgende decennium bepaalde Huub Harings het gezicht van wieler-Nederland in het veldrijden. Hoewel hij als wegrenner het een en ander in z'n mars had (anders word je niet vier keer geselecteerd voor de Tour de France), was hij vooral gedurende de winter een man met reputatie. Ook internationaal.

De gebroeders Eric en Roger de Vlaeminck behoorden tot z'n vakbroeders.

Tekst: **WIEL VERHEESEN**

Rolf Wolfshohl, de Westduitser, ook. Renato Longo, de vijfvoudige wereldkampioen uit Italië, idem dito. Zo waren er nóg een paar. Roemruchte namen en bij lange na nog niet vergeten. Ouderen zullen zich ongetwijfeld de Belgen Albert van Damme en Pierre Kumps, de Fransman Dufraisse, de Rotterdammer Manus Brinkman, de Zwitser Gretener etcetera herinneren. Dat was dus de generatie, die de dienst uitmaakte lang vóórdat Zweifel, Liboton, Stamsnijder, Groenendaal, Van der Poel en Thaler om de suprematie begonnen te strijden.

Het veldrijden mag hedentendage in Nederland een grote bloei doormaken, maar in de glorieperiode van de eerstgenoemden stonden er eveneens duizenden mensen naar het geploeter in de modder en naar het vaak acrobatische werk op bospaadjes te kijken. Vooral in België, Frankrijk, Duitsland en Italië bestond massale belangstelling. De veldrit was toen al lang als een volwaardig onderdeel van de wielersport geaccepteerd. Toch duurde het in Nederland tot 1963 alvorens men de slijkrijders voor een titel liet strijden. Je kunt, oordeelde de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie, ten enemale niet eeuwig blijven teren op bijna alleen de cross van Kraantje Lek, in de buurt van Haarlem.

Vooral door het invoeren van een nationaal kampioenschap kreeg de wedstrijdkalender steeds grotere omvang. (Tussen haakjes. Het eerste wereldkampioenschap dateert uit 1950. Wijlen Jean Robic, drie jaar tevoren ook al winnaar van de eerste na-oorlogse Tour de France, won dat mondiaal titelgevecht).

Groot van stuk kun je Huub Harings niet noemen. Vergeleken met de periode waarin hij als wielerprof een goed belegde boterham verdiende, is hij alleen in omvang gegroeid. Voor het overige? Nog steeds zoals weleer. Recht voor z'n raap. Fel in bewoordingen als hij een standpunt verdedigt; behulpzaam waar hij behulpzaam kan zijn. Een man óók met innerlijke overtuiging. Hoe vaak zal hij, bijvoorbeeld, als bedevaartganger vanuit Sibbe al naar Banneux zijn geweest? Een voettocht van bijna vijftig kilometer. Wanneer hij voor zichzelf bepaalt, dat hij naar het Belgische bedevaartplaatsje zal gaan, zoals bij het geslaagd rij-examen van z'n oudste dochter Myriam, dan gaat hij. Weer of geen weer.

Huub Harings, die al vele jaren een plichtsgetrouw bezorger van het Limburgs Dagblad in Sibbe en directe omgeving is, interesseert zich nog steeds voor de sport, die hem vele jaren een behoorlijk inkomen en veel genoegdoening verschafte. Hij kijkt, als lid van de plaatselijke wielertrimclub, ook vandaag de dag niet op een kilometer meer of minder. Bovendien, de huidige professional bij Panasonic, Peter Harings, is zijn neef. Allicht, dat je als oom van zo'n beroepsrenner het wel en wee in het cyclisme volgt.

Huub Harings debuteerde omstreeks 1955. Een jaar of zeven later kwam hij in de betaalde categorie terecht. In 1971 werd een punt gezet achter de actieve carriere. Daarna was hij geruime tijd mecanicien en hij vervulde zelfs heel even („in 1978 bij het profteam Jet Star Jeans") de functie van chef d'equipe.

Van de oud-ploegleider, voor wie hij zijn bewondering nooit onder stoelen of banken stak, Kees Pellenaars, heeft hij al geruime tijd niets meer gehoord. Het is voor de oudste van het broedertrio Harings (Huub, Jan en Ger reden in een bepaalde periode alle drie bij de profs) geen reden om „de Pel" uit zijn herinneringen te verbannen.

„Hij was een kei in zijn vak", zegt Huub Harings. „O ja", voegt hij er meteen aan toe. „Ik ken de verhalen van menige oud-collega, die er minder lovend over spreekt dan ik. Financiële perikelen, weet je. Hebben ze het er ook wel eens over gehad hoeveel ze dankzij Pellenaars verdienden? Hij was, om slechts een voorbeeld te noemen, de eerste Nederlandse chef d'equipe, die met een ploeg in de Ronde van Italië werd toegelaten. In 1953 was dat. Twee jaar eerder had hij de leiding van de Tour de Franceploeg gekregen. Heeft de wielersport in ons land sindsdien niet een geweldige opmars gekend? Ik heb naderhand, toen ik drie seizoenen als prof bij TeleVizier onder de hoede van Pellenaars reed, geen klagen gehad. Als mecanicien van zijn ploeg Goudsmit Hoff, wéér later, evenmin. Zal ik je eens wat vertellen over onze verdiensten in de Tour de France van 1965, mede dankzij de premies, die Pellenaars links en rechts had weten los te peuteren? Per man tienduizend gulden. Tien mille, ruim twintig jaar geleden, vergeet dát effe niet. Met zo'n bedrag kon je destijds het een en ander doen. Overigens heb ik mezelf óók eens belazerd gevoeld. Dat was in mijn eerste jaar bij de onafhankelijken, een inmiddels niet meer bestaande categorie, die zich tussen de amateurs en profs bevond. Ik reed toen voor een Belgische ploeg, geleid door De Kimpe. Daarvan heb ik momenteel nóg de nodige francs tegoed. Ik heb hem dat eens, toen ik al gestopt was met wielrennen, onder z'n neus gewreven. Het gebeurde tijdens een Ronde van België waarin ik als mecanicien fungeerde. Bij een etappefinish botste hij met z'n auto lichtjes tegen onze wagen waarin Pellenaars aan het stuur zat. Ik wilde net de reservefietsen van het dak halen en schrok zodanig van het aanrijdinkje, dat ik bijna ten val kwam. Nou, toen heb ik De Kimpe even toegesproken. Ik vermoed, dat ze drie straten verder gehoord hebben hoe mijn financiële eisen ten opzichte van hem waren".

● Huub Harings in huiselijke kring, mét echtgenote Mia en de beide dochters Myriam (20) en Rachelle (4). De eerste van de zes kampioensshirts neemt bij dit tafereel een speciale plaats in.

● „Pure klasse had ik niet", aldus Huub Harings. „Wél wilskracht. Ik kreeg niks cadeau".

Crosswerk is een goed betaalde bezigheid, mits je tot het selecte gezelschap in deze bedrijfstak behoort. Allicht, want organisatoren kunnen niet aan tien of twintig deelnemers een vorstelijke gage betalen. Er zijn grenzen.

Wanneer je niet doorlopend in de voorste gelederen eindigt, is je naamsbekendheid beperkt. Vriendelijke schouderklopjes van familieleden en supporters zijn in zo'n situatie best aardig (en ook moedgevend), maar de managers houden er andere maatstaven op na.

„Ik heb Wolfshohl en De Vlaeminck destijds verschillende keren geklopt", aldus Huub Harings. „Er was één seizoen waarin ik Eric de Vlaeminck zelfs een keer of zes achter mij hield. In een wereldkampioenschap kon ik desondanks niet tegen hem op. Tegen Longo en Wolfshohl evenmin. Als ik in 1966, mijn beste jaar, niet door pech was getroffen, had ik wél een podiumplaats veroverd. Ik vind het nog altijd jammer, dat ik toen met de vierde plaats tevreden moest zijn. De bronzen plak had ik voor het grijpen. Mijn plaats in de onmiddellijke nabijheid van de groten had een prettige bijkomstigheid. Achthonderd gulden of evenveel D-mark startgeld was heel gewoon. In twintig, dertig veldritten per seizoen krijg je op die manier een aardig centje bij elkaar, zeker als je daarbij nog het prijzengeld telt. Let wel, we hebben het over ongeveer zestien à twintig jaar geleden. Vergeet bovenal niet, dat het een kwestie was van keihard werken, van inzet en trainingsijver. Ik heb niks cadeau gekregen. Doet er verder ook niet toe. Voor mij kon een cross nooit lang genoeg duren. Ik verspeelde zelden of nooit een eenmaal veroverde positie. Meestal won ik in de loop van de rit een of meerdere plaatsen. Momenteel duren de wedstrijden iets langer dan een uur. In mijn tijd kwamen daar vaak twintig minuten bij. Dat was weer een gevolg van het feit, dat toen vooraf bepaald werd over hoeveel ronden de wedstrijd zou gaan. Nu is het bij de profs altijd een kwestie van één uur, plus een ronde".

Hoe sterk Huub Harings in zijn beste crossjaar voor de dag kwam, illustreert hij met enkele cijfers: tien overwinningen, negen keer tweede, acht keer derde. „Het Nederlands kampioenschap in Markelo won ik met een voorsprong van om en nabij zeven minuten. Uitgerekend in het wereldkampioenschap moet je dan als vierde eindigen", zegt hij op een toon waaruit nu nóg blijkt hoe jammer hij het vond, dat er toen voor hem geen plaats op het erepodium was. Toch accentueert de bewuste vierde plaats in de belangrijkste veldrit van het seizoen zijn vooraanstaande rol. In de mondiale titelstrijd zou hij ondermeer ook nog als negende, tiende, zevende, zesde en achtste eindigen. De nationale titels in 1963, 1966, 1967, 1969 en 1970 werden vens gehonoreerd met de toevoeg algemeen kampioen. Destijds was immers nog geen sprake van ap wedstrijden voor profs en amateurs 1971, zijn laatste koersjaar, was derde plaats goed voor de zesde ro wit-blauwe trui. Hij was namelijk bestgeklasseerde prof. Zowel Gert W deboer als Jaak Spetgens gingen h in de uitslag vooraf.

„Ik had ook naderhand over co tracten niet te klagen, maar ik vo het welletjes. Op een gegeven m ment breekt voor iedere sportm of sportvrouw de tijd aan, dat je s iets anders moet denken. Ik nam ieder geval met een voldaan gevo afscheid. Het crossen, waaraan als jonge renner op advies van toenmalige amateur Jan Willems uit Nuth begonnen was om mijn chaamsgewicht gedurende de wi terperiode op peil te houden, h een belangrijk deel van mijn carrie betekend".

's Winters in het veld; 's zomers op weg. Het deerde Huub Harings niet. was een toegewijde knecht in de kla siekers en etappekoersen. Regelma stond hij ook zelf in de picture, zoals de toenmalige rittenwedstrijd Pari Luxemburg, die hij in tweede stelli beëindigde, of in Brussel-Nandrin diverse kleinere koersen waarin hij overwinning opeiste.

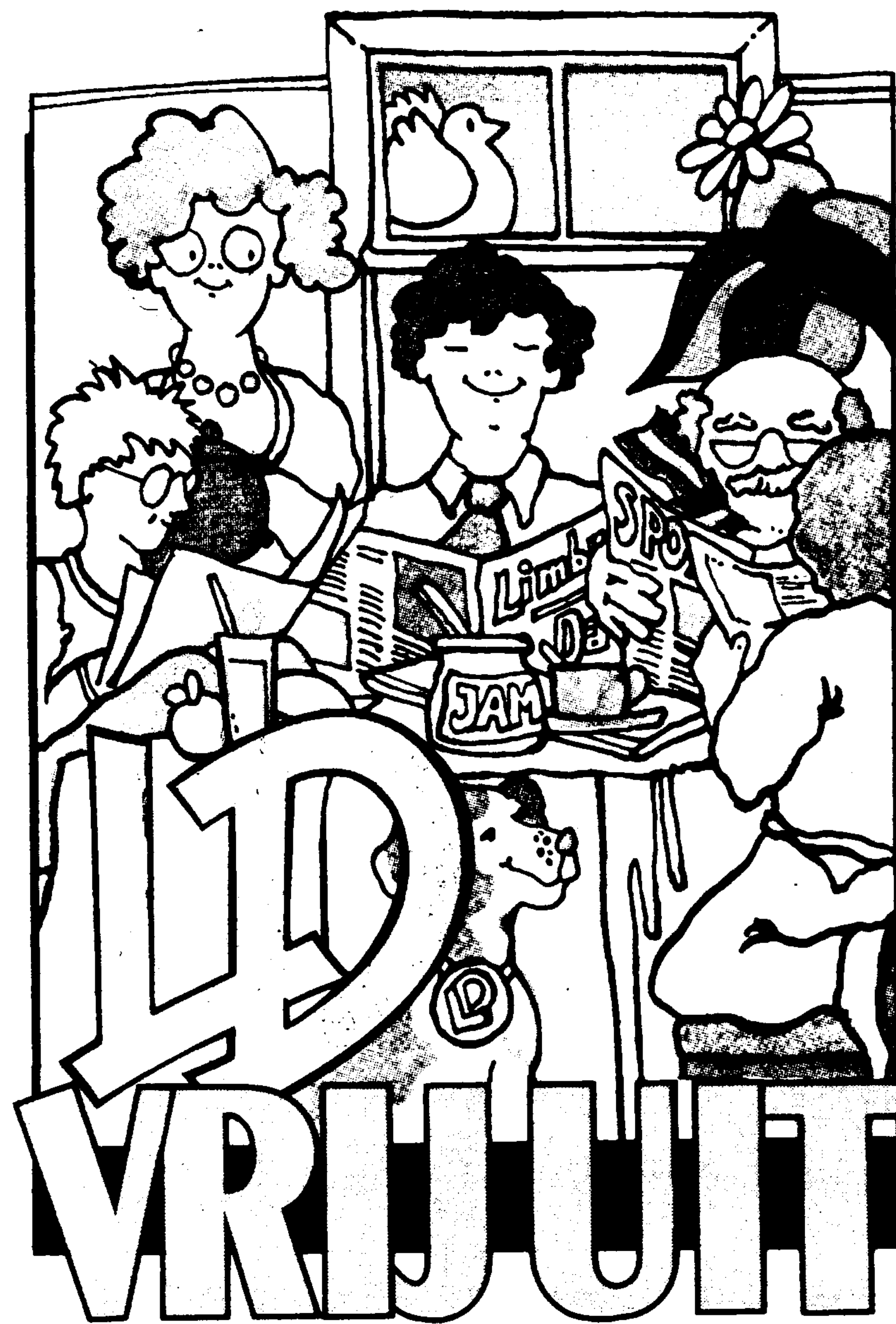
„In mijn tweede of derde profjaar na ik eens deel aan zeven etappewedstr den. Daartoe behoorde zowel de To de France als Dauphiné Libére, Ron van Zwitserland, Ronde van Nederlan en nog enkele kleinere meerdaagse In de betreffende Ronde van Zwitse land kwam de Italiaan Gianni Motta ons aankloppen om steun in zijn p ging het evenement op z'n naam schrijven. „Kun je krijgen", zei ploegle der Pellenaars, „maar je zult wel m een pak lires over de brug moeten ko men". Motta ging accoord. We hebbe met zijn teamgenoten van de Italiaan se firma waarvoor hij reed, de he concurrentie onder controle kunne houden. Na afloop herinnerde Mott zich opeens niet meer de hele a spraak, als je begrijpt wat ik bedoe Nou, daarvoor moest je net bij de P zijn. Het geld kwám op tafel. Ander zou het slecht afgelopen zijn met Mo ta".

„Op het laatst van het seizoen, in d periode, dat Parijs-Tours (momen teel Grote Herfstprijs, red.) en Ron de van Lombardije op het program ma stonden, nam ik gas terug me het oog op de crossactiviteiten. D deed ik bij TeleVizier; dat deed i toen ik bij Caballero onder contrac stond".

„Veldrijden gevaarlijk werk, zei je? We nee. Kwestie van durven, concentrati en behendigheid. Kwestie ook va kracht. Ik kan me amper een ongeluk kige val herinneren. Ja, toch. Eén keer Ergens in Wallonnië viel ik in een ka potte fles. Na een paar hechtingen i het getroffen lichaamsdeel ging ik wee gewoon verder. Niet zaniken, is altij mijn parool geweest. Wielrennen i een harde sport. Je kiest er voor of je kiest er niet voor. Crossen is zeker nie gevaarlijker dan de wegwedstrijden Wat dacht je? In een peloton van hon derd man loert het gevaar óók achte iedere straathoek. Als je in het gewir war angst hebt, kun je verder eigenlij al vergeten. Degenen, die meende Huub Harings ongestraft in de eind sprint aan de trui te trekken of in de dranghekken te rijden zijn bedrogen uitgekomen. Ik hou van mannelijke sport, geen geniepigheidjes. Anders .....? Bang ben ik nooit geweest. Nu niet; toen niet. In de Ronde van Span je, waaraan ik als renner nooit deelnam maar waarin ik wel als mecanicien van de Goudsmit Hoffploeg present was zag ik vanuit de volgwagen een kluwen vechtende renners. Het tumult vond plaats in de nabijheid van de etappefi nish. In de massasprint was blijkbaar van duw- en smijtwerk sprake ge weest. Ineens ontdek ik mijn broer Ger Enkele renners van de Spaanse ploeg La Casera wilden hem te lijf. Ik sprong uit de wagen hem te hulp. Tja, toen werd het daar in die finishstraat hee even zoiets als een film over Bonanza

In februari 1987 zal in Schaesberg alweer de vijfde manager in de nog prille en roerige geschiedenis van de Draf- en Renbaan (DRB) aantreden. Een baan waar tot nu toe ongeveer 30 miljoen gulden aan overheidssubsidies – en geen cent privégeld – in is gaan zitten. Met veel tam-tam ging de DRB in augustus 1980 van start en de verwachtingen waren (veel te) hooggespannen. „Het is een project met een belangrijke bijdrage aan de toekomst van de gemeente Schaesberg en de gehele Oostelijke Mijnstreek. Deze draf- en renbaan is van grote psychologische betekenis voor het proces van de herstructurering…", liet gouverneur Kremers bij de eerste start in augustus 1980 horen.
Veel mensen hadden toen al hun twijfels: 'Het is een prestige-object van de provincie, een doodgeboren kindje', luidde het. En zij lijken gelijk te krijgen: diverse malen balanceerde de DRB op de rand van de afgrond. Het Limburgse publiek kwam niet opdagen en lijkt niets voor wedden op paarden te voelen. Ook bleven de binnen- en buitenlandse trainers met hun paarden uit Limburg weg en daardoor werden de koersen weer minder interessant. Nieuwe werkgelegenheid kwam slechts zeer beperkt. De DRB kon alleen op de been blijven doordat het ministerie van Landbouw en Visserij – de geestelijk vader van het project – flink in de buidel tastte.

De vraag die rijst is of, voor wie en door wie de baan in stand gehouden moet worden. Of eigenlijk: had de DRB niet allang dicht gemoeten in plaats van alsmaar door te modderen. De politiek zou zich eens met die vragen moeten bezighouden, want hoe langer de beantwoording op zich laat wachten, hoe duurder de draf- en renbaan in Schaesberg wordt!

Draf- en Renbaan Schaesberg: al zes jaar kommer en kwel

EYGELSHOVEN – Maandag 15 oktober 1973, het begin van veel kommer en kwel. Bij de opening van het nieuwe gebouw van de Algemene Inspectiedienst toverde de minister van Landbouw en Visserij (L en V), de heer T. Brouwer, één miljoen gulden uit zijn achterzak te voorschijn om ergens in Limburg een draf- en renbaan uit de grond te stampen. Die ontbrak toen, in de hoogtijdagen van de Nederlandse draf- en rensport, nog in het zuiden van het land.
Het toenmalige provinciebestuur onder leiding van gouverneur C. van Rooy hapte gretig toe en riep de Stichting Draf- en Renbaan Limburg (DRL) in het leven die de haalbaarheid van zo'n baan moest onderzoeken en tot de keuze van een locatie moest komen.

De Stichting kreeg een 'zwaar' bestuur: zo werd Wiel Bremen, lid van de Tweede Kamer voor de KVP en partijgenoot van Van Rooy door de provincie tot voorzitter benoemd. Daarnaast vertegenwoordigden twee deputés, E. Mastenbroek en H. Riem, het provinciaal bestuur. Verder trad onder andere de hoofddirecteur van het ABP, dr. N. Wiarda tot het bestuur toe, evenals een permanente vertegenwoordiger van het ministerie van Landbouw en Visserij.

Terworm

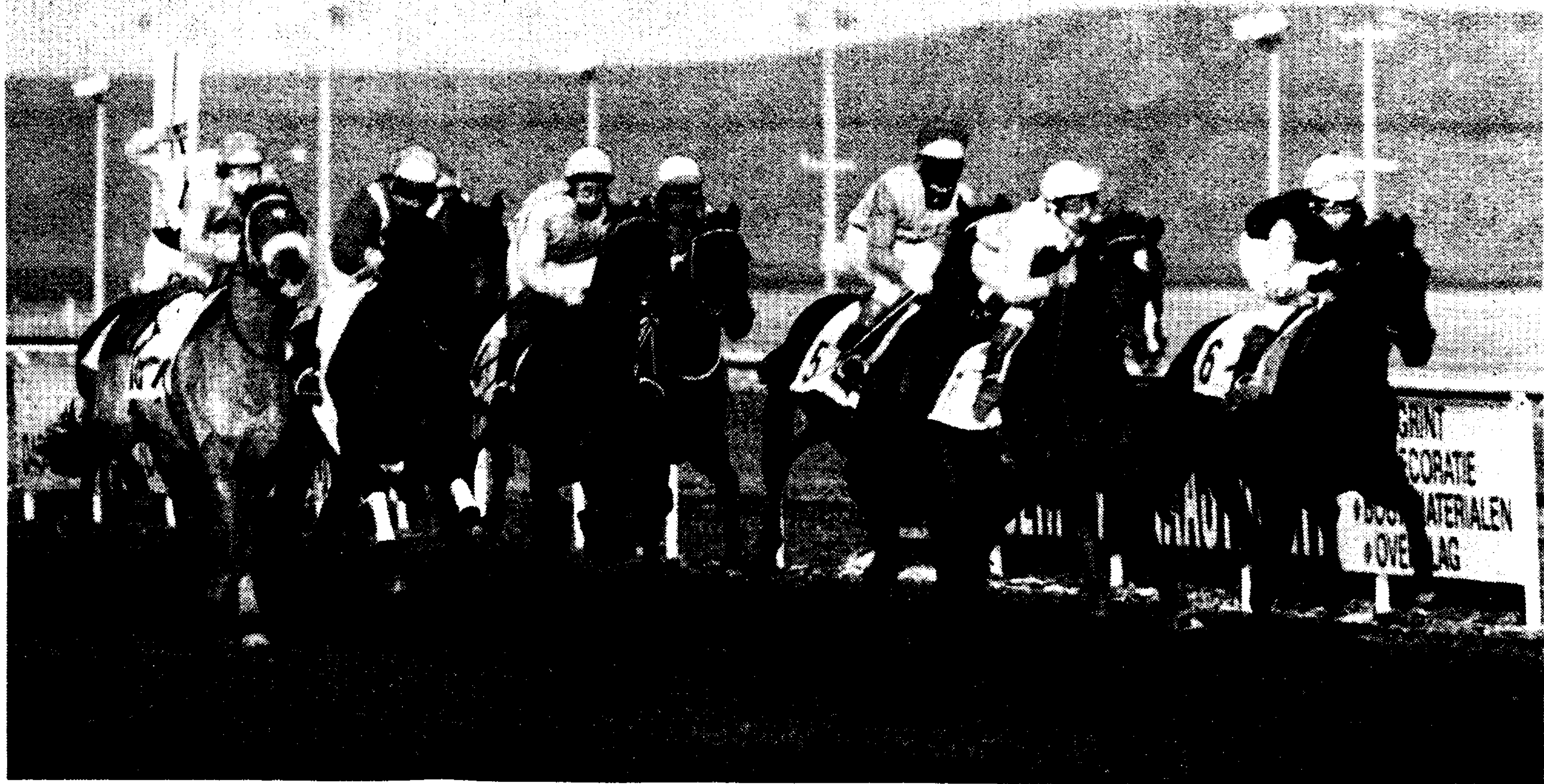
Allereerst moest een geschikte locatie gevonden worden. Minister Brouwer had zijn woorden nog nauwelijks uitgesproken of Valkenburg wierp zich al op als kandidaat, spoedig gevolgd door een negental andere gemeenten in de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek. Saillant detail: het natuurgebied Terworm genoot aanvankelijk de voorkeur van de Stichting. Deze plek stuitte echter op nogal wat verzet en ook om andere redenen bleek Terworm niet haalbaar.

De belangrijkste was waarschijnlijk wel de financiële haalbaarheid. „Op een gegeven moment dachten we dat het project niet haalbaar was. Daarom kwamen we (in 1975, red.) tot Schaesberg, omdat die locatie onder een hoop subsidieregelingen viel", laat Wiel Bremen weten.
Dat had dan vooral te maken met herstructurering van de Oostelijke Mijnstreek en de sanering van de mijnterreinen: zo zat men in de omgeving van Schaesberg met 50 hectare 'zwarte' grond in de maag. Voor die herstructurering en sanering had de overheid veel guldens over en zo verrezen in Schaesberg recreatieve projecten als de skibaan, autokino en de DRB. Deze projecten moesten voor de nodige werkgelegenheid zorgen.

20 miljoen

Nu de keus eenmaal op Schaesberg gevallen was werd de procedurele molen in gang gezet, werden bouwplannen ontwikkeld en, vooral, subsidiepotten aangeboord. Daarbij werd geen ministerie overgeslagen en ook 'Brussel' niet vergeten. Gunstige bijkomstigheid: DRB-voorman Wiel Bremen was ook voorzitter van de Bijzondere Kamercommissie voor de Perspectievennota.

Veel geld was nodig want de DRB moest de mooiste en modernste baan van Europa worden. Met de bouw werd in 1979 begonnen. Toen de baan eenmaal gerealiseerd was in 1980, was in totaal 20 miljoen gulden uitgegeven. J. Schoenmaeckers, in 1979 tot (eerste) directeur van de DRB benoemd en al sinds 1976 als secretaris van de stichting DRL werkzaam, specificeert het bedrag. Drie miljoen was nodig voor de aanleg van de twee banen, vijf miljoen voor de tribunengebouwen en het hoofdgebouw, nog eens

door theo sniekers

FOTO'S:
Dries Linssen, Frits Widdershoven, J. van Bellen

vijf miljoen voor elektra, installaties en dergelijke, opnieuw vijf miljoen voor de aanleg van het stallencomplex en tot slot twee miljoen voor het mijnsteenverzet, parkeerplaatsen en beplantingen.

Deze 20 miljoen gulden werden van verschillende kanten en uit verschillende potten toegeschoven. Opnieuw volgens Schoenmaeckers stopte het ministerie van Economische Zaken 5 miljoen toe (WIR, PNL, werkgelegenheidspot), het ministerie van Sociale Zaken eveneens 5 miljoen (uit de pot 'Dienst aanvullende civieltechnische werken') en het ministerie van Landbouw en Visserij ook nog eens 5 miljoen. Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening gaf twee miljoen (Gemeenschappelijk Regeling Sanering Mijnterreinen), en dat van CRM 1 miljoen (wegens het recreatieve aspect). Tot slot kwam de EEG met 1 miljoen over de brug – de DRB zou een internationale baan moeten worden – en de provincie dokte nog eens zo'n bedrag (waarvan 900.000 gulden in 1981 voor het afdekken van aanlooptekorten).

Rode cijfers

Voor die 20 miljoen gulden was in 1980 dan ook werkelijk iets moois gekomen. „Van zwart naar groen", typeerde gouverneur Kremers op 8 augustus 1980 bij de eerste wedstrijden treffend het project. 'En dan snel verder naar de rode cijfers' had daar dan wel aan toegevoegd moeten worden, maar daar werd toen nog niet aan gedacht. Veel positieve woorden over de DRB, die op 26 augustus 1981 officieel door koningin Beatrix geopend werd, werden daarna ook niet meer gehoord.

De beloften waren er anders wel naar. De DRB zou maar liefst 185 fulltimers en 190 parttimers aan het werk zetten. En dan nog het uitstralingseffect voor het bedrijfsleven in de omgeving. Uit de jaarstukken van de 'Exploitatiemaatschappij Draf- en Renbaan Limburg BV' over 1984 blijkt echter dat het bedrijf in dat jaar 'gemiddeld' slechts 21 werknemers in dienst had.
De baan zou een succes worden, trainers en eigenaren uit Nederland, België en Duitsland zouden toestromen met hun paarden. En dat zou ook het geval zijn met het publiek, dat stevig zou wedden. De realiteit zou al snel anders leren.

Stallen

Op de eerste plaats de zo broodnodige komst van paarden. Met te weinig paarden zijn er immers te weinig en te weinig interessante koersen. Hierdoor blijft het publiek weg – de entreegelden vormen de belangrijkste bron van inkomsten voor de Nederlandse banen – en wordt te weinig gewed (de wedomzet komt indirect aan de banen ten goede). In 1980 nog meldde de stichting Nederlandse Draf- en Rensport (de overkoepelende landelijke organisatie) aan de minister dat Schaesberg alleen een kans van slagen zou hebben met 70-80 koersdagen per jaar (nu: 51), en met een bestand van minimaal 600 paarden in Limburg. In 1979 waren er in Brabant en Limburg samen volgens schattingen van het ministerie van L en V echter slechts 250 paarden.

Aanvankelijk meldde de DRB nog een overweldigende belangstelling van trainers uit heel Nederland om zich in Schaesberg te vestigen. Van de tien te vergeven entrainementen (complete stallen) zouden maar liefst 20 kandidaten zijn. Een tegemoetkoming voor de verhuiskosten werd toegezegd en de huur van entrainementen op Schaesberg was lager dan elders in het land.
Het enthousiasme van de trainers duurde echter niet lang: terwijl er medio 1981 nog zes draftrainers met 130 paarden waren, waren die aantallen in oktober 1982 al teruggelopen tot drie draftrainers met slechts 45 paarden. Zo was een beroemde Zweedse draver, die pas in maart 1982 gekomen was, in die tijd alweer verdwenen. Een belangrijke

oorzaak was de te geringe inkomsten, terwijl verder de directie van de DRB verplichtingen niet nagekomen zou zijn.

Ligging

Hoe dan ook, momenteel zijn er nog slechts drie draftrainers met ongeveer 90 paarden en één volbloedtrainer (met 'renpaarden'). Als belangrijkste oorzaak wordt genoemd de ongunstige ligging van Schaesberg. Daardoor is het voor trainers en eigenaren in het westen en noorden van het land niet aantrekkelijk om vrijdags minimaal 6 uur te reizen en diep in de nacht weer thuis te komen. „Je moet wel een gaatje in je hoofd hebben om 200 kilometer te reizen als je dichtbij ook kunt rijden", laat Rinus van Leeuwen, een trainer gevestigd bij de drafbaan in Hilversum, weten. „Daarvoor is het prijzengeld in Schaesberg te laag, je komt niet uit de kosten. Hier in de buurt is de laatste maanden niemand naar Schaesberg gegaan".

En de verwachte komst van buitenlandse trainers naar Schaesberg, of ten minste hun deelname aan de wedstrijden daar, bleef eveneens uit. Sjeng Hendrikx, de bekendste Limburgse draftrainer, legt uit waarom. „In de onmiddellijke nabijheid in Duitsland en België heb je banen liggen, zoals Sterrebeek bij Brussel en in Mönchen-Gladbach. De prijzengelden liggen daar veel hoger, dus trainers en eigenaren hebben helemaal geen behoefte om in Schaesberg te komen koersen. Bovendien bemoeilijken de internationale reglementen de deelname in het buitenland. In het begin hebben ze echter wel rekening gehouden met belangstelling uit het buitenland, ze lazen de reglementen gewoon niet".

Traditie

En in Limburg bestaat volgens Hendrikx gewoon geen 'traditie' om paarden te kopen en deze bij een trainer onder te brengen om te koersen, zoals dat in het westen en vooral in het noorden wel het geval is. Bovendien is er vaak gewoon geen geld voor. Niet alleen de aanschaf van paarden is namelijk duur, ook het 'onderhoud' kost veel geld.

Hoe gevaarlijk het ontbreken van genoeg paarden is, bleek gisteravond. De geplande drafkoersen konden niet doorgaan doordat er te weinig inschrijvingen waren, terwijl de renkoersen momenteel zo wie zo stilliggen door het ontbreken van volbloeds. In Schaesberg is het de laatste tijd normaal dat slechts zeven koersen gereden worden op een avond, tegenover elders minimaal tien. Ook lopen dan nog vaak slechts zeven of acht paarden mee, waar tien toch eigenlijk een minimum zou moeten zijn.
Daarbij komt een gevaarlijke eenzijdigheid. Het is heel normaal dat op een avond ruim de helft van de paarden door de drie Schaesbergse dravers geleverd worden, terwijl ook Sjeng Hendrikx regelmatig goed vertegenwoordigd is. Dit leidt er toe dat de koersen voor het weddende publiek veel minder interessant zijn; de uitslagen worden immers voorspelbaar en de winstkansen kleiner.

Doodsteek

Waarbij een journalist van een paardenvakblad dan nog aantekent: „Je mag rustig schrijven dat als Schaesberg dicht moet, bepaalde trainers daar de baan de doodsteek gegeven hebben door zelfs kreupele paarden in te schrijven. Op die manier konden dan koersen doorgaan, terwijl die paarden op de wedstrijddag zelf teruggetrokken werden. Het is zelfs voorgekomen dat op één dag maar liefst 13 paarden werden teruggetrokken. Op die manier worden de koersen veel te voorspelbaar en minder interessant voor het publiek. Dan moet ook teveel van de wedomzet weer uitgekeerd worden en dat voelt de baan indirect ook weer".

Die wedomzetten in Schaesberg en de publieke belangstelling in Schaesberg vallen in vergelijking met de rest van het land ook zwaar tegen, hoewel men ook daar de laatste jaren een forse terugslag voelt. Een vergelijking. Op vrijdag 12 december boekte Schaesberg een tegenwoordig normale omzet van 58.000 gulden. Een veel kleinere baan als die van Nootdorp boekte de woensdag er voor een omzet van ruim 207.000 gulden, Hilversum op zondag maar liefst 354.000 gulden.

● vervolg pagina 19

BV Paardenstalling Schaesberg: failliet

De eerste moeilijkheden voor de DRB dienden zich al in het voorjaar van 1980 aan. De opening van de DRB dreigde een fiasco te worden doordat de entrainementen (complete stallen) niet op tijd gereed zouden zijn voor de eerste wedstrijden in augustus van dat jaar. Oorzaak: tegenwerking van grondeigenaren. Op voorstel en onder leiding van het ministerie van Landbouw en Visserij werd een BV Paardenstalling Schaesberg in het leven geroepen.

Aandeelhouders waren de gemeente Schaesberg (met één aandeel van 25.000 gulden), de Stichting DRL (met twee aandelen, waarvan één gefinancierd door de provincie), de Stichting Totalisator Nederland (de officiële wedorganisatie) één aandeel), de Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (NDR, de landelijke overkoepelende organisatie, één aandeel), en de Stichting Fonds Nederlandse Veefokkerij (één aandeel).

Deze BV moest voor de bouw van een noodcomplex zorgen met ruimte voor 100 paarden.

Geschatte kosten: 1,8 miljoen, waarvan toen al 1,6 miljoen gedekt. De BV leidde geen lang leven: ze ging al snel failliet. In januari 1985 kocht de gemeente Landgraaf de stallen op een openbare veiling voor 221.000 gulden op; later werden ze doorverkocht.

● *Dravers aktief op de miljoenenbaan in Schaesberg met op de achtergrond de tribunes en het hoofdgebouw.*

● *Renkoersen vinden momenteel niet plaats op de DRB: te weinig volbloeds.*

Provincie wil niet praten

Het provinciaal bestuur (met name deputé Hilhorst) was niet bereid om over de problematiek van de DRB te praten. „De provincie was weliswaar intensief bij de opzet van de DRB betrokken, maar heeft enige jaren geleden de handen er van af getrokken. Je kan niet eeuwig als ondernemer blijven optreden. Het is onjuist over de problematiek van de DRB een oordeel te geven als je er niet meer bij betrokken bent", laat de voorlichter weten.

Overigens is de provincie volgens ex-directeur Jean Schoenmaeckers wel degelijk nog bij de baan betrokken. „De provincie moet nog steeds de voorzitter van de stichting benoemen en bij eventuele liquidatie beslist de provincie over wat er met de boedel gebeurt".

Zaterdag 10 januari a.s. vieren wij de gehele dag het heuglijk feit dat

Miny Hartmans

gedurende 12½ jaar haar vakmanschap ten dienste stelde van onze kapsalon Barbel.

Bedankt Miny
Bertha en Cris Salden

6466 VR Kerkrade, 3 januari 1987
Begoniastraat 15

---

†

Na een gelovige en moedige strijd de Heer van het Leven het laatste woord gelaten om haar binnen te leiden in Zijn Rijk van de Eeuwige Vreugde, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Els Boosten-Stiebitz

weduwe van

Herman Boosten

op de leeftijd van 77 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: **Rudie Wiener**
Heerlen: **Tiny Boosten**
Australië: **Gerda en Hub Dohmen-Boosten**
Heerlen: **Finy Boosten**
Weert: **Louis en Thea Boosten-Thennissen**
Heerlen: **Herman en Beppie Boosten-Rhewald**
Heerlen: **Els Boosten**
Heerlen: **Jan en Lily Boosten-Paulissen**
Best: **Hanny en Joep Vondenhoff-Boosten**
Heerlen: **Maria Boosten**
Heerlen **Annelies en Hub Dierx-Boosten**
De klein- en achterkleinkinderen
Familie Stiebitz
Familie Boosten

1 januari 1987
Corr.adres: Tulpstraat 49, 6414 RC Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 6 januari om 11.00 uur in de H. Corneliuskerk te Heerlerheide, gevolgd door de begrafenis aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condoléances.

Maandag a.s. om 18.45 uur avondwake in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkapel van de verpleegkliniek te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 15.00 tot 16.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor datgene wat hij met zijn liefdevolle zorg, zijn innemende goedheid en voorbeeldige levenswandel voor ons heeft betekend geven wij kennis dat God tot Zich heeft geroepen

Wiel Vroomen

weduwnaar van

Greetje Smeets

Hij overleed op 65-jarige leeftijd na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden voorzien van het h. sacrament der zieken.

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Terwinselen: **Chris Vroomen**
Thea Vroomen-Pouwels
Chretien, Roger, Willem
Eygelshoven: **Marianne Duister-Vroomen**
Jan Duister
Ilja, Bjorn
Eygelshoven: **Karel Vroomen**
Kitty Vroomen-Herzig
Karel jr., Claudia

Chèvremont, 2 januari 1987
Pr. Irenestraat 25
Corr.adres: Veldhofstraat 165, 6471 CH Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op dinsdag 6 januari as. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Petrus Maria ten Hemelopneming te Chèvremont, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats te Schifferheide.

Bijeenkomst in de kerk.

Geen condoleren.

De overledene wordt bijzonder herdacht in de avondmis van maandag 5 januari om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Chèvremont-Kerkrade, St. Pieterstraat 145, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend, delen wij u mede dat de Here op Zijn tijd heeft thuisgehaald, onze zorgzame vader, groot- en overgrootvader

Gosse Glas

Sedert 4 jan. 1962 weduwnaar van

Petronella Matema

op de gezegende leeftijd van 92 jr.

USA: **A. Stevelman-Glas**
P. Stevelman (kind)
Nieuwenhagen: **A. Glas - E. Glas-Sriyati vrouw**
Ubach o. W.: **J. Glas - M. Glas-Götgens vrouw**
Ubach o. W.: **T. Witteveen-Glas**
G. Witteveen (kind)
New Zealand: **A. Glas**
B. Glas-v.d. Linden
Klein- en achterkl.kinderen

Corr.adres: A. Glas, Jurgenslaan 15
6391 GK Nieuwenhagen

De rouwdienst zal plaatsvinden op dinsdag 6 jan. as. in de zaal van de Gem. des Heeren Emmanuel, Julianastr. 18 te Vroomshoop. De dienst vangt aan om 13.00 uur en aansluitend zal de teraardebestelling plaatsvinden op de algem. begr.plaats Dennenhof te Den Ham (Ov.).

Gelegenheid tot condoleren va. 12.30 uur. Liever geen bloemen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, delen wij u mede dat plotseling van ons is heengegaan, mijn lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Liza Extra

levensgezellin van

May Thille

Zij overleed in de leeftijd van 68 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Kerkrade: **M. Thille**
Schinveld: **A. Hanssen-Extra**
G. Hanssen
Frank
Familie Extra
Familie Thille

6463 BT Kerkrade, 2 januari 1987
Prinses Irenestraat 48

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op dinsdag 6 januari as. om 12.30 uur in de parochiekerk St. Petrus Maria ten Hemelopneming te Chèvremont, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen-Imstenrade.

Bijeenkomst in de kerk.

Geen condoleren.

Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis van maandag 5 januari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur in het mortuarium van de Lückerheidekliniek, St. Pieterstraat 145 te Chèvremont-Kerkrade.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Rust nu maar uit
Je hebt je strijd gestreden
Je hebt het als moedig mens gedaan
Wie kan begrijpen wat je hebt geleden
Wie kan voelen wat je hebt doorstaan
Rust nu maar uit.

Na een leven vol van liefde, eenvoud en hulpvaardigheid is na een voorbeeldig gedragen lijden van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Maria Anna Niessen

weduwe van

Jacob Pötgens

Zij overleed voorzien van de h. sacramenten op de leeftijd van 78 jaar in de Lückerheidekliniek.

In dankbare herinnering:
Kerkrade: **Marie-Thérèse Lochtman-Pötgens**
Jo Lochtman en Rob
Familie Niessen
Familie Pötgens

6462 EB Kerkrade, 1 januari 1987
Pannesheiderstraat 95

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 5 januari 1987 om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats Schifferheide.
Voor vervoer is gezorgd.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Heden zaterdag 3 januari om 18.00 uur wordt de overledene bijzonder herdacht in de eucharistieviering in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Kerkrade-Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze advertentie als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons en velen heeft betekend, geven wij u kennis, dat toch nog onverwacht is overleden

Guillaume Paulussen

op de leeftijd van 82 jaar.

Terwinselen: **E. Paulussen-Vranken**
Breda: **Luce**
Berg en Terblijt: **Lida en Jo**
Heerlen: **Paul, Jet, Guillaume en Pierre**
Kerkrade: **Wies, René, Koen, Lucille en Thei**
Neeroeteren: **Hélène, Wim, Hub, Pascal en Natasja**
Familie Paulussen
Familie Vranken

2 januari 1987
Vredesstraat 3, 6467 LG Kerkrade

De dankdienst tot nagedachtenis van pa zal gehouden worden op dinsdag 6 januari as. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekte Ontvangenis te Terwinselen, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het kerkhof bij de kerk.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk, vanaf 10.40 uur.

Op maandagavond om 19.00 uur zal in voornoemde kerk een eucharistieviering gehouden worden.

Pa is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen (ingang Antoniusweg).

Gelegenheid tot afscheidnemen op zondag en maandag van 17.30 tot 18.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend geven wij met droefheid kennis dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve man, vader, schoonvader, opa, onze dierbare broer, schoonbroer, oom en neef

Joseph Linden

echtgenoot van

Josephina Geijselaers

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 75 jaar.

Klimmen: **J. Linden-Geijselaers**
Klimmen: **José Heuts-Linden**
Hub Heuts
Roel
Familie Linden
Familie Geijselaers

6343 PD Klimmen, 2 januari 1987
Putweg 5

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 6 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Klimmen, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.

Er is geen condoleren.

Avondwake maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Onze dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen; bezoek heden zaterdag en zondag van 14.00 tot 15.00 uur; maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, geven wij u kennis, dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Johanna Diependaal-van Gorcum

op de leeftijd van 72 jaar.

In dankbare herinnering:
Kinderen, kleinkinderen achterkleinkinderen

2 januari 1987
Corr.adres: Markgravenstraat 63
6432 HT Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 6 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Maagd der Armen te Mariagewanden-Hoensbroek, gevolgd door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Maandag a.s. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in een der rouwkamers van de Universele, Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

In plaats van kaarten

†

[illegible] is de leegte die zij achterliet, [illegible] herinneringen die blijven.

[illegible] bij het heengaan van onze lieve moeder, onze grootmoeder en overgrootmoeder

Anna Iedema-Wallendorf

betuigen wij onze hartelijke dank.

Dit ook voor het medeleven, persoonlijk, schriftelijk of in de vorm van bloemen tot uiting gebracht.

Van familie Iedema
kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkinderen

Diep getroffen namen wij kennis van het plotseling overlijden van de heer

R.J. Leinders

Wij verliezen in hem een zeer gewaardeerd medewerker, een hooggeacht collega en vriend die zich ruim 25 jaren voor ons waterschap verdienstelijk heeft gemaakt.
Hij zal nog lang in onze gedachten voortleven.

Bestuur en leden van het waterschap
Roer en Overmaas te Sittard

Dankbetuiging

De vele blijken van deelneming en tekenen van vriendschap bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man, onze vader, schoonvader en opa

Jan Uffing

waren voor ons een grote steun.
Hiervoor onze hartelijke dank.

Cisca Uffing-Welman
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst wordt opgedragen op woensdag 7 januari as. om 19.00 uur in de parochiekerk van St.-Franciscus van Assisië, Laanderstraat te Heerlen.

---

†

Heden overleed geheel onverwacht, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 60 jaar, mijn dierbare echtgenoot, onze goede en zorgzame vader, lieve opa, broer, behuwdbroer, oom en neef

Hubert Creusen

echtgenoot van

Juliana Vermeulen

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Juliana Creusen-Vermeulen
Don Creusen
José Creusen-Derks
Tracy, Danny
Mary-Anne Amkreutz-Creusen
Huub Amkreutz
Yvette, Erik, Rob
Familie Creusen
Familie Vermeulen

6418 JA Heerlen, 1 januari 1987
Egstraat 55

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden dinsdag 6 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Andreas, Palestinastraat te Heerlerbaan, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats Schifferheide - Kerkrade.

Voor vervoer is gezorgd.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Maandag tijdens de avondmis van 19.00 uur wordt de overledene bijzonder herdacht in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Kerkrade-Chèvremont, St.-Pieterstraat 145; bezoeken van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

OVERLEDEN

† **Jef Heuts,** oud 71 jaar, echtgenoot van wijlen Jet Gregoire, Maastricht, Hovenstraat 23. De uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 5 januari om 11.00 uur in de kerk van St. Petrus-Banden te Heer-Maastricht. Er is geen condoleren.

† **Helena Vliegen,** oud 77 jaar, weduwe van August Bindels, Maastricht, Quirinaalhof 11F. Eucharistieviering in de basiliek van O.L. Vrouw te Maastricht heden zaterdag 3 januari om 10.00 uur. Geen condoleren.

Voor de deelneming, ondervonden bij het overlijden en begrafenis van mijn echtgenote, moeder en oma

Clementine Meertens-Borghans

betuigen wij u onze oprechte dank.
De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 10 januari a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Nieuwenhagerheide.

Jos. Meertens, kinderen en kleinkinderen

Dankbetuiging

Het is ons onmogelijk iedereen persoonlijk te bedanken voor de belangstelling en het medeleven betoond bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze zorgzame vader en opa

Jan Littel

Daarom willen wij familie, vrienden, kennissen, buren, ds. Van End en alle anderen via deze weg laten weten dat uw belangstelling, in welke vorm dan ook, ons goed heeft gedaan.

Mevr. E. Littel-Kersjes
Kinderen en kleinkinderen

Op 5 januari is het een jaar geleden dat wij afscheid hebben genomen van mijn onvergetelijke vrouw en onze mamma

Bernardina Smeets Ubaghs

Ter intentie daarvan zal de plechtige jaardienst gehouden worden op zondag 4 januari as. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Margraten.

H. Smeets
Kinderen:
Bram, Geert en Rik

Eijkerstraat 17
6269 BL Margraten

Gevestigd

P.J.H. Wielders

huisarts

als opvolger van

J.H.C. Neven

Nieuw praktijkadres: m.i.v. 5 januari 1987

Onder de Kerk 7A Heer-Maastricht
Tel. 043-614444

St. Jans Gasthuis Weert

Ter gelegenheid van de afsluiting van zijn professionele carrière als gynaecoloog, neemt de heer **G.P. Visschers** op vrijdag 9 januari 1987 van 16.30-18.30 uur afscheid in het auditorium van het St.-Jans Gasthuis.
(Oud)-patiënten zijn van harte welkom.

Wijziging spreekuurtijden

Th. en P. v.d. Ploeg,

huisartsen te Valkenburg a/d Geul.

M.i.v. 1-1-1987 is het woensdagavondspreekuur vervallen.
Spreekuur: 8.30 - 9.30 uur.
En volgens afspraak.

169309

Dankwoord

Aan allen die mijn afscheid van bewoners en familie, medewerkers en vrijwilligers van Firenschat voor mij onvergetelijk hebben gemaakt.

De stijl- en sfeervolle organisatie rond mijn afscheidsgebeuren maakte het lichter om u te verlaten.

Uw liefde, warmte en hartelijkheid hebben mij diep ontroerd.

Dank voor al uw prachtige cadeaus, uw attenties, uw bloemen, dank voor uw aanwezigheid en uw schriftelijke en telefonische afscheidswoorden.

Mijn man en ik wensen u allen een in alle opzichten voorspoedig 1987.

Terwinselen, 2 januari 1987

Mevr. A.J. Zegel-Riepen

Met ingang van 01-01-1987 legt

M.J.H. DAUTZENBERG,

tandarts,

zijn praktijk neer in verband met het aanvaarden van een functie elders.

Bij deze zeg ik U hartelijk dank voor het in mij gestelde vertrouwen en de prettige samenwerking.

De praktijk zal worden voortgezet door

R.P.J. VAN DOOREN,

tandarts.

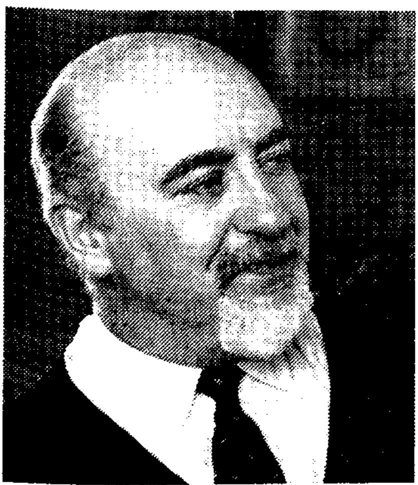
Gevestigd per 01-01-1987:

R.P.J. VAN DOOREN,

tandarts.

Peschbeemdenstraat 20,
6462 RZ Kerkrade.
Tel. 045-457720.

Behandeling volgens afspraak.

● Directeur Charles Mersmans: exit

● vervolg van pagina 17

Die vrijdagavond was de publieke belangstelling ook erg gering: als er 300 tot 400 (betalende) toeschouwers waren, was dat veel. Normaal zou dat getal hoger liggen, maar de in 1979 genoemde 1500 toeschouwers die per koersavond nodig zouden zijn om uit de kosten te komen, worden bij lange na niet gehaald. Evenmin als de door de Stichting DRL in 1979 voor de toekomst verwachte 500.000 gulden aan wedomzet per avond. In 1981 bedroeg de gemiddelde omzet slechts 84.000 gulden per avond, om dus geleidelijk af te zakken naar het schamele niveau van rond de 60.000 gulden nu.

De oorzaak zou wederom bij het ontbreken van een 'paardensporttraditie' in Limburg liggen. Bezoeken aan de DRB en Hilversum bevestigen dat: waar in Schaesberg veelal met guldens gewed wordt, gebeurt dat in Hilversum met tientjes en regelmatig zelfs met honderd gulden of meer per koers. „Er zit gewoon te weinig geld in de Oostelijke Mijnstreek en veel zwart geld in het westen", wordt van verschillende kanten verklaard. „De Limburger kijkt wel maar wedt niet". En daarbij moet dan nog opgemerkt worden dat van de 60.000 gulden die in Schaesberg per avond verwed wordt, ook nog eens zeker een derde via de wedkantoren elders in het land binnenkomt.

De geringe publieke belangstelling is volgens Sjeng Hendrikx echter ook te wijten aan falend beleid van de bestuur en directie, die vaak weinig van paarden af wisten. „Ze hebben niet nagegaan waarom de mensen wegbleven en er niets aan gedaan. In de eerste jaren was er wel overleg tussen directie en trainers, maar dat verdween later. Onze adviezen werden in de wind geslagen. Er is nooit fatsoenlijk reclame gemaakt voor de baan. Het bestuur heeft haar werk te veel als een erebaantje opgevat en er nooit veel tijd ingestoken.".
Eerste voorzitter Wiel Bremen in een reactie: „Er was gewoon geen geld voor een P.R.-man. En als ik in het land was, was ik altijd op de baan. Maar ja, ik ben nu eenmaal geen wedder".

Financiën

Terug naar de financiën. Het mag bij het geschetste beeld geen verwondering wekken dat de DRB al vanaf het begin in de rode cijfers kwam. Directeur Schoenmaeckers sprak al in 1979 de verwachting uit dat de eerste vijf jaar verliezen geleden zouden worden. Geen probleem: voor de eerste vijf jaar werd een garantie gegeven. De NDR, Stichting Totalisator (de nationale wedorganisatie) en het Fonds Nederlandse Veefokkerij zouden samen jaarlijks 300.000 gulden bijdragen in de verliezen. Na drie jaar werd de garantie overgenomen door het ministerie van L en V.
Die 300.000 gulden was echter bij lange na niet voldoende: over de periode 1980-1983 leed de DRB volgens Schoenmaeckers 3,5 miljoen aan 'renteverliezen', die per 1 januari 1984 door het minsterie van L en V overgenomen werden. „De resterende verliezen bedroegen zo'n 200.000 tot 300.000 gulden per jaar", aldus Schoenmaeckers.

Degraderen

Bij deze grote verliezen bleek in 1982 de draf- en rensport in heel Nederland doodziek te zijn. De wedomzetten en de publieke belangstelling liepen sterk terug en het paardenbestand werd steeds kleiner. In het voor de ministeries van L en V en Economische Zaken in 1982 opgestelde reorganisatierapport van een onafhankelijk bureau werd keihard gesteld dat de creatie van de DRB een grote misser was: er was gewoon geen plaats voor in Nederland. Een tweede blunder werd de garantie voor de aanloopverliezen genoemd. Keiharde conclusie: de DRB moest haar professionele status als A-baan verliezen en gedegradeerd worden tot recretieve baan. Een echte doodsteek dus.

Dat was natuurlijk onaanvaardbaar voor de DRB en de provincie. Alle politieke zeilen werden bijgezet voor het behoud van de A-status en zo pleitte onder andere Tweede Kamerlid René van der Linden, momenteel staatssecretaris, voor Schaesberg. De lobby vanuit Limburg had succes: dwars tegen de aanbevelingen van het rapport in maakte minister Braks van Landbouw in februari 1983 bekend dat Schaesberg de A-status mocht behouden. De DRB moest een 'faire kans' krijgen. Een recreatieve status zou natuurlijk twee jaar na de opening ook veel gezichtsverlies opgeleverd hebben. Zes van de veertien banen in Nederland verloren de professionele status wel.

Nieuwe subsidies

Het behoud van de A-status ging vergezeld van een nieuwe steunoperatie. Schoenmaeckers: „Met ingang van 1 januari kregen we opnieuw zes miljoen gulden van Landbouw en Visserij, 3,5 miljoen om de 'rentelasten' uit de jaren 1980-1983 te betalen en 2,5 miljoen voor de jaren tot en met 1986. Het zou wel de laatste keer zijn dat geholpen werd, na 1987 moest de baan zichzelf kunnen bedruipen".
Voorzitter Wiel Bremen, toen al weg bij de Stichting DRL: „toen ik dat hoorde moest ik wel even grijnzen. Ze kunnen de baan niet failliet laten gaan, want het is allemaal overheidsgeld wat er in zit".

De onzekerheid over het behoud van de professionele status van DRB was ondertussen voor directeur Schoenmaeckers wel aanleiding zijn heil elders te zoeken. „Ik was weggegaan ongeacht of Schaesberg de A dan wel de B-status gekregen had. Met een B-status was Schaesberg helemaal kapot gegaan. De onzekerheid was erg groot. Toen ik dan ook directeur bij de sportstichting van de gemeente Maastricht kon worden heb ik die kans gegrepen". Tot 1985 bleef Schoenmaeckers wel nog als bestuurslid aan de DRL verbonden.
Ook voorzitter Wiel Bremen legde in maart 1983 zijn funktie neer, naar zijn zeggen niet vanwege de gang van zaken bij de DRB. „Het was nooit de bedoeling dat ik zolang aan zou blijven. Ik zou weggaan op het moment dat de DRB er eenmaal was, het is gewoon wat uitgelopen". Bremen werd als voorzitter van de Stichting DRL opgevolgd door Hub Haenen, die dat ook nu nog is.
De directeurs volgden elkaar verder in snel tempo op. Schoenmaeckers werd vervangen door Eef Schreurs, die per 1 maart 1983 als tijdelijk directeur werd aangesteld. Om na ongeveer één jaar weer te verdwijnen. Schreurs, gevraagd om een reactie: „Ik wil niet meer roeren in de blubber dan strikt noodzakelijk is. Bepaalde uitspraken zouden erg pijnlijk zijn en ik heb nog vrienden op de DRB rondlopen. De DRB is een hoofdstuk dat ik redelijk op tijd heb afgesloten. Ik heb een warm hart voor de sport en dat was voor mij reden de baan goedendag te zeggen".
Johan Fait volgde Schreurs op, opnieuw op tijdelijke basis. Om op 1 maart 1985 het veld te ruimen voor Charles Mersmans, die met veel fanfaregeschal door het bestuur binnengehaald werd. Ook hij moest het veld ruimen: op 19 december werd zijn arbeidscontract op verzoek van de Stichting DRL door de kantonrechter ontbonden: hij was volgens het bestuur niet de man die zo hard nodig was.

De nieuwe manager die de DRB uit het slop moet halen is Frank Kemperman, die uiterlijk 1 februari het heft in handen moet nemen. Kemperman was manager bij MVV en is goed bekend in de paardenwereld. Zo was hij jarenlang werkzaam op de stal Zangersheide van Leon Melchior in Lanaken in België.
Met de DRB ging het in de tussentijd bepaald niet beter. In 1984 leed de baan weer een fors verlies van 1,7 miljoen gulden (volgens de jaarstukken). Het bestuur luidde dan ook in oktober 1984 de noodklok: „de landelijke organisaties laten dit prachtige project doodbloeden".
In 1985 ging het nauwelijks beter: in dat jaar werd een verlies van bijna 1,1 miljoen gulden geleden (volgens de DRB zelf) en daarmee waren de overheidsubsidies op. Een hypothecaire lening moest redding brengen. De NMB schoot begin 1986 als nobele redder te hulp met enige miljoenen. Het mottto bleef: in 1987 quitte spelen. De tekorten over 1986 werden onlangs op 550.000 gulden geraamd, die over 1987 toch nog op 200.000 gulden; 1988 zou echter een bescheiden winst moeten brengen volgens voorzitter Haenen, immer optimistisch.

● Voorzitter Hub Haenen: immer optimistisch

Ondertussen is er toch weer nieuw overheidsgeld naar de DRB gegaan. De renbaan bleek dringend aan renovatie toe: uit de PNL-pot werd 1.350.000 gulden ter beschikking gesteld (ministerie van Economische Zaken).

Getij

In de DRB in Schaesberg is inmiddels voor zover na te gaan minimaal 29 miljoen gulden aan overheidsgeld gestoken. Waarschijnlijk is dat meer, maar dat is moeilijk na te gaan: de precieze cijfers zouden eens op tafel moeten komen. Ondanks de financiële injecties is de DRB van het begin af aan een zorgenkindje geweest, alle inspanningen ten spijt. Van het eerste begin af heeft de baanleiding via allerlei 'multifunktionele aktiviteiten' geprobeerd de boel draaiende te houden en dat wordt ook nu nog als de redding gezien. Steunorganisaties als de 'BV vrienden van Schaesberg', die zelfs renpaarden kocht om de koersen gevuld te krijgen (ze liepen echter niet zo hard en de BV werd opgeheven), probeerden de baan te helpen. Niets lijkt echter te helpen.

● Oud-directeur Jean Schoenmaeckers: 'Schaesberg een kans geven'

Toegegeven, de baan had en heeft het economische getij niet mee. Maar haar creatie was een dure fout en heeft niet de beloofde werkgelegenheid opgeleverd. Weinigen geloven nog echt in toekomstige mogelijkheden voor de DRB, al wil haast niemand echt hard zeggen dat de boel dicht moet. Tot de weinige optimisten behoren onder andere het huidige bestuur van de DRB, Bremen en Schoenmaeckers.
Velen, ook de NDR zien de toekomst met zorg tegemoet. Alle hoop is gevestigd op het particuliere wedbureau Ladbroke, dat door het ministerie van L en V is binnengehaald om de draf- en rensport in Nederland weer een gezonde financiële basis te geven door de publieke belanstelling voor het wedden te vergroten. Ladbroke schept de mogelijkheid om ook vanuit andere delen van het land in Schaesberg te wedden, waar de DRB dan indirect van zou kunnen profiteren. Stel dat dat zou lukken – waar Ladbroke zelf een hard hoofd in heeft – dan luidt de vraag natuurlijk of de DRB voor goklustigen elders in het land opengehouden moet worden. In Limburg bestaat weinig behoefte aan de baan, die – wie weet – dankzij het perspectief dat Ladbroke biedt misschien nog eens (maar dan voor de laatste keer) in aanmerking komt voor overheidssubsidies. Het zwakke punt van een eventuele sluiting van de baan (waar volgens de NDR nooit over gedacht is) is natuurlijk het kapitaalsverlies: wat te doen met de gebouwen en de grond. Misschien heeft de NMB bij het verstrekken van de lening daar al over 'meegedacht'.

● Mr. Dries van Agt, toen nog minister-president, bekijkt in 1979 de maquette van de baan. Links een glunderende ir. Th. Jongen van het gelijknamig planburo tijdens de presentatie

● Ex-voorzitter Wiel Bremen: 'Overheid kan Schaesberg niet failliet laten gaan'

● Veel belangstelling, inclusief kaasmeisjes, bij de eerste wedstrijddag op 8 augustus 1980. Gouverneur Kremers en (de toenmalige voorzitter) Wiel Bremen delen in de feestvreugde. Tóen zag het er nog veelbelovend uit...

Commercieel directeur Fred de Boer:

„Ladbroke is niet de grote redder"

Ladbroke is momenteel dé hoop van de in een malaise verkerende vaderlandse draf- en rensport en met name van Schaesberg. Een hoop die commercieel directeur Fred de Boer sterk relativeert. In 1986 nam het uit Engeland stammende bedrijf, de grootste particuliere wedorganisatie ter wereld, op voorstel van het ministerie van Landbouw en Visserij de aktiviteiten over van de Stichting Totalisator Nederland. Ladbroke moet er voor zorgen dat de wedomzet minimaal weer op het niveau van voor 1982 komt, 130 miljoen gulden, en liefst nog een hoop meer. In 1983 was de landelijke wedomzet tot 80 miljoen gulden gedaald.

Ladbroke draagt een bepaald deel van de omzet af aan het Centraal Fonds (dat voor het financiële gedeelte van de draf- en rensport in Nederland zorgt). Via de NDR komt dan weer een bepaald bedrag bij de banen terecht voor het prijzengeld en tot een bepaalde hoogte voor het afdekken van de tekorten. Ladbroke investeert veel geld in het promoten van de draf- en rensport en sponsort bij voorbeeld bepaalde koersen, die daardoor ook interessanter worden voor het publiek doordat meer en betere paarden aan de start komen. In 1986 heeft Ladbroke ongeveer 1 miljoen gulden geïnvesteerd en in 1987 moet dat uitgroeien tot zo'n 15 miljoen. Eind 1987 Moeten ongeveer 50 wedkantoren in heel Nederland geopend zijn, van waaruit men dan ook in Schaesberg kan wedden.

Overtrokken

Daar is dan ook de Schaesbergse hoop op gebaseerd. Een hoop die Fred de Boer echter sterk „overtrokken" noemt. „De entreegelden blijven de belangrijkste bron van inkomsten. Fundamenteel is een goed koersprogramma en dat is er in Schaesberg niet. Er zijn te te weinig paarden, die bovendien maar van een paar stallen komen. Daardoor worden de uitslagen voorspelbaar en dat maakt het wedden in Schaesberg veel minder interessant. Bovendien profiteren de banen slechts indirect en naar evenredigheid van een stijgende wedomzet".

De Boer is duidelijk bezorgd over Schaesberg. „Er moet daar zoveel gebeuren, er is zo weinig publiek. Stelt men in Limburg wel prijs op de DRB? Ik hoop dat Schaesberg genoeg financiële draagkracht heeft om het tot 1989 uit te houden, want dan pas verwachten wij de omzet weer op het oude niveau te hebben".

Rein Hummel: Melchior liet Schaesberg vallen

„Melchior verdiende een fortuin aan de bouw van de Draf- en Renbaan", laat Rein Hummel, lid voor de Tweede Kamer voor de PvdA weten. „Toen hij echter zijn zin niet kreeg wat betreft de grote op te zetten stoeterij in Schinveld, stuurde hij zijn paarden (van de grote stal Zangersheide in Lananken in België) niet daarheen. Dat had weer tot gevolg had dat ook de Draf- en Renbaan niet kon profiteren van de daar gefokte paarden, die op Schaesberg zouden moeten gaan lopen".
De stoeterij waar Hummel over spreekt was een plan van oud-minister van Landbouw en Visserij Van der Stee, een goede vriend van Melchior, uit het einde van de jaren zeventig. Melchior zou een belangrijk aandeel krijgen in de stoeterij met zijn springpaarden en zou het fokcentrum voor de overheid gaan exploiteren.
Van der Stee maakte echter plaats voor Braks, die heel wat minder positief tegenover het grootschalige project stond. Toen het project en de rol van Melchior daarin in 1980 bovendien felle kritiek ontmoetten in de Tweede Kamer, stapte Melchior er uit en begon met een uitverkooop van zijn paarden.
„En dat was erg jammer, want het project is vervolgens in de eerste fase blijven steken (Stichting Proefbedrijven Paardenhouderij in Schinveld Brunssum, red.)", laat Jean Schoenmaeckers, de eerste directeur van de DRB, weten. „Melchior had weliswaar alleen springpaarden, maar er hadden ook drafpaarden en volbloeds gefokt moeten worden, die in Schaesberg zouden lopen. Met Melchior was het een succes geworden".

Directeur Thijs Borst van drafbaan Hilversum:

„Schaesberg is de andere banen doorn in het oog"

Directeur Thijs Borst van de drafbaan in Hilversum is duidelijk in zijn oordeel. „Puur commercieel had Schaesberg niet meer kunnen bestaan. De DRB wordt kunstmatig in leven gehouden en daar zit een duidelijke politiek achter. Opheffen zou gezichtsverlies betekenen. De voorkeurspositie die Schaesberg geniet is de andere banen een doorn in het oog omdat die ten koste van ons gaat en wij hebben het ook moeilijk. De andere banen zouden dan ook geen moeite hebben met het sluiten van Schaesberg, ook al is het zonde van zo'n mooie baan".

Volgens Borst zou het toepassen van de regels voor de DRB zoals die voor de andere banen gelden, betekenen dat in Schaesberg veel koersen zouden uitvallen. „Als er bij voorbeeld niet genoeg inschrijvingen zijn, dan verlengt de NDR de inschrijvingstermijn en gaat zelf het land afbellen om maar genoeg trainers te bewegen naar het zuiden te gaan. Er zijn gewoon niet genoeg paarden voor Schaesberg, waarbij de prijzengelden in verhouding tot de wedomzet al veel te hoog zijn".

Research versterkt; bedrijven opgekocht

DSM groeide weer met ruim 1300 man

Vervolg vah pag. 1

HEERLEN – Voor het eerst sinds vele jaren is het aantal personeelsleden bij DSM weer flink gestegen. Eind 1986 had DSM 1300 mensen méér in dienst dan begin van het jaar. In totaal biedt DSM nu weer werk aan meer dan 28.000 personeelsleden. De toename van het aantal medewerkers werd vooral veroorzaakt doordat er 600 nieuwe researchmedewerkers werden aangenomen en door de verkoop van bedrijfsonderdelen en de overname van andere bedrijven, waardoor het aantal personeelsleden met ongeveer 700 groeide.

DSM-directeur Van Liemt, die dit gisteren bekend maakte, zei dat een diepaande studie, die in 1986 is gehouden, heeft aangetoond dat DSM in de 90-er jaren de vruchten kan gaan plukken van ontwikkelingsaktiviteiten, die nu in gang zijn gezet. Dat geldt dan vooral voor de ontwikkelingen, die gebaseerd zijn op door DSM zelf ontwikkelde technologische kennis. Dat zijn bijvoorbeeld de ontwikkeling van de sterke vezel Dyneema, de zoetstof aspartaam, ontwikkelingen in de sector biotechnologie en de ontwikkeling van nieuwe kunststoffen, harsen en keramische materialen.

Van Liemt ging in zijn nieuwjaarsboodschp in op de diverse onderdelen van DSM. De slechte resultaten met weinig perspectief op verbetering van de divisie kunstmeststoffen werden al gememoreerd. De divisie chemische produkten draaide zeer goed, mede door in het verleden doorgevoerde bezuinigingen en procesverbeteringen.

De divisie kunststoffen behaalde een beduidend hoger bedrijfsresultaat dan in 1985 door kostenverlaging en een hogere omzet. Binnenkort vindt in Geleen de opstart plaats van een nieuwe produktielijn voor polytheenspecialiteiten, die de produktiecapaciteit sterk zal vergroten.

● *Mr Van Liemt tijdens het uitspreken van de Nieuwjaarts-boodschap.*

Hoger

De divisie harsen behaalde betere marges door een hogere afzet tegen betere prijzen. Deze divisie nam vorig jaar bedrijven in Duitsland en Italië over en dat betekende een hogere omzet.

In de divisie kunststofverwerking waren de behaalde resultaten nagenoeg gelijk aan het voorgaande jaar. Dit jaar zal gestreefd worden naar de ontwikkeling van hoogwaardiger produkten.

De divisie ernergie tenslotte, waarin de opsporing en winning van olie en aardgas zijn ondergebracht, is nog redelijk bescheiden qua opbrengsten al zijn de investeringen die DSM in deze richting doet steeds omvangrijker.

Drugssmokkel naar Bondsrepubliek flink toegenomen

HEERLEN – De smokkel van verdovende middelen van Nederland naar West-Duitsland is in 1986 aanzienlijk toegenomen. Voor 1987 wordt rekening gehouden met een verdere stijging van de drugscriminaliteit. Dit is gisteren vernomen in Westduitse douane- en justitiële bronnen.

Aan de westgrens van de Bondsrepubliek werden tussen Elmpt en Emmerich 4.900 gevallen van drugssmokkel vastgesteld, tegen ongeveer 4.000 in 1985. Dit gebied vertegenwoordigt ongeveer 40 procent van de smokkel van verdovende middelen over de grenzen van de Bondsrepubliek, daarbij inbegrepen de internationale vliegvelden, aldus de douane-autoriteiten in Düsseldorf. Volgens cijfers van het openbaar ministerie in Kleef is het aantal processen wegens drugssmokkel vorig jaar met meer dan 10 procent toegenomen en zijn er ruim 3.500 rechtszaken aanhangig gemaakt. De tendens is volgens het OM in Kleef een stijging van de smokkel in hard-drugs – heroïne, cocaïne –, in steeds grotere hoeveelheden.

Kurt Obaron, het hoofd van de douane-recherche in Mönchengladbach, en zijn medewerker Wolfgang Giersberg vrezen eveneens stijgende cijfers: „Wij hebben geen aanwijzingen dat het anders zal gaan". De werkdruk door het grote aantal kleinere gevallen van smokkel leidt er volgens hen toe dat dergelijke criminaliteit „slechts nog administratief kan worden behandeld". „Wij begrijpen nu Hollanders achteraf gezien beter", zei Obaron daarover. De Nederlandse autoriteiten hebben herhaaldelijk geïrriteerd gereageerd op beschuldigingen uit de Bondsrepubliek dat hier te laks wordt opgetreden tegen handelaren in verdovende middelen, in elk geval van hasjiesj en marihuana. Volgens de Westduitse politie is het steeds gemakkelijker in Nederland aan drugs te komen en blijven de prijzen zakken. In Venlo is een kilo hasj van goede kwaliteit te koop voor 3.500 mark. De „stuf" wordt in West-Duitsland op straat verkocht voor 20 gulden per gram.

Omvang buit niet bekend

Edah-filiaal overvallen

BUDEL – Drie gewapende mannen hebben gistermiddag rond kwart voor zes het Edah-filiaal in Budel-Schoot overvallen. Een van de personeelsleden werd gedwongen de dagopbrengst af te geven. Daarop vertrokken de overvallers met een grote BMW richting Weert. De omvang van de buit is nog niet bekend. Bij het binnenkomen van de overvallers moest iedereen binnen de bank op de grond gaan liggen. Getuigen van de overval worden verzocht contact op te nemen met de politie in Budel, tel. 04958-2323.

Miljardenproject grotendeels verwezenlij

Generaal Von Kospot in het spoor van 'Vader van AWACS

Van onze verslaggever

BRUNSSUM/GEILENKIRCHEN – NATO Airborne E Warning and Control Programme Management Age (NAPMA), het sinds augustus 1979 op het terrein van CENT in Brunssum gevestigde technisch organisatiebur van het NATO/AWACS-project, heeft een nieuwe general nager. Met ingang van donderdag jongstleden – 1 januari het 'commando' van generaal-majoor Siegfried Boy ove gaan op zijn landgenoot, de Westduitse brigade-gene Karl-Eduard von Kospoth.

Het NAPMA-programma waarvan de verwezenlijking een bedrag van zo'n ƒ 7 miljard vergt, is het enige multinationale project van de Noordatlantische Verdedigingsorganisatie. In dit project participeren dertien lidstaten van de NAVO. Frankrijk, Spanje en IJsland doen er niet aan mee.

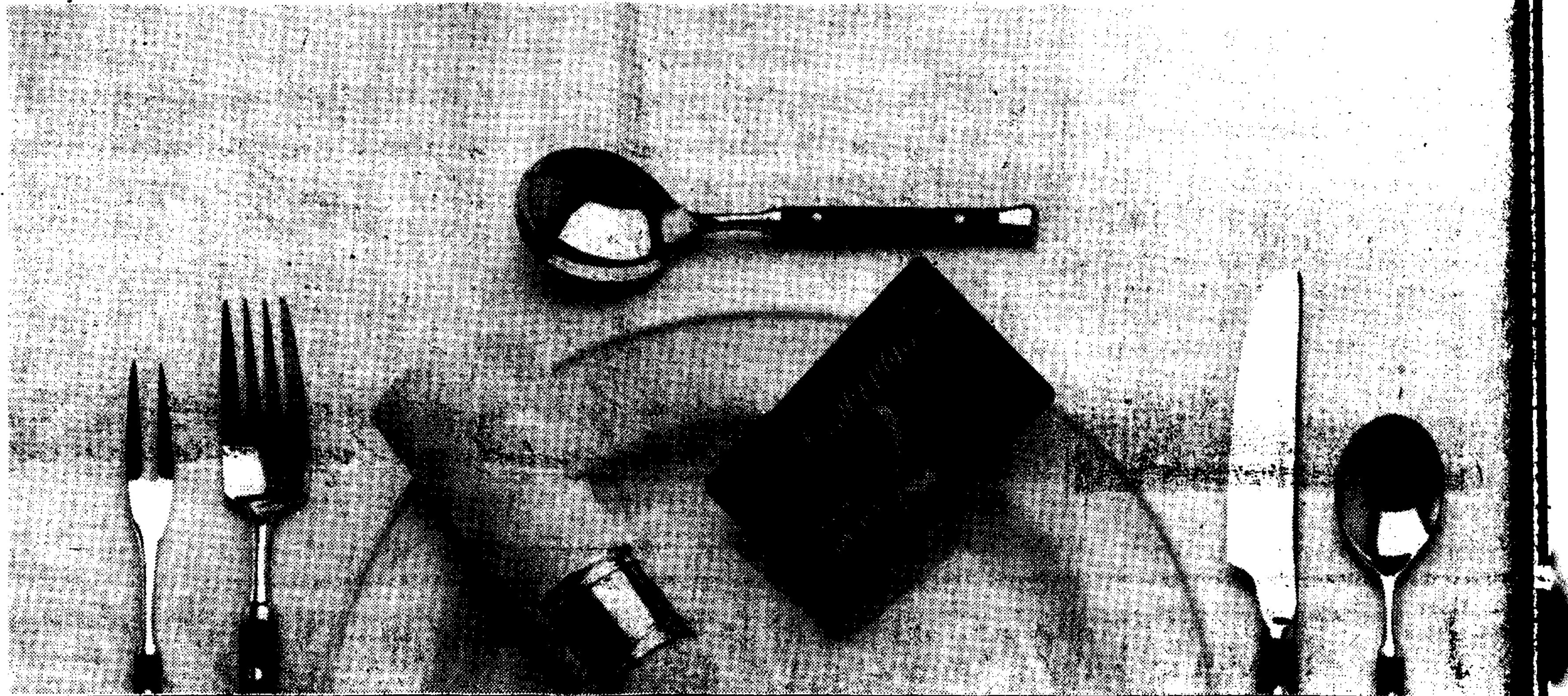
Taken

Het voornaamste onderdeel van het NAPMA-project is de reeds gerealiseerde aankoop bij Boeing van achttien vliegende radarstations (E's 3A) en het daarmee corresponderende AEGIS-programma, dat neerkomt op stroomlijning van bestaande commando- en grondradarstations en het tot stand brengen van perfect operationeel contact tussen de AWACS-Boeings en dat net van grondstations. In totaal zijn er dat 43, verspreid over een gebied dat zich uitstrekt van Noord-Noorwegen tot Zuidoost-Turkije. NAPMA is tevens belast met de operationaliteit van vijf vliegvelden die deel uitmaken van het AWACS-programma. Die vijf bases zijn achtereenvolgens lenkirchen/Teveren (hoofdb drie vooruitgeschoven bases Griekenland (Preveza), (Trappani) en Turkije (Konya) één vooruitgeschoven steun in Noorwegen (Oerland).

Zoals gemeld zijn alle achttie Geilenkirchen/Teveren gest neerde Boeings reeds operatio en is het AEGIS-programma middels voor 85 procent ge seerd.

In zijn nieuwe functie is brig generaal Van Kospoth verantw delijk voor de aanschaffing en beheer van belangrijke nie operationele verbeteringen aan systeem.
Het NAPMA-bureau telt 190 h gekwalificeerde specialisten op gebied van de elektronica en d dar.

Al eerder, in oktober 1986, zw de de raad van bestuur van N MA lof toe aan generaal Boy. gebeurde op een receptie in d ficiersclub van AFCENT, Boy geëerd werd als „Fathe AWACS".

limburgs dagblad

Nog geen gerichte begeleiding van lees- en spellingproblemen in Zuid-Limburg

Heeft uw kind ook last van dyslexie?

Dyslexie. Een moeilijke term die staat voor 'specifieke moeilijkheden met lezen en spellen'. In Limburg bestaat een schrijnend gebrek aan gerichte begeleiding van leerlingen, ouders en leerkrachten. Dat constateert de Limburgse drs. Ria Horbach-Kleijnen. Zij werkt in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (L.O.M.) en de helft van 'haar' leerlingen kampt met dyslexie. Zij is tevens verbonden aan de Vrije Universiteit in Amsterdam (Faculteit der Letteren). Mevrouw Horbach uit Kerkrade schreef – in samenwerking met de familie Mommers uit Limbricht die een kind hebben die kampt met dyslexie – onderstaand verhaal. Met als doel een adequatere aanpak voor dit probleem te bewerkstelligen en reacties los te krijgen van betrokkenen in Limburg.

Wij zijn ouders van een bijna 19-jarige zoon, die zolang hij op school zit lees- en spellingproblemen heeft gehad. Tijdens zijn schoolloopbaan is hij al herhaalde malen gestuit op heel wat onbegrip voor zijn moeilijkheden. Wij weten nu, dat er heel wat mensen in ons land zijn die zich met dit specifieke taalprobleem (dat algemeen met de term 'dyslexie' aangeduid wordt) bezighouden. Langzaam maar zeker worden mogelijkheden aangereikt voor de dyslectische jongeren, hun ouders en hun leerkrachten. Er worden informatie-avonden voor ouders georganiseerd, er zijn mogelijkheden voor nascholing van leerkrachten, er zijn opleidingsinstituten en begeleidingsdiensten die zich specifiek met dit probleem bezighouden.

Ook zijn er particuliere instanties die hun hulp aanbieden. In onze regio is dit alles echter met een loep te zoeken; als ouder loop je van het kastje naar de muur. Slechts in een enkel geval vind je met veel doorzettingsvermogen en inzet een oplossing.

Het probleem openbaarde zich bij onze zoon in de eerste klas van de lagere school. De eerste woordjes gaven, voorzover wij kunnen nagaan, geen enkel probleem, maar toen er met de geleerde lettergroepen andere woorden gevormd moesten worden, kwamen de moeilijkheden. Dit ging veel trager dan bij andere leerlingen. Gelukkig werd dit in eerste instantie goed opgevangen door de leerkracht, die iedere dag tien minuten extra aandacht aan onze zoon besteedde. Ze berustte niet voordat ieder woordje goed gelezen werd en op die manier kon hij het net redden. Alle andere vakken waren goed of ruim voldoende.

Ieder daarop volgend schooljaar gaf hetzelfde beeld: zwak in de Nederlandse taal, met name bij dictee; de andere vakken bleven voldoende tot goed. Ieder jaar hadden we zeker twee gesprekken met de desbetreffende leerkracht. Wij, als ouders, hebben vaker de lees- of woordblindheid als mogelijk probleem aangegeven, maar dat werd meteen van tafel geveegd. Achteraf denken wij dat men niet wist wat men ermee aan moest. We hebben in de tijd dat onze zoon op de lagere school zat ook nog contact gehad met een psychologe, die tegen ons zei 'dat het heel goed was dat we ermee bezig waren', maar ze kon ons ook niet echt verder helpen.

Op de MAVO werd het nog moeilijker, omdat het talenpakket groter werd. Voor de vakken Nederlands, Engels, Frans en Duits werd nooit een voldoende gehaald. Het onbegrip bij de leerkrachten was groot; ze verweten onze zoon dat hij niet geleerd had, of zich niet voldoende inzette. Wij, als ouders wisten wel beter. Hij had vaak uren aan zijn werk besteed en vaak genoeg hebben we hem geholpen met woordjes leren en andere taalopdrachten.

Tijdens de MAVO-periode doubleerde hij een keer. Tot tweemaal toe hebben we een dringend gesprek gehad met de leerkrachten. Een rapport van een beroepskeuzetest gaf aan, dat onze zoon wel degelijk capaciteiten had, zeker naar de technische kant.

Na een lange en moeizame weg haalde hij het MAVO-diploma en ging naar het M.B.O. Bij Nederlands en bij het schrijven van rapporten en beschrijvingen van proeven manifesteerden de problemen zich weer. We gingen weer naar school en maakten duidelijk dat onze zoon gedurende zijn hele schoolloopbaan al met deze problemen gekampt had en we vroegen ook nu weer om begrip en begeleiding.

1. De staat Rotterdam de moderende havenstat Van ueropa word door de nieuwe maas in tweeën gedeeld.

2. Na het beindigen van de in snel tempo verich verichte werknaam heden werd in de maand februari van dat jaar onze eerste nederlanse metro ofisjeel geopend

3. In verglijking met het reusachtig ondergronde lijnen ned van de engelse hoofdstad heeft De Rotterdamse meetro eigenlijk maar een be beschijde lengte

4. binnen enkele jaaren gaad er ook een lijn in zuitvestelijke richting rijden naar de zich voorddurend 1 uitbrijdende industrie terynen

● Enkele zinnen uit een dictee van een oudere dyslectische jongen. De typische fouten zijn duidelijk te onderscheiden. Niet zelden is er ook sprake van een onduidelijk handschrift

De klasseleraar had oor voor ons pleidooi en min of meer toevallig kwamen we in contact met een lerares, die ons het adres gaf van een orthopedagoog in het noorden van het land. Onze zoon werd een hele dag getest en de uitslag van de test was, dat hij inderdaad een intensieve vorm van remediale behandeling van de taal- en leesproblemen nodig had. Ook werd er in het rapport op gewezen, dat zijn problemen met lezen en spellen ongetwijfeld samenhingen met een foutieve wijze van aanvankelijk en voorbereidend lezen in de lagere schoolperiode. Wij waren nu een conclusie rijker, maar vervolgens stonden we weer in de kou.

Wij moesten op zoek gaan naar een *remedial teacher*, die de intensieve behandeling zou uitvoeren. Na veel omzwervingen hebben we iemand gevonden, die reeds jaren met oudere lees- en spellingzwakke leerlingen werkt en die zich ook in de theoretische achtergronden van het probleem verdiept heeft. Op dit moment krijgt onze zoon twee keer per week gerichte begeleiding, waarbij naast de taalproblemen ook gewerkt wordt aan zijn zelfvertrouwen, want dat is — zoals heel goed te begrijpen is — in de loop der jaren aardig geknakt.

Onze zoon is zeker niet de enige; tal van ouders hebben een zoon of een dochter met lees- en spellingproblemen. 10-15 % van alle leerlingen vertonen in meerdere of mindere mate dyslectisch gedrag. Op de scholen heeft men vaak niet voldoende oog voor de problematiek. Door een overbelast programma en tijdgebrek komen de leerkrachten er niet toe om zich te verdiepen. Door de klassegrootte kunnen ze nog niet genoeg aandacht besteden aan leerlingen zonder leerproblemen, laat staan dat ze specifieke gerichte aandacht kunnen hebben voor leerlingen met deze specifieke taalproblemen. Er wordt niet altijd verwezen naar schoolbegeleidingsdiensten en zover wij weten begeleiden deze alleen leerlingen van de basisscholen. Verwijzing naar het Speciaal Onderwijs gebeurt in de meeste gevallen pas als men met de rug tegen de muur staat. En als er een aanmelding plaatsvindt bij zo'n speciale L.O.M.-school, is de kans groot dat de leerling niet aangenomen kan worden i.v.m. plaatsgebrek.

De bezuinigingen, die deze tak van onderwijs de laatste tijd getroffen hebben, zullen deze situatie alleen nog maar verslechteren. Als de leerlingen in het Voortgezet Onderwijs komen, wordt het probleem alleen maar groter. Ook hier zien we, dat gebrek aan specifieke deskundigheid, tijd en organisatorische mogelijkheden een grote rol spelen. De leerkrachten moeten het zelf maar uitzoeken en er zijn – voor zover wij weten – geen instanties waarop zij terug kunnen vallen.

<u>Zwakke spellers</u>

cleaning

<u>fouten:</u>

kleaning
clining
klining
clyning
cliening
kliening
clening
cleyning
qleening
clyding

<u>Zwakke spellers</u>

Toujours

<u>fouten:</u>

toujour
tou jours
tousjour
tojour
to jour
tojours
tosjour
to shoer
to s
toejour
toejourd
toesjoer
toegour
toesor
tousir

● Dat dyslexie een duidelijke handicap is voor het leren van de moderne vreemde talen zal niemand verbazen. Bovenstaande rijtjes laten duidelijk zien welke moeilijkheden zwakke spellers hebben bij het schrijven van woorden als *cleaning* en *toujours*

Na ruim 13 jaar hebben wij een mogelijkheid gevonden om onze zoon een adequate begeleiding te geen. Wij vragen ons af of dit niet anders en beter kan. Waarom dyslexie niet of niet op tijd onderkend? Waarom is het voor scholen niet mogelijk om een goede begeleiding te bieden en waarom is de situatie in Zuid-Limburg zo ondoorzichtig?

Wij zouden heel graag reacties krijgen van iedereen die in Zuid-Limburg bij deze problematiek betrokken is. Met gezamenlijke inspanning kunnen dyslectische jongeren, ouders, leerkrachten, instanties en deskundigen er wellicht voor zorgen, dat de situatie in onze regio verbetert, opdat de school voor dyslectische leerlingen geen hel blijft. *(Voor inlichtingen: 04490-11327 of 045-419218).*

Drs. Ria Horbach-Kleijnen
Familie Mommers

'DE KRUISING BIJ HARMELEN IS VOOR ONS NU EEN NORMALE AFTAKKING'

Een kwart eeuw na de treinramp

HARMELEN – De treinramp bij Harmelen, op 8 januari precies vijfentwintig jaar geleden, dompelde Nederland in diepe rouw. Nooit eerder waren er zoveel slachtoffers bij een spoorwegongeval te betreuren geweest: 93 doden en 151 gewonden, van wie tientallen zeer ernstig. De radio onderbrak zijn programma's, koningin Juliana kwam terug van haar wintersportvakantie in Lech en president John F. Kennedy stuurde uit naam van alle Amerikanen een deelnemingstelegram.

Voor de Nederlandse Spoorwegen was de ramp een enorme schok. Het treinverkeer werd tot dan toe als redelijk veilig beschouwd. Harmelen bewees het tegendeel. Er moest dus hard worden gewerkt aan de invoering van een nieuw beveiligingssysteem. Gekozen werd voor het tot dan toe nog experimentele systeem van Automatische Treinbeïnvloeding (ATB). Anno 1987 is van het in totaal 1800 kilometer tellende geëlectrificeerde spoorwegnet 1600 km met ATB uitgevoerd. „Daarmee kunnen rampen als die van Harmelen waarschijnlijk wel worden voorkomen", zegt ir. Gerrit Koppenberg van de NS. FNV-bestuurder Jaap van Zeben heeft z'n twijfels. „Het ATB-systeem is op zich prima, maar wanneer er na 25 jaar nog grote stukken baanvak niet mee zijn beveiligd, ben je volgens mij slecht bezig geweest".

„De kruising bij Harmelen is voor ons nu een normale aftakking, zoals we er nog negentig in ons land hebben", zegt ir. Gerrit Koppenberg van de *Dienst Infrastruktuur* van de Nederlandse Spoorwegen. De toon van zijn stem verraadt geen spoor van onzekerheid. Met andere woorden: op het met Automatische Treinbeïnvloeding (ATB) beveiligde Harmelense baanvak zijn geen ernstige ongevallen meer te verwachten.

Zo is tenminste de ervaring van de NS. ATB betekent veiligheid. Ziet een machinist een onveilig sein over het hoofd, dan bepaalt de techniek het verdere verloop van de gebeurtenissen. Door middel van een electrisch signaal komt de trein vanzelf tot stilstand. Botsingen zijn dus uitgesloten.

Koppenberg is overtuigd van het systeem. „Tot dusver hebben we nooit een ongeval met grote schade gehad, waarin ATB dit in principe had moeten voorkomen", zegt hij. De zelfverzekerdheid van Koppenberg staat in schril contrast met de verwarring bij de NS vijfentwintig jaar geleden. Wat niet had kunnen gebeuren, althans wat nooit was verwacht, vond toch plaats: een ramp die wereldwijde aandacht trok en die de NS beschaamd naar nieuwe veiligheidssystemen deed zoeken. Uiteindelijk gaf het ongeluk bij Harmelen de stoot tot een versnelde invoering van de ATB, een systeem dat toen nog lang niet voldoende beproefd was. „We werden als NS in 1962 duidelijk door de ramp overvallen", zegt ir. Koppenberg nu.

Toen, op die ongelukkige mistige maandagmorgen, schrok héél Nederland op door de geweldige klap die aan 93 mensen het leven kostte. De blauwe met 900 reizigers volledig bezette sneltrein uit Utrecht boorde zich om 9.19 uur met honderd kilometer per uur in de eveneens volle en met 70 km/u naderende groene stoptrein van Rotterdam naar Breukelen.

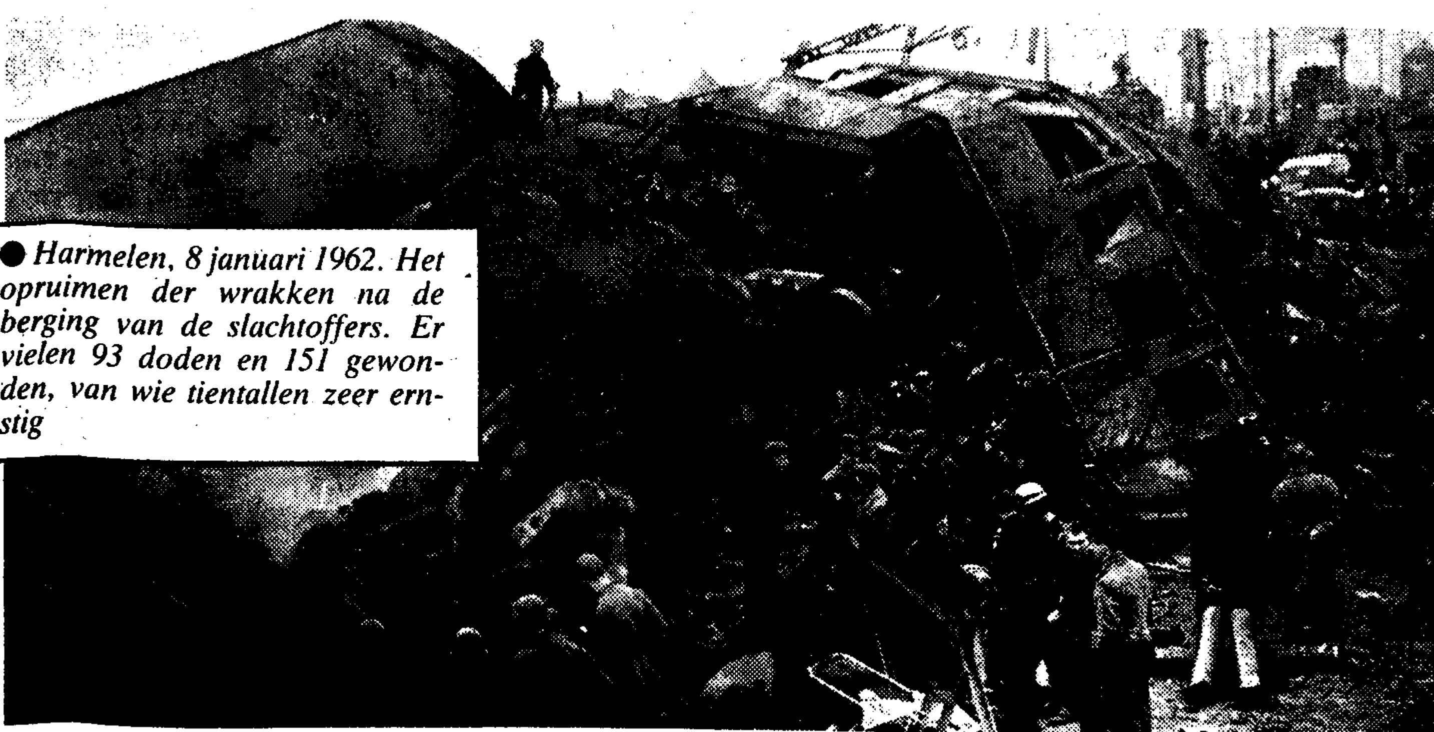
De ravage was ontzettend. Tot laat in de avond werden uit de schroothoop van 800 ton staal doden en gewonden gehaald. Met snijbranders moesten de om hulp roepende slachtoffers worden bevrijd. Veel reizigers liepen longbloedingen op door ingedrukte borstkassen. De Woerdense plantsoenarbeider H. de Wit, die als eerste te hulp schoot kon weinig voor ze doen. De gediplomeerd EHBO-er beperkte zich ertoe met verbandgaas opengereten slagaders dicht te drukken. „Ik hoop dat ik met Gods hulp een paar mensen het leven heb kunnen redden", zei hij later.

Dichte mist

Hoe de catastrofe had kunnen plaats grijpen werd pas in de dagen daarna duidelijk. De technici van de NS constateerden in een reconstructie van het ongeval, dat de machinist van de blauwe sneltrein door een geel voorseinlicht nabij kasteel De Ham in Vleuten moest zijn gereden. Vermoedelijk had hij het licht als gevolg van de dichte mist niet gezien. In plaats van snelheid te verminderen, zoals het sein hem beval, trok hij daarom op volle snelheid door in de richting van Harmelen.

Daar had de seinhuiswachter inmiddels de rijstraat voor de stoptrein vastgelegd. De wisselstand kon - ook toen de seinhuiswachter op zijn tableau de fout van de machinist ontdekte - niet meer worden veranderd. Beide treinen reden in hetzelfde baanvak en op hetzelfde spoor onafwendbaar frontaal op elkaar af. Met dramatische gevolgen. Ir. Koppenberg legt uit waarom zo'n ramp op de met ATB beveiligde trajecten nu niet meer mogelijk is.

Hij gaat hiervoor terug naar het eenvoudiger systeem, zoals dat na de oorlog werd geintroduceerd. „We kregen toen de automatische blokbeveiliging, die in principe door de treinen zelf werd bediend. Het traject werd in secties (blokken) verdeeld en de treinen werden automatisch gedetecteerd. Dit hield in, dat er geen twee treinen tegelijk in dezelfde sectie konden komen. Dreigde dat wel te gebeuren, dan sprongen er seinen op geel en rood en moest de machinist stoppen".

● *Harmelen, 8 januari 1962. Het opruimen der wrakken na de berging van de slachtoffers. Er vielen 93 doden en 151 gewonden, van wie tientallen zeer ernstig*

In wezen gebeurde dat ook in 1962 bij Harmelen. Maar omdat de treinbestuurder, die zelf bij het ongeval omkwam, het gele waarschuwingslicht miste, kon hij voor het rode niet meer tijdig stoppen. De ramp was een feit. „Bij ATB kan dat niet meer gebeuren", aldus Koppenberg. „ATB voegt in feite alleen iets toe aan het indertijd al bestaande systeem. Als de machinist een geel sein passeert zonder af te remmen, hoort hij in z'n cabine een zoemer. Doet hij om welke reden dan ook nog niets, dan grijpt de trein na enkele seconden zelf in en gaat over tot snelremming. Je kunt dat vergelijken met het trekken aan de noodrem".

Sinds 'Harmelen' zijn er vele miljoenen in de verdere beveiliging van het spoorwegnet geinvesteerd. De Spoorwegongevallenraad, die zich diepgaand met de oorzaken van het ongeluk heeft bezig gehouden, deed de NS en overheid een aantal adviezen aan de hand met het dringende verzoek deze zo snel mogelijk op te volgen. De raad wilde in de eerste plaats elkaar op gelijk niveau kruisende sporen opheffen. Daarnaast zou een treinbeheersingssysteem als de ATB moeten worden ingevoerd.

Koppenberg: „Er is daarover nog veel discussie geweest met de overheid. Die wilde eerst alle kruisingen en aftakkingen beveiligen, maar wij als NS vonden dat niet voldoende. In onze visie moesten beide maatregelen gelijk opgaan. Pas in de jaren zeventig kreeg de NS verlof om overal ATB in te voeren, ook op de lijnen waar al eerder een moderne beveiliging was aangebracht. We hebben nu 1600 van de 1800 kilometer geëlectrificeerde spoorbaan van ATB voorzien".

Jaap van Zeben, bestuurder van de Bedrijfsgroep Spoorwegen van de FNV, snuift ontevreden. „De NS is gewoon laks in z'n optreden", beweert hij. „Als je na vijfentwintig jaar nog grote stukken baanvak niet hebt beveiligd, ben je slecht bezig geweest. En wat de infrastructuur betreft kan ik niet zeggen dat ze daar veel aan hebben gedaan. Er zijn zegge en schrijve twee *fly-overs* gemaakt: één bij Utrecht en één in Veenendaal. Overal vind je nog gelijkvloerse kruisingen, kijk maar eens in de omgeving van Rotterdam".

Volgens Van Zeben is de beveiligingspolitiek van de NS simpelweg een kostenvraagstuk. „De mens, en dan heb ik het over de reiziger en de machinist, wordt niet centraal gesteld. Ik heb het altijd verbazingwekkend gevonden dat niet in een sneltreinvaart overal ATB is ingevoerd. Ik geloof wel dat de NS er serieus aan werkt, maar het is niet genoeg". Ir. Koppenberg: „Wij hebben steeds het principe gehanteerd dat veiligheid belangrijk is, maar niet tot elke prijs. We hebben ons nooit afgevraagd wat een mensenleven in geld uitgedrukt waard is, daar gaat het niet om. Wel wegen we steeds alle factoren tegen elkaar af. Elk ongeval leidt telkens nadrukkelijk tot een heroverweging, een beoordeling of we op de goede weg zijn. We willen op evenwichtige wijze naar een eindsituatie toewerken, niet alleen met ATB maar met de beveiliging van het totale net".

Van Zeben heeft zich er in het verleden altijd zeer aan geërgerd dat de NS-technici bij een ongeval direkt de schuld bij de machinist legden. „Ze stelden zich erg hard op en hadden een houding van: de techniek faalt nooit". Hij haalt het ongeval van 27 december 1982 aan, toen twee personentreinen bij de Schiebrug nabij Rotterdam met elkaar in botsing kwamen. Er vielen drie doden, waaronder één van de machinisten, en twintig gewonden. De NS concludeerde vrijwel onmiddellijk dat de overleden machinist van de stoptrein Leiden-Rotterdam een rood licht zou hebben genegeerd.

Van Zeben: „De pertinentheid waarmee dat direkt werd gesteld riep veel weerstand op". De ervaring heeft ir. Koppenberg geleerd, dat door machinisten waargenomen storingen soms wel degelijk realiteit zijn. „In heel uitzonderlijke situaties blijkt er weleens iets mis te gaan", zegt hij. „Maar de kans is gelukkig zo bijzonder klein dat we er geen aanleiding in zien om ons er vreselijke zorgen over te maken. Want het hele systeem is zó opgezet, dat als er iets niet werkt dit niet tot onveilige toestanden kan leiden. En als er iets mis is gegaan, sluiten we bij de reconstructie een technisch falen niet bij voorbaat uit. Wat dat betreft leren we elke dag weer".

Van Zeben: „Ik ben blij met die meer genuanceerde opstelling van Koppenberg". Maar Van Zeben legt desondanks een zwartboek op tafel van het *Amsterdams Machinisten Kollektief*, dat vorig jaar aan de NS-directie werd aangeboden. Daaruit blijkt dat van de vierhonderd ondervraagde machinisten 67 procent weleens met concentratieproblemen heeft te kampen, meestal optredend in de vroege diensten. Voorts vindt 74 procent van de machinisten dat zij nachtrust tekort komen als gevolg van de onregelmatige werktijden. En hoe belangrijk het is om fit op 'de bok' te zitten blijkt eveneens uit het zwartboek. Van de ondervraagde machinisten bleek 52 procent ooit een aanrijding te hebben meegemaakt en 79 procent een bijna-ongeluk. Van Zeben: „Dergelijke ongevallen grijpen diep in bij de mensen. Zeker als de machinist ook nog eens het gevoel krijgt er mede-oorzaak van te zijn".

Veel dodelijke ongelukken betreffen zelfdoding (40 procent van de machinisten werd daar ooit mee geconfronteerd), maar de 'gewone' ongelukken op kruisingen met wegen zijn ook talrijk. „Aan de uitbanning van die gelijkvloerse kruisingen is nog niet zo bar veel gedaan", vindt Van Zeben.

TGV

Koppenberg weigert alleen de NS daarvoor verantwoordelijk te stellen. „Er zijn in ons land inderdaad nog ongeveer 1600 beveiligde overwegen. Natuurlijk zou het 't mooiste zijn als we daarvan af zouden kunnen, maar dat kost gigantisch veel geld. Je komt dan op een punt dat de Nederlandse samenleving als geheel aangaat en niet de NS alleen".

Overigens, ingrijpender zal voor de NS de eventuele komst van de TGV zijn, de supersnelle trein die momenteel in Frankrijk rijdt. „In principe is onze ATB-beveiliging wel geschikt voor zo'n hoge snelheidslijn", zegt ir. Koppenberg. „Maar de grote vraag is of de lijn in het Nederlandse net zal worden geintegreerd, of dat er een apart Eurorailnet wordt aangelegd".

louis engelman

Zeven miljoen Nederlanders werpen zich op 600.000.000 puzzels

Puzzelen als (denk)sport

Nederland is puzzelgek. Cryptogrammen, kruiswoordpuzzels, doorlopers, magische vierkanten, we maken er wat met zijn allen. Zeven miljoen landgenoten werpen zich jaarlijks op ongeveer zeshonderd miljoen puzzels. Van die zeven miljoen puzzelaars zeggen 2,3 miljoen mensen 'regelmatig' een raadsel op te lossen. Vooral het puzzelenthousiasme onder vrouwen schijnt geen grenzen te kennen: 56 procent van alle puzzelaars mag zich rekenen tot het vrouwelijke geslacht.

Relatief gezien zijn de raadselliefhebbers in de leeftijdscategorie van 50 tot 65 jaar het sterkst vertegenwoordigd. Net zo relatief gezien zijn de meest fervente mannelijke puzzelaars getrouwd, en de fanatiekste vrouwelijke oplossers óf gescheiden óf weduwe.

De puzzels die zij maken zijn terug te vinden in de dag-, week- en maandbladen en en dat is de belangrijkste opgave-verstrekker uiteraard in de puzzelboekjes. De oplage van al die puzzelboekjes samen bedraagt jaarlijks tien miljoen stuks. Kruiswoordraadsel- en gemengde boekjes verkopen het beste, daarna de doorloper. Het cryptogram wint aan populariteit. *(Bron: onderzoek 29 oktober 1984 van Advertentie/Marketing Groep van Kluwer Publiektijdschriften BV).*

Twee uitgeverijen beheersen bijna de gehele Nederlandse puzzelboekjesindustrie: Keesing Uitgeversmaatschappij BV uit Amsterdam, die zo'n 70 procent van het totale aanbod voor zijn rekening neemt onder de noemer 'Denksport', en ESKA Tijdschriften BV uit Utrecht, die sinds kort de blaadjes van 'Puzzelsport' drukt. Het marktaandeel van ESKA wordt geschat op zo'n 20 procent. Daarnaast opereren nog enkele andere uitgevers in deze branche, zoals Sanders, maar die bijdrage blijft beperkt tot enkele procenten. Hoewel de twee belangrijkste bedrijven geen inzicht wensen te geven in de oplagen van hun opgaven is aan de hand van de cijfers een voorzichtige schatting te maken. Keesing zou dan uitkomen op 7 miljoen boekjes per jaar, ESKA op 2 miljoen stuks.

Henri A. Mudde leidt de tienkoppige redactie van Denksport. Uitgever Keesing introduceerde zo'n zestig jaar geleden het eerste kruiswoordraadsel in Nederland. „Nog maar enkele jaren geleden brachten we met drie redactieleden 15 boekjes uit. Nee, ik praat liever niet over blaadjes, maar over boekjes: het is een serieuze 'business'. Nu is het aantal uitgaven gegroeid tot 43 stuks. Het laatste half jaar alleen al zijn er tien boekjes bijgekomen. Het is een overvolle markt".

Een overvolle markt vraagt om voorzichtig manoeuvreren. De redactieleden kijken de puzzels, die door zo'n zestig free-lancers (dominees, huisvrouwen, doctorandussen, timmerlieden, rectoren) worden gemaakt, na op fouten.

Mudde: „Onze medewerkers krijgen allemaal een lijstje van wat wél en wat niet mag. De woorden mogen niet te ver gezocht zijn, gewestelijke termen kunnen we niet gebruiken. Het belangrijkste is dat zo'n puzzel gewoon klopt. Het moet niet zo zijn dat iemand een puzzel maakt en zegt: ik begrijp niet dat ze daarvoor een dergelijke omschrijving geven".

De hoofdredacteur wil best even demonstreren hoe een kruiswoordraadsel in elkaar wordt gezet. In recordtempo vult hij de witte vakjes van het diagram. Woorden passend in elkaars verlengde, als een olievlek breidt de puzzel zich uit. Even lijkt de produktie te stokken. Want welke woord van drie letters eindigt op een 'v'? „Ach, je hebt ze wel", put Mudde uit zijn geheugen.

„Neem nou 'lev', een vreemde munt. Maar dat woord wordt toch al gauw te moeilijk om te gebruiken". De Bulgaarse munteenheid legt het loodje.

Leuker

Op twee punten overtreft ESKA concurrent Keesing, en dat is op het gebied van de cryptogrammen en op originaliteit van woorden. Twee T-shirts sieren de wanden van het hoofdredactiekantoor van ESKA in Utrecht. Op de buikzijde van het ene shirt prijkt het eerste kruiswoordraadsel dat op 15 februari 1942 afgedrukt werd in de New York Times, het tweede shirt geeft op de rugzijde de oplossing op zijn kop. Hoofdredacteur Ton Peek legt uit waarom de kruiswoordpuzzels van Puzzelsport 'leuker' zijn.

„Een deel van een boot is bij Denksport altijd 'dek' of 'ra', een plaats op de Veluwe 'Ede' of 'Epe'. Er ontstaat een conditionering. De puzzeltaal is in die zestig jaar dat zij nu in Nederland gebruikt wordt een zeer beperkt jargon geworden. Wij vinden dat je méér kan doen, dat je méér van de mensen mag verwachten. Je mag de puzzelaars best confronteren met namen als Khadaffi en Golda Meir als je vraagt naar wereldleiders. Dat hoeft niet altijd Roosevelt te zijn. En waarom niet eens een keer 'Nero' loslaten als je om een wrede heerser vraagt, en 'Amin' gebruiken? Natuurlijk, is het wennen voor de puzzelaar, maar je maakt het er wel interessanter op".

Puzzelsport maakt gebruik van een computer voor de samenstelling van puzzels en het zoeken naar geschikte woorden. Peek tikt de codecijfers in, op het beeldscherm verschijnt een compleet diagram met woorden en omschrijvingen. De machine put uit een geheugen van 180.000 woorden, ook als bijvoorbeeld gevraagd wordt naar een woord van acht letters met als tweede letter een 'e', als vierde een 's', en ga zo maar door.

Peek: „Ik kan de computer een moeilijkheidsgraad meegeven. Neem nu bijvoorbeeld het woordje 'schijf'. De eerste omschrijving die in me opkomt is 'een deel van het damspel'. Die omschrijving geef ik een of twee stippen mee. Maar schijf kan ook 'deel van een vrucht' betekenen. En zelfs 'een modern opslagmedium'. Die laatste omschrijving zal je dan ook alleen in de moeilijkere boekjes tegenkomen".

Kracht

Jan Meulendijks geniet de grootste bekendheid als ontwerper van tv-spelletjes (Weekend-kwis, Puzzel-uur, Vijf tegen Vijf, Prijs je rijk, Babelonië). Daarnaast maakt zijn bedrijf Win Productions BV in Amsterdam kruiswoordpuzzels en cryptogrammen voor kranten (Volkskrant) en tijdschriften. En puzzelbladen. Puzzelsport geeft onder meer Meulendijks Speelse Cryptogrammen en Cryptogrammenbundel uit. De belangstelling voor zijn puzzels is groot. Vooral de bundels zijn binnen korte tijd uitverkocht.

Meulendijks houdt het ontwerpen van cryptogrammen in eigen beheer. „Je moet weten wat je met de Nederlandse taal kunt doen. Het maken van een puzzel is hetzelfde als een motor in elkaar zetten. De taal moet je beschouwen als het mechanisme waar de motor op drijf. Je verstand, je creativiteit en je denkvermogen zijn de hulpmiddelen die de zaak draaiende houden".

Meulendijks zweert bij cryptogrammen. „Je kan een woord een extra dimensie meegeven. De verrassingen komen los in het spelen met de woorden. De oplosser moet het gevoel ook krijgen van: dat is leuk gevonden, dat is een woord waar ik niet zo snel op zou zijn gekomen. Ik probeer korte omschrijvingen te gebruiken. In de kortheid schuilt de kracht van een cryptogram".

Hij zoekt voorbeelden om het associatieve vermogen te verduidelijken. „Ik kwam onlangs terug uit Londen. Zat een beetje in gedachten verzonken. Het woord vliegtuig intrigeerde me, ik probeerde er een omschrijving voor te vinden. Opeens schoot door me heen: 'luchtpiraat'. Dacht meteen: onthouden Jan, kan je nog wel eens gebruiken".

Grote LD-puzzelactie voor drie goede doelen

KRUISWOORDRAADSEL nr. 6

Men kan aan de puzzelcompetitie deelnemen per giro of per briefkaart. Wie per giro meedoet, dient de gevraagde oplossing op een girobiljet te vermelden onder het woord 'mededelingen' en minstens twee gulden over te maken naar

Puzzelaktie
Limburgs Dagblad
Postgiro 1975600
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

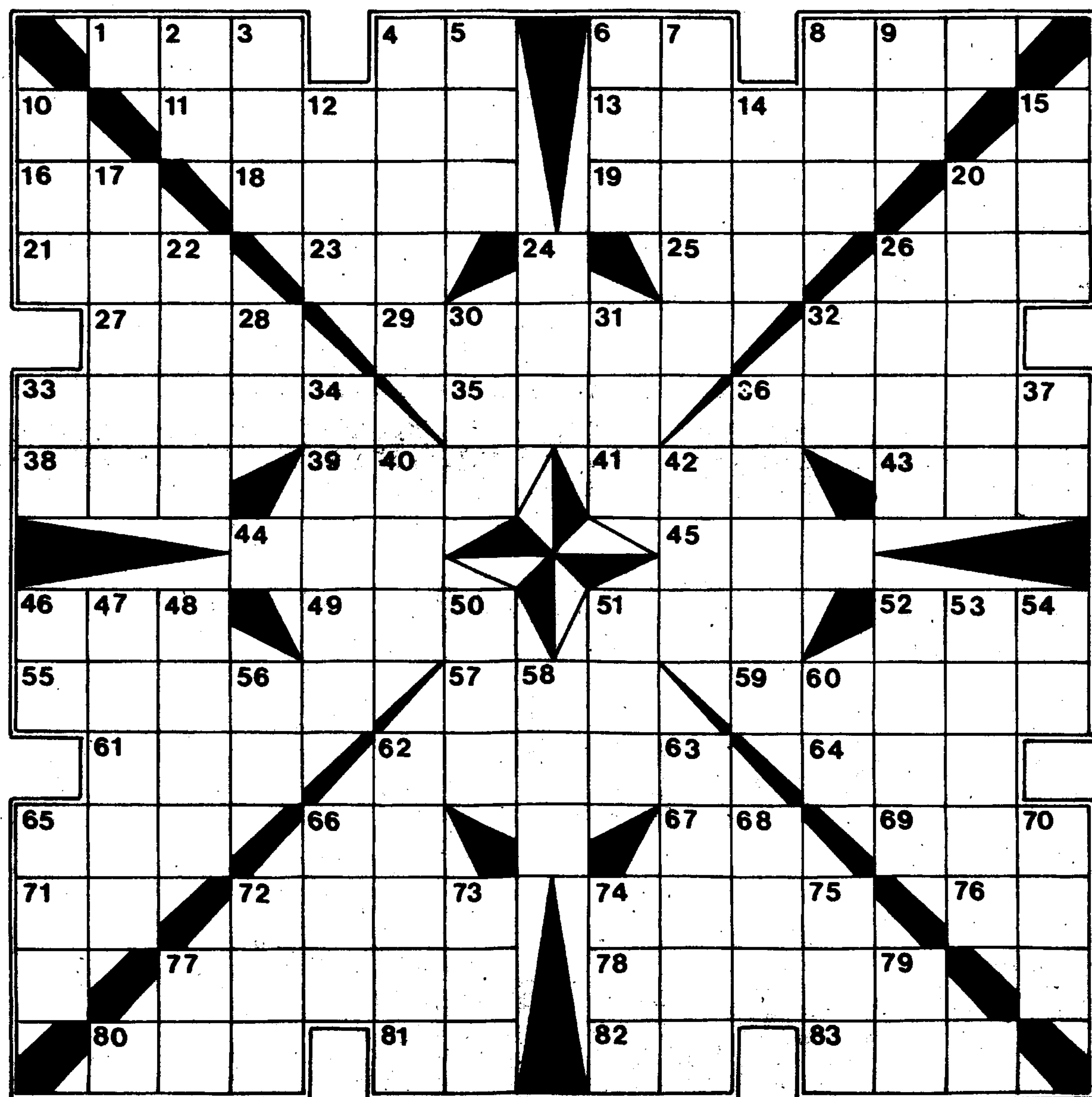
Meedoen per briefkaart gaat als volgt: schrijf de oplossing op de adreszijde (de kant waar de postzegel staat afgedrukt), plak boven de gewone frankering ten minste twee gulden extra en adresseer de kaart aan

Puzzelaktie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Hoofdprijs ƒ 5000,-

Om te kunnen meedingen naar de hoofdprijs, ƒ 5000,–, gelieve U de eerste letter(s) van iedere oplossing achter elkaar te zetten, waardoor een zin gevormd wordt van 28 letters. Van de oplossing van puzzel 6 moet U de eerste letter gebruiken. Bewaar voor alle zekerheid de gepubliceerde puzzeldiagrammen.

Als U de puzzel hebt opgelost, moet U de letters die voorkomen in de vakjes met de cijfers 17-82-39-8-31-46 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de uiteindelijke oplossing van onze puzzel is. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren (samen met het nummer van de puzzel) want U hebt het nog nodig aan het einde van onze uit 26 delen bestaande puzzelronde.

Horizontaal:
1. projectieplaatje; 4. zonnegod; 6. astatium; 8. Europeaan; 11. gil; 13. dagblad; 16. Eminentie; 18. jurk; 19. muziekteken; 20. kosteneenheid; 21. onderdompeling; 23. selenium; 25. Nederlandse Spoorwegen; 26. voor (Latijn); 27. papegaai; 29. scheel; 32. een en ander; 33. verzoek om antwoord; 35. vreemde munt; 36. langhalzig dier; 38. gravure; 39. mannelijk schaap; 41. prul; 43. groente; 44. slang; 45. lichaamsdeel; 46. priem; 49. vordering; 51. honingdrank; 52. ampère; 55. laten zien; 57. ik (Latijn); 59. inham; 61. melkleverancier; 62. meisjesnaam; 64. artikel; 65. dik; 66. doctor; 67. vader; 69. aetatis; 71. item; 72. opschik; 74. gekheid; 76. deel van de mast; 77. edelman; 78. gemeenschappelijke weide; 80. onderricht; 81. voorzetsel; 82. slee; 83. vat.

Verticaal:
2. persoonlijk voornaamwoord; 3. arrondissement; 4. opstandeling; 5. onheilsgodin; 6. grote bijl; 7. bit zonder stang; 8. meisjesnaam; 9. ex tempore; 10. koeiemaag; 12. godin van de dageraad; 14. indien; 15. jongensnaam; 17. maand; 20. glazen bolletje; 22. weke aarde; 24. op grote afstand; 26. gezamenlijke journalisten; 28. rivier in Noord-Brabant; 30. familielid; 31. troefkaart; 32. kiem; 33. Votre Excellence; 34. kleur; 36. Europeaan; 37. muzieknoot; 40. streling; 42. in orde; 46. etage; 47. kastvakje; 48. kippeziekte; 50. adviesraad; 51. afgemat; 52. tijdperk; 53. lengtemaat; 54. paardekracht; 56. errore exepto; 58. scheepstouw; 60. rondhout; 62. zetel; 63. steekwapen; 65. waterdier; 66. droog; 68. Engels bier; 70. mak; 72. hooistapel; 73. meisjesnaam; 74. grootmoeder; 75. loot; 77. geluid van een geit; 79. tegenover.

Alleen zo inzenden

Oplossingen moeten worden ingezonden per briefkaart of per giro en dienen uiterlijk **elf dagen na publicatie van de puzzelopgave in ons bezit te zijn.** Oplossingen die later binnenkomen doen niet mee aan de prijstrekking die wordt verricht door een waarnemer van het vacante kantoor van notaris prof. mr. E.A.A. Luijten te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet op de briefkaart naast het gewone proto ten minste twee gulden (ƒ 2,-) extra aan geldige postzegels zijn geplakt of per giro tenminste twee gulden (ƒ 2,-) zijn overgemaakt.

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 27 november 1986 aan de Stichting Leprastudiehulp Saint-Lazare vergunning verleend onder nr. L.O. 860/161/225.

Inlichtingen

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men terecht onder num mer 045-739885, uitsluitend tijdens kantooruren: maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

Dit jaar zullen drie instellingen de opbrengst avn deze LD-puzzelactie samen delen. Dat is de afdeling Limburg van het Nederlandse Rode Kruis. Het Rode Kruis gaat het geld gebruiken voor de inrichting van het regionale kantoor in Limbricht.

Eenderde van de opbrengst gaat dit jaar naar de stichting Leparstudiefonds, onderdeel van de Nederlandse stichting voor Leprabestrijding.

De derde organisatie die deelt in de opbrengst is de de afdeling Oostelijke Mijnstreek van de Gehandicapten Organisatie Nederland (G.O.N.). Deze instelling zal met het geld materialen voor haar regiokantoor kunnen aanschaffen.

Men mag zoveel oplossingen inzenden als men wil. Hoe meer oplossingen men inzendt, hoe meer kans men heeft op een prijs en des te meer komt er ten goede aan het doel van de actie. Iedereen kan meedoen, men hoeft geen abonnee te zijn. Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter dat zij uiteraard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs.

Men is het voordeligst uit waneer men deelneemt per giro, aangezien dit geen extra (porto)-kosten met zich mee brengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag in zijn geheel ter beschikking kom van de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.

De oplossing van deze puzzel is gedeponeerd ten kantore van notaris prof. mr. E.A.A Luijten te Heerlen. Deze oplossing alsmede de zin van 28 letters is bindend.

Prijswinnaars puzzel nummer 4

Oplossing: ELKAAR

EERSTE PRIJS:
P. Bernardi
Richardusstraat 12
6444 XD BRUNSSUM

TWEEDE PRIJS:
Maud Rentenaar
Tenelenweg 148
6367 VZ VOERENDAAL

DERDE PRIJS:
J. Pluymaekers-v. Kempe
Jhr. v.d. Maesenstraat 57
6336 VB HULSBERG

VIERDE PRIJS:
E. Heynen-Ploum
Geulgracht 26
6325 AN
BERG & TERBLIJT

1e PRIJS ƒ 1000,-

2e prijs Een reischeque t.w.v. ƒ 400,–

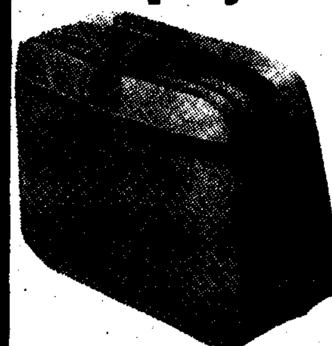
beschikbaar gesteld door

Reisbureau van de Burgt
Passage 5 - Heerlen telefoon 045-718400

te besteden aan of in mindering te brengen op een bij ons te boeken reis van weekend- tot wereldreis!

3e prijs Deze Samsonite koffer t.w.v. ƒ 259,-

beschikbaar gesteld door

Frumau
Frumau lederwaren
Geleenstraat 16 Heerlen Telefoon 045-71311

4e prijs Een diner voor 2 personen t.w.v. ƒ 100,–

ter beschikking gesteld door en te genieten in

Restaurant „de Blauwe Engel"

Valkenburgerweg 21, Heerlen, tel. 045-713063

Rijk gevulde oliebollen voor Ine Bernardi

BRUNSSUM – Zich uitgevend voor iemand van het Brunssumse Bakkersgilde wist Jan Roos, adjunktdirekteur van het Limburgs Dagblad, op oudjaarsdag binnen te dringen in de woonkamer van familie Bernardi aan de Richardusstraat in Brunssum.

Gewapend met een grote schaal oliebollen en appelflappen overrompelde hij eerst dochter Claudia en bewoog hij mevrouw Bernardi tot het maken van een kan koffie. Toen aan dat verzoek was voldaan maakte hij pas de ware reden van zijn komst bekend en haalde 10 briefjes van honderd gulden tussen de oliebollen vandaan. Moeder Ine en dochter Claudia begrepen niet direkt dat dit het resultaat was van hun wekelijkse puzzelinspanningen. Nooit eerder werd er iets gewonnen en op zo'n verrassing op oudjaarsdag had men helemaal niet gerekend.

Over de besteding van de winst was men het snel eens. Eén briefje verdween al snel in de beurs van dochter Claudia, een 18-jarige KMBO-leerling. Mevrouw Bernardi zal een gedeelte van het bedrag besteden aan haar tweede grote hobby: kleding maken.

En dan is er nog de hoop dat het restant kan dienen als eerste aanzet op de reissom voor een nieuwe Wenen-reis. Deze Oostenrijkse hoofdstad heeft sinds afgelopen herfst, toen de Bernardi's deel uitmaakten van het reisgezelschap dat mèt het Limburgs Dagblad Wenen bezocht, de harten van Ine en Pierre Bernardi gestolen.

● *Als een gediplomeerde 'bakkersgezel' serveert Jan Roos de 'rijke' schaal oliebollen aan moeder en dochter Bernardi*

Feest bij jubileum van prinses Juliana en prins Bernhard

Vijftig jaar een paar

UTRECHT – „Het was van zulk een wijdsche schoonheid, van zulk een innigheid en vroomheid dat alle kleuren en schitteringen in de kerk en in onze gedachten geweken zijn voor het wit waarin onze Prinses Prins Bernhard's vrouw is geworden". Zo beschreef een „speciale GPD-correspondent" vijftig jaar geleden het huwelijk van prinses Juliana met prins Bernhard zur Lippe-Biesterfeld.

Het is 7 januari 1937. In Europa heerst een economische crisis. In Spanje woedt een burgeroorlog. De in Duitsland aan de macht zijnde nazistische NSDAP wordt een steeds grotere bedreiging voor de wereldvrede en de anti-joodse politiek van Hitler en de zijnen werpt zijn schaduwen al vooruit. Maar in Nederland „juicht de zon mede".

Op 8 september 1936 had koningin Wilhelmina via de radio de verloving van haar dochter Juliana met Bernhard zur Lippe Biesterfeld bekend gemaakt. Eerder dan de bedoeling was, maar de media waren Juliana en Bernhard op het spoor gekomen en de koningin wilde de aankondiging toch wel in eigen hand houden. De verloving was aanleiding tot heftig feestgedruis en opgewonden commentaren. Bernhard zur Lippe Biesterfeld, toen 25 jaar oud, werd onmiddellijk „onze prins". Niemand had hem nog ontmoet, maar via zijn vrienden werd hij „sportief", „vrolijk" en „beminnelijk in de omgang" genoemd.

Prinses Sophie

Niet alleen het persoonlijk geluk van Juliana was aanleiding tot de feeststemming, maar ook „omdat hier en daar weleens de stille vrees was, dat de historische band tussen Vorstenhuis en Volk ten einde spoedde, een ramp die ons slechts door het huwelijk van onze kroonprinses bespaard kon blijven". Juliana was enig kind en als zij kinderloos zou overlijden zou de Nederlandse troon toevallen aan een kleinzoon van prinses Sophie, dochter van koning Willem II. Een wel zeer verre verwant dus.

Dat Bernhard zur Lippe Biesterfeld een Duitse prins was, werd in de kranten wel opgemerkt maar was nauwelijks aanleiding tot politieke bespiegelingen. Het *Handelsblad* ging terug naar de tachtig jaar dat de Nederlanden in opstand waren tegen de Spaanse overheersing en meldde opgewekt: „Dat zijn voorvaderen reeds eeuwen her, in de jaren van de hardste strijd van ons volk om vrijheid en zelfstandigheid als goede vrienden in aanraking zijn gekomen met Oranje en de Nederlanden, moge de verwachting wettigen dat de jonge prins Bernhard het land en het volk waaraan hij thans als gemaal van de troonopvolgster verbonden wordt, zal leren achten en liefhebben".

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* besteedde ruim aandacht aan de toekomstige positie van de echtgenoot van Juliana. „Wat de positie van de toekomstige Prins-Gemaal betreft, deze zal zekere reserves opleggen, doch aan de andere kant heeft de drager van die titel een grote vrijheid van beweging, om zich in de burgerlijke maatschappij te wijden aan de behartiging van die zaken, die zijn bijzondere belangstelling genieten en waaraan hij door zijn hoge staat, krachtige steun en relief kan geven. Het moet aantrekkelijk zijn op deze wijze in wijde kring invloed uit te oefenen".

In al die euforie was er slechts één dissonant. Tot grote verontwaardiging van de rest van de pers, ging het socialistische dagblad *Het Volk* (het latere Vrije Volk) in op de politieke implicaties van het aanstaande huwelijk. Het blad ziet „deze verbintenis met een Duits vorstenhuis niet zonder enige ongerustheid". „Van de politieke inzichten van de prins van Lippe is ons niets bekend. Wellicht is hij in politiek opzicht geheel ongeïnteresseerd. De mogelijkheid is ook niet uitgesloten, dat hij niet, gelijk de meeste Duitse vorsten, zich fascistisch gelijkgeschakeld heeft. In het buitenland echter zal deze verloving, voor wat de fascistische landen aangaat, evenveel vreugde wekken, als zij in de democratische landen pijnlijke verwondering zal ontmoeten. Voor de internationale positie van Nederland lijkt ons dit een tegendeel van een voordeel". Het mildste verwijt dat Het Volk kreeg was nog „gebrek aan eerbied voor ons koningshuis".

Hoewel iedereen alle mogelijke moeite deed de politiek en dan met name voor zover die betrekking had op de situatie in Duitsland buiten de deur te houden, bleek dat toch niet mogelijk. De Nederlandse NSB'ers weigerden mee te doen aan een nationaal geschenk en zamelden onder eigen geledingen in: hun geschenk werd niet geaccepteerd. Tijdens een voetbalwedstrijd tussen een team uit Den Haag en een uit Lippe wordt de oude Duitse vlag gehesen en niet de (inmiddels officiële) hakenkruisvlag. Bovendien wordt het Lippe-lied gespeeld en niet het Duitse volkslied. Als de Lippe-spelers daar toch opstaan wordt besloten geen volkslied te spelen. De Duitse pers blaast het incident tot grote proporties op en begint een ware hetze. Als prins Bernhard uiteindelijk een brief schrijft aan Hitler, houdt de perscampagne op.

Toch heeft men het ook in Nederland moeilijk met de diplomatieke eisen die het vorstelijk huwelijk stelt. Zo kondigt de regering aan dat aangezien alle volksliederen van de aanwezige bruiloftsgasten worden gespeeld in het Duitse ook een strofe van het (nazistische) Horst Wessel-lied zal worden opgenomen. In een commentaar noemt het *Utrechtsch Nieuwsblad* de verdediging van dit besluit (het is nu eenmaal tot officieel onderdeel van het Duitse volkslied gemaakt) „gekunsteld". De opmerking van regeringswege dat er geen anti-joodse uitlatingen in staan, wordt beantwoord met de vraag of „we daar soms erkentelijk voor moeten zijn".

**De politieke schermutselingen vallen het grote publiek echter nauwelijks op. Voor hen overheerst het feest. De Utrechtse studentenvereniging UVSV biedt 500 „armen" een maaltijd aan op de huwelijksdag.
En de huisdichter van het Utrechtsch Nieuwsblad dicht:
Verblijdt U, Nederlanden,
Op dezen gloriedag!
Van Noord- tot Zuiderstranden
Waait overal de vlag.**

Laat vreugdevuren branden,
als nooit onz'eeuw ze zag!
Verblijdt U, Nederlanden,
Op dezen gloriedag!
De bruilofsklokken luiden,
En in genegenheen
Zijn wij, o Bruid der Bruiden
zijn allen met U een...

rian van kuppenveld

● *Prins en prinses, op 7 januari 50 jaar getrouwd*

Inzameling van nationaal kado

Het vijftigjarig huwelijk van prinses Juliana en prins Bernhard zal sober worden gevierd. Op de dag zelf, 7 januari, wordt het startsein gegeven voor de inzameling van een nationaal kado, maar verder vinden die dag geen feestelijkheden plaats. Het nationaal kado zal door het prinselijk paar worden bestemd voor een gehandicaptenproject en een Nederlands project van het Wereld Natuurfonds. De Confederatie van Oranjeverenigingen heeft het initiatief genomen tot dit nationale geschenk en wil de fondsen daarvoor onder meer bijeenbrengen uit de verkoop van een gedenkpenning.

Prinses Juliana en prins Bernhard kregen op 13 oktober het eerste exemplaar. Op de voorzijde staat hun portret, op de achterzijde de tekst „Men hoeft geen prent, van U te snijden, naar het leven. Gy staet in 't hart, des volcks gedreven" van Vondel. De officiële viering van het gouden huwelijk zal op 30 april plaatsvinden met een manifestatie in de tuin van paleis Soestdijk. Hieraan zullen delegaties uit alle provincies en de Antillen en Aruba deelnemen. Het prinselijk paar heeft heel bewust gekozen voor een eenvoudige viering. De plannen die de Oranjeverenigingen hadden om een „ouderwets" defilé te houden werden door Juliana en Bernhard afgewezen. Het vele uren staan is voor hen te vermoeiend.

'Het was op een gegeven moment kiezen tussen terrorist worden of de Bhagwan'

Van actievoerder tot adviesbureau

AMSTERDAM – De behandeling van het kruisrakettenbesluit in de Tweede Kamer, twee jaar geleden. Een gebrilde jongeman schiet van achter de gordijnen te voorschijn en krijgt ruim een halve minuut de tijd om onder de ogen van een verraste en verbaasde minister-president, de Kamer toe te spreken. De volgende dag foto's op de voorpagina van alle kranten. De heer Bingel, tot dan toe een onbekende onderwijzer uit Amsterdam, heeft geschiedenis geschreven. Twee jaar later is Bingel Bodhipren geworden. Bhagwan-aanhanger en oprichter van de A.B.O.A., een adviesbureau voor gedesillusioneerde actievoerders. Per 1 januari gaat zijn adviesbureau in Amsterdam van start.

Vóór zijn geslaagde interruptie in de Tweede Kamer, was hij al jaren actief in de kraakbeweging in de hoofdstad. Hij heette Jan, nam de verzonnen voornaam Bingel aan en liet zich als heer Bingel ook interviewen. Verder was hij oprichter van de Bond tegen het Arbeidsethos, waarmee hij zich verweerde tegen de verkettering van mensen zonder werk of inkomen.

De strijd tegen de komst van de kruisraketten heeft hij consequent meegevoerd. „De sprong op de regeringstafel was eigenlijk een hoogtepunt waarvan je als actievoerder alleen maar kon dromen. Het was dan misschien wel spectaculair, helpen deed het niet. Twee weken later bleek dat die kruisraketten er toch zouden komen. En toen had ik een diepe crisis. Zelfs op Kreta, waar ik naar toegegaan ben om uit te rusten, kon ik niet genieten en bleef mijn denken beheerst door de vraag: Is dit alles? Er moet toch wat meer zijn".

● *Bingel schreef historie op 13 juni 1984 toen hij tijdens de debatten in de Tweede Kamer over het kernwapenbeleid op de regeringstafel te springen*

Keuze

Binnen de kortste keren werd hij *sinjassin* in de Bhagwan. „Dat heeft me ontzettend geholpen. Ik stond eigenlijk voor de keus om er maar een eind aan te maken, terrorist te worden of voor Bhagwan te kiezen. Die teleurstellingen keer op keer. Dat maakt je zo ontzettend kwaad. De arrogantie en de manier waarop actievoerders door vooral mensen als Nypels gediskwalificeerd werden, die minachting. Dat maakte je razend. In Bhagwan ontdekte ik dat het heel makkelijk is om voortdurend buiten jezelf de oorzaken op te zoeken van het falen van acties. Dat het makkelijk is om anderen van waanzin te beschuldigen, maar dat de waanzin ook voor een deel in jezelf zit. Dat is best een schokkende ontdekking, want dan praat je niet meer zo makkelijk van: zij moeten veranderen. Zij zijn waanzinnig".

„Bij demonstraties heb ik de laatste jaren steeds meer een gevoel van vervreemding gehad. Het was meer een excuus om een gezellige tijd met elkaar te hebben. De leuzen waren nogal clichématig, laat staan de toespraken, die je van tevoren al kon voorspellen. Demonstraties waren meer een aanleiding om elkaar te ontmoeten, om daarna de kroeg in te duiken. Het geeft jezelf het gevoel goed bezig te zijn. Maar dat is in feite een illusie als je goed doordenkt. Het was niet meer dan een hobby, een ritueel. Dan moet je eerlijk zijn en je afvragen: is dit de bedoeling?"

„Ik heb ook acties gevoerd met mensen van wie ik dacht: zijn zij het met wie ik een betere samenleving wil vormen? Nee. Want de manier waarop we soms met elkaar omgingen was bedroevend. Op vergaderingen voerden de mensen met de grootste bek altijd het woord. Er waren vergaderdieren bij, die alleen maar wilden vergaderen. En daarnaast de enorme agressie. Als je in een stoet meeloopt zoals in Woensdrecht en je ziet hoe de voorhoede de mensen van de Mobiele Eenheid tegemoet treedt met van haat vertrokken gezichten, zo verbeten agressief. Dan heb ik heel sterk dat gevoel van vervreemding. Moeten wij dan die betere wereld vormen?"

„Er is een moment dat je je afvraagt waarom actievoerders niet meer helpt. Waar gaat het mis? Bij Bhagwan heb ik dat werken aan een betere wereld eerst in mijzelf gezocht. Dan kom je tot de slotsom dat je zelf ook een verdomd agressieve klootzak kan zijn. Dat is shockerend om te ontdekken. Maar je leert wel anders tegen de dingen aan te kijken, minder snel veroordelend. Je krijgt een spirituelere kijk op actievoeren".

„Ik heb het *Adviesburo voor Ontmoedigde Actievoerders* opgericht, omdat ik met zorg constateer dat steeds meer actievoerders ontmoedigd raken. Daar wil ik wat aan doen. Adviseren hoe acties beter gevoerd kunnen worden. Met meer humor bijvoorbeeld, en persoonlijk ook met psychologische en praktische adviezen. Van meditatie tot aan voorstellen om samen maar eens lekker de kroeg in te duiken of een weekje vakantie te nemen".

„Niet alleen als het om persoonlijke problemen gaat, kunnen we helpen. Als mensen het gevoel hebben dat het met hun actiegroep niet goed gaat, kunnen we een actiegroep doorlichten. Net zoals dat in het bedrijfsleven ook door adviesbureaus gebeurt. Het niveau van de actiepamfletten bijvoorbeeld is soms om te huilen als je dat in je handen krijgt".

● *Ex-onderwijzer Bingel twee jaar later, die samen met Anatto (links) een adviesbureau is gestart voor 'teleurgestelde actievoerders'. Het tweetal heeft er zo te zien best zin in*

„Ik denk dat wij een taak hebben om nieuwe actievormen te bedenken. De meeste acties zijn al even clichématig als voorspelbaar. Verklappen doe ik niks, maar ik denk dat het vanzelf op zal vallen dat ABOA een nieuw fenomeen is aan het actiefront. Ons adviesbureau zal een gat in de markt zijn. Veel van mijn vroegere vrienden en vriendinnen maken een ontmoedigde indruk als ik ze weer zie. Niet zo gek, want er wordt steeds minder geluisterd naar actievoerders. En dat is al heel lang bezig".

„Mijn stelling is beter geen actie dan een slechte actie. En een slechte actie vind ik een actie die voorspelbaar is. Voor mij is humor het grootste wapen. In agressieve acties zie ik niks. Die versterken alleen de negatieve spiraal. Ik heb ontdekt dat als je zelf veel rustiger bent en minder kwaad, dat je dan veel beter overkomt bij de andere partij. De mensen tot wie je je richt zijn meestal de regenten. Dikke koppen waar niks meer in kan. Handtekeningen aanbieden op het Binnenhof heeft dan helemaal geen zin".

„Het ABOA zegt dat de echte verandering bij het individu moet beginnen. Mijn sterke kant is dat ik mensen goed kan laten praten. En ik luister goed. Alles wat er gezegd wordt op zo'n consul wordt ook opgenomen. En dat bandje krijgen de mensen mee naar huis. Als ik bereik dat de mensen weer met hernieuwde energie en met frisse ideeën de deur uitgaan, denk ik dat we heel wat bereikt hebben".

Het adviesbureau leidt hij samen met sinjassin Anatto, die ook al door Bhagwan geïnspireerd is. Er klinkt een lichte verlegenheid in zijn stem door. „Ik vraag me wel af en toe af of dat voor ons bureau niet een nadeel is, die Bhagwan-achtergrond. Ik bedoel, mensen hebben ze gauw het idee dat ze bekeerd moeten worden of dat het allemaal om vlindertjes moet gaan. Dat is natuurlijk onzin..."

Sinds gisteren is het Adviesburo voor Ontmoedigde Actievoerders (ABOA) te bereiken in de Vleutenstraat 110 in Amsterdam Zuidoost (☎ 020-978859). Het tarief is 25 gulden per consult.

huub klompenhouwer

Auto's en motoren

Te k. of te r. tegen motor PEUGEOT 305 '79. Tel. 045-417613.

Wij kopen uw sloop- en SCHADEAUTO. Tevens verhuur van moffelcabine, hefbrug en werkplaats. Autohandel en sloperij autohandel Marxer, Kapelweg 24, Heerlen. Tel. 045-720418.

Te k. OPEL Ascona 2-drs., groenmet., dubbele spiegel, trekh., radiocass. bwj. '82. Koningstr. 50 Heerlen, Eikenderv. na 13.00 uur.

Te k. van 1e eig. nw.st. FIAT Argenta 2000 kl. roodmet., LPG, duurste uitv., bwj. '82. Pr. ƒ 5950,–; Iedere keur. toegest. 043-211387.

AUTO'S. Hallo, opgelet. Wij betalen ƒ 300.– tot ƒ 20.000.– voor uw auto. Ook sloop. Tel. 045-411572.

VOLVO 244 L, bj. '77, km-st. 140.000, APK-gekeurd. Z.g. onderh. ƒ 1.950,–. Tel. 045-452163.

TOYOTA Corolla bestelw. grijs kent., bj. '78, APK gek., nieuw gespoten, vr.pr. ƒ 1400,–. Tel. 045-724273.

Te k. FIAT Regatta 75 S, dec. '83, km.st. 86.000, i.g.st. 045-751432.

VOLVO 343 DL bwj. 1979-8. Vraagpr. ƒ 3450,–; Tel. 045-751757.

„AUTOLAND". Een erkend Bovag-occasionshandel. Uw vertrouwen waard! Hoensbroek-centrum, Spoordijkstr. 14, tel. 045-225124. Ons weekjuweeltje. Met 1 jaar garantie en gratis radiocassetterecorder: Citroën Visa 1983, 1e eigenaar, 49.000 km Super E-uitvoering, bruinmet. ƒ 9.250,–; Verder biedt „Autoland": Renault 5 autom. 1980 rood ƒ 6.950,–; Peugeot 305 SR 1979 ivoor ƒ 4.950,–; Audi 80 CL 1982 LPG bruin ƒ 9.950,–; Datsun Sunny 1500 1981 Combi rood ƒ 7.950,–; VW Golf diesel 1979 beige ƒ 7.950,–; Volvo 244 DL mod. 1981 geel LPG ƒ 11.250,–; Jaguar Daimler 4.2 mod. 1981 champagnemet. ƒ 22.500,–; Mazda Legato 1980 LPG autom. blauwmet. ƒ 6.950,–; Peugeot 305 SR 1980 LPG blauwmet. ƒ 4.950,–; Opel Record 2.0 mod. 1982 Combi groenmet. ƒ 12.950,–; Volvo 343 DL 1979 LPG groen ƒ 4.950,–; Ford Taunus 1600 L 1980 grijsmet. ƒ 5.950,–; Ford Escort 1982 sunroof bruinmet. ƒ 13.500,–; Talbot Solare GLS 1983 LPG zilver ƒ 10.950,–; Mazda 626 2.0 Sedan 1979 groenmet. ƒ 5.950,–; VW Passat 1979 diesel beige ƒ 6.500,–; VW Golf 16S 1981 groen ƒ 11.500,–; Talbot Horizon 1980 rood ƒ 5.750,–; Renault 14 GTL 1981 LPG groenmet. ƒ 5.950,–; Opel Kadett 1979 bruin ƒ 4.950,–; Volvo 244L 1976 roodbruin ƒ 3.750,–; Honda Accord 1978 grijsmet. 4-drs. ƒ 2.950,–; Renault 5 TL 1980 beige ƒ 4.950,–; Ford Taunus Combi 1.6 1980 wit-grijs kent. ƒ 5.950,–; BMW 320 4 cyl. 1976 APK antr.met. ƒ 3.950,–; Zastava 1100S 1981 rood ƒ 3.500,–; Ford Taunus Combi 1978 rood ƒ 2.950,–; Mitsubishi Galant 1977 APK zilver ƒ 3.350,–; Fiat 127 1979 geel ƒ 2.650,–; Alfa Sud Combi 1979 groen ƒ 2.500,–; Alfa Sud 1979 rood opknapper ƒ 2.000,–; Skoda 1978 rood, motor defekt, ƒ 1.000,–; Volvo 142 1973 groen, opknapper, ƒ 500,–; Bovendien tal van goedkope inruilers. Inruil en financiering auto's boven ƒ 5000,– 3 mnd. Bovaggarantie. Donderdag koopavond. „Autoland" Erkend Bovagbedrijf!.

Te k. OPEL Ascona 1900 bwj. '80; Ford Taunus 6 cyl. bwj. '78; Fiat 132 diesel bwj. '81. Kasteelstr. 44 Brunssum 045-270441.

Te k. PORSCHE 911 Targa, motorisch + mecha. 100% Dorpstr. 3 Bingelrade.

Te k. ROVER 2600 op gas bwj. '79. Vraagpr. ƒ 2250,–; Dorpstr. 3 Bingelrade.

SAAB 99 autom. Def. mot. Kleur groen. Tel. 04451-2297.

Voor hobby, MOTOR, prima van partik., 2CV6 nov. '77, Diana juli '76. Tel. 045-710732.

Autobedrijf PIET PLOUM biedt te koop aan tegen betaalbare prijzen en goede garantie: Mazda 323 GT, weinig km's, 1e eig., grijsmet., '85; Audi GT Coupé, Quattro-uitvoering, apart mooi, wit, '81; Opel Ascona 1.6 S Touring, 5-drs., blauwmet., '82; Renault Fuego GTL, met. groen, bijzonder mooi, '82; Ford Mustang 5.0 Autom., groenmet., '79; Mitsubishi Galant Turbo Diesel, groenmet., '83; Fiat Ritmo Diesel, kl. beige, '82; VW Golf Diesel, div. extra's, eind '81; Audi 100 Diesel, 5-cyl., groenmet., '80; Toyota Tercel, 1ste eigen., weinig km, blauwmet., '83; BMW 316, in topcond., get. gl., kl. wit, '82; Alfa Guillietta 1.6, apart mooie auto, nw., kl. rood, '83; Ford Escort 1.3 Laser, 3-drs., kl. wit, '84; Ford Escort 1.3 Laser, 3-drs., blauwmet., '83; Ford Escort 1.3 L, 5-drs., wit, '85; Ford Escort XR3, sportieve auto, kleur rood, '81; Ford Escort 1.3 L, weinig km, goudmet., '80; Ford Taunus 1.6 GL, kl. bruin, '79; Ford Taunus 2.0 GL Stationcar, kl. bruin, '80; Volvo 340 2 ltr., 5-bak, bijzonder mooi, 4-drs., kl. rood, '83; Subaru 1.6 SRX, sportuitv., kl. wit, '83; Opel Kadett 1.3 SR, mooie sportieve auto, bruinmet., '81; Datsun Cherry, met speciale stripdecor, kl. rood, '83; Renault 15, geel, '80; Renault 9 TL, blauw, '82; Mazda 323, 3-drs. C, grijsmet., '82; Lada 2105, beige, '82; Lada 1600 CL, in topcond., kl. beige, '82; Hyundai Pony 1.2, kl. blauw, '81; Hyundai Pony 1.2, grijsmet., '81; Honda Civic 1.5 S, sportuitv., kl. rood, '82; BMW 320, 6-cyl., met vele extra's, met., '79; Opel Rekord 2.0 S Autom., kl. blauw, '79; Opel Manta 2.0 SR, blauw, '78; Mazda Legato 929, met lpg, blauwmet., eind '80; Citroën Visa, kl. bruin, '81; Renault 4 GTL, kl. blauw, '80; Renault 4, kl. geel, '79; Austin Allegro, apk, kl. bruin, '78; Citroën GS, groenmet., '78. Inruil en financiering, 3 mnd. garantie of 12 mnd. boven ƒ 5.000,–. Onderhoud en service in eigen werkplaats. Autobedrijf Piet Ploum, Pr. Hendriklaan 32, Brunssum. Tel. 045-270270.

FORD Sierra 2300 Ghia, 5 bak, LPG '83; Ford Sierra 1600 Laser 5-drs. '85; Ford Escort 1100 L 5-drs. '83; Opel Rekord 2000S autom. nieuw mod. LPG '83; Opel Ascona 1600 S '84; Honda Accord 1600 3-drs. 5-bak LPG '83; Nissan Cherry 1300 GL 3-drs. '83; Mitsubishi Galant 1600 GL 5-bak '82; Mazda 626 4-drs. '84; VW Jetta 1300 L APK-gek. '81; Peugeot 104 SR 5-bak 5-drs. '83; Peugeot 505 GR LPG '81; BMW 518 nieuw type '82; Rover 2300 5-bak '81; Nissan Cherry GL '79; Nissan Sunny 1400 GL '81 ƒ 6000,–; Mitsubishi Celeste ST Coupé '81; Opel Rekord 2000 Luxe '80 ƒ 6000,–; Toyota Corolla 1300 sportswagon '79 ƒ 4500,–; Renault 18 TL '79 ƒ 2750,–; Inruil, financieren en Bovaggarantiebewijs Autobedrijf P. van Dijk en zn. Hompertsweg 33 Schaesberg. Alle keuringen toegestaan. Tel. 045-311729.

Te k. VOLVO 242, bwj. 1976 met B 20 motor. Hoogstr. 13, Montfort, tel. 04744-1924.

Te koop LADA 1600 GL, bwj. 9/82, 43.000 km, i.z.g.st. Tel. 045-463720.

DHZ GARAGE met spuitcabine voor alle garagewerkzaamheden. Nu ook CO2 puntlassen. Wagenschutsweg 41, Heerlen, Palemig, tel. 045-721848. Donderdags gesloten.

Te k. Ford CAPRI i.z.g.st. APK gek., vr.pr. ƒ 2600,–. Kleikoelenweg 45, Nieuwenhagen.

Te k. MERCEDES 240 D bj. jan. '82. Tel. 045-442026.

Autobedrijf L. Janssen biedt te koop aan: FIAT 128 CL 1980 APK ƒ 2750,–; Mitsubishi Celeste 1600 1977 AK ƒ 2250,–; Mitsubishi Celeste 2000 1978 APK ƒ 2500,–; Mitsubishi Lancer 1600 CSR op gas '81 ƒ 7250,–; Mini 1000 2x 1977 - 1978 APK vanaf ƒ 1750,–; VW Golf diesel 1979 ƒ 6250,–; VW Golf div. 1976 1977 vanaf ƒ 2250,–; Opel Rekord 19N 1979 ƒ 3500,–; Opel Rekord 20N 1979 ƒ 4500,–; Opel Rekord Caravan 19N automaat '79 ƒ 5750,–; Opel Ascona 2.0 diesel 1979 1980 vanaf ƒ 4250,–; Ford Escort automaat 1300 1977 APK ƒ 2500,–; Ford Escort automaat 1300 1980 APK ƒ 4750,–; Renault 14 TL div. '78 '79 '80 vanaf ƒ 1500,–; Renault 14 TL div. '78 '79 '80 vanaf ƒ 1500,–; Renault 4F6 com. '82 ƒ 6250,–; Renault 5TL '80-'81 vanaf ƒ 4950,–; Renault 12TL div. '77-'78 vanaf ƒ 1500,–; Honda Civic 1200 2x '79 vanaf ƒ 2500,–; 2CV6 '79 '80 vanaf ƒ 2950,–; Citroën Cub CS '78 op gas ƒ 1250,–; Lada 1200 E '80 ƒ 1500,–; Datsun Sunny 120Y '80 ƒ 4250,–; Volvo 66 '77 '78 vanaf ƒ 2250,–; diverse goedkope inruilers vanaf ƒ 500,–; Autobedrijf L. Janssen Bosveldstr. 55 Kerkrade-Bleijerheide 045-457126.

AUTOMATIC Simca Horizon 1.5 SX bwj. '85, 19.000 km ƒ 13.500,–; Inr. fin. mog. Tel. 045-417122.

Terugname van financieringsbank: MERCEDES 230 B, bwj. '80. In nieuwe staat, ƒ 13.250,–. Emly Handelsonderneming. Tel. 04498-54510.

Alternatieve energiebesparing in Nederland op laag pitje

Vecht VEDEL nu voor of tegen windmolens?

SITTARD – Enige jaren geleden hield practisch iedereen zich bezig met het vraagstuk 'energiebesparing'. Dat een kleine groep mensen zich nog altijd wekelijks intensief afvraagt hòe energie bespaard kan worden – door het bouwen van installaties en het ontwikkelen hiervan in verenigingsverband – is misschien minder bekend. De Vereniging voor Duurzame Energie Limburg (VEDEL) uit Sittard bestaat vijf jaar en wil dit lustrum vieren met een 'Energie-driedaagse'. Deze zal worden gehouden op 30 en 31 januari en 1 februari 1987 in het Sirkeltheater op 't Pleintje in Sittard.

Iedere woensdagavond treffen de dertig energieke leden elkaar in ditzelfde pand om hun nieuwste snufjes op energiegebied te laten zien en elkaar daarbij te helpen: 'zodat niet iedereen steeds bezig is met het opnieuw uitvinden van het wiel', zoals ze zelf stellen. Je zou het een 'rendabele hobbyclub' kunnen noemen, want de meeste leden hebben zelf wel een of andere installatie op het dak – een windmolen of zonne-collector – om de nodige energiekosten te besparen.

Tijdens de eerste dag van de driedaagse wordt er een symposium georganiseerd om de aanwezigen, voornamelijk mensen uit de energiesector, woningbouwverenigingen, huurdersbelangen enzovoorts, op beleidsnivo te laten kennis maken met de mogelijkheden en voordelen van 'lokaal energiebeleid'. Over dit onderwerp zullen vertegenwoordigers van het NEOM (Nederlandse Energie Ontwikkelingsmij.), het GEB (Gemeentelijk Energie Bedrijf) en van Milieudefensie spreken.

„In plaats van 30 % rendement, want tot nu toe is steeds tweederde van de energie gewoon weggegooid, kun je 90 % rendement verkrijgen door zogenaamde decentrale opwekking," aldus een van de organisatoren van de Energie-driedaagse. „Dat wil zeggen: een warmte-kracht koppeling waarbij de stroom, die wordt opgewekt, aan het energiebedrijf kan worden verkocht en de rest-energie, de afvalwarmte, aan de bewoners van een flat. Dat levert hen een behoorlijk financieel voordeel op. In Sittard is zoïets reeds gerealiseerd. De bedoeling is nu — en hopelijk is dit geen vechten tégen windmolens — om ook andere gemeenten hiertoe te inspireren."

Om een zo compleet mogelijk beeld te geven van de mogelijkheden van duurzame energie en energiebesparing door isolatie is er op 31 januari en 1 februari een tentoonstelling, waar onder andere een zelfgebouwde zonne-energie installatie, een warmte-pomp en een windmolen te zien zijn. Over de mogelijkheden van windmolenenergie in Nederland is VEDEL nogal ontevreden: „In Denemarken is dit wel grootscheeps van de grond gekomen, maar hier levert ons eigen aardgas de regering zoveel op, dat alternatieve mogelijkheden geen kans krijgen. We noemen het zelf trouwens liever 'duurzame', dan alternatieve energie. Als verbruiker betaal je voor een kilowatt stroom wel 22 cent, terwijl de terugleveringskosten, dus de prijs die je terugkrijgt als je zelf stroom levert, slechts 6 cent bedragen."

De opmerking dat kernenergie toch ook tot een van de goedkopere mogelijkheden behoort wordt onmiddellijk afgedaan met: „Als je de bijkomende kosten van de verwerking van het afval erin doorberekent, is het nog duur. Uiteindelijk is dumpen in de Rijn ook een zeer goedkope oplossing voor de grote concerns."

Het symposium begint 30 januari om 13.00 uur in het Sirkeltheater van Sittard en de kosten bedragen (inclusief map) ƒ 12,50. Schriftelijke aanmeldingen moeten vóór 20 januari binnen zijn en kunnen worden gestuurd naar VEDEL, Postbus 780, 6130 AT Sittard.
De entree voor de tentoonstelling van 31 januari en 1 februari is slechts ƒ 1,-. Voor meer informatie: VEDEL, ☏ 04490 - 24803.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van maandag 22 december t/m zondag 28 december 1986

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	en een totaalstreefverbruik sinds 13 oktober 1986
800 m³	31 m³	221 m³
1000 m³	39 m³	276 m³
1200 m³	47 m³	331 m³
1400 m³	55 m³	385 m³
1600 m³	62 m³	441 m³
1800 m³	70 m³	495 m³
2000 m³	78 m³	550 m³
2200 m³	86 m³	605 m³
2400 m³	93 m³	660 m³
2600 m³	101 m³	714 m³
2800 m³	109 m³	771 m³
3000 m³	117 m³	827 m³
3300 m³	129 m³	907 m³
3600 m³	140 m³	991 m³
3900 m³	152 m³	1072 m³
4200 m³	164 m³	1157 m³
4500 m³	175 m³	1239 m³
5000 m³	195 m³	1378 m³
5500 m³	214 m³	1514 m³
6000 m³	234 m³	1652 m³
7000 m³	273 m³	1927 m³
8000 m³	312 m³	2202 m³

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde etmaaltemperatuur en enkele andere gegevens.

● *De uitzetter, een handig hulpmiddel bij reparaties aan de achterband van uw fiets*

De achterband van de fiets verwisselen is een lastig karweitje. Er zullen, nu de fietsband met zijreflectie vanaf donderdag verplicht is, honderdduizenden van die 'wisseltrucs' reeds zijn uitgevoerd. Wie dat zelf wil doen – en dan moet u beslist niet te lang meer wachten – kan veel gemak hebben van de vorkuitzetter. Deze maakt de achtervork langzaam los van de achteras, eenvoudig door een vleugelmoer rustig aan te draaien. U kunt dan veilig de oude band weghalen en de nieuwe inzetten.

Natuurlijk is de uitzetter ook in de toekomst heel goed bruikbaar als u zelf een lekke band moet plakken of een andere reparatie moet uitvoeren, waarbij het nodig is de op de achteras aangesloten onderdelen tijdelijk los te maken.

Het gereedschap kost nog geen acht gulden en is verkrijgbaar in de Halfordswinkels.

Hypotheekrente 30 december 1986

1986 wordt afgesloten met een wat rommelig rentebeeld. Deze week werden bij enkele geldverstrekkers, zoals bij de NMB en de Amro, zelfs vrij forse verhogingen doorgevoerd en verwacht wordt dat begin 1987 de rente over de gehele linie 'tijdelijk?' wat hoger zal worden. Van alle rentedalingen die door 'experts' zijn voorspeld is in ieder geval in 1986 niet zoveel terecht gekomen. Ten opzichte van eind 1985 liggen de tarieven thans 0,5 tot 1 % lager. Toch zijn de verwachtingen over de rente-ontwikkeling op langere termijn niet ongunstig.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages met gem.-garantie		rentepercentages zonder gem.-garantie	
			opgave bank	werkelijk	opgave bank	werkelijk
ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var.[1]	1,5	6,2	6,53	6,4	6,75
	1 jaar[1]	1,5	6,2	6,53	6,4	6,75
	3 jaar[1]	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	5 jaar[1]	1,5	6,9	7,28	7,1	7,50
	7 jaar[1]	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
	10 jaar[1]	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	15 jaar[1]	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
Amrobank	var.[1]	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	2 jaar[1]	1,5	6,8	7,17	7,0	7,39
	5 jaar[1]	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	7 jaar[1]	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar[1]	1,5	6,7	7,17	6,7	7,17
	30 jaar[1]	1,5	7,3	7,81	7,3	7,81
	renterust[1]	1,5	6,9	7,38	6,9	7,38
Centrale Volksbank	2 jaar[1]	1	6,1	6,37	6,3	6,59
	5 jaar[1]	1	6,7	7,01	6,9	7,23
Direktbank/NCB-bank	1 jaar[1]	1	6,0	6,27	6,2	6,48
	3 jaar[1]	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	5 jaar[1]	1	6,7	7,01	6,9	7,23
Grens Wis.kant./CDK	1 jaar[1]	1	6,1	6,37	6,3	6,59
	5 jaar[1]	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	1 jaar[1]	1	6,3	6,50	6,5	6,71
	5 jaar[1]	1	6,9	7,12	7,1	7,33
Ned. Midd. Bank	1 jaar[1]	1,5	6,6	6,96	6,8	7,17
	3 jaar[1]	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	5 jaar[1]	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
keuzehypotheek	7 jaar[1]	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
Pancratiusbank	var./5 jr.[1]	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	ideaalrente	1	6,7	7,01	6,9	7,23
Postgiro en Rijkspostspaarbank	2 jaar[1]	1	6,1	6,37	6,3	6,59
	5 jaar[1]	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	7 jaar[1]	1	6,9	7,23	7,1	7,44
Rabo (adviesrente)	var.[1]	1,25	6,5	6,83	6,7	7,04
	2/3 jaar[1]	1,25	6,6	6,94	6,8	7,15
	4/5 jaar[1]	1,25	6,8	7,15	7,0	7,37
	stabiel[1]	1,25	7,0	7,37	7,2	7,58
	var.[3]	1,25	6,7	6,94	6,9	7,15
	2/3 jaar[3]	1,25	6,8	7,05	7,0	7,26
	4/5 jaar[3]	1,25	7,0	7,26	7,2	7,46
	stabiel[3]	1,25	7,2	7,46	7,4	7,67
Rabo Hypotheekbank	3 jaar[1]	1,5	6,6	6,96	6,8	7,17
	5 jaar[1]	1,5	6,8	7,17	7,0	7,39
	3 jaar[3]	1,5	6,8	7,07	7,0	7,28
	5 jaar[3]	1,5	7,0	7,28	7,2	7,49
Spaarbank Limburg	1 jaar[1]	1	5,9	6,17	6,1	6,37
	3 jaar[1]	1	6,4	6,69	6,6	6,91
	5 jaar[1]	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	7 jaar[1]	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	stabiel	1,25	7,1	7,44	7,3	7,66
Westland-Utrecht stand.	1 jaar[2]	1,5	6,6	7,12	6,8	7,34
standaard	5 jaar[2]	1,5	6,9	7,45	7,1	7,66
standaard	7 jaar[2]	1,5	6,9	7,45	7,1	7,66
standaard	10 jaar[2]	1,5	7,3	7,88	7,5	8,10
standaard	15 jaar[2]	1,5	7,8	8,43	8,	8,65
lage lasten	7 jaar[2]	1,5	xx	xxx	7,3	7,73
interim	1 jaar[2]	1,5	6,8	7,34	6,8	7,34
1e kw. 1987 budget	var.[4]	1,5	6,8	7,13	6,8	7,13
LEVENHYPOTHEKEN						
Levensverz. aangesl. bij N.V.L.	5/10 jaar[4]	–	6,7	6,91	6,7	6,91
	15/20 jaar[1]	–	7,1	7,34	7,1	7,34

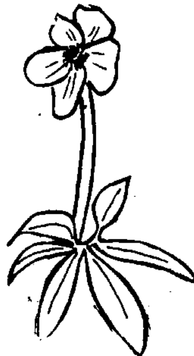
[1] Maandbetaling achteraf
[2] Maandbetaling vooraf
[3] Halfjaarbetaling achteraf
[4] Kwartaalbetaling achteraf

Lusthof

door Sante Brun

voor vragen: postbus 3100 heerlen of telefoon 045-739 261

Uit gesprekken met enkele lezers van deze rubriek bleek mij dat maar weinigen weten hoeveel bomen en heesters in de wintermaanden hun hoofdbloeitijd hebben. Natuurlijk valt het aantal in het niet bij de planten die in voorjaar, zomer en herfst bloeien. Bovendien is het merendeel van de winterbloeiers afkomstig uit streken waar het 's winters niet of nauwelijks vriest. De bloei bij ons is dan afhankelijk van de vraag of de winter voldoende mild is. Er zijn veel meer planten die in de koele periode van het jaar bloeien, maar die beslist niet winterhard zijn.

Ik heb geprobeerd een lijstje te maken van voornamelijk 'betrouwbare' winterbloeiers. Onder 'winter' verstaan we voor deze gelegenheid de maanden november, december, januari, februari. De meeste van deze bomen en heesters zijn bladverliezend. Planten waar een K bij staat zijn hier niet voldoende winterhard om buiten een kas te kunnen houden. Een enkele keer is echter ook een beschutte plaats al voldoende. Er zijn ook grote bomen en heesters onder, maar de meeste zijn klein tot middelgroot. Vaak komt de winterbloei pas goed tot uiting tegen een donkere achtergrond, zoals een taxushaag, of een donkere muur, die beide meteen ook voor beschutting kunnen zorgen.

De ene plant is wat gemakkelijker te krijgen dan de andere. Vraag eerst bij de regionale tuincentra; als het daar niet lukt, bel dan eens met Zwijnenburg in Boskoop.

Abeliophyllum distichum; geurige bloemen in witte trosjes.
Calluna vulgaris 'Durfordii'; heidesoort met donker blad en bleekrose bloemen.
Camellia. K. Vele kleuren en vormen.
Chimonanthus praecox; wasgele bloemen met paarse vlekjes, zwaar zoet geurend. Er zijn ook variëteiten zonder vlekken.
Cornus mas; gele bloemen, eetbare rode bessen.
C. officinalis; grover dan C. mas.
Corylus avellana; inheemse hazelnoot. Ook met donkerrood blad. *C. a.* 'Contorta' is een zeer gewilde, maar mijns inziens wat ziekelijke vorm, de 'kronkelhazelaar'.
Daphne mezereum; vele paarse bloemen en zeer giftige bessen. Geurt net als *Hamamelis mollis*. Er zijn ook witte en grootbloemige.

D. odora; K. Bladhoudend, gelige of witte bloemen, geurend.
Erica carnea en cultivars, wo. 'Eileen Porter'. Mooie heidesoorten.
Erica x darleyensis en cultivars, wo. 'Silberschmelze'.
Garrya elliptica; lange hangende katjes, bladhoudend.
Hamamelis; mollis, intermedia, japonica, virginica. Lijken veel op elkaar. Geuren meestal ongeveer als *Daphne mezereum*.
Jasminum nudiflorum; geelbloeiende klimmer.
Jasminum officinale; duidelijk K. Witte trossen die heerlijk geuren. Klimmer.
Lonicera fragrantissima; grote heester met wasgele bloemen, heerlijke geur.

L. standishii; lijkt op vorige.
L. x purpusii; kruising tussen beide vorige.
L. setifera; bloemen witrose. De mooiste winterbloeiende kamperfoelie; helaas zeldzaam.
Mahonia japonica en *M. x napaulensis*; zeer bekende bladhoudende struiken met gele bloeiwijzen; later blauwe bessen.
M. acanthifolia. K. Wel mooier dan vorige.
M. x media en cultivars. Indrukkwekkend, maar... K.
Prunus conradinae; wit of rose, geurend.
P. davidiana; K. Wit of rose.
P. incisa 'Praecox'; wit bloeiende vorm.
Prunus mume en cultivars; Japanse abrikoos; grote bloemen, soms dubbel; er is ook een treurende variëteit. Zeldzaam.
Rhododendron arboreum en cultivars. Meestal K. Heel fraai!
R. dauricum; helder rose-paarse bloemen
R. lutescens; primulagele bloemen. Zo mogelijk K.
R. mucronulatum; heeft veel weg van *R. dauricum*.
R. leucaspis; klein, met melkwitte bloemen. Beschutting!
Ribes laurifolium; klein, met hangende witgroene trosjes bloemen.
Sarcococca, oa. *confusa, humilis, ruscifolia*; witte bloemen, zwarte bessen; verwant aan *Buxus*.
Sorbus megalocarpa; felrode knoppen en stinkende schermen vuilwitte bloemen. Later grote, bruine bessen.
Viburnum x bodnantense; kruising van *V. farreri* en *V. grandiflorum*. Een maand geleden stond een foto in deze rubriek. Bloeit ook door als het vriest. Cultivars zijn 'Dawn' en 'Deben'.
V. farreri; lijkt veel op de vorige, ook zoetgeurende bloemen.
V.foetens; lijkt ook weer op de vorige, maar heeft min of meer witte bloemen.

De aandachtige lezer van deze rubriek zal weten dat de familie van de kerstrozen, *Helleborus* dus, mijn bijzondere voorliefde heeft. Het duurt niet zo gek lang meer of de plant op de foto staat weer in volle bloei. Het is de *Helleborus corsicus*, een kruising waar o.a. *H. lividus* debet aan is, maar die, net als bij alle planten van deze familie, in zuivere vorm feitelijk niet bestaat. Er zijn altijd allerlei variëteiten, waardoor het enerzijds interessant wordt bijzonder fraaie typen te zoeken en die dan te vermenigvuldigen door scheuren, maar het anderzijds niet gemakkelijk is zelf door zaaien aan mooie vormen te komen. De planten zaaien zichzelf overigens ruimschoots uit, en het is dus zaak te zorgen dat van die zaailingen alleen de beste tot bloei kunnen komen. En wat dan 'de beste' zijn, dat mag u zelf uitmaken.

Deze plant heeft vrij grote bloemen, van ongeveer 5 cm doorsnee, en met een typische 'boterbloemvorm'. Na een zachte winter bloeit hij vaak zeer weelderig. De bloei is al vanaf november zichtbaar, maar de bloemen gaan pas in maart echt open. De jonge scheuten waarop hij volgend voorjaar zal bloeien zijn tijdens de bloei alweer te zien. De oude, afgedragen scheuten moeten grondig worden verwijderd omdat ze dragers van schimmelziekten kunnen zijn. Door het verwijderen komen de jonge bladeren goed uit; die vormen het hele jaar door een bijna net zo grote attractie van deze groep planten als de bloemen.

Door zaai heb ik enkele exemplaren van *H. sternii* in de tuin, die dit jaar voor het eerst gaan bloeien. De plant is in alle opzichten grover dan *H. corsicus*, en het is afwachten of dat ook leidt tot grotere bloemen. Als dat zo is zou dit wel eens een waardevoller plant kunnen zijn dan de *H. corsicus*, maar ook hier geldt weer: over smaak valt niet te twisten. Menigeen zal al terugschrikken van het idee van groene bloemen...

Om deze planten overigens onbeschadigd de winter door te krijgen zouden ze beschermd moeten worden tegen al te strenge vorst, en vooral tegen felle wind bij temperaturen onder nul.

Dat laatste geldt ook voor een nauwe verwant van deze plant, die ik enkele jaren geleden opgroef in de Apennijnen in Italië. Ik heb het zelf altijd voor een zeer vroeg bloeiende *Helleborus viridis* gehouden, in het Nederlands wrangwortel, maar van deskundige zijde wordt mij bezworen dat deze plant, die ook al eind november de eerste knoppen boven de grond steekt, wel eens *Helleborus bocconei* zou kunnen zijn. In ieder geval heb ik al eens vaker de vraag gekregen: wanneer scheur je die plant eens? Liefhebbers zijn er natuurlijk genoeg voor. De plant groeit echter heel langzaam, dus je bent niet zo snel aan scheuren toe. Dat geldt trouwens voor alle *Helleborussen*, die allemaal liefhebber zijn van een koele plek in de halfschaduw, met veel leem in de voedzame grond, en die graag heel lang vast blijven staan.

BRUNSSUM: rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Muren en dak zijn geïsoleerd; grotendeels voorzien van dubbele beglazing. Goed onderhouden. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, 2 slaapkamers (mogelijkheid 3e slaapkamer), badkamer, zolder (via vaste trap bereikbaar) met mansardekamer. Koopprijs ƒ 99.000,– k.k.

BRUNSSUM: tussengelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, dubb. v.w. Het pand is geheel geïsoleerd en ged. van dubbele beglazing voorzien. Koopprijs ƒ 84.000,– k.k.

EYGELSHOVEN-Centrum: halfvr. woonhuis met garage, c.v. en grote tuin. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, werkkamer, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, zolder bereikbaar via vaste trap. Redelijke staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 95.000,– k.k.

HEERLEN-Heerlerbaan: rustig en blijvend goed gelegen vrijstaand herenhuis. Geheel gerenoveerd. Gas-c.v., grote ommuurde tuin (ca. 1100 m²). Uitstekend onderhouden. Ind. o.a.: souterrain: div. kelders met grote hobbyruimte (ca. 50 m²). Parterre: royale hal, woon- eetkamer ensuite (ca. 75 m²) met open haard, werkruimte, keuken met een compl. keukeninstallatie, aparte doucheruimte, grote zolder (vaste trap). Koopprijs ƒ 345.000,– k.k.

HEERLEN: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Direkt grenzend aan het centrum. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, bijkeuken, 5 slaapkamers, badkamer, zolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 124.000,– k.k.

HEERLEN: royaal halfvrijstaand herenhuis met gas-c.v., berging en tuin. Uitstekend onderhouden, muren geïsoleerd, dubbele beglazing en rolluiken. Ind. o.a.: 2 kelders, royale hal, woonkamer (ca 55 m²), werkkamer, eetkeuken met luxe keukeninstallatie met apparatuur, bijkeuken, 4 slaapkamers, complete badkamer met o.a. ligbad en douche, grote zolder met zolderkamer. **Een huis dat u beslist van binnen moet zien.** Maak geheel vrijblijvend een afspraak. Vraagprijs ƒ 239.000,– k.k.

HEERLEN: op goede woonstand gelegen halfvrijst. woonhuis met tuin, garage met berging en gas-c.v. Ind. o.a.: woonkamer met parketvloer, keuken, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet, diverse muurkasten, ged. kunststof kozijnen met dubbele beglazing. Ged. rolluiken. Dak geïsoleerd. Goede staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 189.000,– k.k.

HOENSBROEK-Centrum: voetgangersdomein. Appartement gelegen op de 3e woonlaag met c.v. Ind. o.a.: berging, entree, woonkamer, keuken, badkamer en slaapkamer. Koopprijs ƒ 52.500,– k.k.

HOENSBROEK-Centrum: appartement met gas-c.v., lift en berging. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, toilet, badkamer en twee slaapkamers. Koopprijs ƒ 62.500,– k.k.

HOENSBROEK: goed gelegen halfvrijstaand luxe woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Goed onderhouden en geïsoleerd. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met klein niveauverschil, aparte eetkamer en keuken, 4 ruime slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en 2e toilet, zolder via vliezotrap. Koopprijs ƒ 149.000,– k.k.

HOENSBROEK: goed gelegen woonhuis met inpandige garage, gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs ƒ 120.000,– k.k.

HULSBERG: rustig en blijvend goed gelegen vrijstaand woonhuis met gas-c.v. en rondom tuin. Bouwjaar 1980. Geheel geïsoleerd. Ind. o.a.: div. kelders (hobbyruimte), royale living (ca. 50 m²) met plavuizenvloer, eetkeuken met compl. keukeninstallatie met apparatuur, bijkeuken, werkruimte, 4 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche, grote zolder. Vraagprijs ƒ 360.000,– k.k.

KERKRADE-Terwinselen: rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Nabij botanische tuin. Pand is achterom bereikbaar. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parket, keuken, goed uitgevoerde badkamer, 3 slaapkamers en zolder. Koopprijs ƒ 79.000,– k.k.

KERKRADE: tussengelegen drive-in woning met garage, hobbykamer en berging. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, toilet, 3 slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en 2e toilet. Goede staat van onderhoud. Ged. van rolluiken voorzien. Vraagprijs ƒ 119.000,– k.k.

KERKRADE-Eygelshovenergracht: een bouwterrein. Diverse afmetingen mogelijk. Prijs vanaf ƒ 30.000,– k.k.

KERKRADE: drive-in woning met inpandige garage, c.v., tuin en vrij uitzicht. Ind.: entree, tuinkamer, royale woonkamer met parket, keuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Vraagprijs ƒ 95.000,– k.k.

KERKRADE: rustig gelegen geschakeld woonhuis met gas-c.v., grote inpandige garage en tuin. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer, zolder (vaste trap). mogelijkheid voor 4e slaapkamer. Vraagprijs ƒ 129.000,– k.k.

KERKRADE-West: goed onderhouden ouder woonhuis met ruime tuin en c.v. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken met moderne installatie, badkamer, berging, 2 slaapkamers, zolder (vaste trap), 3e slaapkamer en bergzolder. Koopprijs ƒ 98.000,– k.k.

KERKRADE-West-Terwinselen: rustig en blijvend goed gelegen (t.o. botanische tuin) vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage berging en tuin (totaal ruim 800 m²). Ind. o.a.: 2 kelders, woonkamer met open haard (totaal 42 m²), werkkamer kantoor, keuken, 3 royale slaapkamers, één met zonneterras, badkamer. Vraagprijs ƒ 255.000,– k.k.

KERKRADE-West: halfvrijstaand, ruim en degelijk woonhuis met gas-c.v. en berging. Mogelijkheid voor kamerverhuur. Ind. o.a.: 3 kelders. **Parterre:** grote living, eetkamer, keuken, 2 slaapkamers, douche, toiletgroep. **1e verd.:** 4 kamers, badkamer. **2e verd.:** 2 kamers. Koopprijs ƒ 89.000,– k.k.

KERKRADE-Centrum: tussengelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer met plankenvloer en stookplaats voor allesbrander uitgevoerd in veldbrand, mooi ingerichte keuken met apparatuur, berging, 2 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche, zolder (mogelijkheid voor 2 slaapkamers). Vraagprijs ƒ 155.000,- k.k.

KERKRADE: royaal vrijstaand herenhuis met gas-c.v., inpandige garage, groot overdekt terras en tuin. Ind. o.a.: royale hal (ca. 25 m²), grote living (ca. 75 m²) met parketvloer. Eetkeuken met een complete keukeninstallatie met apparatuur, drie slaapkamers, 2 grote dakterrassen, doucheruimte, badkamer. In het souterrain bevinden zich diversen ruimten. Prijs n.o.t.k.

KERKRADE-nabij centrum: uitstekend en rustig gelegen vrijstaand woonhuis (met een blijvend prachtig vergezicht) met gas-c.v., grote garage en rondom tuin (totaal ruim 1.000 m²). Geheel geïsoleerd. Ind. o.a.: kelder, royale hal, woonkamer met parketvloer en open haard, royale tv-kamer, eetkeuken, bijkeuken. Goed uitgevoerde praktijk- en of kantoorruimte (ook voor andere doeleinden geschikt). Vijf slaapkamers, badkamer, toilet, zolder. Koopprijs ƒ 345.000,- k.k.

KERKRADE: hoekwoning met c.v. en ruime tuin. Mogelijkheid voor het bouwen van een garage. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer, dichte keuken met luxe keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche en vaste wastafel, apart toilet; ged. van rolluiken voorzien. Aanvaarding in overleg. Koopprijs ƒ 95.000,- k.k.

KERKRADE-West: rustig en goed gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer met parketvloer, eetkeuken, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs ƒ 109.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN: goed gelegen vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkamer met open haard, keuken, waskeuken, 3 ruime slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche, toilet, zolder, ged. dubbele beglazing en rolluiken. Goede staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 228.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN: op goede stand gelegen halfvrijstaand woonhuis met garage, c.v. en tuin. Ind. o.a.: entree, L-vormige woonkamer met plankenvloer en open haard, keuken, 3 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche, vaste trap naar 2e verd. zolder, slaapkamer. Goed onderhouden. Vraagprijs ƒ 169.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN:-Hoefveld: op goede stand gelegen vrijstaande bungalow met gas-c.v., garage en ruime tuin (totale opp. 740 m²). Ind. o.a.: woonkamer met open haard, moderne keuken met apparatuur, eethoek, pantry, 1 slaapkamer en doucheruimte; 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer met o.a. ligbad. Het pand is goed geïsoleerd en goed onderhouden. Vraagprijs ƒ 255.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN: rustig en goed gelegen landhuis met gas-c.v., in bosrijke omgeving. Uitstekend onderhouden. Perc.opp. ca. 2.000 m². Ind. o.a.: royale hal - ruime speelse living (ca. 80 m²) met travertin vloer en openhaardpartij, royale keuken met kookeiland en complete keukeninstallatie; drie grote slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche, hobbyruimte, wasruimte, wijnkelder, saunaruimte met o.a. dompelbad; groot overdekt terras. Prijs op aanvraag.

SCHAESBERG-centrum: tussenwoning, in 1980 geheel verbouwd. Ind. o.a.: woonkamer ± 52 m² met open haard, keuken met luxe installatie, bijkeuken, badkamer, twee slaapkamers, zolder bereikbaar via vaste trap. Goede staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 132.000,- k.k.

SCHAESBERG-nabij centrum: rustig en blijvend goed gelegen woonhuis met gas-c.v., grote inpandige garage en goed aangelegde tuin. Bouwjaar 1981. Muren en dak zijn geïsoleerd. Dubbele beglazing. Goed onderhouden. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer, grote zolder. Maximale bijdrage totaal ƒ 14.000,-. Vraagprijs ƒ 129.000,- k.k.

SCHAESBERG: tussenwoning met inpandige garage, ruime tuin, gas-c.v., aparte zij-ingang. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken; 1e verd.: twee slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche; 2e verd. bereikbaar via vaste trap, slaapkamer, zolder en c.v.-ruimte. Het pand is ged. voorzien van rolluiken. Vraagprijs ƒ 105.000,- k.k.

VALKENBURG-Hekerbeek: type vrijstaande en halfvrijstaande woningen met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken met bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met vaste trap naar de zolder (mogelijkheid 4e slaapkamer). Verkoopprijs ƒ 162.550,- v.o.n. (excl. renteverlies). Op dit project is de premie B-regeling van toepassing, totaal ƒ 15.000,-.

Winkel-/kantoorpanden

HEERLEN-Sittarderweg: winkelpand met woonruimte en rolluiken. Ind. o.a.: 2 kelders, winkel ca. 20 m², woonkamer, keuken, 4 slaapkamers, zolder. Vraagprijs ƒ 77.000,- k.k.

HOENSBROEK: winkelpand met ruime bovenwoning (geschikt voor 2 gezinnen), kantoor-magazijnruimte (totaal ca. 165 m²) en garage. Goed onderhouden. Koopprijs ƒ 190.000,- k.k.

KERKRADE-Holzstraat: winkel met bovenwoning, werkplaats en terrein (pand is ook achterom bereikbaar). Ind. o.a.: 2 kelders, winkel ca. 150 m², werkplaats ca. 110 m², opslagloods. Bovenwoning: woon-/eetkamer, keuken, 3 slaapkamers, zolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 175.000,- v.o.n.

KERKRADE-Bleijerheide: vrijstaand woonhuis met praktijk-kantoorruimte, gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: kelder, praktijk/kantoor; 1e verd.: woonkamer, keuken met complete installatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k.

SCHAESBERG: kantoor praktijk-winkelpand met bovenwoning, dubbele garage, gas-c.v. en grote tuin (uitbreiding hiervan is mogelijk). Ind. o.a.: kelder, winkel kantoorruimten, keuken, toilet (totaal ca. 45 m²); **1e en 2e verd.:** L-vormige woonkamer met open haard, keuken, 2 slaapkamers, doucheruimte, zolder. Vraagprijs ƒ 119.000,- k.k.

SCHAESBERG-Kakert: dagwinkel ca. 80 m². Uitbreiding mogelijk. Prijs op aanvraag.

SCHAESBERG-Centrum: gunstig gelegen winkelpand (ca. 65 m²) met magazijnruimten (ca. 85 m²), garage, gas-c.v. en een goed uitgevoerde bovenwoning: ind. o.a. woonkamer met open haard en parketvloer, goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur, dakterras, loggia, 3 royale slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche. Vraagprijs ƒ 250.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: café-/zakenpand met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: grote caféruimte ca. 85 m², keuken, bijkeuken, toiletgroepen, bierkelder; 1e verd.: 3 slaapkamers en bergkamer. Het pand is voor diverse doeleinden geschikt. Koopprijs ƒ 105.000,- k.k.

Taxaties
Koop en verkoop
Hypotheken
Pickée makelaardij bv 045-414819
van Itersonstraat 15, Postbus 31193, 6370 AD Schaesberg
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur.

Heerlen, Kapelweg 23

Halfvrijstaand landhuis met ruime garage en leuke voor- en achtertuin. Goede isolatie.
Indeling: entree-hal, toilet, royale living met half open keuken met aanbouwkeuken voorzien van diverse apparatuur en bergkast.
1e verd.: 3 grote slaapkamers, komplete luxe geheel betegelde badkamer met douche, ligbad, 2e toilet, v.w., bergkast.
Vaste trap naar 2e verdieping.
Grote garage met aparte zolder.
Zeer goed onderhouden. Alles hardhouten kozijnen.
Luxe afwerking. Bouwjaar 1979. Inhoud ca. 500 m3.
Vraagprijs ƒ 147.500,– k.k.

De Hoof 14, Boukoul-Swalmen
04740-2775

NVM MAKELAAR — **HENK DOHMEN MAKELAARDIJ BV**
BEEDIGD MAKELAAR / BEEDIGD TAXATEUR

Als luxe en ruimte u aanspreken

Kunt u uit een beperkt aantal woningen een goede keuze doen. Deze woningen, afkomstig van een beleggingsgroep, zijn slechts kort bewoond geweest. Ruimte en afwerkingsniveau zijn voor dit type huis ver boven het gemiddelde.

LIGGING
Op de grens van Schaesberg en Heerlen (aan het verlengde van de Hompertsweg).
Zeer interessant voor wonen in Schaesberg en Heerlen.

SPECIALE KIJKDAGEN
Zaterdag 3 en zondag 4 januari van 14.00-16.00 uur
Adres: Barbarastraat 34 te Heerlen.

Indeling:
- Royale Z-vormige woonkamer, ca. 35 m2
- Keuken met fraaie inrichting
- 3 Grote slaapkamers
- Vaste trap naar geïsoleerde zolder
- Luxe badkamer
- Garage
- Tuin

Prijs f 142.000,-- k.k.

Makelaardij onroerend goed Hypotheken Verzekeringen
stienstra
Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
045-712255* Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur. Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

---

ABAZ onroerend goed en taxatieburo

BOCHOLTZ, Salviastraat
Goed uitgevoerd woonhuis met c.v. en inpandige garage, woonkamer met marmervloer, ruime keuken met eethoek, drie slaapkamers, badkamer met ligbad, hobbykamer en tuin. Vraagprijs ƒ 107.500,- k.k.

BRUNSSUM-Treebeek, ABC-straat
Tussenliggend woonhuis, ruime woonkamer met parket, keuken, drie slaapkamers en badkamer, vaste trap naar grote zolder. Het pand heeft geen tuin, wel een betegelde achterplaats.
Koopprijs ƒ 79.500,- k.k.

HEERLEN, Hamerstraat
Tussenliggend woonhuis met c.v. en grote tuin. Ind. o.a. woonkamer met open haard, drie slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste trap naar royale zolder. Vraagprijs ƒ 127.500,- k.k.

HOENSBROEK, Opbraakstraat
Royale hoekwoning met c.v. en inpandige garage. Ruime woonkamer, keuken, vier slaapkamers, hobbyruimte en tuin.
Koopprijs ƒ 115.500,- k.k.

OIRSBEEK, Op de Graaf
Terraswoning met c.v., garage. Ind. o.a. Z-kamer met schuifpui naar zonneterras en fraai uitzicht, vier slaapkamers, badkamer met ligbad.
Vraagprijs ƒ 139.500,- k.k.

SCHINVELD, Ter Hallen
Royaal woonhuis met c.v. en dubbele garage. Ind. o.a. ruime woonkamer, keuken met eiken aanbouwkeuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, zolder; grote tuin met ruime oprit.
Vraagprijs ƒ 129.500,- k.k.

UBACHSBERG, Widderhovenstraat
Vriendelijk gesitueerd woonhuis met c.v. Ind. o.a. ruime woonkamer, keuken, bijkeuken, drie slaapkamers, badkamer met ligbad, zolder.
Vraagprijs ƒ 117.500,- k.k.

Inl.: De Doom 23, 6419 CW Heerlen
045-718731

RTV/muziek

Zaterdag en zondag DANSEN. Koningin Regentessenlaan 107 Roermond. Tel. 04750-34512 - 24674.

Te k. SYNTHESIZER Korg polysix × ƒ 1695,– + el. guitaar epiphone ƒ 400,– + 50 Watt buizenversterker met losse box ƒ 500,–. Hitjesweg 11, Heerlen-N.

'n huis koopt u bij

Makelaardij onroerend goed, Hypotheken, Verzekeringen
stienstra
Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
Telefoon: 045-712255*
Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur, zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

BOCHOLTZ
Prickart, halfvr. woonh. met dubb. gar., div. stallen en 1 ha. weiland, uiterm. geschikt voor paardenliefhebb. met woonk. 38 m2 met o.h., eetkeuk., werkkeuk., compl. inst. 6 slpk., badk. met ligb., berg. Hardh. koz. Goed geïsoleerd.
Prijs f 245.000,– k.k. 0761

BRUNSSUM
Goed onderh. halfvr. woonh. met c.v., gar., tuin, keld., keuk. met compl. install., 4 slpk., douche, v.w., zolder. Spouwisol., hardh. koz., dubb begl.
Prijs f 129.000,– k.k. 0799

BRUNSSUM
Vrijst. semi-bungalow met inp. gar., tuin, ruime hal, L-vorm. woonk. ca. 40 m2, eetkeuk., ged. overd. terras, 3 slpk., badk. met ligb., v.w., 2e toilet, zolder met veel bergr., geh. hardh. koz. en roll.
Prijs f 249.000,– k.k. 0884

EYGELSHOVEN
Ruim woonh. met woonk., schoonmetselw., open keuk. met install., 3 slpk., compl. badk., pand geïsol. en ged. voorz. van roll.
Prijs f 89.500,-- k.k. 0450

EYGELSHOVEN
Rustig gel. vrijst. woonh. met tuin, gar., woonk., luxe keuk. met alle app., 3 slpk., badk. met ligb. - douche, geh. pand voorz. van rolluiken.
Prijs f 159.000,-- k.k. 0731

HEERLEN
Centrum, luxe appartement in hart van Heerlen met royale woonk., keuk. met install., 2 slpk., badk., berg., zonnig balkon, lift, inp. gar. evt. beschikb.
Prijs f 124.000,– v.o.n. 0481

HEERLEN
Welten, fraai gel. bungalow met c.v., tuin, gar., woonk. 40 m2, ruime keuk., luxe install., terras en tuin met vijver, 4 royale slpk., badk., douche, 2e toilet, v.w., hobbyk., bergr.
Prijs f 239.000,– k.k. 0734

HEERLEN
Centrum, halfvr. woonh. met park.gelegenh., tuin, 2 keld., woonk. 36 m2, grote keuk., bijkeuk., berg., 5 slpk., bergzolder, tuin. Vern. dak, ged. dubb. begl.
Prijs f 149.000,– k.k. 0766

HEERLEN
T.o. plantsoen gel. goed onderh. woonh. met c.v., tuin, gar., geh. onderkeld., royale woonk., keuk., 4 slpk., badk., hobbyzolder. Bijna geh. voorzien van kunst. koz. en dubb. begl.
Prijs f 129.000,– k.k. 0800

HEERLEN
Beersdal, halfvr. woonh. met tuin, mog.heid voor gar., woonk., keuk., 3 slpk., badk. Nieuw dak, kunst. koz., dubb. begl., nieuwe c.v.-ketel.
Prijs f 95.000,-- k.k. 0881

HEERLEN
Vrijst. woonh. met keld., c.v., tuin, mog.heid voor gar., bouwpl., woonk. ca. 41 m2, aparte keuk., 2 royale slpk., mod. badk., zolder met mog. heid voor 2 slpk.
Prijs f 129.000,– k.k. 0892

HOENSBROEK
Goed onderh. tussengel. woonh. met tuin, L-vorm. woonk. ca. 40 m2 met o.h., open keuk. met install., 3 slpk., badk. met ligb., zolder met daktuimelraam, hobby c.q. 4e slpk., vloer- dak- en spouwisol., hardh. koz. en dubb. begl.
Prijs f 139.000,– k.k. 0093

HOENSBROEK
Nabij centrum, in gevarieerde en kindervriendelijke omg., gesch. woonh. met gar. in spouw, woonk., keuk., 3 slpk., badk. Spouw- en dakisol.
Vandaag kijkmiddag van 15.00 tot 17.00 uur.
Prijs f 139.000,– k.k. 0581

HOENSBROEK
Gesch. bungalow met grote tuin 200 m2 op zuiden, gar., woonk., keuk. met eik. aanbouwcomb., bijkeuk., luxe badk., 2 grote slpk. Pand goed onderh. met div. extra afwerk.
Zondag 4 jan. kijkmiddag van 15.00 - 17.00 uur.
Prijs f 162.500,– k.k. 0829

HOENSBROEK
Gesch. woonh. met carport in jonge wijk gesit., eigent. ind. ruime eetkeuk., serre, L-vorm. woonk. met o.h.-partij, 3 grote slpk., badk.
Prijs f 105.000,– k.k. 0893

KERKRADE
Groot zr. goed onderh. hoekhuis met appartement en zr. ruime ind.; woonk., luxe keuken, 4 slpk., luxe badk. Appartement: luxe keuk., woonk., 1 slpk., badk. Gar. gesch. voor 4 auto's. Pand is solide afgewerkt en goed geïsoleerd.
Prijs f 179.000,-- k.k. 0447

KERKRADE
Solide en luxe afgewerkt landh. met tuin, gar., woonk. ca. 35 m2, keuk. met compl. install., 4 slpk., studeerk., luxe badk. met ligb. en douche, zolder. Goed geïsol.
Prijs f 198.000,-- k.k. 0455

KERKRADE
Zeer goed onderh. halfvr. woonh. met zolder, keld., mog.heid voor gar., tuin ca. 30 m. diep, L-vorm. woonk., open keuk., douche, 3 slpk.
Prijs f 105.000,– k.k. 0684

KERKRADE
Gracht, halfvr. woonh. in kindervriendelijke jonge woonwijk met dubb. begl. en berg., zit- en eethoek ca. 45 m2, 3 slpk., badk. met ligb., tuin.
Prijs f 100.000,-- k.k. 0688

KERKRADE
Halfvr. woonh. met keld., gar. en 400 m2 als park aangel. tuin met fruitbomen, woonk., terras, mod. keukeninstall., 3 slpk., badk. met ligb., zolder. Aluminium koz.
Prijs f 169.000,-- k.k. 0704

KERKRADE
Haanrade, rustig gel. woonh. met carport, berg., woonk. met o.h., 3 slpk., div. berg. mog., vaste trap naar zolder met mog. 4e slpk. Huis gel. aan de rand van een bos.
Prijs f 119.000,– k.k. 0751

KERKRADE
Gesch. woonh. met gar., luxe afw., woonk., tuin, 3 slpk., badk., zolder. Geh. pand voorz. van roll. en goed geïsol.
Prijs f 139.000,-- k.k. 0783

KERKRADE
Centraal gel. halfvr. woonh. met gar., tuin, woonk. met o.h., keuk. met aanbouwinstall., eetbar, 4 slpk., badk. met douche, toilet met v.w.
Prijs f 129.000,– k.k. 0824

KERKRADE
Halfvr. woonh. met tuin, gar., woonk., keuk. met install., 3 slpk., badk. met ligb., douche, geh. pand voorz. van rolluiken
Prijs f 135.000,-- k.k. 0859

KLIMMEN
Landelijk gel. halfvr. woonh. met veel privacy, leuke keuk., L-vorm. woonk. met o.h., 3 slpk., werkk., 2 badk. Dit moet u beslist van binnen zien
Prijs op aanvraag. 0790

NIJSWILLER
Zeer goed onderh. woonh. met woonk. 37 m2, keuk. met install., 3 slpk., badk., v.w., zitb., ruime zolder. Pand met div. bergk., tuin, dubbelsteens gar., ged. voorz. van dubb. begl.
Prijs f 147.000,-- k.k. 0862

SCHAESBERG
Halfvr. woonhuis met keld., tuin, woonk. ca. 34 m2, gesch. keuken, 4 slpk., badk., schuur, mog. voor gar.
Prijs f 122.500,– k.k. 0367

SCHAESBERG
Dr. Calsplan, in jonge wijk, tussenwoning met woonk., luxe eiken keuk., app., tuin, berg., 3 slpk., badk. met ligb., bergzolder. Mog. voor garage.
Prijs f 124.500,-- k.k. 0564

SCHAESBERG
Koempel, in jonge wijk, goed onderh. woning met tuin, woonk. 30 m2, open keuk., 3 slpk., badk. met ligb., zolder bereikb. via vaste trap. Rijkssubs. f 18.000,--.
Prijs f 119.000,-- k.k. 0637

SCHAESBERG
Halfvr. woonh. met gar., dak- en spouwisol., therm. begl., woonk. 40 m2, keuk. met eik. install., 4 slpk., badk. met ligb., zolder te bereik. via vliezotrap.
Prijs f 149.500,– k.k. 0846

SCHAESBERG
Halfvr. woonh. met gar., berg. voor- en achtertuin, woonk. met tuindeuren naar terras, dichte keuk. met eik. install. app., 4 slpk., douche.
Prijs f 112.500,– k.k. 0737

SCHAESBERG
Halfvr. herenh. met carport, berg., patio-tuin, woonk. met o.h., woonkeuk. met compl. install., 6 slpk., luxe badk. met ligb., douche, v.w., 2e toilet, zolder, uitst. onderh.
Prijs f 147.500,-- k.k. 0837

SCHAESBERG
Woonh. gesch. voor 2 gezinnen, geh. voorz. van roll., uitst. onderh., prov.keld., woonk. 30 m2, dichte keuk., badk. met ligb., keuk., woonkamer, 3 slpk., zolder via vaste trap bereikb.
Prijs f 122.500,– k.k. 0870

SCHAESBERG
Ruim halfvr. geren. woonh. met oprit, tuin, ged. hardh. koz. en therm. begl., woonkeuk., woonk. 31 m2 met schuifpui en o.h., 5 slpk., badk. met douche, zolder.
Prijs f 139.000,– k.k. 0871

SCHINVELD
Nabij bos gel. vrijst. woonh. met gar., tuin, keld., woonk. met park., keuk. met eik. install., 3 slpk., badk. met ligb., aparte douche. Aluminium koz. met dubb. begl.
Prijs f 149.000,– k.k. 0832

SCHAESBERG
Centrum, appartement op 1e verd., entree, doucher., vaste wast., toilet, garderobekast, 2 slpk., keuk. met balkon, berg. met aansl. wasautomaat, woonk. ca. 30 m2.
Prijs f 55.000,– k.k. 0897

SIMPELVELD
Vooroorlogs halfvr. ruim woonh. met ruime prov.keld., woonk. 30 m2, keuk. 14 m2, bijkeuk. met aansl. wasmach. en c.v.-ketel, 3 slpk., douche, berg., zolder, grote tuin.
Prijs f 115.000,– k.k. 0889

UBACH OVER WORMS
Groenendaal, nabij centrum, hoekwoning met berg., geh. voorz. van rolluiken, Z-vorm. woonk. 38 m2, keuk., eik. install., 4 slpk., badk. met douche. 2e Toilet met v.w.
Prijs f 119.500,-- k.k. 0655

UBACH OVER WORMS
Ruime dakterraswon. met gar. en woonk., keuk. ca. 35 m2, 3 slpk., badk., 2e toilet, ligb. Pand ged. voorz. van roll. en dubb. begl. Keurig onderh.
Prijs f 99.500,– k.k. 0879

VOERENDAAL
Halfvr. herenh. met gar. en tuin. Ind. o.a. L-vorm. woonkamer met o.h., keuk. met div. inbouwapp., 3 slpk., badk. met douche en ligb. 2e verd. zolder, 4e slpk., berging.
Prijs f 185.000,– k.k. 0621

VOERENDAAL
Halfvr. herenh. met c.v., berg. tuin, 3 keld., woonk. ensuite, keuk., berg., toilet, stal, 3 slpk., grote zolder, 4e slpk. Grondopp. 900 m2.
Prijs f 137.500,– k.k. 0828

MEER WETEN?
Vraag dan het NIEUWE HUIZEN-MAGAZINE aan, boordevol informatie over onze bestaande en nieuwbouwwoningen in heel Zuid-Limburg.
VOOR GRATIS TOEZENDING
even de bon invullen of 045-712255 bellen !

BON
Stuur mij informatie over het pand: ....
o Ik kan nog niet vinden wat ik zoek, wilt u een selektie voor mij maken via uw computer. Mijn wensen zijn:
Plaats: ....
Type: ....
Aantal slpk. ....
Prijsklasse: ....

o Stuur mij gratis en vrijblijvend het nieuwe "HUIZENMAGAZINE".
Naam: ....
Straat: ....
Postcode/plaats: ....
Tel.: ....
In ongefrankeerde envelop zenden aan: Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Antwoordnr. 40, 6400 VB Heerlen.

Fietsen/bromfietsen

Diverse OCCASIONS: Yamaha DT, Honda MTX, Zündapp, Vespa CIAO enz. enz. Bromfietsspecialist Math Salden, Limbricht.

Voor WIELREFLECTIE. Tweewielspecialist Math Salden, Limbricht.

De mooiste HONDA staat bij ons in de etalage. Bromfietsspecialist Math Salden, Limbricht.

Royal Nord BROMFIETS te k. gevr. bwj. ca. 1962. Tel. 04402-74364.

Te k. KREIDLER RMC i.pr.st., vaste pr. ƒ 475,–. Tevens 3 houten barkrukken m. rieten zitting ƒ 75,–. Tel. 045-244672.

PUCH Maxi, kl. zwart, met sterwielen, half jaar oud, garantie, ƒ 895,-. Tel. 045-410522.

Te k. PUCH Maxi i.z.g.st., pr. ƒ 850,–. Tel. 045-252098 na 18.00 uur.

Te k. ZUNDAPP KS 50 m. sterw. + schijfr., bwj.'79, pr. ƒ 900,–. 045-252546.

Te k. PUCH Maxi luxe uitv. + verz. Tel. 045-212434.

Diversen

TV-reparatie zonder voorrijkosten. Z.-Limburg TV-SERVICE. Tel. 045-314122.

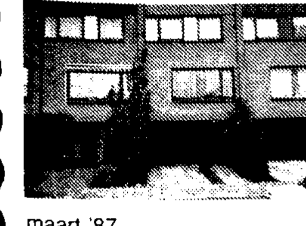
GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

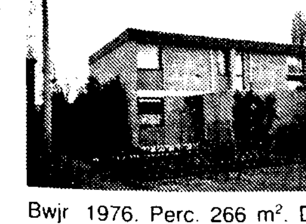
BRUNSSUM - ƒ 89.000,-
Treebeek. Dakwoning bestaande uit 3 woonlagen en berging op beg. grond. Ind. o.a.: hal, woonk., keuken, 3 slpks., badkamer, via vaste trap bereikbare ruime hobbyzolder. Hardhouten buitenramen en -kozijnen. Goed geïsoleerd. Bwj. 1980. Aanv. ca. 3 mnd.

HEERLEN - ƒ 97.000,-
Rennemig. Fraaie hoekw. met berging, tuin en cv. Ind.: hal, toilet, woonk. (ca. 30 m²), keuken, berging, achtertuin m. terras. 1e verd.: 3 ruime slpks., mooie bet. badk. 2e verd.: flinke bergzolder. Woning is geheel geïsoleerd. (Overname subsidie mogelijk, netto maandlast ca. ƒ 500,-*). Bwj. 1984. Aanv. in overleg.

HEERLEN - ƒ 104.000,-
Pronsebroek. Rustig gel. mooie souterrainwoning m. garage en cv. Ind.: sout.: entree, garage, berging, cv.-ruimte, toilet. Beg. gr.: L-vorm. woonk., keuken, tuin. 1e verd.: 3 slpks., bet. badk. m. ligbad, v.w. en 2e toilet. Bwj. 1972. Aanv. ca. maart '87.

HEERLEN - ƒ 106.000,-
De Stack. Mooie hoekw. m. garage, c.v. en tuin. Ind.: entree, toilet, ruime woonk., open keuken, berging, voor-, zij- en achtertuin, garage. 1e verd.: overloop m. bergkast, 3 slaapks., bet. badk. m. ligb., 2e toilet, v.w. en aansl. wasautomaat, c.v.-kast. Bwjr 1976. Perc. 266 m². De woning is geïsoleerd en ged. voorzien van dubb. begl. Aanv. in overleg.

HEERLEN – ƒ 107.000,–
De Stack. Hoekwoning met c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: woonkamer, open keuken, 3 slaapks., badkamer m. ligb. en v.w., ruime zolderruimte. De woning is voorzien van dak- en spouwmuurisolatie en voorzetramen. Opp. 175 m². Aanv.: 3 mnd. na koop.

HOENSBROEK - ƒ 98.000,–.
Vrijst. woonhuis m. garage en tuin. Perc. opp. 450 m². Ind.: o.a. woonk., keuken, bijkeuken, douche, garage m. aansluitend grote ruimte (ca. 50 m²). 1e verd.: 3 slpks., 2e verd.: 3 hobbyruimtes. Woonk. en keuken m. dubb. beglazing.

KERKRADE - ƒ 68.000,-
Holz. Hoekwoning m. c.v. en binnenplaats. Deels gerenoveerd o.a.: badk., nieuw geïsoleerd dak, nieuwe Radson c.v.-ketel, enkele ramen vernieuwd. Ind. o.a.: kelder, beg. gr.: zit- en eetkamer, keuken, geh. bet. badk. m. ligb. en v.w., toilet, berging. 1e verd.: 2 slaapks. 2e verd.: bergzolder via vaste trap. Bwjr. ca. 1930.

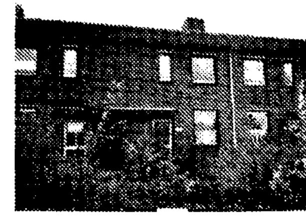
KERKRADE - ƒ 77.000,–
West. Appartement op beg. grond met c.v. Ind.: o.a. berging in sout. Beg. gr.: hal, L-vorm., woonk: (ca. 30 m²), keuken m. bergruimte, 2 slaapk., douche m. v.w. en overdekt terras aan de straatzijde. Geïsoleerd en voorzien v. dubb. beglazing. Ged. overname subsidie mogelijk. Bwj. 1981.

KERKRADE - ƒ 98.000,-
West. Ruim woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: grote leefruimte (woonk. en keuken) ca. 50 m²). 1e verd.: 3 slaapks., badk. en 2 bergkasten. 2e verd.: via vaste trap, ruime 4e slaapk. en bergkast. Ged. voorzien van dubb. beglazing en rolluiken. Bwj. ca. 1974. Aanv.: 3 mnd. na koop.

OIRSBEEK - ƒ 117.000,-
Dorpskern. Fraai halfvr. woonh. met garage en c.v. Ind.: kelder, hal, toilet, woonkamer 950 x 360 m. sierpleisterwerk, keuken m. plavuizen en eetbar, bijkeuken, garage en tuin. 1e verd.: 3 slaapks. m. schrotenplaf., bet. badk. m. douche en v.w., bergzolder. Bwjr. 1963. Aanv. in overleg.

SCHAESBEG - ƒ 94.000,-
Woonhuis m. c.v., tuin en berging. Ind.: hal m. toilet en meterkast, woonk. en keuken. 1e verd.: 3 slaapks. en badkamer m. ligb. en v.w. 2e verd.: ruime bergzolder. De woning is geheel geïsoleerd en zowel boven als beneden voorz. van dubb. begl. Bwjr. 1982. Ovename subsidie mogelijk. ca. ƒ 10.000,- c.w. Netto maandlasten ca. ƒ 530,-* 30 jr. vast.

SCHAESBERG ƒ 95.000,–.
Baanstraat. Ruim woonh. met c.v. en tuin. Ind.: 2 kelders, hal, woonk., keuken, serre, badkamer, schuur en tuin. 1e verd.: 3 slpks. 2e verd.: mansardekamer en zolder. Bwjr. ca. 1935. Aanv. in overleg.

SCHAESBERG ƒ 135.000,-
Prinssenstraat. Vrijst. woonh. m. garage en zeer grote tuin (ca. 1000 m²). Ind.: hal, L-vorm. woonk., keuken, bijkeuken, badk., berging, dubb. carport. 1e verd.: 3 slpks. 2e verd.: vaste trap, hobbyk. Bwjr. ca. 1938. Perc.opp. 1365 m². Aanv. direkt.

SCHINVELD - ƒ 149.000,-
Bedrijfspand m. apart woonhuis, e.e.a. geschikt als kantoor, praktijkpand, magazijn etc. Ind. woonhuis o.a.: kelder, keuken m. eiken install., woonk. m. open haard. 1e verd.: 3 slaapks. en badkamer. Geheel betegelde binnenplaats. Bedrijfsgedeelte: hal m. toilet, werk-/magazijnruimte ca. 100 m². 1e verd: grote kantoorruimte ca. 45 m². Perc.opp. 645 m².

UBACH OVER WORMS - ƒ 105.000,-
Halfvrijst. woonh. met cv., berging en tuin. Ind. o.a.: hal, woonk. (ca. 30 m²), open keuken, (beg. gr. parketvloer). 1e verd.: 3 slpks., badk. met ligbad, toilet en v.w. 2e verd.: via vaste trap. Bwj. 1981. Subsidieovername mogelijk. Aanv. in overleg.

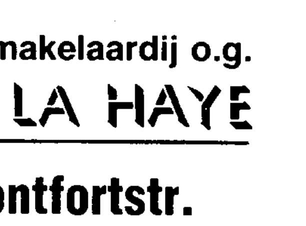
UBACH OVER WORMS - ƒ 125.000,–
Halvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Bwjr. 1977. Geh. geïsoleerd en deels voorz. v. dubb. begl. en rolluiken. Ind.: beg. gr.: zithoek met niveauverschil naar eethoek en keuken. 1e Verd.: 3 slaapks. en badk. 2e Verd.: via vaste trap m. c.v. ruimte en mogelijkh. voor ruime 4e slaapk. Aanv. in overleg.

aquina

Makelaardij o.g., taxaties, hypotheken en verzekeringen
Deken Nicolayestraat 1, 6411 CL Heerlen

045-715566 óók 's zaterdags van 10.00-13.00 uur

makelaardij o.g.
drs. DE LA HAYE

Hoensbroek Montfortstr.
ƒ 129.000,– k.k.
Ruime halfvrijst. woning met garage en prachtige tuin/werkplaats. Ind.: kelder; beg.gr.: hal, w.c., zitkamer 30 m2, aparte eetk.keuken; 1e verd.: 3 slpk., badk. (ligb., 2e toilet); 2e verd. zolder (2 slpk.); gas-c.v. Perc.opp. 400 m2

Heerlen, Amsterdamstraat
ƒ 93.000,– k.k.
Mooi opgeknapte tussenwoning. Ind.: kelder-(ruim), parterre: hal, toilet, keuken (nieuw), woonk., 1e verd.: 3 slpk., badk., 2e verd., bergruimte/zolder. Grote tuin met bergruimte, gas-c.v.

ZATERDAG VAN 10 TOT 12 UUR

Hoofdstraat 88, Hoensbroek
Tel.: 045-223434

HEERLEN (Noord) ƒ 180.000,– k.k.
Royaal vrijstaand woonhuis met c.v. en garage. Bouwjaar 1979, goed onderhouden. Ind.: hal, woonkamer 54 m2, keuken 12 m2 met aanbouwinstallatie, overdekt terras + tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers + royale badkamer. 2e verd.: 1 slaapkamer + zolderruimte. Aanvaarding in overleg.

VOERENDAAL ƒ 167.500,– k.k.
Op blijvend goede lokatie halfvrijstaand woonhuis met c.v. en garage, gr. opp. 346 m2. Ind.: kelder, parterre: hal, woonkamer met open haard 8.60×3.80/3.30, keuken, terras + tuin ± 20 mtr. diep. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vaste trap. Aanvaarding in overleg.

WINKEL-/WOONHUIZEN

HEERLEN-Centrum ƒ 275.000,– k.k.
Winkel/kantoor woonhuis met c.v. Ind.: be.gr. winkelruimte opp. ± 330 m2, front 8,5 m; 6-8 eigen parkeerplaatsen. 1e verd.: verkoopruimte ca. 147 m2, kantoor/woonruimte ca. 50 m2. 2e verd.: verkoopruimte ca. 147 m2, kantoor/woonruimte ca. 60 m2. Aanvaarding direkt.

HEERLEN ƒ 180.000,– k.k.
Schaesbergerweg kantoor c.q. winkel/woonhuis. Ind.: kelder, parterre: kantoor ± 50 m2, toilet, archiefruimte c.q. kantoor 18 m2, eigen parkeerfaciliteiten. 1e verd.: royale woonkamer met keuken, 1 slaapkamer + badkamer. 2e verd.: 3 slaapkamers + zolderruimte. Aanvaarding vrijwel direkt.

KERKRADE-Chevremont ƒ 150.000,– k.k.
Winkel woonhuis met c.v. Ind.: winkel 75 m2 met diverse werk- en magazijnruimtes ca. 60 m2. 1e verd.: woonkamer, keuken, badkamer en slaapkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolderruimte. Aanvaarding vrijwel direkt.

Woning of bedrijfspand verkopen?
Makelaardij Ernens
kan u van dienst zijn
Ook voor uw hypotheken
Rente va. 6,1% en u bepaalt
de rentevasttermijn
Maak vrijblijvend een afspraak

MEER DAN 17 JAAR ERVARING

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel. 045-752142

BEGIN HET NIEUWE JAAR GOED

Begin nu met een nieuw huis en profiteer nog van de hoge subsidieregeling.

Met ingang van januari is de subsidie voor nieuw te bouwen woningen verlaagd. Nieuwbouwwoningen waar de subsidie reeds op toegekend is, blijven onveranderd. Profiteer daarom van de nu nog hoge subsidie en verdien een bedrag van max. f 6.000,-. Wij laten u graag zien waar u nog zo'n ruim nieuwbouwhuis kunt kopen.

OPEN HUIZEN
Zaterdag 3 januari 1987 van 14.00 - 16.00 uur.

① ② ③ ④

1 BERG AAN DE MAAS
Royale halfvrijstaande woning aan de Burg. Kurversstraat. Prijs f 142.440,- v.o.n. (exclusief renteverlies en exclusief f 25.000,- subsidie).

2 EYGELSHOVEN, Laura.
Eengezinswoning met garage aan de Wackersstraat 37 voor ca. f 545,- netto per maand.

3 PARTIJ-WITTEM
Geschakelde woningen op een mooie ligging voor ca. f 490,- netto per maand. Volg de borden vanaf de Hub. Ortmansstraat.

4 SUSTEREN, Middelveld.
Woning type vrijstaand aan de Landsheerlaan. Prijs f 150.252,- v.o.n. (exclusief renteverlies en exclusief f 20.000,- subsidie).

OVERIGE PROJEKTEN
Met de hoge (oude) subsidieregeling.

- UBACH OVER WORMS	Namiddagsche Driessen	halfvrijstaande woningen
- SCHAESBERG/ NIEUWENHAGEN	Op de Kamp	appartementen
- HOENSBROEK	West	geschakelde woningen
- BRUNSSUM	Past Savelbergstraat	stadswoningen
- KERKRADE	Kieskoel	souterrainwoningen
- MAASTRICHT	Randwijck	div. typen o.a. eengez. - app.
- SCHINNEN	Scalaplein	halfvrijstaande woningen
- NUTH	Pingerdwarsstraat	geschakelde woningen
- VAALS	nabij Bernhardstraat	halfvr. - geschakelde woningen

Makelaardij onroerend goed - Hypotheken - Verzekeringen
stienstra
Stienstra Heerlen Makelaardij BV,
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.

Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

Te huur aangeboden

MAASEIK. Te h. luxe appartement met inbouwkeuken, best. uit electr. kookplaat, koelkast en diepvries, heteluchtoven, 3 slpkmrs. en gar. Tel. 09-3111564879.

LANDGRAAF te h. vrijgez. appartement event. jong echtp. Huursubs. mog. Tel. 045-320079.

Te h. gem. KAMER met c.v., gebr. v. keuken en douche, eig. opgang, voor oudere heer ƒ 400,– per mnd. Tel. 045-212755.

Te huur APPARTEMENT te Kerkrade-West. Woonkamer, keuken, 1 slaapkamer, douche met wc, berging, excl. ƒ 400,-. Tel. 045-440887.

Te h. ruime ZIT-SLAAPKAMER in natuurgebied te Schin op Geul, tel. 04459-2120.

ZELFVERHUIZEN met onze speciaal ingerichte meubelwagens voor personenautorijbewijs. Tevens verhuur personenauto's en busjes. Autoverhuur Collaris, Schelsberg 45, Heerlen. Tel. 720202.

VERHUIZEN? Te huur kleine en grote bestelauto's. Ook met hydr. laadlift. Ruime keuze in pers.auto's, 9-pers.busjes en campers. Bastiaans InterRent autoverhuur. Spoorsingel 50 Heerlen. Tel. 045-724141.

Te h. BEDRIJFSHAL 1320 m2 en 930 m2 groot, ook samen dus 2250 m2 groot, tot. geïsol. Voldoende parkeergelegenheid. Inl. Biallas b.v. Heerlen tel. 045-412189 b.g.g. 045-410557.

VALKENBURG te h. grt. modern winkel-woonhuis, goede ligging. Alle mogelijkh. Spoedig vrij te aanv. Afspraken v. bezichtiging uitsl. telef. Tel. 04406-15830 of 045-440644.

Nabij Heerlen een ruime nette TUSSENWONING te huur ƒ 850,–. Inl. 04494-48180.

VALKENBURG tijdelijk te huur 1 of 2 pers. gemeub. appartementen max. tot 1-7-'87. Heek 5, 04406-15177.

KAMER in Kerkrade te h. Tevens benedenverdieping voor zakelijke doeleinden in Kerkrade. 045-456826.

Te huur centrum geleen op goede stand ruime BOVENWONING. Terstond te aanv. Huur ƒ 650,– p.mnd. excl. Br.o.no. GE 377 LD, Markt 3, 6161 GE Geleen.

Te h. m.i.v. 1 maart 87, mooie vrijst. WONING (3 slpks.), gar. en hobbyr., alle kmrs. voorz. v. park.vl. Besl. goede stand te Geleen. Huur ƒ 1025,–. Br.o.nr. GE 373 L.D., Markt 3, 6161 GE Geleen.

Te h. BEKKERVELD-HEERLEN, 2 kamers m. eigen douche en toilet, ƒ 475,– p.mnd. all-in. Tel. 045-417613.

Te huur te Vaals, WONING: woonkamer, keuken, 2 slaapkamers, douche en wc, berging, incl. ƒ 650,-. Tel. 045-440887.

Te h. in BRUNSSUM zit-slpk. m. eig. keuken, c.v. en douche. Te bevr. onderste bel Dorpstr. 169 Brunssum.

Te h. gerenoveerd en gem. APPARTEMENT met aparte ingang, c.v., wc, douche. Za. na 16 uur, te bevr. Brandenberg, Nieuwstraat 70, Kerkrade, tel. 045-452552.

■ makelaarskantoor
■ taxatiebureau

vdp NVM van de pas b.v.

■ verzekeringen
■ hypotheekcentrum

VOERENDAAL ƒ 169.000,– k.k.
Modern halfvrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin op het zuiden. Bouwjaar 1974. Prima staat. Hal, living met tegelvloer, zitkuil en open haard, open keuken met eetbar en luxe inrichting. Verd.: 3 royale slaapkamers, ruime badkamer met ligbad, douche en toilet, vaste trap naar 2e verd. met 4e kamer.

SCHIMMERT ƒ 335.000,– k.k.
Vrijstaand woonhuis met 4000 m2 grond, ideaal voor woning met kantoor of praktijk. Indeling: 4 kelderruimtes, hal, garderobe, keuken, L-vormige woonkamer. Verd.: 4 slaapkamers, badkamer, zolder. Praktijkruimte: toilet, keukentje, spreekkamer en kantoorruimte.

Wij hopen dat in 1987 al uw woonwensen in vervulling mogen gaan.

Wij zullen ons steentje graag bijdragen in de vorm van

★

een objectieve taxatie

★

algehele begeleiding bij aankoop

★

het kiezen van de beste hypotheek

HEERLEN-RENNEMIG ƒ 129.000,– k.k.
Moderne hoekwoning met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkamer (± 30 m2) met tegelvloer, open keuken. Verd.: 2 slaapkamers, berging, badkamer. 2e verdieping te bereiken via vliezotrap met begaanbare zolder. Bouwjaar 1982. Uitstekende isolatie en in overleg vrij. Subsidieregeling mogelijk.

UBACHSBERG ƒ 169.000,– k.k.
Prima onderhouden ruim halfvrijst. woonhuis met gas-c.v., extra grote garage en op z.w. gelegen achtertuin. Ind.: bet. hal, L-woonkamer met parketvloer, schuifdeur naar studeer/hobbykamer (totaal ca. 46,5 m2), luxe uitgevoerde eetkeuken met div. ingebouwde apparatuur, 3 slaapkamers, vernieuwde badkamer, bergzolder. Veel extra's.

Met 'n NVM-makelaar koop je zonder zorgen.
NVM MAKELAAR
(let op t.v.-reklamespot, dinsdag 6 jan. voor het half elf journaal)

Van de Pas b.v. - Kerkplein 70 - Voerendaal - Tel. 045-750600

Te huur gevraagd

Deutsches Ehepaar sucht zum 1-2-87 HAUS in Holland, grenznähe! Haus oder Mietkauf oder Mietbasis gesucht. Anrufe tel. 09-49-2404-24335.

Te huur gevraagd vrijstaande BUNGALOW of luxe woning. Hoge huur geen bezwaar. Tel. 045-226829.

Jongeman 27 jr. zkt. WOONRUIMTE in Heerlen of omg. Huur tot ƒ 450,– excl. Tel. 04490-13120.

Alleenstaande HEER 70 jr., zkt. net kosthuis. Br.o.nr. VA 442 L.D., Wilhelminalaan 37, 6301 GG Valkenburg a/d Geul.

Te h. gevr. op zeer korte termijn WINKELRUIMTE ± 100 m2 in Geleen of dir. omg. Aanbiedingen o.no. GE 376 LD, Markt 3, 6161 GE Geleen.

Te huur gevr. GARAGEBOX in Spaubeek of dir. omg. Tel. 04493-3931.

RAMEN DEUREN SÈRRES
De SPECIALIST voor nieuwbouw of renovatie.
Showroom open: ma. t/m vrijd. 9-13 u. en 14-18 u. Zaterd. 9-14 u.
ALKUBOUW NUTH B.V.
Dorpstraat 7 - Nuth - Tel. 045-241917

Vakantie/recreatie

Te huur + te koop SNEEUWBANDEN en sneeuwkettingen in alle maten. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

SNEEUWKETTINGEN, sneeuwbanden, kopen te duur? Wij hebben ze ook te huur! Autobanden Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

LANGLAUFWEEKEND Sauerland. 16-17-18 jan. 1987. Vertrek 19 uur - terug zondag ongev. 19 uur. Reis. volpension, 2x2 langlaufles voor slechts ƒ 125,–. Event. skihuur mogelijk. Informatie en aanmelden: Sportcentrum H. Veld, Bokstraat 81, 6413 AS Heerlerheide. Tel. 045-228278.

Caravans/tenten/boten

Te k. Knaus TOURCARAVAN, nw. voortent, 3 à 4 pers., ƒ 1950,–. Palmstr. 60, Hrl.

Te k. v. part. CARAVAN Homecar 420 GTI 1980, geïsoleerd. Met ijskast, verw. en voort., in pr.st. Vraagpr. ƒ 8500,–; Tel. 045-243839.

Caravan- en VOUWWAGENSHOW. De lichtgewicht caravans Gruau en Predom. De Eccles-caravan... een klasse apart. Vouwwagens o.a. Trigano, Scout en Europa-camper. Nu nog enkele interessante aanbiedingen! Campingcars RIDDERBEKS, Prinsenbaan 135+167, Koningsbosch, 04743-2213.

Diversen

Voor alle koelkast- en DIEPVRIESREPARATIES: Vroko, 045-441566 of 461658.

Huwelijk/kennismaking

PARTNER? Landelijk comput. syst. 1 jr. ƒ 150,– (bijstand ƒ 75,–). Gratis info: St. Kommunika, P.b. 8212, 3009 AE Rotterdam. Erkend Raad van Toezicht.

GEN EIKSKE, Hulsberg-Nuth: as. maandag de enige echte DJ Jo-Jo. Een voorspoedig 1987 wensen u Corrie, Lou, Irene en Joop.

ALLEENSTAANDEN, Werkgroep 't Sieske, Rijksweg 103 Zd., Sittard, organiseert zondag 4 jan. nieuwjaarsbal. Bewijs verpl. Inl. 04494-47962 of 42064.

Poolse DAMES alle leeftijden zoeken kennism./huwelijk. 04920-29521/44018.

LINDA en Roos iedere dag privé. Tel. 045-228431.

Alleenst. jongeman 39 jr. zkt. langs deze weg KENNISMAK. m. een vrouw voor een fijne relatie op te bouwen. Br. (m. foto) o.e.w.r. o.no. GE 374 LD, Markt 3, 6161 GE Geleen.

Goed uitz. jongeman, goed milieu, zkt. leuke sportieve jonge VROUW, ± 38 jaar, voor een leuke wintersportvakantie, vaste relatie mogelijk. Br.ond.nr. HK 755 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Stichting Mens en Relatie

Kees, 57 jr.
Eenv. rustige huisl. man, houdt van gezelligheid en vogels; zkt. nette vrouw. 045-740088.

Sandra, 31 jr.
Vlotte jonge vrouw, 1.80 m, slank. Zkt. spontane man met goede baan. 045-740088.

Henk, 45 jr.
Goed verzorgde man, rookt en drinkt niet, vaste baan, ongeh. Zkt. leuke vrouw. Kind welkom. 045-740088.

Annelies, 64 jr.
Creatieve vrouw, vlot en aantr., praat graag. Vrolijk karakter. Zkt. man van goed niveau. 045-740088.

Anneke, 39 jr.
Lieve vrouw, gezellige prater, 2 kindr. Zkt. lieve, zachtaardige man voor vaste rel. 045-740088.

Guido, 35 jr.
Bijzonder beschaafde, gevoelige man. Ind. Brede belangstelling, houdt van reizen. Zkt. lieve vrouw.

Bel voor vrijbl. info:
045-740088
(mevr. Schiks)
043-620886
(mevr. Dautzenberg)
Stichting Mens en Relatie is
erkend door RvT
ingesteld door Ministerie v. WVC. Postbus 8040, 6401 VA Heerlen

Ser. sport. j.man zoekt een VRIEND van ± 18 jr. Bel zondag 4 januari van 20-22 uur 045-415589.

Weduwn. 45 jr. 1.88 gr. met 2 jongens 9 tot 11 jr. zkt. ser. kennism. m. jonge sympathieke huiselijke VROUW uit goed milieu tot 45 jr. Br. o. no. HK 753 Limb. Dagblad Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Weduwnaar 63 jr. gep. ambten. z.s.k.m. nette VROUW. Br. o. no. HK 752 Limb. Dagblad Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

TE KOOP TE KOOP

HEERLEN-CENTRUM
Uitstekend gelegen RUIM HOEKAPPARTEMENT op de bovenste verdieping, met lift en vrij uitzicht. Ind.: hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer van 38 m2 met groot terras, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, w.c.
ƒ 129.000,- k .k.

AMSTENRADE
Rustig gelegen VRIJSTAAND WOONHUIS met gas-c.v., garage en grote tuin. Ind.: kelder, hal, inbouwkeuken, woonkamer van 50 m2 met open haard en plav. vloer, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad en 2e w.c.
ƒ 169.000,- k.k.

HULSBERG
Goed gelegeen HALFVRIJSTAAND WOONHUIS met c.v.-gas, garage en tuin. Ind.: hal, moderne keuken, woonkamer met parket, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad.
ƒ 179.000,- k.k.

VALKENBURG
Riant appartement met garage, best. uit woonkamer, slaapkamer, badkamer m. ligbad, moderne keuken, balkon. Luxe afwerking.
Prijs n.o.t.k.

GULPEN
Mooi gelegen vrijst. SEMI-BUNGALOW met c.v.-gas, carport en aangelegde tuin. Blijvend vrij panoramisch uitzicht.
ƒ 226.000,- k.k.

SITTARD
Goed onderhouden HALFVRIJSTAAND WOONHUIS met garage en c.v.-gas. Ind.: hal, w.c., woonkamer in L-vorm met eethoek ± 54 m2, keuken, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche en v.w.t., zolderberging.
ƒ 205.000,- k.k.

nicolai makelaardij
tel. 043-254555*
stationstraat 20, maastricht

Alleenstaanden, iedere donderdag en zaterdag ALLEENSTAANDENBAL in Het Wapen van Hoensbroek met D.J. Richard of D.J. Luc. Iedere zondag bal voor ouderen, toegang boven de 50 jaar met DJ dhr. Feuler.

Zaterdag 3 januari om 20.30 uur welkom op onze ONTMOETINGSAVOND voor alleenstaanden in café De Sport, Sittarderweg 126, Heerlen. Vr. uitn. Doortje en John. Bewijs verplicht.

Wed. 68 jr. zkt. VRIEND, geen inwoning. Br.o.nr. SB 624 L.D., Fr. Erenslaan 4, 6371 GV Schaesberg.

Heden DANSEN in café Helberg, Akerstraat 150 Hoensbroek. Tel. 045-213825.

I.P.A. Uw RELATIECONSULENT consulteert ca. 2000 partnerzoekenden p. jr. U nog niet? Inl. 04116-84843 of postbus 577, Valkenswaard. Erk. d.d. R.v.Toezicht, met garantiefonds.

Alleenstaanden iedere zondag de gezellige ONTMOETINGSAVOND, in onze sfeervolle Rumpenerlinde Brunssum. Wij wensen alle leden één gelukkig en een voorspoedig 1987. Het Bestuur.

Geluk moet je zelf zoeken!
Stichting Kontaktring helpt u daarbij. Vraag vrijblijvend informatie voor een serieuze en discr. kennismaking met zeer persoonlijke aanpak. Zeer acceptabele prijzen.
Stichting Kontaktring
H. v. Zwol Erkend R.T.V.
Tel. 077-871551
Een erkend bureau geeft vertrouwen.

Onroerend goed

Nieuwenhagen

Ter overname aangeboden slagerij met riante bovenwoning. Verkoopruimte ca. 105 m2, event. uit te breiden met ca. 80 m2. Prijs n.o.t.k. Huur niet uitgesloten. Inl. J.W. Offermans Makelaardij o.g. B.V. Maastricht. Tel. 043-624200 of 04405-3333.

Te huur in centrum v. Heerlen per 1 febr. '87 een op goede lokatie gelegen

hoekwinkelpand

± 40 m2, met goede parkeermogelijkheden in directe omgeving. Inl. van Leeuwen Onroerend Goed. Tel. 045-715902.

Te **KERKRADE** geh., vakk. gerenov. woonhuis met o.a. luxe badk., 2 toiletten, 2 keukens, 2 slpk. en tuin. Vraagpr. ƒ 92.500,–; Tel. 04454-5342.

SITTARD te koop hoekhuis met ruime achtertuin, Henri Jonasstraat 36. Ind.: beg. grond: hal, kamer met gashaard, keuken met uitbouw. 1e etage: 3 slaapkamers + badkamer met ligbad, vliering. Pand is beveiligd met alarminstallatie en rolluiken. Vraagprijs ƒ 92.500,– k.k. Tel. reacties: dhr. A. v. Minderhout, tel. 02520-19132 of 02520-17748.

BINGELRADE, te k. halfvr. woonh. m. c.v., garage en gr. tuin, U-vorm. woonk. m. moderne open keuk., tegelvl., open haard, 3 ruime slpk., badk. m. ligb. en 2e toilet. Voorzijde voorz. v. rolluik. Vraagpr. ƒ 132.500,– k.k., tel. 04492-2764.

Met spoed gevraagd **WOONHUIS** te Kerkrade, prijs ± ƒ 120.000,–. Tel. 463726 na 19 uur.

VROENHOVEN te k. Villa, 40 are, alle comfort, tel. 09.3212451709.

Te k. **TUSSENWONING** voor- en achtertuin, bwj. 1956. Na 5 uur. Tel. 045-425672.

Nieuwenhagen

Hoefveld 40-45 laan 42. Zeer mooi gel. halfvrijst. pand (1982) met gar., mooie tuin, 3 slpk., zolder, aanbouwkeuken (eiken), tegelvloer. Alles dubb. glaspand. Verk. in nieuwe staat. Prijs ƒ 142.000,– k.k.

Schaesberg

Monnetstr. 1. Groot vrijst. herenhuis met grote tuin, garage, c.v. (Naast pand ligt bouwpl.). ƒ 198.000,– k.k. (incl. bouwpl.).

Wijnandsrade

Swier 3. Prima onderh. halfvrijst. woonh. met grote tuin, garage met grote gesloten binnenplaats (100 m²), 4 slpk. Geschikt voor hobby of dierenliefhebber. ƒ 119.000,– k.k.

Jos Storms
Onroerend Goed
Geleen
Tel. 04494-42550

ITTERVOORT te k. halfvrijst. woonh. met gar., 4 slpks. Blijvend vrij uitzicht. Aantrekkelijk verbouwd. Tel. 04756-5876.

Te huur goedlopend **CAFE** te Beek. Br.o.nr. GE 375 L.D., Markt 3, 6161 GE Geleen.

Te k. te Simpelveld, halfvrijstaand **WOONHUIS.** Schilterstraat, tel. 045-413468.

Hoensbroek

Opbraakstraat. Fraaie hoekwoning met veel ruimte. Splitlevel. Ind. ruime gar., kelder, eetkeuken m. compl. keukeninr., woonk. m. open haard, 4 slpks., moderne badkmr. m. ligb. en vaste wastafel, toilet. Modern woonhuis, veel MBI schoonmets.werk + 550 m3. Aanv. i.o. Vr.pr. ƒ 135.000,– k.k.

Schinnen

Dkn. Packbierstraat. Schitterend gelegen vrijst. bungalow, perc.opp. 850 m2, grote tuin rondom. Ind. o.m. living ± 40 m2 m. park.vl. en open haard, keuken, eetkmr. ± 25 m2, 3 slpkmrs. waarvan 2 met v.w., badk. m. ligb. en v.w., hobbykelder, c.v.-kelder, ruime garage. Aanv. i.o. Vr.pr. ƒ 195.000,– k.k. Inlichtingen: Kramer Makelaardij O.G. en verzekeringen. Makelaar, taxateur o.g., lid NVM, Elsstraat 1, 6191 JW Beek, 04402-73601.

Te koop **NIEUWSTADT:** vrijstaand woonhuis, grote woonkamer, keuken, badkamer met ligbad, 4 slaapkamers, c.v., garage met berging, grote tuin. Vraagpr. ƒ 185.000,– k.k. Sittard, 2 halfvrijstaande premie B-woningen, grote woonkamer, keuken, badkamer met ligbad, 3 slaapkamers, zolder, CV, grote garage, prijs 140.000, premie 25.000. Te bevragen tel. 04490-10448.

Te k. ruim oud vrijst. woonhuis met c.v., 4 slpk., met gar. en werkpl., loods ca. 270 m2, tot. opp. 900 m2. Nabij **ROERMOND** en watersp. centr. Elk redelijk bod bespreekbaar. Tel. afspr. 04750-32934.

Wij moeten verkopen of verhuren voor onze kliënten in Belgisch-Limburg. Dancing's, DISCOTHEKEN, restaurants met lage overname kosten, meer dan 30 verschillende zaken. Vraag vrijblijvend onze brochure Limburg National BV, Europaweg 8, Heel, 6097 CB. Tel. 04747-3256.

Heerlen

Ruys de Beerenbrouckl. nabij centrum, woonhuis, voorz. van c.v., omv. 4 kelders, woonk., keuken, hal m. toilet, kleine tuin, 3 slpk. en doucheruimte. 2e verd.: 2 slpk. en zolder. Vraagpr. ƒ 137.500,– k.k.

Bocholtz

Bernhardstr., halfvrijst. woonhuis m. gar., bwjr. 1976, goed aangel. tuin m. binnenplaats m. afscheiding v. hekwerk. Ind.: entree hal, toilet, keuken, woonk., 3 slpk. en badk., vz. van roll. Goed onderh. Vraagpr. ƒ 130.000,– k.k.

Brunssum

Dorpstr., twee naast elk. gel. woonhuizen, aan achterkant ber.baar, w.v. een met gar. en c.v., totale oppervl. ± 790 m2. Vraagpr. ƒ 220.000,– k.k.

Inl. taxateurs- en makelaarskantoor
Van Wersch b.v.
mak. o.g. Stationsstr. 54 Kerkrade, tel. 045-452234.

Sittard te k. cafépand (opp. ca. 55 m2) met ruime bovenwoning (5 slpk.) ƒ 152.000,– k.k. **BOPA O/G** 045-324133.

HOENSBROEK ƒ 111.000,– k.k. grote en pracht verb. tussenwon. met c.v. en tuin, berg. Ind.: woonk. (38 m2), keuken + aanb., 3 slpk., 1 hobbyk., luxe badk. (ligb., douche, dubb. wast.), zolder, gr. bet. kelder, ged. geïsol., alles in perf. st. Tel. 045-210807.

Lessen onderwijs

CHAUFFEURSOPLEIDING CCVB. Avondcursus, startdatum 12 jan. as.; cursus aanvullend personenvervoer, startdatum 9 jan. a.s. Verkeersschool Leo Cremers voor al uw rijbewijzen, ook E achter B. Maand december aanbieding 5 volle uren voor ƒ 99,– personenauto. Reeweg 139, Ubach o. Worms, tel. 045-312558.

Welke leraar/lerares VWO wil daadwerkelijk STUDIEBEGELEIDING geven aan 3 à 4 gymnasiasten. M. Munnich 045-711040.

CHAUFFEURSDIPLOMA nodig. Wij starten op zaterdag 17-1-1987. ANWB-auto en motorrijschool Wischmann & Zn., Europaweg-Zuid 337, Ubach over Worms, tel. 045-351721. Ook het adres voor vrachtauto, autobus, aanhangwagenlessen achter C + B. Cursus gevaarlijke stoffen start op 18-1-1987

Auto's en motoren

AUTOTRANSPORTERS nieuw en gebruikt; 1 aanhangwagen 4 m lang, 2 m breed + 2 m hoog met huif en 1×2.50×1.25 m bakmaat. Geurten, Gasthuis 10, Bemelen, tel. 04407-1337.

FORD Sierra 1800 Laser 3-drs. '85; Ford Escort 1300 CK 3-drs. '86; Ford Escort 1100 Laser 3-drs. '84; Ford Escort 1300 Bravo 5-drs. '83; Mazda 323 de L. 3-drs. '82; Nissan Sunny 1300 DX '84; Opel Corsa 1200 LS 3-drs. '84 en '85; Ford Fiesta 1100 de L. '86 en '83 en '81; Opel Kadett 1300 de L. '80 ƒ 7500,–; Ford Taunus 1600 Bravo 4-drs. ƒ 5000,–; Garantie, financ. en inruil Autobedrijf P. Veenstra, Rotterdamstr. 98, Heerlen. Tel. 045-725806 na 18 uur 312059.

Te k. GOLF diesel bwj. '78. Vraagpr. ƒ 4000,–; + te k. aanhangwagen 100x125 ƒ 200,–; Dr. Schaepmanstr. 7 Geleen.

Te k. MAZDA 818, apk 1978. Tel. 045-463389.

Te k. van 1e eigenaar RENAULT 18 TS, bj. '81, nw. banden, trekhaak, i.nw.st. Tel. 04454-2092.

Te k. NISSAN Sunny GL 1.5 Traveler, 5-drs., blauwmet., trekhaak, bj. '83, km.st. 58.000, prijs ƒ 11.900,-. Tel. 04454-5029.

Te k. RENAULT 5 GTL, bj. '77, APK, vr.pr. ƒ 700,- of Ford Taunus 1.6 L, bj. '76, APK, vr.pr. ƒ 800,-. Tel. 04451-2076.

Te k. MAZDA 616, bj. '76, autom., met LPG, APK, vr.pr. ƒ 800,-. Tel. 045-215881.

Te k. Opel KADETT Berlina type '79 APK, vr.pr. ƒ 2950,–. Inr. mog. 045-453368.

Mooie PEUGEOT 305 GL bj. '79 APK, pr. ƒ 1950,–. Tel. 045-422610.

VW JETTA C diesel 4-drs. m. '82, vr.pr. ƒ 7500,–. Vondelplants. 6, Langeberg-Brunssum 045-255019.

Te k. BMW 316 met 125 pk inspuitmotor, bwj. '77, apk gek. Vr.pr. ƒ 3750,-. Tel. 045-321828.

Te k. SPEEDBOOT grote 4-pers. met trailer, 40 pk Johnson motor. Inr. auto mogel. 045-218698.

TOYOTA Landcruiser 4 x 4 diesel, grijs kenteken 1 jaar oud, km.st. 16.000, fabrieksgarantie 1e eigen. in st. v. nw. Opel Kadett 12 S hatchback 8 mnd.oud, km.st. 10.000 nieuw. BMW 316 1982, blauw, sportwielen, Volvo 340 L 1983, wit, sportwielen. Peugeot 505 GL 1983 1e eigen. Inruil en financiering mogelijk. Te bevr. Auto Wings, Verlengde Klinkertstr. 24 Hoensbroek (nabij station). Tel. 045-226829.

MAZDA 929 Legato 2 ltr., LPG, bj. 1979, 5-gang, sunroof, trekhaak, radio-cass., stuurbekr., boardcomputer, ƒ 3950,-. Tel. 045-410522.

Te k. CITROEN BX 14 E, z.g.a.n., bj. maart '85. Servatiusstraat 4, Heerlen.

Te k. DAIHATSU Charade nov. '80, verbr. 1:18, luxe uitv., 5-drs., kl. leuke auto i.z.g.st. Tel. 04402-77889.

Te k. CAMARO type '76 V8 aut., Wolfrace velgen, airco., ƒ 2750,–. Tel. 04459-1263.

Te k. CHRYSLER Newport V8 aut., '69, 9 pers. limousine, zwart, ƒ 6500,–. Tel. 04459-1263.

Te k. CABRIOLET Ford Torino v8, aut., '70, elektr. dak + ramen ƒ 10.000,–. Tel. 04459-1263.

Te k. SUZUKI GS 850 G '80, zwart, ƒ 3750,–; Honda CB 400 N '79 ƒ 1750,–. Tel. 04459-1263.

Te k. HONDA Civic '77 APK i.g.st., vr.pr. ƒ 1450,–. Tel. 045-459604.

MAZDA 323 ES eind '78, APK, auto is als nw. Tel. 04495-5061.

Te k. SAAB 900 GL mod. '83, kl. zwart, in nw.st. Vraagpr. ƒ 15.750,–; Tel. 045-719755.

Te k. MERCEDES 200 met LPG bj. '81, vr.pr. ƒ 12.500,–. Tel. 045-753606.

Diversen

Rubber MATTEN in diverse uitvoeringen voor alle doeleinden. Industrie -Werkplaats - Huis. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

Kandidaten gezocht voor **WIENERAVOND.** Dancing Moonlight, Koningin Regentessenlaan 107 Roermond. Tel. 04750-34512-24674.

Voor het kopen of huren van sneeuwbanden en -kettingen: Autobanden SAMPERMANS, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

TAU (levensweg) uw bureau voor al uw problemen, verleden, heden en toekomst. Bel voor afspraak 045-324037 18.00 tot 20.00 u.

Meubelen STOFFEREN. Wij komen u vrijblijvend bezoeken. J. v.d. Zwaag, Kantstraat 35, Ubach over Worms. Tel. 045-314522/724303.

Diepvries- en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen, 04494-45230. 24-uurs service.

Uw KOELKAST of diepvries defect! Wij komen direct. Geen voorrijtijden incl. volle garantie, 045-726206.

Kunst antiek

Schilderijen
50% korting vanaf 25,– romant. werk. 043-434815.

ANTIEKUITVERKOOP bij Wijshoff Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd. en zaterd.

INTERART Antiek, Irmstr. 64, Simpelveld, 045-443161. Grote keuze in strakke kasten, vitrines, eethoeken, salontafels enz. Ook magazijn met grenen meubelen.

ANTIEKCENTRUM Heerlen. Gespecialiseerd in elk meubel, donker of licht, strak of bewerkt, afgewisseld met decoratief kleingoed. 045-719807. T.o. schouwburg.

Te k. MOTORAFSTELKAST met scopebeeld en infrarood CO test e.a., pr. ƒ 1500,–. Tel. 04494-53297.

Opel KADETT 3-drs. type hatchback '81, LPG, div. extra's, 100% i.o., keur.rapp. aanwezig ƒ 7200,–. 045-410780.

Te k. VOLVO 242, bwj. 1976 met B 20 motor. Hoogstr. 13, Montfort, tel. 04744-1924.

Te k. Ford CAPRI i.z.g.st. APK gek., vr.pr. ƒ 2600,–. Kleikoelenweg 45, Nieuwenhagen.

Te k. OPEL Ascona 2-drs., groenmet., dubbele spiegel, trekh., radiocass. bwj. '82. Koningstr. 50 Heerlen, Eikenderv. na 13.00 uur.

Te k. LANDROVER 109 diesel bwj. '62. In perfecte staat. Tel. 045-253502.

Opel ASCONA 1.6 S bj. '82, km.st. 48.000, tel. 04493-3486.

Te k. KADETT 13 S HB bj. '81, km.st. 78.000 met.blauw, Berlina-interieur, vr.pr. ƒ 7500,–. 04490-23993.

Te k. Opel KADETT bj. '72 APK gek. Te bevr. Jupiterstr. 63, Brunssum, tel. 045-223788.

Te k. RS 2000 bwj. '77 in perfecte staat. Tel. 045-253502.

Te k. PLYMOUTH Volare Premier, stationcar v8, aut., '78, APK v.v. alle extra's o.a. LPG, trekh., airco., ƒ 3750,–. Tel. 04459-1263.

Te k. DYANA CV6. Vraagpr. ƒ 5250,–; bwj. '82. Te bevr. v. Hiltenstr. 3 Geleen.

Te k. SIMCA 1000 GLE, APK-gek., bwj. '75, pr. ƒ 750,–. Zeswegenln. 205, Heerlen.

DATSUN 280 ZX, 1980, 1e eigen., i.z.g.st. Tel. 045-714162.

MAZDA 626 GLX 2.0 '86; Seat Ibiza 1.2 GL '85; Suzuki Alto autom. '83; Suzuki GX coupé '83; Audi 100 cc '83; Mazda stationcar 1300 '83; VW Passat stationcar '83; Fiat Panda 45 '81; Citroën 2CV6 Club '81; Toyota Corolla coupé '80; Ford Fiësta XR 3 '81; VW Golf 1.6 S '78; Ford Fiësta '77; BMW 316 wit '81; BMW 316 grijsmet. '81. Autoshop Geleen, Op de Vey 47-49, Geleen. Inruil, garantie, financiering. Tel. 04494-44944. Tev. rep.

Te k. PEUGEOT 305 GL m. LPG, '80. Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Auto's en motoren

Ik betaal de hoogste prijs in Limburg voor uw sloop- of SCHADE-AUTO. 045-753459, ook 's avonds.

Te k. MAZDA 323, bwj. '78, APK, i.g.st., ƒ 1250,–, Heemskerkstr. 66, Hrln. Meezenbroek.

Voor al uw AUTO-ONDERDELEN moet u zijn bij autosloperij Rapie. Tevens schade- en gebruikte automobielen. In- en verkoop. Locht 70, Kerkrade-West, tel. 045-423423. 1 km v. grensovergang Locht.

Te k. v. part. VW KEVER, bwj. '73, zwart, mot. 100%, carros. matig, ƒ 650,–. Tel. 045-718728.

Te k. SUZUKI Alto '83 met schade. Dr. Poelsstr. 17 Hulsberg.

Te k. MERCEDES 206 D APK-gek. bwj. '77. Pr. n.o.t.k. Dorpsstr. 12 Mheer tel. 04457-1260.

Te k. RENAULT 30 TS bwj. '79 met trekh. Vraagpr. ƒ 650,–; Tel. 045-415348.

Te k. VOLVO 340 L, bwj. 1985, pr.n.o.t.k., tel. 04754-4781.

Wij betalen ƒ 400,– tot ƒ 20.000,– voor uw AUTO. Schade of defect geen bezw. Ook sloop. 045-720200.

Terugname van financieringsbank: RENAULT R5 GTL, bj. '82, ƒ 6.950,–. Emly Handelsonderneming. Tel. 04498-54510.

Ford Fiesta 1.1, '83; Kadett 1.2 S, '80-'82-'83; Kadett 1.2 LS, '85; Escort 1.1 L Bravo, '82; Escort 1.3 L, 5-drs., '81; Kadett Stat.car., '80; Escort 1.3 L, '79. Automobielbedrijf J. DENNEMAN, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. KTM 175 Enduro, 1979, pr. ƒ 750,–. Tel. 045-212310.

Te k. FORD Escort XR 3, kleur rood, bwj. '81, div. access. o.a. schuifkanteldak met nieuwe voorgrill. Tel. 04755-2019.

NISSAN Micra bwj. '83, 41.000 km. Pr. ƒ 9500,–; Ceciliastr. 2, Sittard, tel. 04490-21518.

Te k. MAZDA 929 Legato 5-gang, stuurbekr., bwj. '79. Pr. ƒ 1200,–; Tel. 045-218698.

Te k. gevr. mooie OPEL Rekord '79-'80, iefst 4-drs. Tel. 045-222464.

Te k. LANDROVER Stawag 88 inch 4 cyl. dieseluitv., 2250 cm3, grijs kent. bwj. 1979, veel acc., electr. lier + afst.bed., 60.000 km. Vraagpr. ƒ 15.000,–; Tel. 045-243839.

Te k. OPEL Kadett 1,2 i.g.st. bwj. 1977. Pr. ƒ 2500,–; Tel. 045-243839.

Te k. GOLF diesel bj.'81 kl. rood i.z.g.st. Sanderboutlaan 64 Stein.

Te k. HONDA Prelude bj.'79. Vr.pr. ƒ 6750,-. Tel. 045-226762.

Te k. DATSUN cherry 120A F2 1977 met.blauw i.z.g.st. v. onderh. Te bevr. 045-324017.

Te k. GOLF C. diesel bwj. '82, 6-bak, div. extra's. Tel. 04495-1617.

BMW 318 I bj. '83, nw. mod. i.st.v.n. Km. 52.000. 1e eig. Boekje ter inz. Debetsln. 35 Nieuwenhagen.

Officiële Subaru-deal[er] k. SUBARU 4 wd. '85. Subaru 4 wd. 18[…] '85. Subaru 4 wd. E[…] Subaru 4 wd. pick-u[p] Subaru 1300 DL '83. [Suba]ru mini jumbo '84. Op[el Ka]dett 1300 de luxe '8[…] Panda 45 S '83. Peuge[ot] GLD 4 drs. '85. Nissan [Sun]ny 1500 GL '84. N[issan] Cherry '80. Mitsubish[i] GL '81. Renault 5 5-dr[s.] Mazda 323 autom. '79. [Inruil] en financiering mo[gelijk]. Erkend APK-keurin[gsbe]drijf. Garage J. Co[…] Prinsenbaan 65, Ko[…]bosch, tel. 04743-1574.

ROTHEM-MEERSSEN
Notaris I.G.J.M. Schoonbroodt
Meerssen

zal op woensdag 4 januari 1987 om 3 uur 's midda[gs …]cies, in café Pluymaekers, Klinkenberg 51, Rothem-[Meers]sen, krachtens bevel van de arrondissementsrechtb[ank] Maastricht, om uit onverdeeldheid te geraken, in het [open]baar en volgens de plaatselijke gebruiken, bij opbod [verko]pen:

A. WONING met tuin aan de Klinkenberg 103 te R[othem-]Meerssen, kadaster Meerssen B 5188, groot 3,48 are;

B. BOUWTERREIN aan de Klinkenberg 106 te R[othem-]Meerssen, kadaster Meerssen B 4339, groot 3,80 are.

Aanvaarding: na betaling koopsom, wat de woning [be]treft onder gehoudenheid de lopende huurovereen[komst] gestand te doen en wat betreft het bouwterrein vrij va[n …]en

Betaling koopsommen: uiterlijk 20 februari 1987.

Bezichtiging van de woning uitsluitend op 6, 8 en 12 [januari] 1987, telkens van 17.30 tot 19.00 uur, onder over[legging] van een toegangsbewijs af te geven ten notariskanto[re] Beaufortstraat 22, Meerssen, tel. 043-644848, alwa[ar na]dere inlichtingen kunnen worden verkregen.

Notaris J.A.M. Druncks te Maastr[icht]

zal op donderdag 15 januari 1987 om 11.00 uur in de [...] Sociëteit, Vrijthof 36 te Maastricht, krachtens artikel 122[…] in het openbaar en bij opbod verkopen:

A. **Café-woonhuis** aan de Hoogbrugstraat 2 te Maa[stricht] kad. bekend gemeente Maastricht sectie A nr. 174[…] 50 ca.
omvattende: begane grond: caféruimte met toilette[n];
1e verd.: woonkamer met keuken, [ka]mer, toilet;
2e verd.: 3 slaapkamers;
mansardeverdieping: 2 slaapkamers.
Het pand is gedeeltelijk onderkelderd.

B. **Woonhuis** aan de Frankenstraat 151 te Maastrich[t] bekend gemeente Maastricht sectie G nr. 2023 gro[ot …] are
omvattende: op de begane grond en elk van de tw[ee ver]diepingen 3 kamers en een toilet;
op de 1e verdieping voorts een keuke[n].
Het pand is gedeeltelijk onderkelderd en voorzien v[…] (gas).

De koopprijzen dienen uiterlijk op 27 februari 1987 te [worden] voldaan.

Aanvaarding na betaling van de koopprijzen, het sub [B be]schreven pand onder gestanddoening van de lopende [huur]vereenkomsten (kamerverhuur).

Bezichtiging in overleg met het notariskantoor, Wilhelm[ina]gel 45 Maastricht, tel. 043-212777, alwaar ook nadere in[lichtin]gen te verkrijgen.

Nederland 1

09.30 -09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
15.00 Muppet Baby's. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl. 13: Een opgeruimd humeur.
15.25 Het verhaal. Bijbelserie voor de jeugd, vertelt door Lex Goudsmit. Afl.: Het begin.
15.40 Opdracht voltooid. Deel 2: Vallen en zweven. Een vrije-val parachutist, een deltavlieger en een piloot volgen het spoor van Jimmy Angel, die in 1930 in de jungle van Venezuela 's werelds hoogste waterval ontdekte.
17.30 Journaal
17.41 Het piratenmeisje
Amerikaanse speelfilm uit 1950 van Frederick de Cordova. In de hoofdrollen o.a. Yvonne de Carlo, Philip Friend, Robert Douglas en Elsa Lanchester. Debbie wordt als verstekelinge ontdekt als haar schip wordt overvallen door piraten. Ontsnappen blijkt niet gemakkelijk te zijn en het noodlot drijft haar later opnieuw in de armen van de kaperkapitein.
19.00 De Fabeltjeskrant. Kinderprogramma.
19.05 Battlestar Galactica. Amerikaanse science-fictionserie met Lorne Green, Kent McCord, Barry van Dyke, en Roby Douglas. Afl.: De landing van de Cylons I.
20.00 Journaal
20.28 De Soundmixshow
In deze aflevering van de Soundmixshow presenteren de zes kandidaten imitaties van o.a. Mary Hopkin, Dean Martin, Al Jarreau, Robin Gib, Phil Collins en Jennifer Rush. Presentatie: Hennie Huisman.
21.47 In 't holst van de nacht
Amerikaanse poltieserie. Afl.: Oma in actie. Op een avond stormt de oma van Giambone het politiebureau binnen. Zij is ervan overtuigd, dat er iets mis is met een oude vriendin, die ineens haar huis heeft verlaten.
22.35 De vrouw als krijger: aan de mythe voorbij...
Documentaire van Ria Groeneveld over de positie van vrouwen in het leger. De omschakeling naar een krijgsmacht met vrouwen gaat niet zonder slag of stoot.
23.25 Punt komma. Een tekst om bij stil te staan. Vanavond psalm 72.
23.28 Alfred Hitchcock presenteert. Televisieserie naar de beste verhalen van 'The master of suspense'. Afl. 14: Gigolo. Met Brad Davis, Sandy Dennis en Virginia Capers. Arthur Kreshner heeft speelschulden en vraagt een schatrijke vrouw ten huwelijk. Maar die wil niet meteen de verblijfplaats van haar rijkdommen aan hem kwijt.
23.57 Journaal
00.02 -00.07 Nieuws voor doven en slechthorenden

Nederland 2

13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
17.15 Paspoort voor Marokkanen. Informatief programma voor Marokkanen in Nederland.
17.45 Medelanders Nederlanders. Programma voor Joegoslaven: Program o naturalizaciji (Naturalisatie).
18.15 Nieuws voor doven en slechthorenden
18.20 Paspoort voor Italianen. Informatief programma voor Italianen in Nederland.
18.30 Sesamstraat. Kinderprogramma.
18.45 ■ Chuckle Heads. Slapstickfilmpje.
19.00 Journaal
19.12 Nederland Muziekland. Nederlandstalige muziek, gepresenteerd door Erik de Zwart. Vanavond vanaf het eiland Texel.
20.00 Bodylijn. Informatief programma over o.a. huid- en lichaamsverzorging en mode.
20.25 Veronica Film. Video- en filmrubriek met voorbeschouwingen, clips en interviews.
20.55 Hoge hakken, echte liefde
Nederlandse komische speelfilm uit 1981 van Dimitri Frenkel Frank. Met in de hoofdrollen: Rijk de Gooyer, Monique van de Ven, Geert de Jong en Dolf de Vries. Directeur Semijns Roggeveen is uitgekeken op zijn luxe leventje en vermomt zich als de vrachtwagenchauffeur Arie Snoek. In zijn eigen bedrijf ontpopt hij zich al snel als een opstandige werknemer en wordt hij bovendien verliefd op het kantinemeisje Jenny.
22.30 Journaal
22.40 Studio Sport
23.10 Nieuws voor doven en slechthorenden
23.15 -00.45 Monty Python en de Heilige Graal
(Monthy Python and the Holy Grail). Engelse speelfilm uit 1974 van Terry Gilliam en Terry Jones. Met o.a. John Cleese, Graham Chapman, Eric Idle en Terry Gilliam. Terwijl Koning Arthur en de Ridders van de Ronde Tafel op zoek zijn naar de Heilige Graal, vermaken Sir Galahad en Sir Robin zich met jeugdige prinsesjes. Lancelot doodt de meeste bewoners van het kasteel, omdat hij denkt dat een prinsesje tegen haar wil moet trouwen.

Duitsland 1

10.00 Heute
10.03 Sportschau
10.30 ■ Wie ein Stein am Wegesrand
(Robo no ishi). Japanse speelfilm uit 1960 van Seiji Hisamatsu. Met: Hiroyuki Ota, Setsuko Hara, Hisava Morishige, e.a. (Herh.)
12.10 Plusminus. Economisch magazine.
12.55 Persoverzicht
13.00 Heute
13.15 Programma-overzicht
13.45 Gefallen hat es uns nirgends. Documentaire over de Saar, een twistpunt tussen Frankrijk en Duitsland.
14.30 Sesamstrase. Kinderprogramma.
15.00 Morenga
Driedelige televisiefilm naar de gelijknamige roman van Uwe Timm. Met in de hoofdrollen: Jacques Breuer, Edwin Noel, Jürgen Holtz, e.a. Afl. 1: Aan het begin van deze eeuw vechten Duitse soldaten in Zuidwest-Afrika tegen de opstandige Hereros. In het Zuiden is het nog rustig, maar in de loop van 1904 zijn ook hier voortekenen. Dan overvalt ene Morenga een Duitse patrouille. Zijn naam krijgt een gevleugelde klank. (Herh.) - (TT-ondertiteling).
16.30 Das Beste vom Bahnhof. Muziekprogramma met Alfred Biolek m.m.v. Esther Ofarim, Angelo Branduardi, Nana Mouskouri, e.a.
16.45 Australien Express. Avonturenserie van Frank Arnold. Met: Louise Clark, Priscilla Weems, Michael Caton, e.a. Afl.: Böse Überraschungen. Con Madigan zal samen met Jack Taylor een paar belangrijke passagiers afhalen in Wilga, maar op het laatste moment raakt Jack geblesseerd bij de val van een paard. In zijn plaats gaat Maggie mee. Zij hoopt in Wilga nieuws over haar echtgenoot te krijgen.
17.30 Hier und Heute unterwegs. Actualiteiten en reportages uit Nordrhein-Westfalen.
17.55 WWF
18.00 Nieuws
18.05 Die Parteien zur Wahl. Politieke uitzending.
18.08 Sportschau
18.57 Die Parteien zur Wahl. Politieke uitzending.
19.00 Markt. Consumentenmagazine.
19.25 Weiberwirtschaft. Tv-serie. Afl.: Die Unabhängigkeitsfeier.
19.57 Programma-overzicht
20.00 Nieuws (TT-ondertiteling)
Aansl.: **Die Parteien zur Wahl.** Politieke uitzending.
20.15 Masada
Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Boris Sagal. Met in de hoofdrollen: Peter Strauss, Peter O'Toole, Barbara Carrera, e.a. Na de verovering van Jeruzalem door de Romeinen in het jaar '70 trekken de laatste vrije Zeloten zich terug in de bergvesting van Masada. Daar kunnen zij meerdere jaren standhouden. Wanneer de Romeinen het fort na grote inspanning uiteindelijk betreden blijkt dat de bewoners een vrijwillige dood hebben gekozen.
Aansl.: **Die Parteien zur Wahl.** Politieke uitzending.
22.20 Trekking van de lottogetallen
22.25 Nieuws
22.35 Das Wort zum Sonntag. Meditatie van pastoor Peter Haanen.
22.40 Sextett
Komedie van Michael Pertwes. Met: Wolfgang Spier, Harald Dietl, Heide Keller, e.a. Regie: Rainer Bertram. Drie mannen en drie vrouwen willen een boottocht naar de Middellandse Zee maken. Aan boord van het jacht ontstaat een spel met als belangrijkste motieven liefde en jaloezie. (Herh.)
00.40 Carrie - Des Satans Jüngste Tochter
(Carrie). Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Brian de Palma. Met in de hoofdrollen Sissy Spacek, John Travolta, Piper Laurie, e.a. Carrie lijdt onder de terreur van haar moeder, wiens geloofsopvattingen aan waanzin grenzen. Op school gaat het niet veel beter. Carrie wordt door haar klasgenoten gruwelijk gepest. Tijdens het grote bal aan het eind van het schooljaar komen alle frustraties via telekinetische weg naar buiten.
02.15 Nieuws
02.20 -02.25 Nachtgedanken. Beschouwingen door Hans Joachim Kulenkampff.

● *CAROLIN REIBER en TONY MARSHALL in het muzikaal amusementsprogramma "Lieder, die von Herzen kommen" - Duitsland 2, 20.15 uur.*

Duitsland 2

11.00 ●● Programma-weekoverzicht
11.30 Glauben aus dem Herzen. Afl. 1: Die Welt der Orthodoxie.
12.00 Nachbarn in Europa. Informatief magazine voor buitenlanders en Duitsers. (12.00 Griekenland. 12.40 Spanje. 13.20 Joegoslavië).
14.00 Diese Woche. Nieuwsoverzicht. (met ondertiteling).
14.20 Damals: Vor vierzig Jahren. Serie oude weekjournaals.
14.30 Beschreibungen: Wessobrunn - Ort meiner Kindheit. Louise Rinser, Duits schrijfster, woont al 27 jaar in Italië. Ze bezoekt haar geboortestreek, die zo'n belangrijke rol in haar werk speelt.
15.00 Pippi Langstrumpf: Pippi geht von Bord
Zweeds-Duitse speelfilm uit 1968 naar het boek van Astrid Lindgren. Regie: Olle Hellbom. Met: Inge Nilsson, Pär Sundberg, Maria Persson e.a. Pippi wil met haar vader mee terug naar Taka-Tuka-Land varen, maar omdat Tommy en Annika zo verdrietig zijn besluit ze te blijven. Het wordt voor de kinderen een heerlijke kerstvakantie.
16.20 ●● P.I.T. - Extra. Terugblik op het popgebeuren in 1986. Met o.a.: Prince, Modern Talking, Peter Gabriel, A-Ha en David Bowie. Presentatie: Peter Illmann.
17.19 Danke schön. Verslag van de 'Aktion Sorgenkind'.
Aansl.: **Der grosse Preis.** Bekendmaking van de winnaars.
17.25 Heute
17.30 Länderspiegel. Actueel magazine.
18.20 Königlich Bayerisches Amtsgericht: Der Dieb. Tv-serie over rechtszaken in. vroeger tijden. Met Hans Bauer, Georg BLädel, Ludwig Schmid-Wildy e.a.
18.57 Programma-overzicht
19.00 Heute
19.30 Signale im Meer. Kommunikation unter Wasser. Documentaire over de wijze waarop vissen en schaaldieren communiceren.
20.15 ●● Lieder, die von Herzen kommen
Muzikaal programma gepresenteerd door Carolin Reiber. M.m.v. Heino, Uschi Bauer, Tony Marshall, Wolfgang Volz, Böhmerwalder Musikanten, Tiroler Nachtschwärmer, e.v.a.
21.45 Heute
Aansl.: **Die Parteien zur Wahl.**
21.50 Das aktuelle Sport-Studio
Aansl.: **Lotto-uitslagen**
23.10 Ein Hauch von Zen - Das tödliche Geheimnis
(Hsia Nu). Taiwanese dramatische speelfilm uit 1969 van King Hu. Met: Hsu Feng, Shih Chun, Pai Ying e.a. In een Chinees dorpje, tijdens de Ming-dynastie, woont Ku, een jonge geleerde en kunstenaar. Sinds korte tijd verblijven drie vreemdelingen in het dorp: de blinde waarzegger Shih, de kruidenarts Lu en het knappe meisje Yan. Ku verpandt zijn hart aan het meisje en raakt zo bij hun gevaarlijke geheim betrokken.
02.00 -02.05 Heute

Duitsland 3/WDF

12.55 Teletekstoverzicht
13.20 Tele-ski (7). Tips voor piste en loipe.
13.50 Die Bibel - für Kinder erzählt. Serie bijbelverhalen voor de kinderen, afl. 14.
13.55 Sport im Westen extra: Tennis Challenge Cup 1987. Reportage van de wedstrijd Boris Becker - Henri Leconte.
16.00 Goldenes Goa. Klein Portugal aan de Indiase kust. Reportage.
16.45 Der Sternenhimmel im Januar, met Erich Übelacker.
17.00 Ernest Hemingway. Tv-serie, afl. 3: Wem die Stunde schlägt, 1927-1944.
18.00 Die Montagsfamilie. Duitse serie. Afl. 6: Keine Müdigkeit vorschützen.
18.30 Dingsda. Quizprogramma met Fritz.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en sport.
20.00 Nieuws en weerbericht
20.15 Blondinen bevorzugt
(Gentlemen prefer blondes). Amerikaanse speelfilm uit 1953 van Howard Hawks met o.a. Marilyn Monroe, Jane Russell en Charles Coburn. Dorothy en Lorelei Lee zijn vriendinnen, maar tevens de sensatie van Broadway. Beiden verzamelen. De één mannen en de ander diamanten. (Duits nagesynchroniseerd).
21.45 Als Teenager träumten. Peter Kraus Show. Regie: Edgar Böhm.
22.45 Das Halstuch. Misdaadserie naar Francis Durbridge. Afl. 6.
23.20 -23.25 Nieuws

Duitsland 3/SWF

13.25 Breizh - La Bretagne actuelle. Cursus Frans, les 4: Les huitres de l'espérance.
13.55 Sport im Dritten extra: Challenge Cup 1987. Rechtstreekse reportage van de tenniswedstrijd Boris Becker en Henri Leconte.
16.00 8 x USA. Documentaire serie over de V.S. Afl.: Armut in den USA. (Herh.)
16.35 Verwackelte Vergangenheit. Liebe, Läuse, Schüsse. Collage uit oude Duitse amateurfilms.
17.05 Robbi Tobbi und das Fliewatüüt. Jeugdserie, afl. 3.
17.50 ■ Die Chronik der Familie Naegele. Duitse tv-serie met o.a. Willy Reichert, Walter Langer en Ilse Künkele. Afl.: Anno 1938.
19.00 Nieuwsoverzicht
19.02 Glaskasten
19.26 Das Sandmännchen. Kleuterprogramma.
19.30 Länder - Menschen - Abenteuer. Seide aus Indien. Documentaire over de toekomst van de handweverij in India.
20.15 Cyclus: Wege zu Beethoven. Deel 3: De Wiener Philharmoniker o.l.v. Leonard Bernstein, symfonie nr 5 en 6.
21.40 Nieuws
21.45 Trümmer und Träume: Jugend in der Nachkriegszeit. Praatprogramma waarin jongeren van nu met jongeren van toen praten over hun leven in Duitsland tijdens de jaren 1945 tot 1948.
23.00 Notenschlüssel. Peter Wapnewski in gesprek met Kurt Honolka en August Everding over de opera.
23.45 Nieuws
23.50 -00.00 Notturno. Muzikale dagsluiting.

België/TV 1

14.00 Bonjour la France. Cursus Frans voor beginners. Les 14: La cuisine Lyonaise: Lyon - poort naar het Zuiden. (Herh.)
14.30 -15.00 Loon naar werken. Afl. 5: Van Bommerskonte naar Brussel met het openbaar vervoer. (Herh.)
16.00 -17.15 ■ Folies Bergères
Amerikaanse muzikale komedie uit 1935 van Roy del Ruth. Met in de hoofdrollen: Maurice Chevalier, Ann Sothern en Merle Oberon. (Originele versie met Nederlandse ondertitels). De rijke baron Cassini heeft een dubbelganger, de zanger Eugène Charlier. De baron gaat bankroet en vertrekt naar Londen om geld te zoeken. Charlier moet zijn plaats innemen op een feest ter ere van de premier.
17.55 Journaal
18.00 Tik Tak. Animatieserie voor de kleuters. (Herh.)
18.05 Plons. Kinderserie. Afl.: Plons en de pinguin. (Herh.)
18.10 Merlina. Vlaamse jeugdserie. Vandaag: Hoofdkaas met kaviaar. Met: Lea Couzin, Jan Reusens, Paul Ricour, e.a.
18.35 Rondomons: Ouwe patat. (Vieille patate). Franse jeugdfilm (Fr-3 i.h. kader van de EBU-uitwisseling).
19.00 Joker-trekking
19.05 Boeketje Vlaanderen. Toeristisch magazine met toeristisch portret; dit leuke land en agenda. Presentatie: Gerty Christoffels.
19.35 Lotto-trekking, mededelingen en programma-overzicht
19.45 Journaal
20.10 Kunst-zaken. Actualiteiten uit kunst en cultuur.
20.25 Weekendfilm: Op arendsvleugels
(On wings of Eagles). Amerikaanse speelfilm. Deel 2 (slot). Met: Burt Lancaster, Richard Crenna, Paul le Mat, e.a. Dankzij de oproer rond de Gasr-gevangenis, die kolonel 'Bull' Simon met behulp van de Rashid heeft georganiseerd, kunnen Gaylord en Chiapparone ontsnappen.
22.00 Rigoletto. Leuke fragmenten uit buitenlandse programma's. Presentatie: Michel Follet.
22.45 Sport op zaterdag
23.00 De octopus
(La piovra). Vijfdelige Italiaanse serie met Michele Placido, Florinda Bolkan, Nicole Jamet e.a.
00.05 -00.25 Journaal en Coda: Belgisch Klarinettenkwartet: Mars uit Kleine suite van W. Kerstens.

België/TV 2

Geen uitzending

België/RTBF 1

08.30 -09.30 Nouba nouba. Gevarieerd kinderprogramma met tekenen animatiefilmpjes, o.a. Plastinots; Woody Woodpecker; L'Oiseau des mers; Croque-Notes en Le voyage fantastique de Tv et Uan.
Aansl.: **Noubana-News,** gepresenteerd door Françoise Wallemacq.
10.40 Interwallonie: Paravosotros. Programma voor Spanjaarden.
11.20 Interwallonie: Hasret-Nostalgie. Programma voor Turken.
12.00 -13.00 Rox Box
Gevarieerd jongerenprogramma met muziek, clips en interviews, gepresenteerd door Ray Cokes. Met o.a. The The.
13.30 La pensée et les hommes
14.00 Théatre Wallon: Un Espagnol du Cras-Monciau
Waals toneelstuk van Jacques Carolus in het dialect van Bergen.
15.35 Opera sauvage. Documentaire.
16.30 Frank, chasseur de fauves (Bring 'm back alive). Amerikaanse avonturenserie. Met: Bruce Boxleitner, Cindy Morgan, Clyde Kusatu e.a.
17.25 Noubanimé. Kinderprogramma met o.a. Muppet Babies.
17.50 Arts Magazine. Kunstmagazine.
18.25 Complexe d'inferiorite. Tekenfilmpje.
18.40 Trekking Joker
18.45 Télétourisme. Toeristisch magazine door Guy Lemaire. Met o.a. de ontdekking van de man van Spy, honderd jaar geleden; ouderen reizen op zondag.
19.27 Quick et Flupke. Tekenfilmserie.
19.30 Journaal
20.00 Le jardin extraordinaire. Natuurfilmserie gepresenteerd door Paul Galand en Arlette Vincent. Met een special over het Wereld Natuurfonds.
20.30 L'étalon noir
(The Black Stallion). Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Carroll Ballard met o.a. Kelly Reno, Ronney en Teri Carr.
22.20 Variétés: Cabaret des Roches de Rochefort.
23.20 -23.30 Informations, réflexions et interrogations laïques

België/RTBF 2

Geen uitzending

SSVC

Programma-opgave onder voorbehoud

12.30 Birthday time/Cartoon show
12.45 Pop Spot. De nieuwste videoclips gepresenteerd door Mark Page.
13.15 Grandstand. Gevarieerd Sportprogramma met rechtstreekse reportages, o.a. rugby en paardenkoersen.
18.05 Nieuws en weerbericht
18.15 Roland Rat. Tv-serie.
18.40 Doctor Who. Science-fictionserie voor de jeugd. Afl.: The trial of a time lord - deel 12.
19.05 Saturday gang. Amusementsprogramma.
19.30 The Russ Abbot show. Amusementsprogramma.
20.00 Blind date. Amusementsprogramma met Cilla Black.
20.35 Casualty. Komische tv-serie.
21.30 Speelfilm
22.40 Inside story. Zesdelige dramaserie over de perikelen bij een zondagsblad.
23.20 Alias Smith and Jones. Amusementsprogramma.

FilmNet

07.00 The best little whorehouse in Texas. Komedie met Burt Reynolds en Dolly Parton.
09.00 Same time next year. Komedie uit 1978 met Ellen Burstyn en Alan Alda.
11.00 Brother cry for me. Actie-drama met Steve Drexel, Larry Pennell en Richard Davalos.
13.00 Star Trek III: The search for Spock. Science fiction film uit 1984 met William Shatner en DeForest Kelley.
15.00 Hard to hold. Drama met Rick Springfield, Janet Eilber, Patti Hansen en Albert Salmi.
17.00 Somewhere in time. Romantisch drama met Christopher Reeve, Jane Seymour en Christopher Plummer.
19.00 Little Miss Marker. Drama uit 1980 met Walter Matthau, Julie Andrews, Tony Curtis en Sara Stimson.
20.45 Tempest. Komedie met John Cassavetes, Gena Rowlands, Susan Sarandon en Vittorio Gassman.
23.00 Funhouse. Horrorfilm uit 1981 met Cooper Huckabee, Miles Chapin en Sylvia Miles.
01.00 Nightclub Special. Frivole speelfilm (titel onbekend).
03.00 The hellbenders. Actie-drama met Joseph Cotton, Norma Bengell en Julian Mateos.
05.00 The fists of vengance. Kungfu film met Kung Bun.

Music Box

01.00 08.00 en 20.00 Simon Potter
02.00 This is Super Channel. Aansl.: The Power Hour.
03.00 10.00 en 00.00 The Boogie Box
04.00 12.00, 18.00 en 23.00 Off the Wall
05.00 11.00, 17.00 en 22.00 Private Eyes
06.00 The Shadow
07.00 en 19.00 The Power Hour
09.00 Backtracks
13.00 This is Power Channel. Aansl.: The Power Hour.
14.00 Countdown
15.00 Super Channel Sport Preview. Aansl.: Backtracks.
16.00 The New Year Boogie Box
21.00 Rox Box

SKY Channel

08.00 Fun Factory
Gevarieerd programma voor jong en oud, met o.a. de tekenfilmseries: The Toothbrush Family, The Littles, Fantastic voyage, Jayce and the Wheeled Warriors, Cinderella's wonderland, He-man, She-ra en The Transformers.
12.10 -14.45 ●● Sky Trax, met om: 12.10 Pop formule 12.55 Young, free and single
13.45 New Music Special. Special over Peter Gabriel en Hear N Aid.
14.45 NHL Ice Hockey 1986/87
15.40 Shell international motor sports 1986. Gevarieerd auto- en motorsportmagazine.
16.50 The Transformers. Amerikaanse science-fiction tekenfilmserie voor de jeugd.
17.15 ●● Sky Trax - The Nescafe UK Network Top 50 Show. Overzicht van de Engelse hitlijst.
18.15 Land of the giants. Science-fiction serie met o.a. Don Matheson, Jack Albertson, Don Marshall en Heather Young. Afl.: The weird world.
19.10 Born free. Avonturenserie met Gary Collins en Diana Muldaur.
20.05 Police woman. Politieserie met Angie Dickinson als sergeant 'Pepper' Anderson. Afl.: Target black.
21.00 WWF Superstars of wrestling. Amerikaanse worstelwedstrijden tussen supersterren.
21.55 The deadly Ernest Horror Show. Serie horrorfilms. Vandaag **The house of Whipcord.** Britse horrorfilm uit 1974.
23.45 The Paris Dakar Rally
00.00 ●● Sky Trax - The Nescafe UK Network Top 50 Show.
01.00 -01.30 The world tommorow. Wekelijks magazine.

TV 5

16.00 Les Antoines. Jeugdtheater door het Théatre de la Guimbarde Met Antoine Patigny.
16.30 Les fugitifs. Tv-film van Freddy Charles. Met Bernard Menez,Eddie Constatine e.a. Jacques-Henri vindt 's avonds als hij thuiskomt een dode vrouw op zijn bank.
18.00 Récréation. Jeugdprogramma.
18.40 Des chiffres et des lettres. Spelprogramma.
19.00 Cargo de nuit. Cultureel jongerenprogramma.
19.45 Télétourisme. Vandaag: de vallei van Gers en watertuinen.
20.10 Europe '86 - à suivre. Hoogtepunten uit 1986.
21.05 Elaeis. Familiereis van België naar Brazilië.
22.00 Nieuws
22.30 Chéri Bibi. Zesdelige Franse tv-serie naar een roman van Gaston Leroux. Afl. 6.

RTL-Plus

17.00 Gewinn zu Beginn
17.05 RTL-Miniplus. Gevarieerd kinderprogramma, met om: 17.07 Die Suche nach dem Regenbogenland. Tekenfilmserie. 17.20 Miniplus-Pfiffikus. Quizprogramma.
18.00 Löwenjagd. De duitstalige hitparade gepresenteerd door Horst Tempel.
18.53 7 vor 7 - Die Bilder des Tages. Nieuws, weerbericht en sport.
19.20 RTL-Spiel
19.25 Filmvorschau
19.30 Dschungel-Olympiade
Amerikaanse tekenfilm uit 1979. De belangrijkste dieren van de wereld hebben besloten, dat 1980 het jaar zal zijn van de eerste Jungle-Olympia.
20.50 RTL-Spiel
20.20 Filmvorschau
20.55 Einsatzkommando Seewölfe
Australische/Japanse oorlogsfilm uit 1982 van Peter Maxwell. Met o.a. John Joward, Tony Bonner, Stuart Wilson, e.a.
22.25 Dall-As. Een te gekke talkshow met Karl Dall.
23.10 Weerbericht
23.15 Horoskop
23.25 -23.30 Betthupferl

RADIO

Radio 1

7.03 TROS Nieuws Show met om 7.09 Natuurrubriek; 7.20 Het weer; 7.40 Uitgaanstips; 7.48 Toerisme; 8.06 TROS Aktua; 8.24 Ontbijtgast van de week; 9.03 Introductie Prijzenslag en Kamerbreed. 9.05 Ontbijtgast van de week; 9.20 Overzicht kranten; 9.30 Recept van de dag; 9.45 Kieskeurig, consumenteninformatie; 10.08 Shownieuws; 10.20 Prijzenslag; 10.30 Kieskeurig op wielen; 10.40 Sportagenda; 11.08 Finale Prijzenslag. 11.20 Overzicht bijlagen zaterdagkranten. 11.35 Buitenlandmagazine. 12.03 TROS Nieuws Show, met om 12.03 Oud plaatwerk met Herman Emmink; (12.56 Mededelingen voor land- en tuinbouw). 13.06 TROS Aktua; 13.30 Financieel Nieuws; 13.40 Mensen uit het nieuws; 14.40 Doe 't zelfrubriek; 14.50 Vijf minuten van Herman Pieter de Boer; 15.08 Medische rubriek; 15.20 Overzicht avondkranten; 15.35 Sportagenda; 15.50 Jeugdsport; 16.10 Dierenmanieren; 16.30 Van boeken bezeten; 16.50 Film en videonieuws. 17.06 TROS Aktua magazine. 18.03 Coulissen. 19.02 NOS Jazz Platform. 20.02 Vokaal plan. 22.02 Nordring Gala Concert. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Oogluik. 1.02 Niemandsland.

Radio 2

7.03 Hallo Hier Hilversum, gevarieerd programma. 10.03 De Stand van zaken. 11.03 Muzikaal portret. 12.03 That's entertainment. 13.03 Wegens vakantie gesloten. 14.03 Wie in 't Nederlands wil zingen. 15.03 Hits van Smits. 16.03 ●● Zin in muziek. 17.03 Glas in lood. 18.03 Echo. 18.15 ●● Levenslief en levensleed. 19.00-07.00 Zie Radio I.

Radio 3

7.03 Vroegop. 7.30 Rabarbara. 8.03 Pop non stop. 10.03 Popsjop. 12.03 Los Vast Special. 14.03 NCRV Paperclip Nieuwjaarsreceptie. 16.03 Afscheid Hitherinneringen. 18.03 De Avondspits. 19.02 Koploper. 20.03 Harro de Jonge. 21.02 Elpee pop. 22.02 Country Style. 23.02-24.00 Jazztime.

Radio 4

8.02 Affiche 4. 10.00 Caroline. 11.00 Orlando kwartet. 12.00 Strauss en Co. 13.00 Veronica Klassiek. 16.00 Lang leve de opera. 18.00 Avondstemming. 20.02 KRO-Klassiek op zaterdagavond. 21.50 Orgelrubriek. 23.00-24.00 KRO-Literair: De gekluisterde.

Radio 5

9.02 NOS-Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Medelanders Nederlanders. 9.45 Voorlichting over de cursus Rekenen. (Herh). 10.00 Nederlands - Taal, Tekens en Regels. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein-Thema. 12.05 Hallo Nederland. 12.20 EO... in de regio. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 Ronduit-Praise. 13.30 Opo Doro. 14.00 Euroburo. 15.00 Het spoor. 16.00 Het spoor terug: De jaren '60. 17.00 Licht en uitzicht. Overheidsvoorlichting: 17.46 Franco huis. 17.56 Mededelingen. 18.10 Arabisch programma. 18.30 Kayen Rasja. 18.45 Iyi Haberler. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad Hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week.

ROZ

11.03-11.59 De weg naar Bourgondië: weerbericht en informatie over activiteiten en festiviteiten in het weekend. 12.03-12.59 Het evenement: het wekelijkse muziekprogramma van de ROZ. 18.03 ROZ-Aktueel en weerbericht. 18.15 Vrij spel: een programma over popmuziek in Limburg. 18.40-18.59 Programma voor Turken, Marokkanen en Tunesiërs in Limburg.

BRT 2

5.30 Welkom weekend. Lichte muziek en de juiste tijd. (om 7.45 In.het spionnetje - cursiefje door Louis Verbeeck (herh.) 8.12 Te bed of niet te bed. Programma voor horizontale en verticale luisteraars. 10.03 Buitenspel. Programma met veel aandacht voor sport. 11.30 De Vlaamse top tien. 12.00 Top 30 - de nationale hitparade. 14.00 Radio Rijswijck. Swingende eigentijdse popradio. 17.05 Fris van Lefever. Recent pop- en rockvoer opgediend door Marc Lefever (met om 19.10 Soulfood). 20.00 Domino. Het betere oude en nieuwe pop- en rockwerk met specials en kort commentaar. (22.00 Lotto-uitslagen). 23.30 Twee tot twee. Easy listeningmuziek.

Belg. Rundfunk

6.35 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.10 Presseschau. 8.30 Besinnliche Worte. 9.05 Musikexpress. 10.00 BRF-International. 12.00 Musik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.30 Presseschau. 12.45 Im Brennpunkt. 13.00 LP-Markt. 14.05 Hit-Countdown. 16.05 Contra-Re, jeugdmagazine. 17.05 Oldiekiste. 18.00 BRF-Aktuell. 18.30 Freie Tribüne: CSP CSC. 18.45 Philosophie und Ethik. 19.15 Saturday night rock show. 21.00 Lottogetallen en sluiting.

Radio Luxemburg

5.30 Guten Morgen, Deutschland. 9.00 Unglaubliche Geschichten. 11.00 Volkstümliche Hitparade, met Edy Hildebrandt. 13.00 Gefragt - gespielt. 15.00 Sportshop. 18.00 Samstagabend. 19.00 Luxemburg 1331. 22.00-01.00 Traumtänzer.

Vakantie en Rekreatie

vakantierubriek
van 29 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering
advertentiecombinatie rdp
postbus 2 - 1800 aa alkmaar - tel. 072-196314

Limburg

Camping High Chaparall. Oirsbeek, 12 km v. Valkenburg, 4- en 6-pers. stacar.'s t.h. **Let op:** Voor 4 juli en na 29 augustus v.a. *f* 240.- p/w. Voor eigen tent of caravan, gezinspr. *f* 18.- p/nacht. Voor 4 juli en na 15 augustus *f* 12.- p/nacht (min. 7 nachten). Zwembad aanw. Vr. folder: 04492-2044.

CAMPING DE SCHATBERG SEVENUM

Ideale gezinscamping, ruime plaatsen, kinderspelen, dansen, kienen (2×), disco (3× p.w.), **GRATIS** gebruik waterfietsen, minigolf, trampolines, zwembad etc. **DE SCHATBERG HEEFT ALLES WAT U WENST!** Ook voor uw weekendje of een paar dagen tussendoor. Surfplas (16 ha), verw. zwemb., zandstrand, vissen. Hemelv. of Pink. *f* 100.-. Spec. korting voor- en naseizoen. Gratis grote folder en inl. **04767-1756**

Overijssel

HOLTEN, vak.oord De Lindenberg. In bosr. gebied staan 33 vrijst. bungalows m. kl. tv en een eigen speelt., verw. zwemb., kantine, sportveld, wasserette. Billijk in prijs, 60+ buitenseiz. extra korting. Vraag gratis folder: Postweg 1, 7451 TS of bel (05483) 61364.

HEINO 05729-1564. Gezinscamping, speeltuin, verw. zwembaden, glijbaan 32 m., tennisbaan, car.verh., recr.-team. Hemel- Pinksterkorting.

Gelderland

HOENDERLOO-VELUWE
Vakantiehuisjes en stacaravans te h. va *f* 265,– p.w. Ruime campeer- en seizoenplaatsen (*f* 950,– all-in). Zwembad, mod. voorz. aanw. Vr. folder: De Woeste Hoogte 05768-600.

Bungalow/Chaletpark-Camping
GROENLO, GELDERSE ACHTERHOEK
T.h. 4-, 6-, 8-pers. bungalows/chalets op recr. centr.; o.a. verw. zwemb. m. 38 m lange waterglijb., vis- en roeivijvers, gr. speelt., superm. en uitgebr. horecavoorz. Recreatiecentrum Marveld, Elshofweg 6, Groenlo (05440) 61638. Folder op aanvr. Tevens uw ideale gezinsvak. camping. 163390

Bung.park Het Witte Huis: voll. inger. vak.bung.'s en carav.'s voor 4, 6 en 10 pers. met verw. zwemb. va. *f* 325.– all-in, in de bossen nabij Veluwemeer Doornspijk (bij Nunspeet). Tel. 05258-1471. Honden toegest.

Recr. centr. 'HET EIBERNEST' (Achterhoek)
Verh. v. 2-11-pers. bung's/stacar's en campingpl. Voor/naseizoen 25% korting. Inl. + gr. kl. folder: Kerkdijk 1, 7152 DB Eibergen, 05454 - 7 12 68 / 7 12 69. Lagerplaats tour- of stacaravan *f* 500.- korting. **Lid ANWB/Recron.**

Noord-Holland

Gratis zwemparadijs
St.-Maartenszee **TE H. BUNG.'S AAN STRAND** (diverse parken), tel. 02246-1596. Na 18.00 uur 02230-22662.

Oostenrijk

Krokusstunt van de wintersportspecialist
10 dagen incl. hotel, busreis, halfpension naar Fügen, Maishofen, Kirchberg. Vertrek wekelijks *f* 459,–. Tel. 078-310999.

Luxe ski-safari Oostenrijk
Nog enkele plaatsen vrij!!
Voor snelle beslissers die het wachten op steeds dezelfde pistes moe zijn, organiseert **Alpinisme Promotion** i.s.m. reisbureau **Het Zuiden** een **luxe** 9-daagse ski-safari naar Oostenrijk van 30 jan. t/m 7 febr. 1987.
Vanuit Landeck, de vaste standplaats, maakt U piste- en diepsneeuwafdalingen rond het Innerötztal, het skigebied rond de Arlberg en tussen Ischgl en Samnaun.
Prijs: *f* 975,– p.p.
In het arrangement is inbegrepen:
- heen- en terugreis per luxe touringcar, incl. consumpties in de bus
- verblijf op basis van halfpension in het 4-sterrenhotel Mozart in Landeck. (2-persoonskamers met bad/douche en toilet: toeslag 1-pers.kamer *f* 50,–.
- vervoer per bus in Oostenrijk
- sportieve en deskundige instructeurs, 1 per 10 deelnemers, gedurende de hele safari.

Bel voor informatie 04402-77317 of schrijf voor de brochure: Alpinisme Promotion, postbus 255, 6300 AG Valkenburg. 169045

Duitsland

Gr. gezel. vrijst. vak.won. rust. gel. b. Fredeburg. Hochsauerland, vis- en vaarwater, tafeltennisr., gr. zonneweide, voordelige huur. Folder: Fam. Drastik, Ferienhaus Holthauser Mühle, 5948 Schmallenberg 4. Tel.: 09-492974431.

Zwitserland

Krokusstunt van de wintersportspecialist
10 dagen incl. app., busreis, *f* 615,– HP in Thyron 2000, 90 liften tot 3300 m. Vertrek wekelijks. Easy Travel, 078-310999.

Frankrijk

Te h. gr. stacaravans aan Midd. Zee.
Vr. folder: Saes, tel. 04951-31793.

Belgie

4-6-8- persoons **STACARAVANS** t.h. in de Ardennen en Ned. Limburg vanaf *f* 200,– p.w. all-in. Inl. 04459-1598.

Carav. te h. prachtige natuur bij **La Roche (Ardennen)** op kl. camping, 100 km v. Maastricht ook m. eigen tent of carav. Folder 01172-1446 b.g.g. 09-3284411488.

Italie

Krokusstunt van de wintersportspecialist:
7-daagse reis naar Italië
7-daagse busreis naar Florence incl. hotel, busreis, excursies, *f* 389,–. Info vertrekdata Easy Travel 078-310999.

Spanje

Iberbus
rijdt iedere dag goedkoop naar Spanje.
Inf. (020) 241414 of (010) 4130978.

Diversen/buitenland

Specialist in Europa-busretours
Reisbureau Malabar BV tel.: 072-128884/111844.

Friesland

FRIESE MEREN
bij het huren van een bungalow, t/m begin juli en va. half aug., een visboot met b.b. of een zeilboot gratis erbij. Vraag kleurenfolder: Sjerp de Vries, Terhorne, 05658-265.

Gelderland

Vakantie (voor)pret
Niet op wintersport en toch in een vakantiestemming? Vraag dan nog vandaag onze gratis kleurenfolder 1987 aan.
U vindt daarin alles over onze 4-sterren bungalowparken en campings op de mooiste plekjes van Nederland. En voor het hele gezin is daar van alles te doen.
Camping Unie, Postbus 1894, 1200 BW Hilversum, tel. 035-49845.
Camping Unie, gewoon goed, steeds voordelig.

HONGARIJE

KWALITEITSHUIZEN, camp. en hotels in dit pracht. goedk. land. Veel zon, warme meren. Nu ook VLIEGREIZEN, b.v.: 2 wk. Balaton hoogs. v.a. 875.-. Vraag nieuwe gids 1987. Reisb. GéGé, lid S.G.R., tel. 085 - 43 50 50.

Scandinavie

„Danmark Ferie Service". Kind. **gratis Legoland** bij huur **Dansommer** vak.-bung., boerderijvak., KRO- en campingchecks. Info-pakket? Bel 05120-20818

Duitsland

Vak.won. **HOCH SAUERLAND:** Willingen: d.a. skipiste & loipe. TV, gr. sauna sol. Winterberg-N. Ideaal voor groepen. Prosp.: 09-4929921087.

Engeland

VAKANTIEVERBLIJVEN, vak.huisjes te h. Inl. Palthor Holidays b.v., v. Nijenrodeweg 893, A'dam, (020) 442161. 158624

EVEN WEG MET CARNAVAL

5 dagen Knullgebergte vanaf 28 febr. t/m 4 maart 1987. Wij logeren in hotel Combecher. In ons programma is inbegrepen: verzorging HP, alle kamers met douche en w.c., gezellige avond, excursies en verzekeringen.
Prijs *f* 425,– p.p.
Toeslag 1-pers. kamer *f* 35,–.

Inlichtingen en boekingen:
Schmitz REIZEN
Telefoon 04499-1541
Susteren
166483

Vakantie '87

De zomerprogramma's zijn nu uit!
Introduktiestunt
Gran Canaria
5=2, d.w.z. 5 weken gaan, 2 betalen! Vertrek 25/4 of 31/5
***f* 1188,–**
Ook veel 3=2 en 2=1 aanbiedingen!

Vakantiebraderie '87
25-1-'87
Kasteel Hoensbroek

Ook dit jaar weer veel bestemmingen met vertrek vanaf Maastricht Airport.
REISBURO FLOEGEL
Nieuwstraat 10
Hoensbroek - 045-211527
164186

CAFÉ METROPOLE
ELKE ZATERDAG EN ZONDAG
BAL VOOR ALLEENSTAANDE
MET ORKEST
ZONDER GELDIG BEWIJS VAN ALLEENSTAAND GEEN TOEGANG
Pr. Mauritslaan 12 - Beek   Inlichtingen: telefoon 04402 - 76776
Wij wensen u een voorspoedig 1987!

Vliegreizen vanaf Düsseldorf

Mallorca - Ibiza - Menorca - Formentera - Costa Brava - La Manga - Costa de Almeria - Costa del Sol - Costa de la Luz - Gran Canaria - Tenerife - Lanzarote - Fuerteventura - Algarve - Madeira - Golf van Sorrento - Apulië - Calabrië - Sicilië - Malta - Istrië - Dalmatië - Dubrovnik - Montenegro - Corfu - West Peleponnesus - Zakynthos - Kreta - Rhodos - Kos - Samos - Skiathos - Skopelos - Kasadasi - Cesme - Maramaris - Bodrum - Turkse Riviëra - Israël - Hammamet - Sousse - Djerba - Agadir - Sri Lanka - Malediven - Kenia - Cuba

Haal gratis prospectus!
Reisbureau van de Burgt
Passage 5 - Heerlen   telefoon 045-718400

JANUARI
HEI-JA SCANDINAVIA
IN LE MIRAGE
Nieuw! Het beste én lekkerste uit de ontbijt- en lunchkeuken van het hoge noorden brengt Golden Tulip samen in een verrukkelijke Scandinavische brunch. Ontdek én waardeer de speciale smaak van al die typische Noorse gerechten. Kom zondagmorgen samen onbeperkt genieten in ons sfeervolle
LE MIRAGE RESTAURANT
WELKOM VAN 11.30 TOT 14.30 UUR
SPECIALE LEKKERNIJEN VOOR ONZE JONGERE GASTEN
32.50
GOLDEN TULIP HEERLEN
Wilhelminaplein 17, 6411 KW Heerlen, 045-713333
reserveren aanbevolen 045-713333

Auto's en motoren

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Betalen red. prijs. Gratis afhalen. 045-750794.

Gebr. BANDEN m. gar. ABC Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

MOTORBANDENSPECIALIST, grote sorteringen 1ste klas merken. Alle uitvoeringen. Motorbandencentrale Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

5000 ACCU'S. Direct uit voorraad leverbaar. Voor alle voertuigen, 2 jaar garantie. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

Kerp. „Grootste assortiment" uit voorraad leverbaar: 6000 KNALPOTTEN en pijpen, 5000 accu's (alle voertuigen), 4200 olie- en luchtfilters, 3600 contactpunten, bougie- rotors, verdeelkappen, 2400 V-snaren, 1600 remblokken en remzadels, 1350 autoruiten, 800 remschijven, 570 remcylinders-remslangen, 650 spoorstangeinden, 480 trekhaken, 800 drukgroepen, 1100 frictieplaten, 1300 koppelingkabels- gas- remkabels, 1200 schokbrekers, 10.000 kogellagers + oliekeerring, 5000. Sikkens kleurencentrum, In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 716951, naast Limb. Dagbl.

Uitlaat kapot?

dan snel naar snelservice Auto Sport, Schelsberg 175, Heerlen, 045-725507. Dealer van originele Romax uitlaten en alle topmerken schokbrekers. Ook 's zaterdags geopend van 10.00 tot 17.00 uur.
APK-keuringsstation

Autobedrijf
Jurgen B.V.
Gespecialiseerd in nieuwe en gebruikte
Mercedes

300 D Aut.	nieuw '87
230 TE	nieuw '87
250 D	nieuw '87
200 D	nieuw '87
200	nieuw '87
190 D	nieuw '87
190	nieuw '87
250 D, demo	'86
190 E Aut., demo	'86
190 E, katalysator, demo	'86
190 D, demo	'86
300 SE Aut.	type '86
300 D	'85
230 E Aut.	'85
190 D	'85
190 D	'84
500 SEL	'82
280 S Aut.	'81
240 D	type '83
200 D	'79

Langheckweg 40, ind.terr. Dentgenbach-Kerkrade
Tel. 045-452570
Ook uw adres voor leasing, financiering, schade, taxatie en reparatie
APK-keuringsstation

ACCU defect? Donny helpt u direct. Alle accu's voor alle merken en types auto's met 50% echte korting. Ook leveren wij fabrieksruilmotoren voor alle merken en type auto's, diesel en benzine. Verder trekhaken, koppelingen, uitlaten, remdelen, plaatwerk, ruiten enz. Met 30-40% korting. Donny Klassen B.V., groothandel automaterialen, Meerssenerweg 219. Tel. 043-635222 of 634915 Maastricht of verkoop 043-645529. Ook 's avonds.

Wij kopen alle luxe AUTO'S, bussen en bestellers va. '79. Kontant geld. Donny Klassen B.V., Meerssenerweg 219, Maastricht. Tel. 043-635222 of 634915 of verkoop 043-645529. Ook 's avonds.

Te k. gevraagd loop-, sloop- of SCHADEAUTO'S van *f* 50,– tot *f* 4000,–, 04490-19679.

Bosch ALARMSYSTEMEN inbouwstation. Alle typen uit voorraad leverbaar. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

SNEEUWKETTINGEN Weissenfels met handige magnetische aansluiting. Grote voorraad, scherpe prijzen. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

Wij geven het meeste voor loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. U belt, wij komen direct. Ook 's avonds. Tel. 045-411480.

Te k. ESCORT 1300 L, '77, radio + trekh., i.z.g.st., APK, vr.pr. *f* 2650,–. 043-642952.

Te k. Opel ASCONA, bwj.'82, autom., Sedan, 4-drs., inr. mogel. Tulpenstr. 2, Sittard.

RENAULT 5 autom., bwj.'79, APK-gek., km.st. 66.000, div. access., 045-324942.

Te k. PEUGEOT 305 Break, bwj.'83, km. 83.000. Tel. 04494-54509.

SUBARU Wagon 4 W.D., 1.8 GL, bwj.'81, ideaal 's winters en in terrein, in pr.st., pr. *f* 9000,–. Krijgersberglaan 55, Schaesberg, tel. 045-311697.

Automaterialen

Radiateuren, accu's, cilinderkoprevisies, etc.
Limb. Accu Centrale B.V.
Grasbroekerweg 67, Heerlen, tel. 045-724700.

RIJKSKEURINGSSTATION. APK I + II. Voor alle voertuigen. Kerp, In de Cramer 31, Heerlen, tel. 045-716951.

BALANCEREN en uitlijnen: AutoBandenCentrale Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

BALANCEREN en uitlijnen. AutoBandenCentrale Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

Te k. gevr. auto's vanaf 1978. Garage SCHAEPKENS. Tel. 04405-2896.

Kerp REMMENDIENST alle voertuigen. In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 716951.

BLAUPUNKT Hi-Fi autoradio inbouwstation. Alle typen uit voorraad leverbaar. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

Te huur + te koop sneeuwbanden en SNEEUWKETTINGEN in alle maten. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

Sneeuwkettingen, sneeuwbanden, kopen te duur? Wij hebben ze ook te huur! AUTOBANDEN Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

Inkoop goede AUTO'S, contant geld. P. Joosten, Scharnerweg 3, 043-634978.

Wij betalen *f* 500,– tot *f* 20.000,–: voor uw AUTO (bedr.auto's). Schade of defect geen bezw. Ook sloop. 045-727742-723076.

OPEL Carsa 12 S '84; Opel Kadett 12 S '81, Opel Rekord 2 LS '80; Renault 5 Parisienne '84; Renault 18 TS stationcar '81; BMW 320 t '78; BMW 528 I op gas, aut. '78; Audi 10 CC 5-bak '83; Opel Kadett 1600 '82; Opel Kadett City '79; Honda Civic 1200 '79; Peugeot 504 '78; Ford Taunus 1600 lpg '80; VW Golf diesel '80 en '78; Honda Quintet m. lpg '81; Opel Ascona 2 L type '80. Inruil en financ., garantie. Autobedrijf Stan Weber. Baanstr. 38 Schaesberg. Tel. 045-314175.

Te k. VOLVO 343 aut. in st. v. nieuw. Weining km gel., apk gek. Bwj. '78. Vr.pr. *f* 2650,-. Haarlemstr. 14 Heerlen.

VW TRANSPORTER diesel '82. Autobedr. Weber, Baanstr. 38 Schaesberg.Tel. 045-314175. Inr., finc. en gar.

Te k. FORD Taunus bwj. '76 m. apk keur. pr. *f* 1200,-. Jul. v. Stolbergstr. 26 Schaesberg-Kakert.

Te k. Ford ESCORT bj. '77 APK tot 11-11-'87; Opel GT geh. gerest., nieuwe bekled., APK gek., i.nw.st. m. taxatierapport. Inr. mog. tel. 045-753606.

Te k. MOTORAFSTELKAST met scopebeeld en infrarood CO test e.a., pr. *f* 1500,–. Tel. 04494-53297.

Te k. FIAT Uno 60 S bj. '86, km.st. 19.000. Tel. 09-49-241-601358.

Koopjes. BMW 525 autom. bj. '80 *f* 6200,–; Opel Manta 1900 SR bj. '78 veel extra's *f* 3900,–; Opel Kadett station type '78 APK *f* 1900,–; Volvo 244 L APK, type '77 *f* 1500,–; Ford Escort station type '79 *f* 1000,–. Liefhebber auto's: Ford Escort 1300 GT bj. '73 zeldzaam mooi APK *f* 1400,–; VW Kever bj. '69 schuifd., APK in nw.st. *f* 1400,–; Mazda 616 coupé, APK type '76 *f* 900,–; Citroën GS X2 Club type '78 *f* 900,–; Fiat 128 type '78 APK *f* 900,–. Inr. mog. Hommert 10B, Nuth, open tussen 2 en 5 u.

Te k. HONDA Prelude '83 z.g.a.n. Tel. 045-316154.

ALfa Romeo Sud 1,5 TI 3-drs. m. '82, kl. ivoor i.st.v.nw. *f* 5500,-. Dir. Cortenstr. 198 Kerkrade.

VOLVO 245 DL stationcar '81, lpg onderb., kl. d.rood i.z.g.st. *f* 13.750,-. 04492-3234.

Jurgen
Autocentrum
Nissan-dealer

Nissan Prairie 1.8 SGL	'86
Nissan Blue Bird 1.6 L	'86
Nissan Sunny 1.5 GL Coupé	'83
Nissan Micra DX	'86
Nissan Micra DX	'84
Nissan Stanza	type '82
Audi 100 CC Diesel	'85
Audi 80 LS	'81
BMW 728 I Aut.	'82
Citroën BX 1.4 E Leader	'86
Citroën CX	'80
Citroën Visa Club	'83
Ford Sierra 2.3 D Combi Van	'85
Fiat Panda 45	'83
Opel Senator 2.5 E	'84
Opel Ascona 2.0 S	'79
Peugeot 505 GLD	'84
Peugeot 505 Select	'85
Renault 25 GTX	'85
Renault 9 Louisianne	'85
Suzuki Alto Aut.	'86
VW Jetta CL Aut.	'85
VW Golf D	'82
Volvo 360 GLT	dec. '84
Chevrolette Camaro Z28	'80

Diverse goedkope inruilers
Langheckweg 36
ind.terr. Dentgenbach
Kerkrade. Tel. 045-462353

DAF 46, bj. '77, APK-gekeurd. *f* 1.950,–. Tel. 04498-54510.

Terugname van financieringsbank: Ford TAUNUS, bj. '78, *f* 2.950,–. APK-gekeurd. Tel. 04498-54510.

Terugname van financieringsbank: MAZDA 626 Coupé, bj. '79, met lpg, *f* 3.650,–. Tel. 04498-54510.

Terugname van financieringsbank: BMW 728 I, model '82, lpg etc., *f* 17.500,–. Emly Handelsonderneming. Tel. 04498-54510.

Opel KADETT 3-drs. type hatchback '81, LPG, div. extra's, 100% i.o., keur.rapp. aanwezig *f* 7200,–. 045-410780.

Te k. zeer mooie Ford GRANADA 2.0 liter, bwj.'81, met LPG, pr. *f* 5500,–, tel. 043-625329.

Te k. BMW 316, geel, bwj.'75, APK tot 11 '87, i.z.g.st., ruil motor, 68.000, pr.n.o.t.k. Tel. 045-412953.

Te k. VW DERBY, bwj.'77, grijsmet., i.z.g.st., pr.n.o.t.k., Schumanstr. 6, Brs.

Te k. DATSUN 120A FII t.'79, kl. grijs, km.st. 68.000 (2e auto geweest), 1200 CC, zeer zuinig, APK-gek., radio, pr.n.o.t.k. Clercstr. 20, Brunssum.

Te k. VW GOLF GTS, bwj.'83, kl. wit, km.st. 54.000, uitb.set, sportv., get. glas, stereo + alarminst., ANWB-gek., pr.n.o.t.k., inr. mog. Clercstr. 20, Brs.

Te k. Opel KADETT D Hatchback, i.z.g.st., type 80, *f* 5250,–, 045-271567.

Te k. Opel KADETT 16 D Combi, bwj.'86 met schade, *f* 4500,–. Tel. 045-221758.

Te k. MAZDA 818, bwj. '79 (APK-gek. + LPG + trekh.) + Fiat 132, bwj.'79 + Peugeot 505, bwj.'80 (LPG). Hoofdstr. 36, Amstenrade, tel. 04492-2601.

T k. PASSAT C diesel variant, nov. '83, trekh., vraagpr. *f* 15.500,–, i.z.g.st.,elke keur. toegest., tel. 045-451018.

Te k. zeer zuinige diesel FIAT Uno, 5 versn., bwj.-84, i.nw.st. Inr. mogel., 04490-27158.

Te k. apart mooie MINI May Fakr. bwj. -83, 1ste eigenaar, *f* 7600,–, inr. mog., 04490-22518.

Te k. zeer mooie nw. model VW POLO, -80, APK-88, 04490-15431.

AUTOBIANCHI A 112, '77, rood, 1e eigen. 45.000 km. Uitz. mooi, apk. Vr.pr. *f* 2.900,–. Tomelweg 9, Sittard.

BMW 528 i '80 kl. anthraciet, schuifd. i.z.g.st. *f* 8500,-. 04492-3234.

Suzuki JEEP gesl. grijs kent. bj. '80 *f* 5750,-. Inr. mogel. 045-221056.

VOLVO 244 DL '79, lpg, kl. met.blauw *f* 5850,-. Tel. 045-421207.

PEUGEOT 504 TI '78 kl. groenmet., apk, bijz. mooi *f* 2750,-. 045-217469.

Te k. van 1e eigen. **VOLVO** 240 DL, kl. wit met LPG, div. acces., airco., bj. 1985, pr. *f* 23.500,–. Stationsstr. 98, Hoensbroek, tel. 045-216043.

Te k. van particulier
Mercedes 230 CE 1982
champagnekleur metallic, autom. versnelling, getinte voorruit, electr. schuifd., sportvelgen, radio/cass. i.z.g.st. H. Geurten, Valkenburgerweg 223, 6419 AT Heerlen, tel. 045-713598.

HONDA Civic bwj. '77 3-drs. m. apk. Pr. *f* 1500,-. Moltweg 49 Schaesberg-Kakert.

Te k. R5 Alpine bwj. '78. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-323309.

Te k. BMW 320 bwj. '76. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-319050.

CITTOEN CX 2.0 Pallas '82, kl. brons, nieuw model *f* 8500,-. 04492-3234.

BMW 728 I '82 lpg *f* 24.750,-; BMW 316 '81 lpg *f* 11.000,-; BMW 316 '78 lpg *f* 4500,-; Volvo 360 sedan '84 lpg *f* 16.750,-; Volvo 343 DL aut. '79 *f* 4950,-; Volvo 343 DL '80 *f* 5250,-; Volvo 244 Gl autom. m. '80 lpg *f* 6950,-; Mazda Legato combi '80 lpg *f* 4750,-; Mazda 626 autom. '79 lpg *f* 4750,-; Mazda 323 '80 *f* 6250,-; Mitsubishi Galant '79 *f* 3750,-; Mitsubishi Galant '78 *f* 2750,-; Datsun Bluebird 1,8 Gl '81 lpg *f* 6750,-; VW Jetta autom. '80 *f* 7750,-; Vauxhall Cavalier '80 lpg 2x v.a. *f* 5000,-; Ford Taunus '78-'79 2x v.a. *f* 2350,-; Ford Capri '75 *f* 1500,-; Fiat Ritmo '83 lpg *f* 8750,-; Datsun Cherry combi '80 *f* 4500,-; Citroën GS Pallas '78 *f* 1250,-; Alfa Romeo Giulietta '81 *f* 8750,-; VW Polo '78 *f* 2750,-. Inruil en financ. mogel. Garage Franssen, Parallelweg 1 Spaubeek. 04493-1896.

Te k. FIAT Ritmo 65 CL type '81 op gas. Pr. *f* 3650,-. Event. inr. mog. J. v. Stolbergstr. 36 Schaesberg. Tel. 045-323823.

Te k. CITROEN GS bj. '79. Pr. *f* 700,-. J. v. Stolbergstr. 36 Schaesberg. Tel. 045-323823.

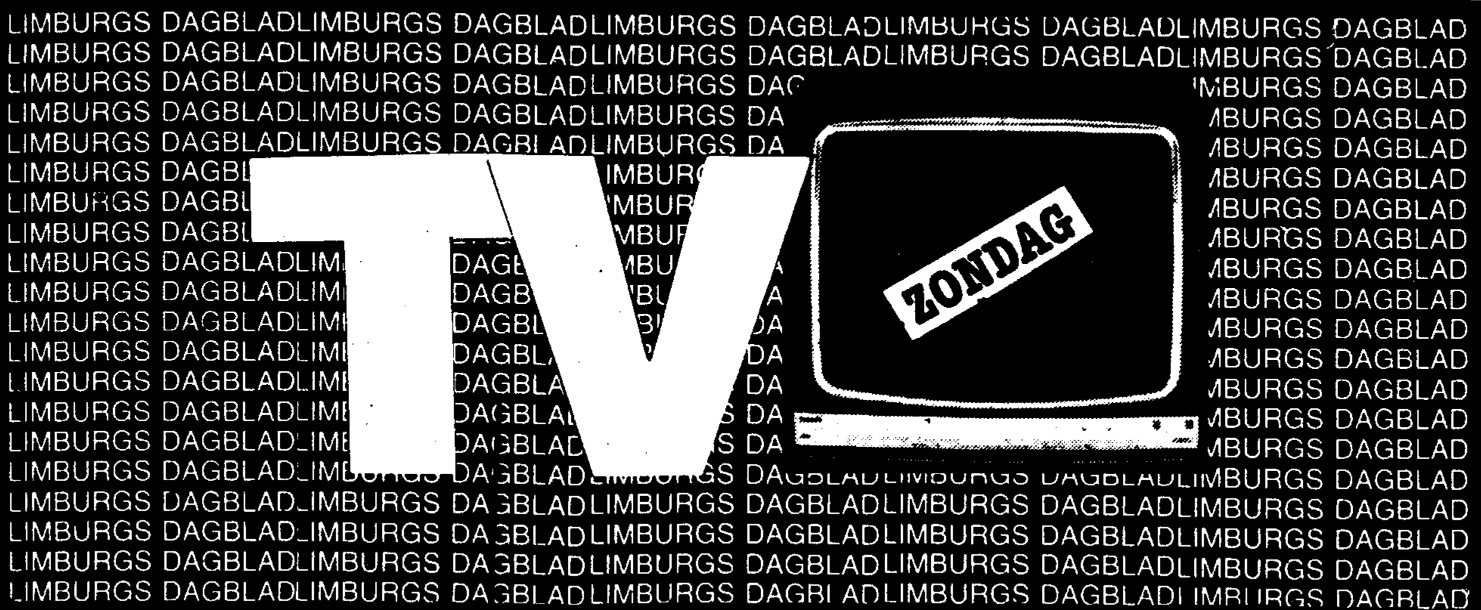
BMW 635 CSI bj. 6-'80, airco., 5-sportbak, lederen inter., 16 inch Alpina-velgen etc., a.nw. *f* 32.500,-. Inr. mog. 04746-3305.

Wegens vertrek naar buitenl. CITROEN BX TRD bwj.juni '86, 20.000 km, creme de blanche, schuifd., trekh., *f* 10.000,– beneden nieuwpr. 04454-1854.

SEAT en Subaru-dealer A.C.H., Jeugrubbenweg (bij Hommerterweg) Hoensbroek, tel. 045-22245 biedt met gar. te koop aan: Seat-Ibiza 1.5 GL '86; Seat Ibiza 1.5 GLX (s-pak) 1985; Seat-Malaga 1.5 GL '85; Seat-Ronda 1.2 L '85; Ronda 1.5 GL '85; Ronda Diesel '86; Subaru 1600 DL '81; Subaru 1300 DL '80; Subaru stat.car 4 WD automaat '85; Mitsubishi 2.3 Diesel Turbo stat.car. '83; Sunbeam 1600 GLS '79; Sunbeam 1000 '79; Renault R? TL '78; Renault 4 TL '79; Renault R6 TL '79; Renault R9 GTL '83; Renault R20 TX '79; Mazda 323 '77; Talbot-Horizon GL '81; Talbot Solar 1.6 GLS '81; Peugeot 505 STI '82; VW Polo '76; Toyota Corolla '81; Peugeot 504 '78; Hyundai Pony 1200 '83; Datsun Cherry '79; Citroën 2 CV 6 '79; Citroën GS '79; Renault R14 TS '80. Inr. en fin. mog.

Auto Limburg

biedt ± 60
top-occasions
aan met
ANWB-rapport
Inruil en eigen financiering op huurkoopbasis mogelijk. Natuurlijk staat voor elke bezoeker bij ons de koffie klaar. Ook het juiste adres voor het leasen van nieuwe en gebruikte auto's van alle merken.
★ Sterk konkurrerende prijzen ★
★ Snel wisselende voorraad ★
Auto Limburg, Mauritsweg 126, Stein
(Naast Superconfex). Tel. 04495-8474/8413

Nederland 1

09.30 -09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
11.00 -12.00 Eucharistieviering vanuit de O.L. Vrouwekerk te Bilthoven.
13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
15.20 Midwinterfilm: Dumbo, het vliegende olifantje
Een Walt Disney tekenfilm. Dumbo wordt geboren als kind van een circusolifant. Helaas heeft hij hele grote oren, waardoor alle dieren in het circus hem uitlachen. Maar hij kan er wel mee vliegen.
16.20 Grote verhalen voor kleine mensen. Serie getekende bijbelverhalen voor de kinderen. Afl. 14: Jezus geeft de mensen te eten.
16.25 Dinges. Spelprogramma. Gasten: Lous Haasdijk en Pierre van Ostade. Presentatie: Martine Bijl.
16.50 Welles nietes. Discussieprogramma met Legien Kromkamp.
17.30 Journaal
17.35 De Gummiberen. Tekenfilmserie van Walt Disney. Afl.: Het geheim van het Gummibessensap.
18.00 Ander nieuws. Kerkelijke rubriek. Vandaag: Van dorpspredikant tot kerkvader: Karl Barth.
18.25 Weg van de snelweg. Serie reportages over cultureel en natuurlijk schoon. Vandaag: Kent, een park van duizend jaren oud.
19.00 Journaal
19.05 Nieuwjaarstoespraak door Th. D. Jansen, voorzitter van de NCRV.
19.10 Midwinterfilms: The Love Bug
Amerikaanse speelfilm uit 1969 van Robert Stevenson. Met o.a. Dean Jones en Michele Lee. Herbie, een wel zeer bijzonder Volkswagentje, zoekt en vindt een baas: Jim Douglas. Samen doen ze mee aan een wonderbaarlijke race.
20.55 The Cosby Show. Amerikaanse comedyserie met Bill Cosby in de hoofdrol als pa Huxtable. Afl.: Wanneer zijn vaste partner ziek wordt schakelt Cliff voor zijn kaartavond zijn vroegere leraar Engels in. Een saaie wetenschapper, hoewel.
21.20 Quo Vadis
Zesdelige dramaserie naar de gelijknamige roman van Henryk Sienkiewicz. Met Klaus Maria Brandauer, Francis Quinn, Marie Therese Relin en Frederic Forrest. Deel 6 (slot): De vervolging van Christenen in Rome is in alle hevigheid losgebarsten. Ook Lygia lijkt ten dode opgeschreven. Marcus stelt alles in het werk om haar te redden.
22.20 Meditatief moment. Korte overdenking.
22.25 St. Elsewhere
Amerikaanse serie over een ziekenhuis in een volkswijk. Afl.: Terwijl de 50-jarige Dee Macaluso als exhibitioniste menige mannenzaal in beroering brengt, verleent Dr. Ehrlich onderdak aan een collega, iets waar hij al snel spijt van krijgt.
23.15 Journaal
23.20 -23.25 Nieuws voor doven en slechthorenden

Nederland 2

11.00 Medelanders Nederlanders. Programma voor Marokkanen: Darbat addariba (De klap van de belastingen).
11.30 Open universiteit: Evenwicht, cursus economie. (Herh.)
12.00 Het Capitool. Directe uitzending waarin belangrijk binnen- en buitenlands nieuws wordt geanalyseerd en toegelicht.
12.45 -14.05 Middagvoorstelling: Horowitz in Moskou
Herhaling van dit op 24 dec. jl. uitgezonden programma, over de terugkeer van meesterpianist Vladimir Horowitz naar zijn geboorteland en het optreden in het Conservatorium van Moskou.
(Het in de programmabladen aangekondigde 'Concert uit Assisi' komt om technische redenen te vervallen).
17.05 Studio Sport: Tafeltennis - Top 12 in Basel.
17.35 Medelanders Nederlanders. Serie van en over minderheden-jongeren in Nederland. Afl. 3: Hollandse Nieuwe. (Herh.)
18.00 Werken aan Werk - In de bouw. Vandaag: Nederland is klaar.
18.25 Nieuws voor doven en slechthorenden
18.30 Sesamstraat
18.45 De afwas in de ijskast. Informatief kinderprogramma.
19.00 Studio Sport
19.55 Trekking Lottogetallen
20.00 Journaal
20.10 Kamagurka & Herr Seele
20.16 Jane in de woestijn
Engelse serie naar de gelijknamige strip uit The Daily Mirror. Jane en haar hond, Fritz von Pumpernickel, worden nogmaals gevraagd werk voor de geheime dienst te verrichten; samen moeten ze een belangrijk wetenschapper naar Egypte brengen.
21.06 De vrije tijd. Documentaire serie over hoe Nederlanders hun vrije tijd doorbrengen. Afl. 1: Sport en fitness. Reportage over de strijd die 300.000 mensen wekelijks aanbinden met hun verloederde lichaam.
21.53 Star Quality
Serie van 4 Engelse drama's naar verhalen van Noël Coward. Afl. 1: Star Quality. Met o.a. Susannah York en Ian Richard. De jonge toneelschrijver Bryan Snow denkt het eindelijk gemaakt te hebben met zijn stuk 'Stones in Heaven'. Maar een ontmoeting met de hoofdrolspeelster gooit roet in het eten.
23.10 Kamagurka & Herr Seele
23.15 Miles of smiles, years of struggle. Amerikaanse documentaire van Paul Wagner over de sociale strijd en bewustwording van de zwarte bediendes van de Pullman-firma.
00.13 -00.18 Journaal

Duitsland 1

09.15 Programma-weekoverzicht. (Herh.)
09.45 Schwarze Rhythmen
Zevendelige serie over Afro-Amerikaanse muziek. Met: The Kanute Family, Momadu Camara, Jeneba Kuvaate, e.a. Afl. 1: De Djali uit Gambia.
10.45 Janoschs Traumstunde. Kinderserie. Afl.: Das Schöne Leben des Hasen Robinson en Ade, kleines Schweinchen.
11.15 Solaris TV - der freundliche Sender im All. Science-fictionserie met Ilse Biberti, Irene Fischer, Peter Faerber, e.a. Afl. 4: Hirn und Muckies.
12.00 •• Der Internationale Frühschoppen. Journalistenforum. Gespreksleiding: Werner Höfer.
12.45 Nieuws
12.55 ARD-Sport extra. Skiën: 1. Afdaling heren 2. Vierschansentoernooi in Innsbruck.
15.30 Der kleine Vampir. Kinderserie. Afl.: Fliegen will gelernt sein.
16.00 Wanderungen durch die Mark Brandenburg
Drama-serie naar het werk van Theodor Fontane. Met: Pola Kinski, Edgar Hoppe, Camilla Spira, e.a. Afl. 5: Im Spreeland.
17.00 Kaiserleistrasse 51. Seht, welch ein Mensch. Reportage van Joachim Schmidt.
17.15 Programma-weekoverzicht
17.20 ARD-Ratgeber. Informatief toeristisch magazine.
18.00 Nieuws
18.05 Wir über uns
18.10 Sportschau. Met o.a. het doelpunt van het jaar.
18.40 Lindenstrasse. Duitse tv-serie van Hans W. Geissendörfer. Met: Raimund Gensel, Monika Woytowicz, Sybille Waury e.a. Afl.: Knallbonbons. (TT-ondertiteling).
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.
19.50 Sportschau-Telegram
19.57 Programma-overzicht
20.00 Nieuws (TT-ondertiteling)
20.15 Hitler - eine Karriere
Documentaire van Joachim C. Fest en Christian Herrendörfer waarin aan de hand van feitenmateriaal getracht wordt het officiële propagandabeeld van de Führer te ontmaskeren.
22.50 Hundert Meisterwerke. Cultureel serie. Vanavond: Stefan Lochner's 'Die Muttergottes in der Rosenlaube'.
23.00 Nieuws
23.05 Dämonen im Garten
(Demonois en el jardín). Spaanse speelfilm uit 1982 van Manuel Gutiérrez Aragon. Met: Angela Molina, Encarna Paso, e.a. Dona Gloria, een Spaanse koopmansweduwe, is tijdens de oorlogsjaren rijk geworden met zwarte handel. Wanneer haar jongste zoon zijn nicht zwanger heeft gemaakt, vertrekt hij naar Madrid om onder Franco carrière te maken. Dona Gloria neemt haar kleinkind in huis en verwendt hem als een prins. Spoedig tiranniseert het joch het hele huishouden.
00.45 Nieuws
00.50 -00.55 Nachtgedanken. Beschouwingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

09.00 •• Programma-weekoverzicht
09.30 Katholieke kerkdienst
10.15 Stadtschreiber Matinee: Formentera - Chronik einer magischen Insel. De schrijver Hajo Schedlich rapporteert over de intrede van de moderne tijd op dit Spaanse eiland.
11.15 Mosaik - Kopfbedeckung oder Positionslicht? Von Mützen, Melonen en Klockenspaltern. Reportage over hoofdbedekking door de eeuwen heen.
12.00 •• Das Sonntagskonzert. Faszination Musik. Vooruitblik op het programma van 1987. Met: Festival der stemmen, Grote dirigenten - beroemde orkesten en Sonntagskonzert op tournee.
12.45 Heute
12.47 Sontagsgespräch. Gast: Rudolf Augstein, uitgever van Der Spiegel. Gastheer: Guido Knopp.
13.15 Neues Denken - alte Geister. Achtdelige documentaire serie over de ontwikkeling van de z.g. New Age-beweging. Afl. 1: Unruhe im Westen, de beats en het hippiedom.
Aansl.: **Sonntags Nach-Tisch**
13.45 Emilys grosser Talentwettbewerb. Tekenfilm.
14.10 Löwenzahn. Serie. Afl.: Peter steht im Bach. Met: Peter Lustig, Maximilian Ruethlein, Jonas Hoffmann en Rüdiger Schmidt.
14.40 Pippi Langstrumpf: Pippi in Taka-Tuka-Land
Zweeds-Duitse speelfilm uit 1969 naar het boek van Astrid Lindgren. Regie: Olle Hellbom. Met: Inger Nilsson, Maria Persson, Pär Sundberg e.a. De ouders van Tommy en Annika zijn op vakantie en Pippi past op de kinderen. Pippi bedenkt steeds weer nieuwe spelletjes. Maar dan vindt ze een fles met een brief van haar vader. Hij is gevangen genomen door piraten. Met een luchtballon vertrekken de kinderen naar Taka-Tuka-Land om hem te bevrijden.
16.20 Einblick - Der Gesang der Steine. Reportage over de beeldhouwer Elmar Daucher, die stenen kan laten klinken.
16.25 Konsul Möllers Erben. Tv-serie. Afl. 4. Met: Manfred Krug, Ulrike Bliefert, Barbara Freier e.a.
17.20 Heute
17.22 Die Sport-Reportage. Wereldkampioenschappen reuzenslalom voor dames in Maribor, Joegoslavië.
18.10 Tagebuch. Nieuws uit de protestantse kerk.
18.25 Mein Rendezvous... in Wien. Beate Wedekind in gesprek met diverse gasten.
18.50 Programma-overzicht
19.00 Heute
19.10 Bonner Perspektiven. Politiek nieuws.
19.30 Menschenskinder! Reportage over fantastische architectuur in Amerika.
20.15 Fackeln im Sturm
Zesdelige serie naar de roman 'North and South' van John Jakes. Afl. 1: Wilde Jugend. Met: Patrick Swayze, James Read, Lesley-Anne Down e.a. Amerika in de jaren van de Burgeroorlog. De Mains vormen een familie van plantage-eigenaars. De jonge Orry Main vertrekt naar de militaire academie van West Point. Daar sluit hij vriendschap met George Hazard, zoon van een welgestelde noordelijke fabrikant. Ondanks alle tegenstellingen raken de families nauw verbonden.
21.45 Heute
Aansl.: **Sport am Sonntag**
22.00 •• Das internationale Musiktheater: Werther
Opera-film van Peter Weigl. Muziek: Jules Massenet. Praags Symfonie Orkest o.l.v. Libor Pesek m.m.v. solisten.
23.50 Brief aus der Provinz. Das Zwischenahner Meer: Wasser, Moor und Räucheraale.
23.55 -00.00 Heute

● *V.l.n.r.: MICHELE LEE, BUDDY HACKET en DEAN JONES in de Amerikaanse komedie "The love bug" - Nederland 1, 19.10 uur.*

Duitsland 3/WDF

13.00 Teletekstoverzicht
13.25 Tele-Ski (8). Tips voor piste en loipe.
13.55 Die Bibel - für Kinder erzählt. Serie bijbelverhalen voor de kinderen, afl. 15.
14.00 Wie wär's mit Spinat? Speelfilm voor de kinderen.
15.30 Sport im Westen Extra. Tennis Challenge-Cup 1987. Reportage van de wedstrijd Boris Becker - Jimmy Connors.
17.30 Computerclub spezial
18.00 Matt und Jenny. Engelse kinderserie. Afl. 17: Skiba der Bär.
18.30 Astronomie ohne Fernrohr. Documentaire serie over de kennis van het heelal in de pré-historie en Oudheid. Afl.: Ungehöriges am Himmel.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en sport.
20.00 Nieuws en weerbericht
20.15 Geschichte: Aufklärung und Revolution. Documentaire serie. Afl. 3: Die deutsche Zerplitterung miterlebt von dem Publizisten Adolph von Knigge (1752-1796). Reportage.
21.00 Puzzle - Ein Denkspiel für 3 x Kluge. Spelprogramma.
21.45 Die Mohrenlegende. Televisiespel naar een vertelling van Gertrud Fussenegger met o.a. Franz Trager, Julia Gschnitzer, Robert Zelger e.a. Regie: Gernot Friedel.
22.30 Musik im Fernsehen: Das Weihnachtsoratorium, Bach. Kantate nr. 6. Uitgevoerd door de Regensburger Domspatzen en het Collegium St. Emeram o.l.v. Hanns-Martin Scheidt.
23.15 -23.20 Nieuws

Duitsland 3/SWF

13.10 Concert door het Concertgebouw Orkest o.l.v. Bernard Haitink. Symfonie nr. 5, van Gustav Mahler.
14.15 Robbi Tobbi und das Fliewatüüt. Kinderserie. Afl. 4.
15.00 Verwackelte Vergangenheit. Frauen, Landser und Verhau. Collage uit oude Duitse amateurfilms.
15.30 Sport im Dritten extra. Challenge Cup 1987. Rechtstreeks verslag van de wedstrijd Boris Becker - Jimmy Connors.
17.40 Cursus naaien voor beginners. Les 10.
17.55 ■ Die Chronik der Familie Naegele. Duitse serie. Met o.a. Willy Reichert, Käthe Druba en Harald Dietl. Afl. 6: Anno 1945.
19.00 Nieuwsoverzicht
19.02 Abendschau Blick ins Land am Sonntag. Nieuws, actualiteiten en reportages.
19.30 Tag und Nacht. Korte speelfilm.
Aansl.: **Europabrücke**
20.15 Ballet-gala
Met internationale gasten t.g.v. het 40-jarig bestaan van de UNESCO, vanuit het Bolsjoj-theater te Moskou.
21.45 Neues
21.50 Flutlicht. Sportprogramma.
22.35 Das Schlaginstrument. Igo Scherb behandelt vanavond het slaginstrument.
23.35 Ohne Filter extra. Muziekprogramma met vanavond: Commander Cody en the Airmen.
00.35 -00.40 Nieuws

België/TV 1

10.00 Eucharistieviering vanuit Vosselaar.
11.00 -12.00 Confrontatie. Politiek debat.
14.15 Luister met je ogen. Les 14. (Herh.)
14.30 Voor boer en tuinder. De nieuwe ontwikkelingen in het EG-Landbouwbeleid.
15.00 Kwizien. Tips voor koken en lekker eten. Presentatie: Etienne Cocquyt. (Herh.)
15.15 Juke Box. Muzikaal intermezzo met videoclip.
15.20 De vliegende windmolen
(Die fliehende Windmühle). Oostduitse jeugdfilm uit 1981 van Gunter Rätz.
16.45 ■ Comedy Capers. Serie slapstickfilmpjes. Vandaag: De toneelknecht, met Ben Turpin.
17.00 De Paradijsvogels
Feuilleton gebaseerd op het toneelwerk van Gaston Martens, bewerkt door Marc de Bie. Afl. 17. Met: Anton Peters, Werther van der Sarren, Polly Geerts, Ward de Ravet e.a. (Herh.)
17.55 Nieuws
18.00 Tik Tak. Tekenfilm voor de allerkleinsten. (Herh.)
18.05 Liegebeest. Kinderserie, afl. 17: De tuinkabouters.
18.20 Leven... en laten leven. Natuur- en milieuprogramma. Met vragenspel over plant, dier en leefmilieu; Actueel milieunieuws; Volgende week in Allemaal Beestjes. Presentatie: Gil Claes.
19.40 Programma-overzicht en mededelingen
19.45 Journaal
20.00 Kijk uit! Verkeerstips. Vandaag: Drinken en rijden gaan niet samen. (Herh.)
20.05 Sportweekend
20.30 Made in Vlaanderen: De Dwaling
Vierdelige serie naar een draaiboek van Roger van Ransbeek. Deel 1. Met: Mike Verdrengh, Frans van der Aa, Frank Aendenboom, Alex Wilequet, e.a. Regie: Vincent Rouffaer. Michel Swarte, rechercheur van beroep, kan op een avond bij toeval voorkomen dat een klein meisje ontvoerd wordt. Het politie-apparaat komt in beweging.
21.20 Paradijs verdaagd
(Paradise postponed). Elfdelige Engelse serie van Alvin Rakoff, naar het gelijknamige boek van John Mortimer. Deel 1. Met: Michael Hordern, Jill Bennett, Colin Blakelev e.a.
22.40 -23.00 Journaal en Coda: '99 %' van Bert Schierbeek.

België/TV 2

15.00 -18.00 Stadion: Drie uur sport, nationaal en internationaal, met o.a. rechtstreekse beelden van Tottenham Hotspurs-Arsenal en het Belgisch kampioenschap veldrijden te Mol.

België/RTBF 1

12.00 Faire le point. Discussieprogramma.
13.00 Journaal
13.15 Dimanche musique: Jeunes solistes '87. Met o.a. de Israëlische folklore-groep Belev El'Ad.
14.10 Symphonie
(In bester Gesellschaft). Serie met Giselle Pascal, Wolf Roth, Pierre Michael, e.a. Afl. 15: Terwijl Ferrari Bruno inlicht over zijn gezondheidstoestand, maakt Jean-Claud samen met Nicole de trieste balans op van hun relatie. Verder wil Nicole breken met Pierre.
15.00 Folle Amanda
Toneelstuk van René Clermont. Vijftien jaar geleden was Amanda de vedette die heel Parijs aan haar voeten had liggen. Na haar huwelijk met Philippe, een jonge politicus, besloot ze haar carrière op te geven. Een scheiding volgt en ieder gaat zijns weegs. Maar ze ontmoeten elkaar opnieuw, wanneer Amanda haar mémoires wil publiceren.
17.25 Histoire des inventions. Serie reportages. Afl. 1: Inventer pour vivre.
18.15 Noubanimé. Kinderprogramma met teken- en animatiefilmpjes, o.a. De Smurfen; Mamémo.
18.35 Muppetshow. Amerikaanse poppenserie van Jim Henson. Gast: Rudolf Noerejev.
19.00 Week-end sportif. Sportmagazine gepresenteerd door Marc Jeuniau.
19.27 Quick et Flupke. Tekenfilmserie.
19.30 Journaal
20.00 Cinéma à la une
20.05 Tatayet Show
Amusementsprogramma met Michel Dejeneffe en Bernard Faure. Gasten: Rose Laurens en Emmanuelle.
21.15 Out, une ville au bord de l'amer. Televisiefilm van een jeugdige theatergroep.
22.05 Home eccentric Home. Reportage van Christian Bussy over Engelse architectuur.
22.40 -23.10 Nieuws

België/RTBF 2

Geen uitzending

SSVC

Aankondigingen onder voorbehoud

13.00 Weekend world. Met Matthew Paris.
15.00 Sport, film en amusement.
18.50 Highway. Godsdienstige uitzending.
19.30 Nieuws en weerbericht.
19.40 Child's Play. Michael Aspel presenteert kinderen, kandidaten en beroemdheden in een spelprogramma voor de hele familie.
20.05 Eastenders. Televisieserie, die in Nederland steeds op maandagmiddag op het scherm komt bij de Vara. Vandaag: Omnibus.
21.00 Filmprogramma met aansluitend nieuws, weerbericht en sport.

Music Box

01.00 Super Channel Sport Preview. Aansl.: The Pix.
02.00 11.00, 17.00 en 22.00 The Music Box Eurochart
03.00 16.00 en 21.00 The Sunday Smooch
04.00 09.00 en 15.00 Jim Kerr
05.00 12.00 en 23.00 The Sunday Cinema
06.00 Super Channel News and Documentaire preview. Aansl.: The Shadow.
07.00 The Pix
08.00 14.00 en 20.00 The Music Box Classics
10.00 This is Super Channel. Aansl.: The Sunday Smooch.
13.00 Super Channel Sport Preview, followed by The Pix
19.00 The Pix
00.00 Rox Box

SKY Channel

08.00 Fun Factory. Gevarieerd kinderprogramma met tekenfilms, tv-series, spelletjes, muziek en gasten. (herh. van zaterdag).
Aansl.: **Barrier reef.** Avonturenserie voor de jeugd met o.a. Joe James, Ken James en Richard Melke.
12.05 •• Sky Trax, met om:
12.05 The Pat Sharp show
12.35 Heartline
13.35 The great video race
14.30 NFL American Football 1986
15.35 Davis Cup Tennis by NEC. Beelden van de wedstrijd Australië - Zweden.
16.35 Fashion TV - FTV. Programmaserie met een vlotte presentatie van modenieuws en muziek door Jeanne Beker.
17.00 The Deputy. Amerikaanse westernserie met Henry Fonda en Allen Case. Afl.: The Jason Harris story.
17.30 •• The Coca-Cola Eurochart top 50 show. Muziekprogramma live opgenomen in discotheek 'Escape' in Amsterdam. Presentatie: Linda de Mol.
18.30 The time tunnel. Science-fiction tv-serie met o.a. James Darren en Robert Colbert. Afl.: The Alamo.
19.25 The life and times of Grizzly Adams. Avonturenserie met Dan Haggerty, Denver Pyle en Don Shanks. Afl.: Survival.
20.20 The Reivers
Amerikaanse speelfilm uit 1970 met in de hoofdrol Steve McQueen.
22.25 Hollywood close-up. Steve edwards en Cynthia Allison presenteren nieuwtjes uit de droomwereld Hollywood.
22.50 The Paris to Dakar Rally. Actueel nieuws rond deze rally.
23.05 •• Sky Trax - The Coca-Cola Eurochart top 50.
00.05 -01.05 •• Sky Trax - Heartline.

FilmNet

07.00 Somewhere in time. Romantisch drama met o.a. Christopher Reeve, Jane Seymour en Christopher Plummere.
09.00 Hard to hold. Dramatische speelfilm met Rick Springfield, janet Eilber en Patti Hansen.
10.30 Tempest. Komedie met John Cassavetes, Gena Rowlands en Vittorio Gassman.
13.00 Little Miss Marker. Dramatische speelfilm met Walter Matthau, Julie Andrews, Tony Curtis en Sara Stimson.
15.00 ■ Easy living. Amerikaanse klassieke komedie uit 1937 met Ray Milland, Jean Arthur en Edward Arnold.
17.00 Kuifje: Raket naar de maan. Tekenfilm voor jong en oud.
19.00 Casey's shadow. Amerikaanse dramatische speelfilm uit 1978 met Walter Matthau, Alexis Smith en Robert Webber.
21.00 First monday in october. Komedie met Walter Matthau, Jill Clayburgh en Barnard Hughes.
23.00 The Heroin Busters. Actiefilm uit 1978 met o.a. Fabio Testi, David Hemmings en Sherry Buchanan.
01.00 The legend of Lizzie Borden. Dramatische speelfilm uit 1975 met Elizabeth Montgomery, Ed Flanders en Fionnuala Flanagan.
03.00 Locusts. Thriller uit 1974 met in de hoofdrollen Ben Johnson, Ron Howard en Katherine Helmond.
05.00 Airwolf. Actiefilm met in de hoofdrol Jan-Michael Vincent.

TV 5

15.00 Le monde désert. Tv-film van Pierre Beuchot naar de roman van P.J. Jouve. Een "kameraopera" voor drie personen.
16.25 Découvertes et aventure
17.00 Fabien de la drôme. Tv-serie.
17.55 Magazine culinaire
18.30 Le mot juste. Spelprogramma.
19.00 Grand Hotel. Tv-serie van Jean Kerchbron.
20.00 De la sainteté. Tweede aflevering van deze documentaire.
21.00 Carnaval. Showprogramma.
22.00 Nieuws
22.30 7/7. Informatief programma.
23.25 Le marché boursien Européen

RTL-Plus

12.00 Buona Domenica. Gevarieerd programma in het Italiaans.
13.00 Hei elei, kuck elei
13.05 Was darf's denn sein? Muziek op verzoek, gepresenteerd door Camillo Felgen.
17.00 Die Zwölf. De internationale kijkershitparade gepresenteerd door Matthias Krings.
18.00 Einfach tierisch. Informatief dierenmagazine. Afl.: Mein erster Hund. Wat u allemaal moet weten voordat u een hond koopt. Presentatie: Iff Bennett.
18.25 Programma-overzicht
18.28 Typisch Karlchen
18.53 7 vor 7 - Die Bilder des Tages. Nieuws en weerbericht.
19.05 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz gepresenteerd door Thomas Wilsch. Vandaag: Turkije.
20.20 Filmvorschau
20.30 Teufelskerle mit Schwert und Degen
Italiaanse avonturenfilm uit 1963 van Leopoldo Savona. Met o.a. John Drew Barrymore, Scilla Gabel, Giacomo Rossi Stuart en Romano Ghini.
22.05 Finale - Die Sportsendung am Sonntagabend. Reportages, commentaren, spelletjes en gasten.
23.05 Weerbericht
23.10 Horoskop
23.20 -23.25 Betthupferl

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

■ = zwart/wit programma
•• = stereo of 2-kanaaltoon

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 5l, 53 en 57
Nederland 2: 31, 54, 56 en 60
Duitsland 1: 9, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29 en 37
Duitsland 3 (WDF): 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40 en 46.
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8.
België/RTBF 2: 28 en 42.
RTL Plus: 7 en satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet.
Music Box: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Kabel- en CAI-abonnees:
voor kanalen zie schema exploitant

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
ROZ: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz). FM 22, 36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 KHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)

RADIO

Radio 1

7.02 Ontbijtshow. 7.53 Ter overweging. 8.05 Groot Nieuws. 9.02 TROS/VERONICA Sport. 11.02 De Schuurpapier. 11.30 Zout op zondag. 13.05 Hier en nu. 14.00 Gospelrock. 18.02 Borat. 19.02 Buut vrij. 19.30 Hersengymnastiek. 20.02 De nacht van het chanson. 21.02 Toppers van toen. 22.02 Nederland op AVRO 1 en 2. 23.00 Mededelingen. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 De Nachtwacht. 4.02 Krieken met Adje.

Radio 2

8.02 Vroege Vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Wim Kok. 10.30 Snotneus ahoy. 10.40 AVRO's Kinderkoor. 11.02 Duyscotheek. 12.02 AVRO-magazine. 14.02 Zondag AVRO-Matinee. 17.30 De nacht van het chanson (3). 19.00 Zie Radio 1.

Radio 3

8.02 Hurrie-Up. 9.02 Zin in pop. 10.02 Het Egmond Complex. 12.02 KRO-Miniparade. 13.02 Het weeshuis van de Hits. 15.02 Tijd voor Toen. 16.02 'Lieve Paul'. 18.02 KRO's Hitweek. 19.02 Pop-eye. 20.02 Radio Thuisland. 21.02 De krijsende tafel. 22.02-24.00 Op slag van maandag.

Radio 4

8.02 Ochtendstemming. 10.00 Eucharistieviering. 11.02 Meesterwerken door Omroeporkesten. 13.02 Veronica klassiek. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Koren en Korpsen. 22.30 Kamerconcert: Niet-alledaagse orgelmuziek. 22.53-24.00 Finale.

Radio 5

9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.02 Verhalen vooraf, hoorspel. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen. 12.05 Het zwarte gat. 13.30 Radio Romantica. 16.00 De grote verwarring. 16.56 Mededelingen. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Mensen. 18.25 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 Nederlands programma. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en Hoop. 21.20 NOS Cultuur Special. 22.00 Dichter bij de dichter. 22.10 Jazz uit het historisch archief. 22.40 Hobbyscoop.

ROZ

11.02-12.00 Limburg presenteert: informatie over muziek- en theaterevenementen in de Limburgse schouwburgen. 12.02-13.00 ROZ-sport en weerbericht. 18.02-19.00 ROZ-Sport en weerbericht.

BRT 2

6.30 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. 8.12 Relax. Retromuziek uit de jaren '30-'60. 9.00 Hitrevue. Hits van belang. 10.03 Het genootschap. Feestelijk brunchprogramma met cabaret, gesprekken met gasten en muziek voor de zondag. 12.00 De tafel van twee. 14.00 Fiestag. Een curieus radioprogramma voor verzamelaars van curiositeiten, snuisterijen en antikwiteiten. 17.05 Sportkaffee, met nationale en provinciale voetbaluitslagen. 20.00 Vragen staat vrij. Groot verzoekprogramma voor de zondagavond. 23.30-02.00 Twee tot twee. Nachtprogramma gepresenteerd door Paul de Meulder (met om 23.30 Lutgart Simoens vertelt... en vanaf 00.03 tot 02.00 Jazz in de nacht, populaire jazzmuziek).

Belg. Rundfunk

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.00 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung: Üver d'Land on d'Lögt - van domols on högt! en Echo Nord. 10.00 Forum, das Kulturmagazin. 11.05 Treffpunkt Frischauf. 12.45 Schlagersouvenirs. 14.05 Die Deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielshow des BRF. 17.05 Sportmagazin. 18.40 Seniorenfunk. 19.00 Wunschkonzert. 21.00 Sportuitslagen.

Luxemburg/RTL

7.00 Camillos Konzert I. 8.00 Heimatmelodie. 10.00 Wünsch dir was bei RTL. 14.00 Nationale Hitparade. 16.00 Camillos Konzert II. 18.00 Nachgefragt - RTL befragt Politiker live. 19.00 Luxemburg 1331. 22.00-01.00 Traumtänzer. Musik zum Träumen.

Topfotomodel Apollonia van Ravenstein na filmdebuut in 'Flodder'

'Het gaat nooit alleen maar om het uiterlijk!'

(Van onze showpagina-redactie)

AMSTERDAM – „Ik heb een soort beschermengel", vindt de 34-jarige Apollonia van Ravenstein, „en die zorgt ervoor dat de leuke dingen altijd mijn kant opkomen". Zij staat in de belangstelling na haar debuut in de Nederlandse speelfilm 'Flodder' van Dick Maas en Laurens Geels. Na een al vroeg begonnen carrière als fotomodel (zij was zestien toen haar broer Theo haar vanuit een schoenmakersgezin in Geldrop chaperonneerde naar Amerika om er te gaan werken voor de grote publiciteitsmedia) kwam zij drie jaar geleden terug naar Nederland.

„Omdat ik dolverliefd werd op mijn Nederlandse man, holderdebolder trouwde en na elf keiharde jaren van werk en stress toe was aan een rustperiode. Die rust heb ik gevonden in Amsterdam", vertelt ze „Wat een mooi dorp... vergeleken bij New York!".

Apollonia praat na afloop van de perspremière van Flodder bedachtzaam en met precisie over haar werk als actrice. Ze draagt eenzelfde soort pak waarmee ze in de film te zien is: nauwsluitend, de contouren van haar lange lijf (1.78 m.) goed geaccentueerd in een roestbruine tint die haar huid een diepere gloed geeft. Haar bewegingen zijn soepel, het sprekende gezicht met de hoge jukbeenderen en de diepliggende ogen ('mijn talenten', vindt ze) is, op wat oogschaduw na, onopgemaakt.

Stuntwerk

Apollonia: „Als fotomodel ben ik vooral beroemd geworden door mijn stuntwerk. Het was nooit alleen maar mooi zijn, er zat altijd een extra dimensie aan. Ik ben van rotsen gesprongen, heb bergen beklommen, in woestijnen gebivakkeerd, op ijsvlakten gesleed en in tropische regenwouden gerend. Later, in New York, zijn daar andere dingen bijgekomen, ik werd gevraagd door Andy Warhol om in een van zijn (alternatieve) films te spelen en benaderd door Fred Wiseman, voor wie ik 'Seraphite's Diary' maakte. Het is vooral door die film gekomen dat Dick Maas en Laurens Geels mij vroegen voor de rol van Yolanda".

En dan, enigszins verbaasd: „Ja. Zo is het altijd in mijn leven gegaan. Ik heb eerlijk gezegd nooit hoeven leuren en zeuren om jobs. Het is altijd up to me geweest".

Ze vertelt over haar werk nu, terug in Nederland, het lijkt haast: terug naar AF. Apollonia: „Welnee, zo moet je dat niet zien. Je doet gewoon wat je doet en dan gaat het om de hele wereld. Alles internationaal dus, een fotosessie op de Bermuda's is net zo gewoon als een paar dagen poseren in Parijs. 't Is bij mij nooit alleen maar Amerika, of alleen maar Nederland geweest".

„Op dit moment heb ik het razend druk. Dat komt grotendeels door het maken van 'Flodder', maar ook door mijn werk als model; hoewel ik nu kieskeuriger ben geworden en het bovendien even duurt voordat ze in Nederland weten wie ik ben en wat ik kan. Zo'n reclamespot tegen roos doe ik dus niet meer".

Enorm

„Ik wil me toch concentreren op hele mooie reportages enerzijds en anderzijds op de dingen die echt veel geld opleveren. Tegenwoordig betalen ze een fotomodel in New York zo'n drie en een half duizend dollar, een kleine tienduizend gulden dus, per dag, die bedragen zijn enorm. Het leven is daar weliswaar stukken duurder en stukken sneller, maar toen ik net in New York woonde werd er toch niet zo vreselijk veel betaald als nu".

„Je wordt er enorm door gestimuleerd, gedreven haast. Dat maakt het leuk, maar ook vermoeiend. New York is een stad die je veel energie geeft, maar ook veel van je neemt. Ik heb het er goed gehad, veel geld verdiend en er ruim van geleefd. Toch mis ik mijn leven daar geen moment, op geen enkele manier, alleen mijn vrienden wil ik af en toe nog eens zien, daarom heb ik mijn appartement aangehouden. Dan kan ik er altijd naar toe".

„Mijn grote filmvoorbeelden", vindt ze „zijn de actrices die karakterrollen spelen. Meryl Streep, Jeanne Moreau, Renée Soutendijk, Sophia Loren. Het gaat mij erom hoe zij emoties uitdragen, wat ze daar mee doen. Dat heeft me enorm geinspireerd om meervan zo'n filmrol te maken, dan er op het eerste gezicht inzit. Dick Maas en mijn tegenspeler Huub Stapel hebben mij daar bij geholpen, maar ook het feit dat Dick Maas naderhand niet meer ingreep in de teksten heeft het voor mij makkelijker gemaakt. Ik kon me op die manier goed voorbereiden en werd niet plotseling geconfronteerd met nieuwe wendingen of een andere dialoog".

„Trouwens, Liz Snoyink is een fantastisch mens, een echte professional. Daar trek je je dan aan op. Het moeilijkste vond ik nog het leren autorijden, want dat kon ik niet. In de scène met Liz, waarin ik een ongeluk moet ensceneren, was dat even heel lastig".

Ze vervolgt: „Verder heb ik, hier in Nederland, geen enkele acteerles gehad. Wèl in Amerika, onder andere van John Strassberg (de zoon van Lee Strassberg) en van Robert Modigo in Carnegie Hall. In januari," zegt ze ijverig „ga ik lesnemen bij Madeleine Lening en een workshop doen bij de Actor's Studio. Ja, mijn hart ligt toch wel bij het acteren".

● APOLLONIA VAN RAVENSTEIN

...„Als je zeventien jaar lang fotomodel bent geweest, dan heb je het onderhand wel allemaal gezien"...

Innerlijk

Dus acteren is niet zomaar een stap geweest om het 'oud worden' als fotomodel te ontlopen.

Apollonia, nuchter: „Als je zeventien jaar lang fotomodel bent geweest, dan heb je het onderhand allemaal wel gezien. Wat kan je nog doen in je werk dat nog een uitdaging is. Het acteren heeft me bovendien altijd getrokken, daar zitten kanten aan die ik wil uitproberen, uitdiepen".

„Ach, dat 'oud worden' is bij mij erg betrekkelijk. Mensen zeggen me dat ik ook voor 25 door kan gaan, dus daar hoef ik me voorlopig geen zorgen over te maken. Heb ik ook nooit gedaan, trouwens. Ik vind schoonheid een combinatie van uiterlijk en innerlijk. Je gevoel, je persoonlijkheid spelen daarin mee. Als die een goede ontwikkeling doormaken, blijf je als vrouw en als mens lang mooi. Daar geloof ik heilig in. Daarom ben ik aan yoga gaan doen, om dat alles in evenwicht te houden".

● Toch behoor je in New York tot de 'jet set van de mooie mensen'.

Apollonia, sterk relativerend: „Het zijn niet mijn naaste vrienden, maar ik zit wel in dat circuit, ja. En dat circuit blijft. Als ik naar New York ga of naar Londen, dan ben ik meteen uitgenodigd op de feestjes en dan weet ik meteen de plek where it is happening. Dat is mijn hele leven zo gegaan".

● Is dat leuk?

Apollonia: „Ja, dat is heel leuk. Je leert de beroemdheden kennen als gewone mensen, met hun ziektes, sores en verdrietjes. Je kijkt er niet echt meer tegenop, wanneer je er eenmaal bijhoort. Ik denk dat ik mee kon komen in dat circuit door mijn personality. Je wordt nooit ergens alleen maar gevraagd om hoe je eruit ziet, je moet ook met mensen kunnen converseren. Je moet eigenlijk gewoon een leuk mens zijn, iemand met wie ze kunnen opschieten. Ik bedoel, als je geaccepteerd wordt in zo'n circuit, dan betekent het dat 't van binnen én van buiten komt".

Ze zegt opeens fel: „Het gaat nooit alleen maar om het uiterlijk. Nóóit. Nóóit".

Kinderen

● Wat is je toekomstverwachting? Doorgaan met filmen, een gezin stichten of terug naar de fotomodellencarrière?

Apollonia: „Ik ben een impulsief mens. Als ik vandaag zin zou krijgen in een kind dan is de kans groot dat het ook gebeurt. Maar ik heb op dit moment een heerlijk leven met mijn man. We zijn vrij, we leven avontuurlijk, reizen veel en we zijn dol op elkaar. Dus de behoefte aan een kind is er helemaal niet. Dat betekent ook dat ik vooral beschikbaar wil kunnen zijn voor filmrollen. Er zijn op dit moment geen andere aanbiedingen, maar dat is waarschijnlijk een kwestie van afwachten wat 'Flodder' gaat doen. Ik denk dat die film een groot succes wordt en dat ik daar mijn voordeel mee kan doen".

„Ik ben wel heel lang heel naïef geweest", zegt ze dan opeens. „Daardoor heb ik vaak mijn hoofd gestoten, een kwestie van veel vallen en opstaan, maar dat heeft me geleerd om goed naar mensen te luisteren. Vooral naar de dingen die ze niet zeggen. Want in mijn werk zijn mooie beloften gauw gedaan en prachtige aanbiedingen snel toegezegd".

● *GLYNIS BARBER neemt de rol voor haar rekening van de bevallige blondine Jane*

Jane in de woestijn

(Van onze rtv-redactie)

HILVERSUM – De VPRO-televisie onthaalt de kijker zondagavond om 20.16 uur op Nederland 2 op de stripfilm 'Jane in de woestijn'. Jane, de broemde strip uit de krant 'The Daily Mirror' was tijdens de Tweede Wereldoorlog Engelands' meest populaire tekenfiguur en gold als het beste geheime wapen van de Engelsen.

Te pas en te onpas neemt de hoofdpersoon uit de strip, de bevallige blondine Jane, een bad of scheurt uit haar jurk. Een genraal zei eens dat Jane het moreel sterkte met de kracht van een paar divisies. En een Amerikaanse krant plaatste in 1944 de kop: 'Jane strips...British troops advance five miles'. De BBC wekte de strip tot leven dankzij een opmerkelijke televisietechniek waarbij Glynis Barber de sexy Jane speelt.

Jane en haar hond, Fritz von Pumpernickel, worden nogmaals gevraagd werk voor de geheime dienst te verrichten. Samen met haar nieuwe chef van de geheime dienst, commander L., en haar loyale bediende Tombs, moet ze een zeer belangrijke wetenschapper, professor Crankshaft, naar Egypte begeleiden.

Show

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS

Tel. 045-739273/739274

● *Vrouwen bij de Koninklijke Marine, vanavond te zien in de TV-documentaire 'De vrouw als krijger'.*

TV-documentaire over haar positie in het leger

'De vrouw als krijger' vanavond bij de KRO

(Van onze rtv-redactie)

HEERLEN – Waarom zou een vrouw de honderd meter in 14 seconden moeten afleggen om een goed pelotonscommandant van de intendance te zijn? „Ik heb op die vraag nooit antwoord gekregen", zegt overste E. Staf (een vrouw) in de film „De vrouw als krijger" die op deze late zaterdagavond om 22.35 uur door de KRO op Nederland 1 wordt uitgezonden en is gemaakt in samenwerking met Belbo Filmproducties en het ministerie van defensie.

Nog altijd spelen vooroordelen en misverstanden een grote rol in het langzaam lopende integratieproces van vrouwen in landmacht, luchtmacht, marine en marechaussee. Vrouwen zouden niet hard genoeg zijn, over een te vredelievend karakter beschikken, niet geschikt zijn om aan gevechtshandelingen deel te nemen, niet krachtig genoeg zijn om aan de (lichamelijke en geestelijke) eisen van een gewapende macht te voldoen.

In 1971 bepaalde ons land dat vrouwen op elk terrein en op gelijke voet met mannen moeten kunnen werken, ook in de krijgsmacht. Nederland neemt in de wereld zelfs een unieke plaats in: vrouwen kunnen in het leger ook gevechtsfuncties vervullen. Nog maar kort geleden werd daarvan een tot de verbeelding sprekend bewijs geleverd: op 13 december werd de 23-jarige Nelly Speerstra uit Dronten, opgeleid in de Verenigde Staten, als jachtvlieger gebrevetteerd.

Met de documentaire heeft samenstelster Ria Groeneveld het handjevol vrouwen in de krijgsmacht (ruim 1500) „een steuntje in de rug" willen geven. Op hun schouders rust de ongemakkelijke taak om zich een serieuze positie te verwerven in het traditioneel door mannen beheerste krijgsapparaat. Op papier zou dat geen kunst moeten zijn: de wet staat aan hun kant. Maar de dagelijkse praktijk blijkt zoals gewoonlijk anders.

Op het eerste gezicht bestaan er voor vrouwen in het leger nauwelijks obstakels. De vrouwelijke beroepsmilitairen (vrouwelijke dienstplichtigen bestaan niet) die in de film aan het woord komen, zijn zonder uitzondering blij met hun baan. Wat dat betreft heeft „De vrouw als krijger" een licht-wervend karakter, want de meiden hebben duidelijk lol in hun werk, zijn vlot van de tongriem gesneden, geven een eerlijk oordeel en hebben humor.

Maar Ria Groeneveld, samensteller en regisseur van de documenta... maakt tegelijk duidelijk dat vrouwen iedere dag moeten kn... ken om overeind te blijven. Vo... een vrouwelijke militair is dat ... vecht intensiever dan voor e... vrouw die in de burgermaatsch... pij een carrière wil opbouwen.

Het accent op de stoerheid en de... sieke kracht in militaire functi... het in elkaar overlopen van werk-... privé-omstandigheden, zijn comp... cerende factoren voor vrouwen ... het leger. Bovendien zouden er vo... hen speciale voorzieningen moe... worden getroffen: een vrouweli... militair zou zich meer moeten ku... nen wassen, een bataljon solda... mag niet in hun bijzijn naakt te ... ter, het is moeilijk om in een ve... tent een soort schutting aan te bre... gen als er gemengd in moet word... geslapen.

Een van de meisjes (een sergea... zegt dat in de film allemaal onzin ... vinden. Ze hoeft zich absoluut ni... meer en beter te reinigen dan ha... mannelijke collega's, omdat zij „ni... smeriger" is dan „een kerel". En h... moet het met „zwangerschap te v... de"? Veld-„crèches? Op de vraag ... een vrouw in de krijgsmacht ve... van haar karakter (haar „vrou... zijn") moet prijsgeven, antwoo... zij: „Kletskoek! Maar ik heb wél ee... grotere waffel gekregen".

'LA DEUTEKOM' stopt carrière

HEERLEN – De vermaarde ope... zangeres Cristina Deutekom he... besloten haar theater- en conce... loopbaan met onmiddellijke inga... te beëindigen. Aanvankelijk was d... 58-jarige Christina Deutekom va... plan haar vertrek op 10 januari aa... te kondigen na afloop van een se... van zes concerten met Forum Fi... harmonisch. Na afloop van haar te... rugkeer uit Bilbao, waar zij de tite... rol vertolkte in Gurridi's ope... Amaya, adviseerden artsen ha... echter om niet onmiddellijk d... spanningen van een nieuw proje... op zich te nemen. Zij besloot aan di... advies gevolg te geven, maar is vas... besloten in de muziekwereld acti... te blijven als coach en jury-lid bi... concoursen en dergelijke.

„La Deutekom" kreeg voor het eer... internationale bekendheid doo... haar optredens in de Staatsope... van München in 1966 en de Metr... politan Opera in New York in 196... Zij trad daarna veelvuldig op in d... belangrijkste operahuizen in Eur... pa en de Verenigde Staten en schi... terde daar vooral in zogenoemde be... canto opera's van Rossini, Bellini e... Donizetti en opera's van Verdi.

● MONIQUE VAN DE VEN

...vanavond op TV te zien als het kantinemeisje Jenny tijdens de Nederlandse speelfilm 'Hoge hakken, echte liefde'...

Monique op 'Hoge hakken'

(Van onze rtv-redactie)

HEERLEN – Op Nederland 2 om 20.55 uur vertoont Veronica vanavond de Nederlandse filmkomedie 'Hoge hakken, echte liefde' uit 1981 van Rob Houwer. De hoofdrollen van dit bizarre, door Dimitri Frenkel Frank geregisseerde verhaal, staan op naam van vaderlandse toppers als Rijk de Gooyer, Monique van de Ven, Geert de Jong, Dolf de Vries en Leen Jongewaard.

Rijk de Gooyer speelt de rol van Semijns Roggeveen, directeur en multimiljonair, die alles heeft wat zijn hartje begeert. Toch is hij een beetje uitgekeken op zijn luxe bestaan. Om wat leven in de brouwerij te brengen vermomt hij zich als de ordinaire vrachtwagenchauffeur Arie Snoek. Hij neemt dienst in zijn eigen bedrijf en ontpopt zich al snel als een opstandige werknemer. Arie ontmoet het kantinemeisje Jenny (Monique van de Ven) en wordt terstond verliefd op haar. Zo leidt hij geruime tijd een dubbelleven: als Semijns Roggeveen thuis in het Gooi bij zijn vrouw en kinderen èn als Arie Snoek in de Amsterdamse Pijp, waar hij samenwoont met Jenny. Alles loopt perfect, totdat Arie Snoek in een vlaag van verstandsverbijstering Semijns Roggeveen uitdaagt tot een duel....